

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo

ZYRA E RREGULLATORIT PËR ENERGJI
REGULATORNI URED ZA ENERGIJU
ENERGY REGULATORY OFFICE

RAPORTI VJETOR 2024

Prishtinë, mars 2025

Adresa: Rr. Bekim Fehmiu, (Ndërtesa is Fazita), kati 2, 10000 Prishtinë, Kosovë

Tel: 038 247 615 lok. 101, Fax: 038 247 620, E-mail: info@ero-ks.org, web: www.ero-ks.org

FJALA HYRËSE

Të nderuar,

Zyra e Rregullatorit për Energji (ZRRE) konform mandatit të saj ligjor paraqet para Kuvendit të Republikës së Kosovës Raportin Vjetor të aktiviteteve të saja dhe të sektorit të energjisë që janë zhvilluar gjatë vitit 2024. Raporti vjetor është hartuar në përputhje të plotë me dispozitat ligjore të Ligjit për Rregullatorin e Energjisë, dhe konform dispozitave ligjore i dorëzohet Kuvendit të Republikës së Kosovës për informim, shqyrtim e miratim.

Raporti vjetor paraqet një pasqyrë detale të aktiviteteve të zhvilluara dhe arritjeve kryesore të ZRRE-së, si edhe të sektorit të energjisë gjatë vitit kalendarik 2024, si dhe raportin financiar. Raporti përmban të dhëna dhe informacione të detajuara për veprimtarinë e ZRRE-së për ngjarjet më të rëndësishme për tregun e energjisë, shqyrtimin e tarifave të energjisë, raportin financiar të ZRRE-së, si dhe të dhëna për aktivitetet e rregulluara në sektorin e energjisë në Republikën e Kosovës.

ZRRE është agjenci e pavarur e themeluar nga Kuvendi i Republikës së Kosovës sipas neneve 119.5 dhe 142 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, ku aktivitetin e saj e ka në fokus të sigurisë së furnizimit me energji me çmime të përballueshme, mbrojtjen e konsumatorëve të energjisë, si dhe funksionimin e qëndrueshëm të ndërmarrjeve të energjisë.

Në përputhje me detyrimet dhe kompetencat e saj ligjore dhe rregullatore, ZRRE edhe gjatë vitit 2024, ka ndikuar në ruajtjen e stabilitetit dhe sigurisë së furnizimit me energji dhe funksionimin e drejtë të tregut të energjisë.

Ashtu si viti paraprak, edhe viti 2024 është shënuar me arritje të lartë të punës së mirë dhe profesionale të ZRRE, dhe kjo e arritur është evidentuar edhe në Raportin vjetor të zbatimit për vitin 2024 të Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë, me ç'rast ZRRE është vlerësuar si një nga Rregullatorët me përqindjen më të lartë të pikëve në krahasim me Rregullatorët e shteteve anëtare të Komunitetit të Energjisë. Sekretariati i Komunitetit të Energjisë në raportin e saj vjetor ka vlerësuar lartë punën e mirë dhe profesionale të ZRRE në zbatimin e detyrave që dalin nga legjislacioni në fuqi dhe obligimeve ndërkombëtare, ku duhet veçuar menaxhimi i mirë i sigurisë së furnizimit, aprovimi i tarifave të energjisë elektrike e cila ka sjell stabilitet në sektorin e energjisë, funksionalizimin e bursës shqiptare të energjisë elektrike ALPEX dhe bashkimin e tregjeve Kosovë – Shqipëri, veprimet e ndërmarrja për operimin normal të furnizuesit Elektroserver, ndërmarrjen e veprimeve për nxitjen e investimeve në Burimet e Ripërtitshme, promovimin në mënyrë aktive të vet-konsumatorëve, si dhe aprovimin e shumë aktiviteteve tjera të cilat kanë qenë mëse të nevojshme që sektori i energjisë elektrik të jetë stabil dhe i qëndrueshëm.

Gjatë vitit 2024 Kosova për herë të parë pas nënshkrimit të Traktatit të Athinës në vitin 2005 ka marr udhëheqjen e Presidencës së ECRB, ku Bordi Rregullativ i Komunitetit të Energjisë (ECRB) në takimin e tij të jashtëzakonshëm të mbajtur më 05.06.2024 në Athinë, ka zgjedhur Kryesuesin e Zyrës së Rregullatorit për Energji z. Ymer Fejzullahu si Presidentin e ri të ECRB-së për një periudhë dy vjeçare.

Gjatë vitit 2024 ZRRE ka ndërmarr të gjitha veprimet e saja ligjore dhe rregullative për funksionalizimin e bursës ALPEX për pjesën e Kosovë dhe bashkimin e tregut të përbashkët Kosovë - Shqipëri. Në shkurt të vitit 2024 është funksionalizuar bursa ALPEX zona e ofertimit në Kosovë për tregun një-ditë-para (day ahead) dhe njëkohësisht është bërë edhe bashkimi i tregut të energjisë

Kosovë – Shqipëri. Në dhjetor të vitit 2024 është bërë funksionalizimi i bursës ALPEX është për tregun brenda-ditës (intraday), me ç’rast është përfunduar e tërë korniza rregullative për funksionimin e tërësishëm të ALPEX. Krijimi i bursës së energjisë elektrike ALPEX dhe njëkohësisht edhe bashkimi i tregjeve Kosovë – Shqipëri përbën një arritje të jashtëzakonshme për sektorin e energjisë duke krijuar një platformë transparente për tregtimin e energjisë, duke rritur konkurrencën tek çmimet me pakicë, duke krijuar mundësi për investime të reja të sektorit privat në kapacitetet gjeneruese nga burimet e ripërtëritshme të energjisë (BRE), si dhe çasje më të lehtë të furnizuesve të rinj.

Në këtë raport vjetor të ZRRE vend të veçantë zë edhe tregu i përbashkët mes Kosovës, Shqipërisë, Maqedonisë së Veriut dhe Greqisë (SEE-MC). Në vitin 2024 është vazhduar me punë intenzive për transpozimin e të gjitha elementeve të Pakos së Integritimit të Energjisë Elektrike (Electricity Integration Package) në legjislacionet të shteteve përkatëse, koordinimin me akterët regjional, harmonizimin dhe aplikimin e metodologjive përkatëse dhe të nevojshme për këtë projekt, hartimin e planeve për transpozimin e udhëzimeve të CACM në legjislacionin tonë, si dhe çështje të tjera teknike të ndëlidhura me funksionalizimin e bashkimit të tregjeve. Duhet theksuar se në dhjetor 2024 me shumicë absolute të votave Kryesuesi i Bordit të Zyrës së Rregullatorit për Energji është zgjedhur prapë Kryesuesi i Grupit Implementues të bashkimit të tregjeve të energjisë elektrike. Vlen të përmendet se me jetësimin e këtij projekti do të kemi siguri të furnizimit, rritje më të madhe të konkurrencës dhe çmime më të përballueshme për konsumatorët.

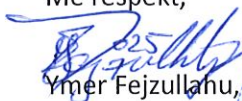
ZRRE edhe gjatë vitit 2024 ka ndërmarrë të gjitha veprimet e saja konform legjislacionit në fuqi për të promovuar për të diversifikuar portofolin e saj të gjenerimit përmes Energjisë së Ripërtëritshme. Për këtë ZRRE gjatë vitit 2024 konform detyrave të saja ligjore ka përcaktuar çmimin e fiksuar maksimal për projektet e ankandit të erës, si dhe ka promovuar në mënyrë aktive instalimin paneleve të vet-konsumatorëve.

ZRRE si çdo vit tjetër, edhe këtë vit ka bashkëpunuar ngushtë me komisionet parlamentare të Kuvendit të Republikës së Kosovës, me ministritë relevante të Qeverisë së Republikës së Kosovës, me Autoritetin e Konkurrencës, me Sekretariatit e Komunitetit të Energjisë në Vjenë, me Asociacionin Rajonal të Rregullatorëve të Energjisë, me Këshillin e Rregullatorëve Evropian për Energji, Asociacionin Nacional të Komisionarëve të ndërmarrjeve Rregullative, e me shumë institucione tjera, me ç’rast i falënderoj përzemërsisht të gjithë për bashkëpunimin gjatë vitit 2024

Në emrin tim dhe anëtarëve tjerë të Bordit të Zyrës së Rregullatorit për Energji, dua të shpreh mirënjohje ndaj të gjithë personelit të ZRRE dhe të sektorit të energjisë, për punën dhe përkushtimin e tyre në ofrimin e shërbimeve ndaj konsumatorëve, gjatë këtij viti.

Për fund, ZRRE mbetet e përkushtuar në rrugën drejt një tranzicioni energjetik, në përputhje me synimet drejt integritimit në tregun evropian të energjisë, duke vendosur konsumatorin e energjisë në qendër të saj.

Me respekt,

Ymer Fejzullahu,

Kryesuesi i Bordit

PËRMBAJTJA

1	PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE	9
2	ZYRA E RREGULLATORIT PËR ENERGJI	13
2.1	Bordi i Rregullatorit.....	13
2.2	Struktura organizative dhe burimet njerëzore	14
2.3	Financimi i Rregullatorit.....	18
3	AKTIVITETET E ZYRËS SË RREGULLATORIT PËR ENERGJI	19
3.1	Licencimi i aktiviteteve të energjisë.....	19
3.2	Monitorimi i ndërmarrjeve të energjisë	28
3.3	Burimet e Ripërtëritshme të Energjisë (BRE).....	30
3.4	Autorizimi për ndërtimin e kapaciteteve të reja	32
3.5	Gjeneratorët për vetë-konsum	34
3.6	Monitorimi i ndërtimit të kapaciteteve të reja gjeneruese.....	36
3.7	Integrimi i tregut	37
3.8	Aktivitetet e Rregullatorit në fushën e rregullimit të çmimeve	41
3.9	Aktiviteti i Rregullatorit në fushën e mbrojtjes së konsumatorëve	55
4	BASHKËPUNIMI ME PALËT TJERA DHE TRANSPARENCA	61
4.1	Përfshirja e Publikut në proceset rregullative përmes Konsultimeve Publike	61
4.2	Raportimi dhe bashkëpunimi me Kuvendin e Kosovës	63
4.3	Takimet me palët e tjera të interesit	64
4.4	Takimet e Grupit të Implementimit në kuadër të iniciativës për bashkimin e tregjeve SEE - MC.....	65
4.5	Bashkëpunimi me organizatat ndërkombëtare.....	66
4.6	Pjesëmarrja e Rregullatorit në aktivitetet ndërkombëtare	66
4.7	Aktivitetet e prokurimit	72
5	RAPORTIMI FINANCIAR PËR RREGULLATORIN	73
5.1	Të hyrat	73

5.2	Buxheti	73
5.3	Shpenzimet buxhetore.....	74
6	SEKTORI I ENERGJISË ELEKTRIKE	78
6.1	Karakteristikat e sektorit të energjisë elektrike.....	78
6.2	Burimet primare të energjisë.....	82
6.3	Prodhimi i energjisë elektrike	83
6.4	Sistemi i transmetimit.....	88
6.5	Sistemi i shpërndarjes së energjisë elektrike.....	98
6.6	Furnizimi me energji elektrike	109
6.7	Importi dhe eksporti i energjisë elektrike.....	114
6.8	Standardet e cilësisë së furnizimit dhe shërbimit me energji elektrike	117
6.9	Raportimi i Furnizuesit të energjisë elektrike “Shoqëria Elektrosever” SHPK.....	130
6.10	Të dhënat e raportuara nga NQ Termokos.....	133
6.11	Të dhënat e raportuara nga NQ Gjakova.....	134
7	SEKTORI I ENERGJISË TERMIKE	135
7.1	Karakteristikat teknike të sistemeve të energjisë termike.....	135
7.2	Zhvillimet kryesore në sektorin e energjisë termike	136
7.3	Performanca e ndërmarrjeve të energjisë termike	140
7.4	Faturimi, arkëtimi dhe sipërfaqja e ngrohjes	143

Lista e shkurtesave

AIT	Average Interruption time (Koha mesatare e ndërprerjes)
ALPEX	Bursa Shqiptare e Energjisë Elektrike
AQP	Agjencia Qendrore e Prokurimit
BE	Bashkimi Evropian
BRE	Burimet e Ripërtërithshme të Energjisë
CCP	Customer Care Programme (Programi për përkujdesje të konsumatorëve)
CEER	Council of European Energy Regulators (Këshilli i Rregullatorëve Evropian për Energji)
DETG	Departamenti për energji termike dhe gaz
DLL	Departamenti ligjor dhe i licencimit
DMK	Departamenti për mbrojtjen e konsumatorëve
DTÇ	Departamenti i tarifave dhe i çmimeve
DTE	Departamenti për treg të energjisë
EBRD	European Bank for Reconstruction and Development (Banka Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim)
EC	European Commission (Komisioni Evropian)
ECRB (BRKE)	Energy Community Regulatory Board (Bordi Rregullativ i Komunitetit të Energjisë)
EJL	Evropa Juglindore
EMS	Operatori i Sistemit të Transmetimit të Serbisë
ENS	Energy Not Supplied (Energjia e pafurnizuar)
ENTSO-E	European Network of Transmission System Operators for Electricity (Rrjeti Evropian i Operatorëve të Sistemit të Transmetimit për Energji Elektrike)
ERC	Komisioni Rregullativ për Energji dhe Ujë i Republikës së Maqedonisë Veriore
ERE	Enti Rregullator të Energjisë të Republikës së Shqipërisë
ERRA	Energy Regulators Regional Association (Asociacioni Rajonal i Rregullatorëve të Energjisë)
FSHU	Furnizuesi me shërbim universal
GPG	Grupi Punues për Gaz
GPNL (PHLG)	Grupi i përhershëm i nivelit të lartë (Permanent High Level Group)
GWh	Gigavatorë
HC	Hidrocentral
HLM (MAR)	Të Hyrat e Lejuara Maksimale (Maximum Allowed Revenue)

IAP	Ion-Adriatik-Pipeline – Gazsjellësi Përtej Adriatikut
ITC	Inter TSO Compensation (Kompensimi ndërmjet OST-ve)
KE	Komuniteti i Energjisë
KEDS	Kompania Kosovare për Distribuim me energji elektrike (Kosovo Electricity Distribution and Services)
KEEJL	Komuniteti i Energjisë në Evropën Juglindore
KEK	Korporata Energjetike e Kosovës
KESCO	Kompania për furnizim me energji elektrike e Kosovës (Kosovo Electricity Supply Company)
KESH	Korporata Energjetike e Shqipërisë
KfW	Banka Gjermane për Zhvillim
KM	Këshilli i Ministrave
km	Kilometër
KOSTT	Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Tregut
KPSC	Komisioni Rregullativ për Shërbime Publike Kentucky
kV	Kilovolt
kW	Kilovat
LP	Largpërçues
MAP	Ministria e Administratës Publike
MBE	Marrëveshja për Blerjen e Energjisë
MMPH	Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor
MVA	Megavoltamper
MW	Megavat
MWh	Megavatorë
MW_{TH}	Megavat termik
MZHE	Ministria e Zhvillimit Ekonomik
NARUC	National Association of Regulatory Utility Commissioners (Asociacioni Nacional i Komisionarëve të ndërmarrjeve Rregullative)
NjA	Njësia e administratës
NQ	Ngrohje Qendrore
NS	Nënstacioni
OSSH	Operator i Sistemit të Shpërndarjes
OST	Operator i Sistemit të Transmetimit

OT	Operator Tregu
PECI	Projects of Energy Community Interest (Projekti i Interesit të Komunit. Energjisë)
PRR	Periudha rregullative
RAB	Regulated Asset Base (Baza e Rregulluar e Aseteve)
RoR	Rate of Return (Norma e kthimit)
SAIDI	Indeksi mesatar i kohëzgjatjes së ndërprerjeve në sistem
SAIFI	Indeksi mesatar i frekuencës së ndërprerjeve në sistem
SCADA	Supervisory Control and Data Acquisition (Sistemi Mbikëqyrës dhe i Mbledhjes së të Dhënave)
SKE	Energy Community Sekretariat (Sekretariati i Komunitetit të Energjisë)
TAP	Trans-Adriatik-Pipeline – Gazsjellësi Përtej Adriatikut
TC	Termocentral
TF	Task Forcë
TKE	Traktati i Komunitetit të Energjisë
TM	Tensioni i Mesëm
TR	Transformator
TU	Tensioni i Ulët
TVSH	Tatimi mbi Vlerën e Shtuar
UA	Udhëzimi administrativ
USAID	United States Agency for International Development (Agjencia e Shteteve të Bashkuara të Amerikës për Zhvillim Ndërkombëtar)
WACC	Weighted Average Cost of Capital (Mesatarja e ponderuar e kostos së kapitalit)
WBIF	Western Balkans Investment Framework (Korniza për Investime në Ballkanin Perëndimor)
ZK	Zona Kadastrale
ZRrE	Zyra e Rregullatorit për Energji (Rregullatori)

1 PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE

Zyra e Rregullatorit për Energji (në tekstin e mëtejshëm Rregullatori), në përputhje me kërkesat ligjore që dalin nga Ligji për Rregullatorin e Energjisë (Ligji nr. 05/L-084), paraqet Raportin Vjetor për vitin 2024 për shqyrtim në Kuvendin e Republikës së Kosovës. Raporti Vjetor përmban informata mbi aktivitetet në lidhje me fushëveprimin e Rregullatorit, si dhe funksionimin e sektorit të energjisë, duke analizuar të dhënat e të licencuarve, përfshirë edhe zhvillimin e tregut të energjisë në Kosovë.

Pjesë përbërëse e këtij raporti është gjithashtu edhe Raporti financiar i buxhetit të Rregullatorit për vitin 2024.

Bordi i ZRRE-së, për tema të ndryshme të vendimmarrjes, përveç mbledhjeve të rregullta me pjesëmarrje fizike, ka shfrytëzuar edhe mjetet e komunikimit virtual elektronik.

Prodhimi i gjithmbarshëm i energjisë elektrike në vitin 2024 ka qenë 6,059 GWh, prej të cilave 5,480 GWh janë nga termocentralet, ndërsa nga HC dhe BRE tjera janë 579 GWh, dhe ka një ngritje prej 6.3% krahasuar me gjithsej prodhimin në vitin 2023.

Kërkesa e përgjithshme për energji elektrike në sistem në vitin 2024 ka qenë 6,611 GWh, që paraqet një ulje prej 1.3% në krahasim me kërkesën në vitin 2023. Kjo kërkesë kryesisht është plotësuar nga prodhimi vendor, ku termocentralet kanë pjesëmarrjen më të madhe, derisa pjesa tjetër është mbuluar nga importet.

Sasia e përgjithshme e energjisë elektrike e shitur te konsumatorët fundor ka qenë 5,404 GWh, prej të cilave 3,156 GWh apo 58.4% janë për konsumatorët familjar, kurse pjesa tjetër 2,041 GWh apo 37.76% për konsumatorët jo-familjar dhe 207 GWh apo 3.84% për konsumatorët në katër komunat në veri të vendit. Në faturimin e konsumatorëve jo-familjar përfshihet edhe faturimi i konsumatorëve të parregulluar i cili në vitin 2024 ka qenë 120 GWh.

Çmimet e energjisë elektrike kanë filluar të ngritën ndjeshëm që nga shfaqja e krizës. Bazuar në çmimet në ALPEX – Bursa Shiptare e Energjisë Elektrike dhe HUPX – Bursa Hungareze e Energjisë Elektrike, të cilat merren si referencë për shkak të afërsisë gjeografike dhe likuiditetit, në vitin 2024 çmimi mesatar i energjisë elektrike ishte rreth 122.76 €/MWh), derisa mesatarja vjetore për 2023 ishte 129 €/MWh.

Me fillimin e operimit si Zonë Rregulluese e pavarur në kuadër të Evropës Kontinentale, që nga data 14 dhjetor 2020 me hyrjen në fuqi të Marrëveshjes së Kyçjes ndërmjet KOSTT dhe operatorëve të sistemit të transmetimit (OST) nga Evropa Kontinentale, balancimi i sistemit është përgjegjësi e plotë e KOSTT, që nënkupton mbulimin e të gjitha devijimeve nga sistemi i Kosovës.

Furnizimi i katër komunave në veri të Kosovës, gjatë vitit 2024 është bërë nga kompania e licencuar Elektroever. Sasia totale e energjisë së konsumuar nga katër komunat në veri të Kosovës në këtë vit ka qenë 274,575 MWh, prej të cilave 207,297 MWh u janë faturuar konsumatorëve në veri të vendit, kurse pjesa tjetër është humbje në rrjetin e shpërndarjes në pjesën veriore të vendit.

Në këtë raport janë paraqitur në mënyrë të detajuar të dhëna mbi ecurinë e Sektorit të Energjisë për vitin 2024.

Në vitin 2024, Bordi i ZRrR ka ulur tarifat 8% për konsumatorët familjar për bllokun me konsum mbi 800kWh dhe 3% për konsumatorët komercial dhe industrial, ndërsa për konsumatorët familjar me konsum deri 800KWh ka mbetur tarifa e njejtë.

Për kategorinë e konsumatorëve familjar çmimi mesatar i energjisë për vitin 2024 ka qenë 7.39 €cent/kWh, ndërsa për konsumatorët jo-familjar çmimi mesatar i energjisë është 9.30 €cent/kWh.

Humbjet në rrjetin e transmetimit janë në nivel të pranueshëm 1.27 % ndaj tërë energjisë së futur në transmetim, apo 1.87% nda kërkesës nacionale, dhe janë përafërsisht në të njëjtin nivel me humbjet në rrjetet transmetuese në rajon dhe Evropë.

Humbjet teknike në rrjetin e shpërndarjes dallojnë krahasuar me vitet paraprake, dhe në vitin 2024 kanë qenë 974 GWh apo 15.6% ndaj kërkesës në shpërndarje, derisa në vitin 2023 kanë qenë 1,288 GWh apo 20.67%. Zvogëlimi i nivelit të humbjeve në distribucion është si rezultat i fillimit të operimit të furnizuesit Elektroserver, i cili furnizon pjesën veriore të vendit.

Tabela e mëposhtme pasqyron të dhënat kryesore të realizuara në vitin 2024 krahasuar me bilancin e vitit 2024 dhe me realizimin në vitin 2023, prej nga shihet se për balancimin e sistemit ndaj kërkesës është paraqitur nevoja për importe dhe eksporte.

Tab. 1.1 Të dhënat kryesore të realizuara në vitin 2024

	Njësia	Prodhimi	Kërkesa	Importi	Eksporti	Humbjet	
						Transmetim	Shpërndarje
Realizimi 2024	GWh	6,059	6,611	1,385	748	124	974
Bilanci 2024	GWh	6,679	7,091	1,473	941	139	1,070
Realizim/Bilanc	%	90.72	93.23	93.99	79.47	88.88	91.01
Realizimi 2023	GWh	5,698	6,695	1,248	407	109	1,288

Blokimi i linjave transmetuese për operim komercial dhe mos alokimimi i kapacitetit transmetues në kufirin interkonektiv në mes KOSTT-it dhe EMS-it ka vazhduar edhe në vitin 2024. Mungesa e kapaciteteve transmetuese ndërkuftare si rezultat i bllokimit të linjave interkonektive për operim komercial nga ana e Serbisë vazhdon të shkaktoj vështirësi serioze për tregtarët, siç është pengimi i tregtisë së energjisë në këtë kufi, duke reflektuar kështu me rritjen e çmimit të kapaciteteve ndërkuftare në kufijtë e tjerë dhe çmimin e importit të energjisë, për Kosovën dhe për Evropën Juglindore, duke shkaktuar vështirësi në balancimin e sistemit.

Sa i përket sektorit të energjisë termike situata mbetet kryesisht e pandryshuar. Projekti i kogjenerimit në NQ Termokos ka dhënë rezultate të mira duke ngritur cilësinë e ngrohjes për konsumatorët e kyçur në rrjet, ndërsa projekti i ngrohjes së re dhe kogjenerimit me biomase në NQ Gjakova është përfunduar.

- Prodhi neto i energjisë termike në sezonin 2023/2024, në NQ Termokos ka qenë 329 GWh_{Th}, ndërsa në NQ Gjakova 17.7 GWh;
- Konsumi i energjisë termike në sezonin 2023/2024, në NQ Termokos ka qenë 286 GWh_{Th}, ndërsa në NQ Gjakova 15 GWh;
- Humbjet në rrjet të energjisë termike në sezonin 2023/2024, në NQ Termokos ka qenë 13.45 % (në rrjetin e transportimit të energjisë termike 2% dhe në rrjetin primarë të shpërndarjes

11.45%), ndërsa humbjet në rrjetin e shpërndarjes së energjisë termike të NQ Gjakova janë vlerësuar 14.2%.

Sa i përket zhvillimit të projekteve të gjenerimit nga burimet e rinovueshme, gjatë këtij viti pas finalizimit të projekteve sipas Autorizimit nga Bordi i ZRrE -së, dhe pas pranimit teknik ka hyr në operim komercial një (1) projekt nga panelet solare, projekti Eling Group SH.P.K. me fuqi totale të instaluar prej 1 MW. ZRrE, gjatë këtij viti ka trajtuar edhe kërkesat/aplikacionet për gjeneratorët për marrjen e statusit të konsumatorit prodhues për vetë-konsum, të cilat pas plotësimit të kërkesave ligjore në pajtim me Rregullën e Autorizimit dhe Skemën mbështetëse, janë lejuar për të vazhduar me ndërtimin e kapaciteteve gjeneruese për vetë-konsum 671 projekte dhe në total janë instaluar kapacitete prej 13,660 kW.

Në kuadër të zbatimit të detyrimeve të Traktatit të Komunitetit të Energjisë, me qëllim të krijimit dhe funksionimit të një tregu konkurrues të energjisë elektrike, Shqipëria dhe Kosova kanë themeluar Bursën Shqiptare të Energjisë ALPEX, e cila në shkurt të vitit 2024 ka filluar operimin si bashkim i tregut Kosovë-Shqipëri.

ALPEX-i si një platformë transparente për tregtimin e energjisë, përveç ngritjes së konkurrencës në çmimet me pakicë, ka krijuar edhe mundësi për investime të reja të sektorit privat në kapacitetet gjeneruese nga burimet e ripërtëritshme të energjisë (BRE), si dhe çasje më të lehtë të furnizuesve të rinj.

ZRrE -ja në vazhdimësi është e angazhuar për një bashkëpunim edhe më të ngushtë me Sekretariatit e Komunitetit të Energjisë në Vjenë, si një ndër partnerët kryesorë në përpilimin e legjislacionit primar dhe sekondar, Qeverinë, Autoritetin e Konkurrencës, si dhe të gjithë akterët e tjerë të sektorit të energjisë në vend e më gjerë.

Sipas raportit të vlerësimit nga Sekretariati i Komunitetit të Energjisë për vitin 2024¹, ZRrE-ja është vlerësuar me performancë më të lartë, duke arritur nivele të larta krahasuar me vitet e mëparshme. Ky raport tregon se struktura ligjore dhe rregullative e ZRrE-së është në përputhje me acquis-in e Komunitetit të Energjisë, duke siguruar një kornizë të qëndrueshme dhe të përmirësuar për rregullimin e sektorit të energjisë.

Në vitin 2024, pas bashkimit të tregut energjetik të Kosovës me atë shqiptar, ZRrE-ja miratoi tarifën e ALPEX-it dhe autorizoi fillimin e tregimit në zonën e licencimit të Kosovës. Përveç kësaj, ZRrE-ja ndryshoi procedurën e rezervave për bashkimin e tregut, duke kontribuar në integrimin e mëtejshëm të tregjeve të energjisë.

Për të mbështetur zhvillimin e projekteve të energjisë së rinovueshme, ZRrE-ja miratoi procedurat e tenderimit për një projekt të erës me kapacitet prej 150 MW dhe nisi konsultimet për përcaktimin e çmimit maksimal për 75 MW të tjerë. Gjithashtu, ZRrE-ja vazhdoi të promovonte vetëkonsumimin e energjisë, duke miratuar një numër të konsiderueshëm kërkesash për instalimin e paneleve diellore nga qytetarët dhe bizneset.

Në fushën e monitorimit dhe transparencës, legjislacioni dytësor për zbatimin e REMIT është në fuqi, dhe ZRrE-ja ka realizuar monitorimin e licencuesve të sektorit. Pjesë e këtij procesi është dhe hartimi

¹ [Implementation performance - Energy Community Homepage](#)

i raporteve të detajuara mbi gjetjet e kryera, që do të sigurojnë mbikëqyrje dhe informim të vazhdueshëm për zhvillimet në tregun energjetik.

Këto përpjekje dhe arritje të ZRrE-së tregojnë angazhimin e tij për të garantuar një sektor energjetik më të qëndrueshëm dhe më të transparent, duke rritur efikasitetin dhe përputhshmërinë me normat dhe rregulloret ndërkombëtare.

2 ZYRA E RREGULLATORIT PËR ENERGJI

Zyra e Rregullatorit për Energji (Rregullatori) është agjenci e pavarur dhe e ndarë në aspektin ligjor dhe funksional nga çdo person tjetër fizik a juridik. Detyrat dhe funksionet e Rregullatorit janë të përcaktuara në Ligjin për Rregullatorin e Energjisë Nr. 05/L-084, të cilat përfshijnë: krijimin dhe funksionimin efikas, transparent dhe jo-diskriminues të tregut të energjisë; përcaktimin e kriterëve dhe kushteve si dhe dhënien e licencave për kryerjen e aktiviteteve në fushën e energjisë; përcaktimin e kriterëve dhe kushteve dhe dhënien e autorizimeve për ndërtimin e kapaciteteve të reja; monitorimin e tregut dhe përkujdesen për përmirësimin e sigurisë së furnizimit me energji; vendosjen e tarifave për aktivitetet e energjisë në mënyrë të arsyeshme dhe në bazë të metodologjisë tarifore; monitorimin dhe parandalimin e krijimit të pozitës dominuese dhe praktikave jo-konkurruese nga ndërmarrjet e energjisë, si dhe zgjidhjen e ankesave dhe kontesteve në sektorin e energjisë.

Rregullatori është përgjegjëse për hartimin dhe zbatimin e kornizës rregullative për sektorin e energjisë në Kosovë, me qëllim që të arrihet pajtueshmëri me detyrimet e Traktatit të KEEJL-së dhe harmonizimit me “*acquis communautaire*” për energji, për të siguruar qasje jo diskriminuese të të gjithë shfrytëzuesve të rrjetit të energjisë me çmime që reflektojnë shpenzimet e vërteta ekonomike.

2.1 Bordi i Rregullatorit

Sipas Ligjit Nr. 05/L-084 për Rregullatorin e Energjisë, Bordi i ZRrE-së, është organi vendimmarrës për të gjitha çështjet nën juridiksionin dhe kompetencën e ZRrE-së dhe përbëhet nga Kryesuesi dhe 4 anëtarë, të cilët emërohen në detyrë nga Kuvendi i Republikës së Kosovës me një mandat 5 vjeçar. Bordi merr vendime me shumicë votash dhe ka kuorumin e nevojshëm për marrjen e një vendimi nëse së paku tre anëtarë të Bordit janë të pranishëm por duhet të ketë tri (3) vota pro për të qenë vendimi i plotfuqishëm. Bordi paraqet qëndrimet e veta rreth çështjeve që trajtohen përmes vendimeve, të cilat merren në mbledhje të hapura dhe të njoftuara qysh më parë në faqen zyrtare të ZRrE-së.

Në fund të vitit 2024 Bordi i Zyrës së Rregullatorit për Energji përbëhej nga anëtarët si në vijim:

Ymer Fejzullahu, Kryesues i Bordit

Lutfije Dervishi, anëtare e Bordit

Gani Buçaj, anëtar i Bordit

Arta Qorolli, anëtare e Bordit

Adnan Preniqi, anëtar i Bordit

Për qëllime të vendimmarrjes, në përputhje me autoritetin e dhënë sipas legjislacionit në fuqi, Bordi i ZRrE-së ka mbajtur takime të vazhdueshme, në të cilat është diskutuar lidhur me funksionimin e sistemit energjetik në Kosovë dhe janë marrë vendime adekuate si dhe aprovime/miratime të dokumenteve të nevojshme për sektorin.

Bordi i ZRrE-së deri në dhjetor të vitit 2024 ka mbajtur gjithsej 15 mbledhje publike, në të cilat janë marrë 779 vendime që kanë të bëjnë me:

Aprovimin e rregullave, metodologjive dhe dokumenteve tjera të sektorit të energjisë si:

- Monitorimin e tregut dhe aktiviteteve të sektorit të energjisë;
- Rregullimin e çmimeve;
- Licencimin e aktiviteteve të energjisë në Kosovë;
- Autorizimin e ndërtimeve të kapaciteteve të reja të gjenerimit të energjisë nga Burimet e Ripërtëritshme;
- Mbrojtjen e konsumatorëve;
- Aproximin e rregullave, metodologjive dhe dokumenteve tjera të sektorit të energjisë, dhe
- Çështje të tjera në kuadër të përgjegjësisë të tij.

Të gjitha dokumentet e shqyrtuara dhe të miratuara fillimisht janë vënë në diskutim publik, ashtu siç parashihet me ligj, për të përfshirë të gjitha palët e involvuara në proceset e vendimmarrjes dhe janë të publikuara në faqen elektronike zyrtare të ZRrE-së.

Për të gjitha aktivitetet, Bordi është mbështetur nga: Drejtori Menaxhues, Njësia administrative dhe pesë (5) departamente si në vijim:

- Departamenti ligjor dhe i licencimit (DLL)
- Departamenti i tregut të energjisë (DTE)
- Departamenti i tarifave dhe çmimeve (DTÇ)
- Departamenti për mbrojtjen e konsumatorëve (DMK)
- Departamenti për energji termike dhe gaz natyror (DETG)

Bordi i ZRrE-së ka përkrahur ngritjen profesionale të stafit të ZRrE-së duke synuar specializimin e punonjësve në profilet përkatëse në kuadër të përgjegjësisë të tyre, përmes trajnimeve të ndryshme të organizuara brenda dhe jashtë vendit.

2.2 Struktura organizative dhe burimet njerëzore

Rregullatori është i organizuar në përputhje me Ligjin për Rregullatorin e Energjisë (Kreu II i Ligjit) dhe Manualin e Operimeve të Rregullatorit. Bordi i Rregullatorit sipas përgjegjësisë të përcaktuara me ligj kryen aktivitete si në vijim:

- Miraton politikat rregullative dhe operacionale të Rregullatorit;
- Organizon dhe mbikëqyr punën e Rregullatorit;
- Mbikëqyr zbatimin e buxhetit dhe menaxhimin financiar të Rregullatorit dhe miraton raportet dhe deklaratat financiare të saj;
- Organizon procedurat e rekrutimit dhe mbikëqyr punën e personelit të punësuar nga Rregullatori;
- Miraton nivelet e kompensimit dhe kushtet tjera të punësimit, për të punësuarit e Rregullatorit;
- Harton dhe miraton akte nënligjore që janë të nevojshme për zbatimin e Ligjit për Rregullatorin e energjisë.

Struktura organizative e Rregullatorit është e përcaktuar nga Bordi i Rregullatorit bazuar në përgjegjësitë dhe detyrat që parashihen në Ligjin për Rregullatorin e Energjisë Nr. 05/L-084. Struktura bazë përbëhet nga Drejtori menaxhues, Zyrtarja për asistencë të Bordit, Zyrtarja për marrëdhënie me

publikun, pesë departamente dhe Njësia e administratës (NJA) të cilat janë themeluar në pajtim me detyrat operacionale të Rregullatorit.

2.2.1 Drejtori Menaxhues

Drejtori menaxhues i koordinon aktivitetet mes Bordit, stafit profesional dhe administrativ si dhe është përgjegjës për implementimin e të gjitha vendimeve të Bordit të Rregullatorit., Në mënyrë aktive informon dhe këshillon Bordin për zhvillimet në sektorin e energjisë, mbështet Bordin e Rregullatorit për të siguruar që të gjitha aktivitet e Rregullatorit janë kryer në përputhje me ligjet, rregulloret dhe politikat e Rregullatorit si dhe mbikëqyrë punën e departamenteve të Rregullatorit. Drejtori menaxhues i raporton dhe i përgjigjet drejtpërdrejt Bordit dhe ushtron detyrën nën drejtimin dhe udhëzimet e Bordit, në pajtim me Manualin e operimeve të Rregullatorit.

2.2.2 Departamentet e Rregullatorit

Departamentet udhëhiqen nga udhëheqësit e departamenteve, të cilët organizojnë, kontrollojnë, planifikojnë, bashkëpunojnë, vlerësojnë stafin e tij/saj dhe mbajnë përgjegjësi për aktivitetet dhe përmbushjen e të gjitha detyrave të përcaktuara për punën e departamenteve. Udhëheqësi i departamentit është përgjegjës për delegimin e punëve të përditshme të stafit të departamentit.

Roli i anëtarëve të stafit të departamenteve është të kryejnë detyra, kurdo që është e nevojshme sipas kërkesave ligjore dhe përmes udhëheqësve të departamenteve i propozojnë në Bord. Në disa raste, anëtarët e stafit mund të autorizohen nga Bordi të kryejnë detyra të posaçme.

Anëtarët e stafit duhet të punojnë në bashkëpunim të ngushtë me udhëheqësin e departamentit dhe stafin tjetër profesional. Anëtari i stafit po ashtu duhet të ketë mundësi në ndjekjen e trajnimeve të disponueshme nga Rregullatori, për përmirësimin e aftësive dhe njohurive të tyre profesionale.

Departamenti ligjor dhe i licencimit (DLL)

Departamenti ligjor dhe i licencimit është përgjegjës për hartimin e legjislacionit sekondar, vlerësimin e aplikacioneve për licencim të ndërmarrjeve të energjisë, vlerësimin e aplikacioneve për dhënien e autorizimeve për ndërtim të kapaciteteve të reja. Ky departament gjithashtu bën mbikëqyrjen dhe monitorimin e aktiviteteve të të licencuarve.

Departamenti i tregut të energjisë (DTE)

Departamenti i tregut të energjisë është përgjegjës për strukturën e tregut, monitorimin e performancës së pjesëmarrësve të tregut, vlerësimin dhe analizën e të dhënave në sektorin e energjisë. Departamenti gjithashtu monitoron konkurrencën dhe sjelljen e pjesëmarrësve në treg në mënyrë objektive, transparente dhe jo-diskriminuese.

Departamenti i tarifave dhe çmimeve (DTÇ)

Departamenti i tarifave dhe çmimeve është përgjegjës për vlerësimin e aplikacioneve tarifore të ndërmarrjeve të licencuara, monitoron realizimin e shpenzimeve operative dhe kapitale përmes shqyrtimeve tarifore, ndërmerr të gjitha masat që tarifatat të jenë kosto - reflektive, të arsyeshme, jo-diskriminuese, të bazuara në kritere objektive, si dhe të vendosura në mënyrë transparente, duke marrë në konsiderim përballueshmërinë dhe mbrojtjen e konsumatorëve.

Departamenti për mbrojtjen e konsumatorëve (DMK)

Departamenti për mbrojtjen e konsumatorëve është përgjegjës për shqyrtimin dhe zgjidhjen e ankesave dhe kontesteve ndërmjet konsumatorëve dhe ndërmarrjeve për energji, operatorëve të sistemit dhe ndërmarrjeve energjetike, si dhe ndërmjet dy ndërmarrjeve energjetike. Gjatë kryerjes së detyrave dhe përgjegjësisë, ky departament bashkëpunon me të gjitha institucionet dhe organizatat, të cilat në mënyrë legjitime i përfaqësojnë konsumatorët.

Departamenti për energji termike dhe gaz natyror (DETG)

Departamenti për energji termike dhe gaz natyror është përgjegjës për shqyrtimin dhe implementimin e strategjive, standardeve të performancës dhe praktikave tjera operacionale, që kanë të bëjnë me këta sektorë. Ky departament kryen monitorimin e ndërmarrjeve të licencuara përmes mbledhjes, analizës dhe vlerësimit të të dhënave dhe informatave përkatëse, e gjithashtu kontribuon në zhvillimin e sistemeve raportuese të ndërmarrjeve të ngrohjes qendrore duke u fokusuar në elementet tekniko-teknologjike dhe në integrimin e masave nxitëse dhe caqeve për eficiencë. Po ashtu bashkëpunon me departamentet tjera të Rregullatorit duke dhënë mbështetjen dhe ekspertizën teknike për çështjet e ndërlidhura me energjinë termike dhe gazin natyror.

Njësia e administratës (NJÄ)

Njësia e administratës mbështet funksionimin e Rregullatorit, organizon rekrutimin efikas të stafit të Rregullatorit, koordinon trajnimet e stafit të Rregullatorit, furnizimin me pajisje të zyrës dhe mirëmbajtjen e tyre, ndihmon në rregullimin e zyrës, duke e bërë atë të përshtatshme për punë për të gjithë stafin e Rregullatorit.

Personeli i ZRrE-së është i strukturuar në departamente organizative të përcaktuara në bazë të veprimtarive të veçanta operacionale dhe administrative.

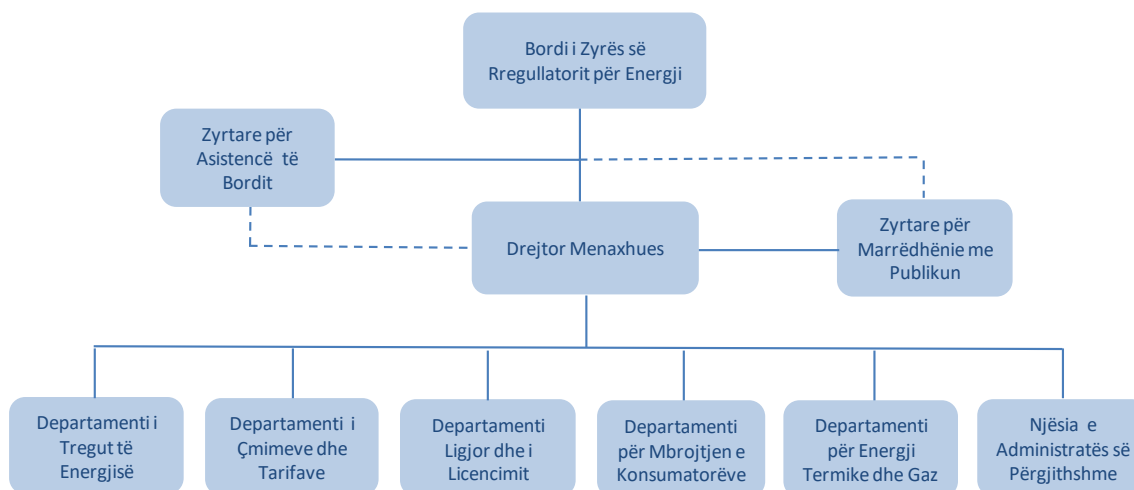

Fig. 2.1 Skema organizative e Rregullatorit

Numri i përgjithshëm i të punësuarve, deri në fund të 31 dhjetorit 2024, është 22 punonjës. Në këtë numër përfshihen 5 anëtarët e Bordit dhe 16 anëtarë të personelit të punësuar brenda departamenteve profesionale dhe njësisë së administratës.

Përshkrimi i shkurtër i strukturës organizative me vendet e punës në vitin 2024 është dhënë në tabelën më poshtë.

Tab. 2.1 Struktura organizative

Pozitat e vendeve të punës	Pozitat e planifikuara	Punësuar	Vende të lira
Bordi i ZRRE-së	5	5	0
Drejtor menaxhues	1	1	0
Zyrtare për marrëdhënie me publikun	1	0	1
Zyrtare për asistencë të Bordit	1	0	1
Njësia e administratës			
Udhëheqëse e njësisë së administratës			
Zyrtar kryesor financiar			
Menaxhere e prokurimit			
Zyrtare e administratës			
Zyrtar për menaxhim të të dhënave	9	7	2
Ekspert për zhvillim të bazës së të dhënave			
Përkthyes e gjuhës angleze			
Recepcionist			
Mirëmbajtës/Vozitës			
Departamenti ligjor dhe i licencimit (DLL)			
Udhëheqës i dpt. Ligjor dhe të licencimit			
Ekspert për çështje ligjore dhe të monitorimit	3	2	1
Analiste për çështje ligjore dhe monitorim të licencave			
Departamenti i çmimeve dhe tarifave (DTÇ)			
Udhëheqës i dpt. për çmime dhe tarifa			
Ekspert ekonomik për çështje rregullative dhe të tarif.	4	1	3
Analist për tarifa dhe çmime			
Analist për strukturë tarifore			
Departamenti i tregut të energjisë (DTE)			
Udhëheqës i dpt. të tregut të energjisë			
Analiste për furnizim me energji dhe strukturë të tregut	4	2	2
Analist për sisteme elektroenergjetike			
Analist për monitorim të tregut			
Departamenti për energji termike dhe gaz (DTEG)			
Udhëheqës i dpt. për energji termike dhe gaz	2	2	0
Analist për energji termike			
Departamenti për mbrojtje të konsumatorëve (DMK)			
Udhëheqës i dpt. për mbrojtje të konsumatorëve			
Zyrtar për mbrojtje të konsumatorëve	3	2	1
Analist për përmbushje të standardeve			
Gjithsej	33	22	11

Personeli i Rregullatorit është një ekip ekspertësh me performancë të dëshmuar në fushat e përgjegjësi që ata mbulojnë.

2.3 Financimi i Rregullatorit

Zyra e Rregullatorit për Energji (ZRE) gëzon statusin e "agjensionit të pavarur". Kushtetuta e Republikës së Kosovës parashikon që agjencitë e pavarura, janë institucione të krijuara nga Kuvendi bazuar në ligjet përkatëse që rregullojnë krijimin, funksionimin dhe kompetencat e tyre. Agjencitë e pavarura ushtrojnë funksionet e tyre në mënyrë të pavarur nga çdo organ ose autoritet tjetër në Republikën e Kosovës. Kjo do të thotë që ZRE-ja duhet të ketë pavarësi të plotë në planifikimin dhe shpenzimin e buxhetit, gjegjësisht të hyrave të dedikuara të saj, të garantuara me Kushtetutë dhe legjislacionin në fuqi.

Çështja e pavarësisë financiare është rregulluar kryesisht nga Direktivat e BE-së, të cilat parashikojnë që shtetet anëtare duhet të sigurojnë që autoritetet rregullative ose agjencitë e pavarura duhet të jenë në gjendje të marrin vendime autonome në mënyrë të pavarur nga çdo organ politik, përfshirë mënyrat përmes të cilave ato ushtrojnë mandatet e tyre, punonjësit që duhet të rekrutojnë etj. Kjo do të thotë që Zyra e Rregullatorit për Energji duhet të gëzojë pavarësi financiare, e cila mundësohet përmes inkasimit të të hyrave vetanake dhe zbatimit të legjislacionit në fuqi.

Legjislacioni aktual parashikon qartë se të hyrat e ZRE-së janë "të hyra të dedikuara", dhe, në lidhje me këtë, ZRE ka të drejtë të mbledhë "të hyra të dedikuara" nga burime të caktuara, të cilat në rastin e ZRE-së përfshijnë taksat e licencimit. Kjo gjithashtu parashikohet në Ligjin për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë, i cili përcakton se "të ardhurat e dedikuara" janë ato të ardhura që rrjedhin nga një burim i caktuar i të ardhurave, dhe këto agjenci, vetëm në rastet kur këto të ardhura janë të pamjaftueshme, mund të kërkojnë ndarje buxhetore plotësuese nga buxheti i Republikës së Kosovës, në pajtim me dispozitat e Ligjit për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë.

Në bazë të nenit 24 të Ligjit për Rregullatorin e Energjisë, ZRE-ja mbledh të hyra nga:

- Taksat fillestare dhe vjetore të licencimit;
- Taksat nga aplikacionet për lëshimin dhe modifikimin e licencave;
- Taksat për lëshimin e certifikatave të origjinës;
- Taksa për shqyrtim/rishikim të aplikacioneve për autorizim për ndërtimin e kapaciteteve të reja.

3 AKTIVITETET E ZYRËS SË RREGULLATORIT PËR ENERGJI

3.1 Licencimi i aktiviteteve të energjisë

Pjesëmarrësit në treg të energjisë në Kosovë për prodhim të energjisë, shpërndarje, furnizim, tregtim, transmetim etj., mund të operojë vetëm pasi të jenë licencuar nga Zyra e Rregullatorit për Energji për aktivitetin përkatës. Se deri në sa MW apo kW nevojitet licenca, kjo çështje është e përshkruar më në detaje edhe në legjislacionin në fuqi, më konkretisht në Nenin 28 paragrafin 2 të Ligjit për Rregullatorin e Energjisë dhe poashtu në Nenin 3 paragrafin 1 të Rregullës për Licencimin e Aktiviteteve të Energjisë në Kosovë (Rregulla ZRrE/Nr.07/2017, datë 31.03.2017).

Bazuar në dispozitat ligjore të legjislacionit në fuqi, deri më tani Rregullatori ka lëshuar licenca për këto aktivitete: prodhimin e energjisë elektrike; prodhimin e energjisë termike; bashkëprodhimin e energjisë elektrike dhe termike; transmetimin e energjisë elektrike përfshirë operimin e sistemit të transmetimit; shpërndarjen e energjisë elektrike duke përfshirë operimin e sistemit të shpërndarjes; shpërndarjen e energjisë termike; furnizimin me energji elektrike dhe energji termike, duke përfshirë transitin, importin ose eksportin e energjisë elektrike; furnizimin me shumicë (tregtimin) e energjisë elektrike; si dhe operimin e tregut të energjisë elektrike.

Siç u cek në paragrafin e sipërpërmendur, ka raste në të cilat nuk kërkohet të lëshohet licencë nga Zyra e Rregullatorit për Energji, për disa aktivitete të cilat nuk kanë ndikim shumë të madh në sistemin elektroenergetik të Kosovës. Pra aktivitetet të cilat nuk kanë nevojë për licencë janë:

- prodhimi i energjisë elektrike në lokacionin energjetik me kapacitet total që nuk tejkalon pesë (5) MW;
- prodhimi i energjisë termike të prodhuar nga ngrohtoret për konsum vetanak apo me kapacitet që nuk tejkalon 1 MW;
- prodhimi i energjisë elektrike për konsum vetanak, ku stabilimenti i prodhimit apo konsumatorët e energjisë elektrike nuk lidhen në sistemin e transmetimit apo shpërndarjes.

Përkundër që Rregullatori nuk lëshon Licencë për aktivitetet në pikat e sipërpërmendura, megjithatë asnjë person juridik apo fizik nuk mund të ndërtojë kapacitete të tilla, pavarësisht kapacitetit, pa marr Autorizim për Ndërtim të Kapacitetit gjenerues, i cili Autorizim lëshohet nga Rregullatori në pajtim me legjislacionin në fuqi.

Që nga themelimi e deri më tani Rregullatori ka licencuar rreth njëqind (100) ndërmarrje për aktivitetet të ndryshme të energjisë dhe me kohëzgjatje të ndryshme të licencës, varësisht nga jetëgjatësia e aseteve, ku rreth gjashtëdhjetë e pesë (65) kanë pasur licencë aktive gjatë vitit 2024 me të cilën kanë pasur të drejtë të operojnë në tregun e energjisë në Kosovë, e të cilat janë nën monitorimin e Rregullatorit për aktivitetin e tyre.

Edhe gjatë vitit 2024 sikurse edhe viteve paraprake, ZRrE ka trajtuar një numër të konsiderueshëm të aplikacioneve të palëve të interesuara për licencim të aktiviteteve të energjisë. Krahasuar me vitin 2023 numri i aplikacioneve të trajtuara nga Rregullatori ka qenë i ngjashëm për të gjitha aktivitetet, me përjashtim të aktivitetit të tregtimit të energjisë elektrike, ku në vitin 2024 kemi pasur vetëm dy (2) aplikues, ku për këtë aktivitet në vitin 2023 kemi pasur tetë (8) aplikues, përfshirë njohjet reciproke të licencave me Shqipërinë dhe Maqedoninë e Veriut.

Numri i licencave të trajtuara, në proces apo të lëshuara gjatë vitit 2024 ishte trembëdhjetë (13). Vlen të theksohet se edhe gjatë këtij viti nuk ka munguar aplikimi për njohje reciproke të licencave, ku nga trembëdhjetë licencat në proces, të lëshuara etj., dy (2) nga to kanë qenë të njohura sipas parimit të reciprocitetit (njëra për tregtim dhe tjetra për furnizim me energji elektrike).

Fokusi i licencave të trajtuara gjatë këtij viti nga Rregullatori ka qenë tek furnizimi me energji elektrike në Kosovë dhe prodhimi i energjisë elektrike dhe termike në Kosovë, pasuar nga aktiviteti i furnizimit me shumicë (tregtimit) të energjisë elektrike, vazhdimet e licencave, etj. Siç mund të shihet edhe nga tabelat më poshtë, disa licenca kanë mbetur ende në proces, si pasojë e mos plotësimit të kushteve për licencim nga aplikantët.

Në vijim janë të paraqitura në detaje licencat e lëshura nga rregullatori, ato në proces etj., për aktivitetet e prodhimit të energjisë elektrike dhe asaj termike, furnizimit me energji elektrike dhe furnizimit me shumicë (tregtisë) së energjisë elektrike për vitin 2024.

3.1.1 Licencimi i aktivitetit të prodhimit të energjisë elektrike

Bazuar në Nenin 29 të Ligjit për Rregullatorin e Energjisë, aktiviteti i prodhimit të energjisë elektrike nuk mund të kryhet pa pasur licencë të lëshuar nga Rregullatori për gjeneratorët që janë me kapacitet më të madh se 5 MW, ndërsa nën këtë kapacitet Rregullatori lëshon vetëm autorizim për ndërtim kapaciteti.

Edhe këtë vit licencimi i aktivitetit të prodhimit të energjisë elektrike, posaqërisht nga Hidrocentralet ka mbetur sfidues ku disa nga licencat e disa ndërmarrjeve kanë kaluar nëpër procese gjyqësore për arsye të ndryshme. Si rrjedhojë, gjatë këtij viti Rregullatori ka pranuar një aplikacion për prodhim të energjisë elektrike nga uji dhe një aplikacion për vazhdim licence të prodhimit të energjisë nga linjiti (qymyri). Gjithashtu kemi pasur takime me palë të ndryshme të interesuara për ndërtim të kapaciteteve gjeneruese të prodhimit të energjisë nga era, uji, solare, biomasë etj.

Rregullatori përveç që ka licencuar gjeneratorët të cilët kanë qenë të ndërtuar para themelimit të Rregullatorit, po ashtu ka licencuar edhe gjeneratorë të tjerë të rinj të cilën janë ndërtuar përmes Procedurës së Autorizimit për Ndërtim të Kapaciteteve të Reja, të udhëhequr nga Rregullatori.

Në tabelën më poshtë janë paraqitura të dhënat e ndërmarrjeve për prodhim të energjisë elektrike, të cilët kanë filluar aplikimin për licencim të aktivitetit e tyre gjatë vitit 2024, si dhe të atyre që janë ende në proces të licencimit për shkak se nuk kanë plotësuar ende kërkesat për t'u licencuar, sipas legjislacionit në fuqi.

Tab. 3.1 Ndërmarrjet që janë licencuar, u është vazhduar licenca dhe janë në proces të licencimit të aktivitetit të prodhimit të energjisë elektrike

Nr.	Emri i ndërmarrjes	Përshkrimi i aktivitetit të Licencuar	Numri i licencës	Adresa, selia e të licencuarit	Vlefshmëria e licencës
1	"KelKos Energy" SH.P.K (HC Lumbardhi-ish kozhnjer)	Prodhim i energjisë elektrike (nga uji)	ZRRE/Li_98/24	Rr. Demë Ali Pozhari, Nr. 41, 51000 Deçan, Republika e Kosovës	27.03.2024 - në proces të licencimit...
2	Matkos Group Sh.P.K. (HC Sharri)	Prodhim i energjisë elektrike (nga uji)	ZRRE/Li_74/21	Rr.Shpetim Robaj, Prishtine, Republika e Kosoves (selia Shterpce), Republika e Kosovës.	23.02.2021 - në proces të licencimit
3	"KelKos Energy" SH.P.K (HC Lumbardhi II)	Prodhim i energjisë elektrike (nga uji)	ZRRE/Li_64/18 ZRRE/Li_64/20	Rr. Demë Ali Pozhari, Nr. 41, 51000 Deçan, Republika e Kosovës	14.10.2019 - 13.10.2020 Licencë e përkohshme 14.10.2019 - në proces të licencimit ...
4	Korporata Energjetike e Kosovës SH.A. (TC Kosova A)	Prodhim i energjisë elektrike (nga linjiti)	ZRRE/Li_05/17 _A	Rr."Nëna Terezë" Nr 36, 10000 Prishtinë, Republika e Kosovës	04.10.2024-04.10.2026- Vazhdim licence

Kelkos Energy Sh.P.K. (HC Lumbardhi – ish kozhnjer) – ka qenë e licencuar si "TRIANGLE GENERAL CONTRACTORS-INC" Branch Kosova (HC Lumëbardhi), me kapacitet të instaluar prej **8.3MW**, me numër licence ERO_Li_09/06, e vlefshme prej datës 04 tetor 2006 deri 29 prill 2024 (për periudhë 20 vjeçare sa zgjat Marrëveshja mbi Qiranë dhe Marrëveshja mbi Blerjen e Energjisë e nënshkruar me KEK-un me 29 prill 2004). E njëjta është transferuar te "Kelkos Energy" Sh.P.K. HC Lumëbardhi (ish Kozhnjer) me numër licence ZRrE/Tr_01/Li_09/06, me afat të njëjtë deri 29.04.2024. Kjo licencë është modifikuar në vitin 2012 me numër licence ZRrE/Tr_01/Li_09/12. Licenca do të mund të vazhdohej, pas plotësimit të kushteve për licencim dhe në rast se do të aplikonte gjashtë (6) muaj para skadimit të afatit të licencës sipas Rregullit për Licencimin e Aktiviteteve të Energjisë në Kosovë. Ndërmarrja nuk ka arritur të aplikoj brenda këtij afati, ndaj e njëjta është udhëzuar të aplikoj për licencim (si aplikim i ri, e jo vazhdim licence). Ndërmarrja ka aplikuar me datë 27.03.2024 për licencim të aktivitetit të prodhimit të energjisë nga uji dhe e njëjta ende nuk ka arritur të dorëzoj dokumentet e kërkuara nga ZRrE, ndaj dhe mbetet në proces të shqyrtimit të aplikacionit nga ZRrE.

Matkos Group Sh.P.K. (HC Sharri) – ka aplikuar në Rregullator për licencë të prodhimit të energjisë elektrike (nga uji) nga Hidrocentrali HC Sharri me datë 23 shkurt 2021, për kapacitet të instaluar prej **6.453MW**. Ky hidrocentral është ende në proces të licencimit, pasi që kjo ndërmarrje ende nuk ka plotësuar kushtet mjedisore të cilat kërkohen me legjislacionin në fuqi, përkundër që hidrocentrali është ndërtuar sipas procedurës së autorizimit të udhëhequr nga Rregullatorit. Lënda është pjesë e proceseve gjyqësore, rrjedhimisht në proces të shqyrtimit të aplikacionit nga ZRrE.

Kelkos Energy SH.P.K (HC Deçani, HC Belaje dhe HC Lumbardhi II) – kjo ndërmarrje e cila kishte aplikuar në Rregullator për tri (3) njësi prodhuese, kishte plotësuar të gjitha kërkesat për licencim sipas udhëzimeve të Rregullatorit për dy (2) njësi prodhuese nga: Hidrocentrali "Deçani" me kapacitet prej **8.06 MW dhe** Hidrocentrali "Belaje" me kapacitet prej **9.8 MW**, për çka edhe është licencuar nga

Bordi i Rregullatorit për këto dy (2) njësi. Sa i përket njësisë së Hidrocentralit “Lumbardhi II” me kapacitet prej **6.2 MW**, në mungesë të plotësimit të kushteve të cilat kërkohen sipas legjislacionit në fuqi, kjo njësi nuk është pajisur me licencë të prodhimit të energjisë elektrike, duke mbetur kështu në proces të licencimit që nga 21 dhjetor 2018.

3.1.2 Licencimi i aktivitetit të furnizimit me energji elektrike

Interesimi i palëve për t’u licencuar për aktivitet të furnizimit me energji elektrike në Kosovë këtë vit ka qenë i ngjashëm si në vitin paraprak. Kështu, pas aplikimit dhe plotësimit të kushteve për licencim, Bordi i Rregullatorit i ka licencuar katër (4) ndërmarrje të energjisë, dy (2) nga to të njohura sipas parimit të reciprocitetit me Republikën e Shqipërisë. Njohja sipas parimit të reciprocitetit me Republikën e Shqipërisë ka ardhur si rezultat i “Memorandumit të Mirëkuptimi për Njohje Reciproke të Licencave për Veprimtarinë e Tregtimit dhe Furnizimit të Energjisë Elektrike Ndërmjet Autoriteteve Kombëtare Rregullatore të Republikës së Kosovës dhe Republikës së Shqipërisë”, të datës 17.12.2021.

Në tabelën në vijim janë paraqitur të gjithë furnizuesit të cilët kanë pasur të drejtë të furnizojnë me energji elektrike konsumatorët gjatë vitit 2024. Për furnizim me energji elektrike, furnizuesi dhe konsumatori fillimisht lidhin marrëveshje/kontratë për furnizim, në pajtim me licencën dhe legjislacionin tjetër të aplikueshëm në Kosovë. Përveç furnizimit me energji të konsumatorëve në Kosovë, të licencuarit për furnizim me energji elektrike mund të kryejnë edhe aktivitetin e tregtimit të energjisë elektrike, në pajtim me licencat e lëshuara nga ZRrE dhe legjislacioni tjetër në fuqi.

Tab. 3.2 Ndërmarrjet që kanë të drejtë të furnizojnë me energji elektrike konsumatorët në Kosovë, për të cilët kanë licencë të lëshuar nga Zyra e Rregullatorit për Energji

Ndërmarrja e regjistruar në Kosovë	Afati i licencës
1 TREDINT GROUP L.L.C	12.11.2024-11.11.2029
2 Enerco LLC. SH.P.K.	12.11.2024-11.11.2029
3 Protergia Energy Albania Dega në Kosovë	12.04.2024 për 5 vite
4 EZ5 ENERGY SHPK -Dega në Kosovë	08.03.2024 për 5 vite
5 INFINIT POWER SOLUTION SH.P.K.	28.12.2023-27.12.2028
6 INFINIT ENERGY DOOEL Dega në Kosovë	01.06.2023 për 10 vite
7 SPB ENERXHI PRODAKSHN DOOEL Branch in Kosovo	06.09.2021 për 10 vite
8 Eurosol&Energy LTD SH.P.K	18.08.2023-17.08.2028
9 SharrCem SH.P.K.	05.05.2023-04.05.2028
10 ETMT ENERGY SH.P.K.	12.10.2022-11.10.2027
11 NOA ENERGY TRADE SHPK Dega në Kosovë	02.12.2021 për 5 vite
12 MCM COMMODITIES SH.P.K.	31.03.2022-30.03.2027
13 HEP Energjia SH.P.K.	27.10.2021-26.10.2026
14 EDS International KS L.L.C	02.09.2021-01.09.2026
15 Društvo Elektrosever D.O.O.	24.06.2022-23.06.2027
16 KORPORATA ENERGETIKE E KOSOVËS SH.A	20.12.2018-19.12.2043
17 FUTURE ENERGY TRADING AND EXCHANGE DYNAMICS SH.P.	13.04.2023-12.04.2028
18 GSA ENERGJI SH.P.K.	11.11.2021-10.11.2026
19 Kosovo Electricity Supply Company (KESICO) J.S.C	13.04.2017-04.10.2036

Për dallim nga vitet paraprake, këtë vit numri i të licencuarve që janë kyçur në treg të energjisë elektrike është rritur. Pra përveç KESCO-s, gjatë vitit 2024 edhe ndërmarrjet Future Energy Trading and Exchange Dynamics SH.P.K., GSA Energji SH.P.K., EDS International L.L.C, dhe Korporata Energjetike e Kosovës SH.A. kanë furnizuar me energji elektrike konsumatorët e tyre sipas legjislacionit në fuqi.

Sa i përket furnizimit me energji elektrike, duhet cekur se sipas vendimit V_1925_2024 të datës 02 prill 2024², të nxjerrë nga Bordi i ZRRE-së, KESICO-s i është vendosur të kryej Obligimin e Shërbimit Publik edhe për vitin 2024 deri në mars të vitit 2026, për të gjithë konsumatorët që gëzojnë të drejtën e furnizimit në kuadër të Shërbimit Universal, e të cilët janë: të gjithë konsumatorët familjar, dhe të gjithë konsumatorët jo-familjar që kanë qarkullim vjetor jo më shumë se dhjetë milion euro (10,000,000.00€), ose jo më shumë se pesëdhjetë (50) punonjës. Pavarësisht kësaj, të gjithë konsumatorët fundor kanë të drejtë të furnizohen me energji elektrike në tregun konkurrues, sipas legjilacionit në fuqi, të Kosovës.

Tab. 3.3 Ndërmarrjet që janë licencuar, u është vazhduar licenca dhe janë në proces të licencimit për aktivitet të furnizimit me energji elektrike gjatë vitit 2024

Nr.	Emri i ndërmarrjes	Përshkrimi i aktivitetit të Licencuar	Numri i licencës	Adresa, selia e të licencuarit	Vlefshmëria e licencës
1	TREDINT GROUP L.L.C	Furnizim me energji elektrike	ZRRE/Li_99/24	Rr. Sejdi Kryeziu, Bllok 4 Kati 2, Nr.6 Prishtinë, 10000, Republika e Kosovës	12.11.2024 - 11.11.2029 Lëshim Licence
2	Enerco LLC. SH.P.K.	Furnizim me energji elektrike	ZRRE/Li_96/24	Bregu i diellit, Hyzri Talla 11/4, Prishtinë, Republika e Kosovës	12.11.2024 - 11.11.2029 Lëshim Licence
3	Protergia Energy Albania Dega në Kosovë	Furnizim me energji elektrike		Xhevdet Doda, Dukagjini Residence, Hyrja B-C, Kati 2, Prishtinë, Republika e Kosovës	Në fuqi nga 12 prill 2024 për periudhë prej 5 vitesh. (E NJOHUR nga ZRRE me datë 31.07.2024 SIPAS PARIMIT TË RECIPROCITETIT me Republikën e Shqipërisë).
4	EZ5 ENERGY SHPK - Dega në Kosovë	Furnizim me energji elektrike		Rruga Kuvendi i Bujanit 10, 10000 Prishtinë, Republika e Kosovës	Në fuqi nga 07.03.2019, për periudhë prej 5 vitesh. (E NJOHUR nga ZRRE me datë 13.07.2022 SIPAS PARIMIT TË RECIPROCITETIT). RENOVIM i licencës nr.288, i datës 09.10.2023, duke filluar nga 08.03.2024, për periudhë prej 5 vitesh. (E NJOHUR nga ZRRE me datë 08.03.2024 SIPAS PARIMIT TË RECIPROCITETIT me Republikën e Shqipërisë).

TREDINT GROUP L.L.C – ka aplikuar në Rregullator për licencim të aktivitetit të furnizimit me energji elektrike, duke plotësuar kështu të gjitha dokumentet e kërkuara sipas aplikacionit për licencim. Pas këtij procesi, e njëjta është licencuar nga Bordi i Rregullatorit për periudhë prej pesë (5) vitesh.

² [V_1925_2024.pdf](#)

Enerco LLC SH.P.K. – poashtu ka aplikuar në Rregullator për licencim të aktivitetit të furnizimit me energji elektrike, duke plotësuar kështu të gjitha dokumentet e kërkuara sipas aplikacionit për licencim. Pas plotësimit të dokumenteve të nevojshme, e njëjta është licencuar nga Bordi i Rregullatorit për periudhë poashtu prej pesë (5) vitesh.

Protergia Energy Albania Dega në Kosovë – e licencuar në Shqipëri për furnizim me energji elektrike, është regjistruar në Kosovë si “**dega në Kosovë**” dhe ka aplikuar në Rregullator për njohje reciproke të licencës. Të njëjtës i është kërkuar të dorëzojë dokumentacionin sipas Rregullës për Licencim dhe memorandumit të mirëkuptimit të lidhur mes Rregullatorit të Kosovës dhe atij të Shqipërisë. Pas plotësimit të kushteve, Rregullatori me datë 31.07.2024 i ka njohur licencën sipas parimit të reciprocitetit dhe e njëjta mund të furnizojë konsumatorët me energji elektrike në Kosovë për periudhë prej pesë (5) vitesh, duke llogaritur datën 12 prill 2024, ashtu siç edhe është e licencuar nga Enti Rregullator i Shqipërisë.

EZ5 ENERGY SHPK - Dega në Kosovë – e licencuar në Shqipëri për furnizim me energji elektrike, ishte regjistruar në Kosovë si **EZ5 KOSOVO L.L.C.** Pas udhëzimeve nga ZRrE, e njëjta është regjistruar në Kosovë si **EZ5 ENERGY SHPK - Dega në Kosovë**, dhe ka aplikuar në Rregullator për njohje reciproke të licencës. Të njëjtës i është kërkuar të dorëzojë dokumentacionin sipas Rregullës për Licencim dhe memorandumit të mirëkuptimit të lidhur mes Rregullatorit të Kosovës dhe atij të Shqipërisë. Pas plotësimit të kushteve, Rregullatori me datë 08.03.2024 i ka njohur licencën sipas parimit të reciprocitetit dhe e njëjta mund të furnizojë konsumatorët me energji elektrike në Kosovë për periudhë prej pesë (5) vitesh, duke llogaritur datën 08.03.2024, ashtu siç edhe është e licencuar nga Enti Rregullator i Shqipërisë.

Kohëzgjatja e licencës së furnizimit sipas legjislacionit në fuqi në Kosovë përcaktohet varësisht nga gjendja financiare e aplikantit me kohëzgjatje maksimale prej njëzet e pesë (25) vjetësh.

Sipas vendimit V_1544_2022, Korporata Energjetike e Kosovës sh.a (KEK) ushtron përgjegjësitë e Furnizuesit të Mundësisë së Fundit – FMF (Furnizues i Garantuar) që nga viti 2022 deri në korrik të vitit 2025. FMF është i obliguar që të furnizoj konsumatorët që ngelin pa furnizues në rastet kur: a) furnizuesi ka bankrotuar apo është në likuidim; b) licenca e furnizuesit të mëparshëm është revokuar përkohësisht apo në mënyrë të përhershme, apo i ka skaduar; c) konsumatori ka dështuar në zgjedhjen e furnizuesit të ri pas ndërprerjes së kontratës me furnizuesin e mëparshëm. Ky furnizim i garantuar nuk mund të zgjasë më shumë se gjashtëdhjetë (60) ditë.

3.1.3 Licencimi i aktivitetit të furnizimit me shumicë (tregtimit) të energjisë elektrike

për dallim nga vitet tjera, këtë vit numri i aplikimeve për licencim të aktivitetit të furnizimit me shumicë (tregtimit) të energjisë elektrike në Kosovë ka rënë dukshëm, marr parasysh se vitin 2023 Rregullatorit kishte shqyrtuar tetë (8) aplikacione për këtë aktivitet (përfshirë vazhdimet dhe njohjet reciproke), këtë vit Rregullatori ka pranuar vetëm dy (2) aplikacione, ky njëra është njohje reciproke e licencës dhe tjetra është në proces të vlerësimit për licencim të aktivitetit të furnizimit me shumicë (tregtimit) të energjisë elektrike.

Ligji për energjinë elektrike parasheh që licencat e lëshuara për tregtimin e energjisë elektrike në Palët tjera Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë duhet të njihen në Kosovë. Furnizuesit e tillë të licencuar do të kenë të drejtë të tregtojnë energjinë elektrike pa pasur nevojë për licencë shtesë. Tregtarët dhe furnizuesit e regjistruar në një Palë tjetër të Komunitetit të Energjisë kanë të drejtë

të marrin pjesë në tregun e energjisë elektrike, sipas parimit të reciprocitetit dhe në përputhje me rregullat e aplikueshme të tregut, rregullat e balancimit dhe rregullat fiskale. Procesi i aplikimit sipas parimit të Reciprocitetit në detaje është paraqitur edhe në rregullën e amendamentuar nga ZRrE për Licencimin e Aktiviteteve të Energjisë në Kosovë, Rregulla ZRrE/Nr.02/2022³.

Sipas kësaj rregulle, ZRrE mund të njoh një licencë, në rast se një subjekt juridik ka një licencë të lëshuar nga një autoriteti Rregullator i një vendi tjetër Palë Kontraktore e Komunitetit të Energjisë/një shteti Anëtar i Bashkimit Europian, ose një vendi tjetër, me kusht që me atë shtet (autoritet rregullator) ZRrE të ketën lidhur marrëveshje dypalëshe për njohjen reciproke të licencave dhe sigurisht, pasi të ketë dorëzuar në Rregullator dëshmitë që parashihen sipas legjislacionit në fuqi.

Tab. 3.4 Ndërmarrjet që janë licencuar, u është vazhduar licenca apo janë në proces të licencimit për aktivitet të furnizimit me shumicë (tregti) të energjisë elektrike gjatë vitit 2023

Nr.	Emri i ndërmarrjes	Përshkrimi i aktivitetit të Licencuar	Numri i licencës	Adresa, selia e të licencuarit	Vlefshmëria e licencës
1	Statkraft Markets Gmbh Branch in Kosovo	Furnizim me shumicë (tregti) të energjisë elektrike	ZRRE/Li_99/24	Rruga Sylejman Vokshi, 50/3, Prishtinë, Republika e Kosovës	11.12.2024 - në proces të licencimit
2	Protergia Energy Albania Dega në Kosovë	Furnizim me shumicë (tregti) të energjisë elektrike		Xhevdet Doda, Dukagjini Residence, Hyrja B-C, Kati 2, Prishtinë, Republika e Kosovës	Në fuqi nga 12 prill 2024 për periudhë prej 5 vitesh. (E NJOHUR nga ZRRE me datë 31.07.2024 SIPAS PARIMIT TË RECIPROCITETIT me Republikën e Shqipërisë).

Statkraft Markets GmbH Branch in Kosovo – ka aplikuar në Rregullator për licencim të aktivitetit të furnizimit me shumicë (tregtisë) së energjisë elektrike në fund të vitit 2024. Ndaj të njëjtës, pas dorëzimit të dëshmimeve të nevojshme, ka filluar procesi i vlerësimit të aplikacionit për licencim.

Protergia Energy Albania Dega në Kosovë – e licencuar në Shqipëri si Protergia Energy Albania për Veprimtarinë e Tregtimit të Energjisë Elektrike, është regjistruar në Kosovë si “Protergia Energy Albania Dega në Kosovë” dhe ka aplikuar në Rregullator për njohje reciproke të licencës. Të njëjtës i është kërkuar të dorëzojë dokumentacionin sipas Rregullës për Licencim dhe memorandumit të mirëkuptimit të lidhur mes Rregullatorit të Kosovës dhe atij të Shqipërisë. Pas plotësimit të kushteve, ZRrE me 31.07.2024 i ka njohur licencën sipas parimit të reciprocitetit, filluar nga 12 prill 2024, ashtu siç edhe është e licencuar nga Enti Rregullator i Shqipërisë, për periudhë prej pesë (5) vitesh.

Numri i ultë i aplikimeve gjatë këtij viti lidhet me numrin e lartë të të licencuarve nga Rregullatori ndër vite si dhe me numrin e njohjeve reciproke të licencave me Republikën e Shqipërisë dhe atë të Maqedonisë së Veriut, e të cilat licencime mbulojnë edhe vitin 2024. Pra gjatë vitit 2024 numri total i licencave që kanë pasur të drejtë të kryejnë aktivitetin furnizimit me shumicë (tregtisë) së energjisë elektrike ka qenë katërdhjetë e dy (42).

³ https://www.ero-ks.org/zrre/sites/default/files/Publikimet/Licencat/2017.03.31_2022_Amendament_Rregulla_per_Licencimin_e_Aktiviteteve_te_Energjise_ne_Kosove.ALB.pdf

Tab. 3.5 Ndërmarrjet që kanë të drejtë të tregtojnë energji elektrike, sipas licencave të lëshuara nga ZRrE

Ndërmarrja e regjistruar në Kosovë	Numri i Licencës	Afati i licencës
1 Kosovo Electricity Supply Company (KESICO) J.S.C	7RRF/Tr 2014/li 07/	13.04.2017-04.10.2036
2 "GEN-I TIRANA" SH.P.K. DEGA NË KOSOVË	ZRRE/Li_34/12	11.11.2021-10.11.2026
3 "Danske Commodities Kosovo" SH.P.K.	ZRRE/Li_39/17	22.04.2023-21.04.2028
4 "GSA ENERGJI" SH.P.K.	ZRRE/Li_48/15	11.11.2021 - 10.11.2026
5 "GSA ENERGJI" SH.P.K.	ZRRE/Li_51/17	02.09.2021-01.09.2026
6 FUTURE ENERGY TRADING AND EXCHANGE DYNAMICS SH.P.K. (FUENTE DYNAMICS)	ZRRE/Li_55/16	13.04.2023 - 12.04.2028
7 "Interenergo d.o.o-Kosova" SH.P.K.	ZRRE/Li_56/16	27.02.2022-26.02.2027
8 Korporata Energjetike e Kosovës	ZRRE/Li_60/17	20.12.2018-19.12.2043
9 BALKAN ENERGY L.L.C.	ZRRE/Li_67/20	23.06.2020 - 22.06.2025
10 BINDI INTEGRATED SERVICES SH.P.K	ZRRE/Li_68/20	30.09.2020 - 29.09.2025
11 RENRGY TRADING GROUP PRISTINA SH.P.K	ZRRE/Li_69/20	02.09.2021-01.09.2026
12 Društvo Elektroever D.O.O.	ZRRE/Li_70/20	24.06.2022-23.06.2027
13 "ENERGY FINANCING TEAM"L.L.C.	ZRRE/Li_71/20	02.09.2021-01.09.2026
14 FUTURE ENERGY TRADING AND EXCHANGE DYNAMICS SH.P.K. (FUENTE Dynamics)	ZRRE/Li_72/21	02.09.2021-01.09.2026
15 Xpo Kosovo L.L.C	ZRRE/Li_73/21	02.09.2021-01.09.2026
16 ETMT ENERGY SH.P.K.	ZRRE/Li_76/21	02.09.2021-01.09.2026
17 EDS International KS LLC	ZRRE/Li_77/21	02.09.2021-01.09.2026
18 MCM COMMODITIES SH.P.K	ZRRE/Li_71/21	31.03.2022-30.03.2027
19 NOA ENERGY TRADE SHPK Dega në Kosovë	ZRRE/Li_80/21	02.09.2021-01.09.2026
20 HEP Energjia SH.P.K.	ZRRE/Li_83/21	27.10.2021-26.10.2026
21 ETMT ENERGY SH.P.K.	ZRRE/Li_84/22	12.10.2022-11.10.2027
22 SONEL 888 LTD Branch in Kosovo	ZRRE/Li_85/22	16.11.2022-15.11.2027
23 MFT Energy Kosovo L.L.C	ZRRE/Li_86/22	16.11.2022-15.11.2027
24 MCM COMMODITIES SH.P.K	ZRRE/Li_87/23	18.08.2023 - 17.08.2028
25 SharrCem SH.P.K.	ZRRE/Li_88/23	05.05.2023-04.05.2028
26 Eurosol&Energy LTD SH.P.K (Eurosol&Energy LTD)	ZRRE/Li_89/23	15.05.2023 - 14.05.2028
27 Eurosol&Energy LTD SH.P.K (Eurosol&Energy LTD)	ZRRE/Li_90/23	18.08.2023 - 17.08.2028
28 MONTING SH.P.K.	ZRRE/Li_91/23	18.08.2023 - 17.08.2028
29 Yildirim Energy Europe Kosovo SH.P.K (Yildirim Energy Europe)	ZRRE/Li_92/23	01.12.2023 - 30.11.2028
30 SOLE 24 SHPK Dega në Kosovë	ZRRE/Li_93/23	21.09.2023 - 20.09.2028
31 INFINIT POWER SOLUTIONS SH.P.K. (INFINIT POWER SOLUTIONS)	ZRRE/Li_94/23	21.09.2023 - 20.09.2028
32 INFINIT POWER SOLUTION SH.P.K. (INFINIT POWER SOLUTIONS)	ZRRE/Li_95/23	28.12.2023 - 27.12.2028
33 Enerco LLC. SH.P.K.	ZRRE/Li_96/24	12.11.2024-11.11.2029
34 TREDINT GROUP LLC	ZRRE/Li_99/24	12.11.2024-11.11.2029
35 NOA ENERGY TRADE SHPK Dega në Kosovë	RECIPROCITET (Nr.Li. 494)	02.12.2021 për 5 vite
36 EZ5 ENERGY SHPK -Dega në Kosovë	RECIPROCITET (Nr.Li. 439)	08.03.2024 për 5 vite
37 NRG Power Shpk Dega në Kosovë (NRG Power Shpk)	RECIPROCITET (Nr.Li. 514)	13.07.2022 për 5 vite
38 SPB ENERXHI PRODAKSHN DOOEL Branch in Kosovo	RECIPROCITET (Nr.Li. 439)	06.09.2021 për 10 vite
39 INFINIT ENERGY DOOEL Dega në Kosovë	RECIPROCITET (EE-SNAB-1027-2023)	01.06.2023 për 10 vite
40 INFINIT ENERGY DOOEL Dega në Kosovë	RECIPROCITET (EE-TRG-972-2023)	04.05.2023 për 10 vite
41 Protergia Energy Albania Dega në Kosovë	RECIPROCITET (Nr.Li.576)	12.04.2024 për 5 vite
42 Protergia Energy Albania Dega në Kosovë	RECIPROCITET (Nr.Li. 575)	12.04.2024 për 5 vite

3.1.4 Licencimi i aktivitetit të prodhimit të energjisë termike

Rregullatori është kompetent për licencimin edhe të aktiviteteve të energjisë termike. Duke marr parasysh se licencimi i ndërmarrjeve të energjisë për aktivitete të ndryshme të energjisë elektrike dhe termike ka filluar në Kosovë që nga viti 2006 edhe afati i shumë licencave ka skaduar. Legjislacioni në fuqi lejon vazhdim të afatit të licencës, në rast se ndërmarrja aplikon gjashtë (6) muaj para skadimit të afatit të licencës dhe plotëson kushtet për vazhdim licence.

Kështu dy (2) ndërmarrjet e energjisë termike të licencuara në vitin 2006 si në tabelën më poshtë, të cilave u ka skaduar afati për operim, kanë aplikuar për vazhdim licence brenda afatit të përcaktuar me legjislacionin në fuqi.

Tab. 3.6 Ndërmarrjet që janë licencuar, u është vazhduar licenca apo janë në proces të licencimit për aktivitet të prodhimit të energjisë termike

Nr.	Emri i ndërmarrjes	Përshkrimi i aktivitetit të Licencuar	Numri i licencës	Adresa, selia e të licencuarit	Vlefshmëria e licencës
1	Ngrohtorja e Qytetit Sh.A	Bashkëprodhim i energjisë elektrike dhe termike (nga biomasa)	ZRRE/Li_97/24	Rezina, Gjakovë, Republika e Kosovës	30.09.2024 - 18.11.2051 - Lëshim Licence për Bashkëprodhim të Energjisë Elektrike dhe Energjisë Termike
2	Ngrohtorja e Qytetit "Termokos" Sh.A	Prodhim i energjisë termike (nga mazuti)	ZRRE/Li_10/17	Rr "28 Nëntori" pn-Dardani Prishtinë, Republika e Kosovës	23.03.2021 - në proces të licencimit...

Ngrohtorja e Qytetit Sh.A (me seli në Gjakovë) – kishte aplikuar për licencim të aktivitetit të bashkëprodhimit të energjisë elektrike dhe prodhimit të energjisë termike (nga biomasa), gjatë vitit 2021. E njëjta në mungesë të lejes mjedisore dhe kushteve tjera të nevojshme përfshirë edhe atë për matjet e emitimeve të gazrave, nuk kishte arritur të licencohet për të gjitha njësitë për të cilat kishte aplikuar. Kështu, Ngrohtorja e Qytetit ishte licencuar nga ZRrE vetëm për prodhim të energjisë termike (nga biomasa) me numër ZRrE/Li_75_21. Gjatë vitit 2024 e njëjta aplikon edhe për licencim të bashkëprodhimit të energjisë elektrike dhe energjisë termike (nga biomasa). Pas plotësimit të dokumenteve të nevojshme Ngrohtorja e Qytetit licençet për këtë aktivitet për periudhën nga 30.09.2024 deri me datë 18.11.2051 (periudhë e cila lidhet me afatit e licencave të njëjësive prodhuese vetëm të energjisë termike, të lëshuara nga Bordi i Rregullatorit me datë 19.11.2021 për periudhë prej 30 vitesh).

Ndërtimi i këtij gjeneratori është përcjellur dhe ndërtuar përmes procedurës së autorizimit të udhëhequr nga Rregullatori, ngjashëm si edhe ndërtimi i gjeneratorëve tjerë për prodhim të energjisë nga burime të ripërtërishme (era, uji etj.) të energjisë në Kosovë.

Ngrohtorja e Qytetit "Termokos" Sh.A – është e vetmja ndërmarrje në kryeqytet e cila furnizon konsumatorët me energji termike, sipas Marrëveshjes për Furnizim me Energji Termike nga TC Kosova B e cila i transporton energjinë termike përmes rrjetit të transportit të energjisë termike (në pajtim me Licencën për Bashkëprodhim të Energjisë Elektrike me atë Termike, të cilën Bordi i Rregullatorit i ka lëshuar KEK-ut, TC Kosovës B gjatë vitit 2017 me afat vlerfshmërie deri në vitin 2026).

Ngrohtorja e Qytetit "Termokos" Sh.A, pavarësisht që ka aplikuar brenda afatit ligjor për vazhdim licence për prodhim të energjisë termike (nga mazuti), nuk ka arritur të plotësoj kushtet për vazhdim

licence për këtë aktivitet dhe si pasojë nuk është licencuar nga Bordi i Rregullatorit, ndaj mbetet në proces të licencimit deri në plotësimin e të gjitha kërkesave ligjore, sipas legjislacionit në fuqi.

Duke marr parasysh se licencimi i ndërmarrjeve të energjisë për aktivitete të ndryshme të energjisë elektrike dhe termike ka filluar në Kosovë që nga viti 2006 edhe afati i shumë licencave ka skaduar, ZRrE lejon vazhdimin e afatit të licencave, në rast se ndërmarrja aplikon gjashtë (6) muaj para skadimit të afatit të licencës dhe plotëson kushtet për vazhdim licence.

3.2 Monitorimi i ndërmarrjeve të energjisë

Monitorimi/mbikqyrja e ndërmarrjeve të energjisë është një ndër kompetencat kryesore të Rregullatorit të energjisë, përgjegjësi e cila parashihet me Kreun XII të Ligjit për Rregullatorin e Energjisë, Ligjin për Energjinë Elektrike dhe legjislacionin sekondar.

Kështu, Rregullatori, si edhe viteve tjera edhe këtë vit ka vazhduar me monitorimin e ndërmarrjeve të licencuara për aktivitetet e energjisë, duke u siguruar nëse ndërmarrjet janë duke vepruar në pajtueshmëri me kushtet e licencës, zbatimin e rregullave, akteve individuale dhe vendimeve tjera të lëshura nga Rregullatori apo legjislacioni tjetër në fuqi. Monitorimi bëhet duke kërkuar raporte dhe të dhëna nga të licencuarit, duke mbajtur takime, si dhe duke vizituar (monitoruar) të licencuarit, me apo pa paralajmërim.

Edhe gjatë vitit 2024, Rregullatori ka monitoruar ndërmarrjet e licencuara të energjisë, posaqërsht ato mbi 5 MW, por po ashtu ka monitoruar edhe ndërmarrjet që janë në proces të ndërtimit përmes procedurës së autorizimit për ndërtim të kapaciteteve të reja.

Monitorimi sipas Doracakut të Raportimit në Sektorin e Energjisë – sipas këtij doracaku, ndërmarrjet e licencuara të energjisë kanë dërguar në Rregullator raporte të menjëhershme, tremujore, apo vjetore, varësisht nga kërkesat e përshkruara në këtë doracak apo kërkesat tjera të Rregullatorit.

Për disa nene të licencës, të një rëndësie më të veçantë, pra shkelje të kushteve të licencës që mund të kenë ndikim serioz mbi politikën qeveritare, të konsumatorët ose në koston për kompensim, i licencuari duhet ta njoftojë menjëherë Rregullatorin. Në rast se një njoftim i tillë nuk bëhet me kohë, Rregullatori ka të drejtë të vendos masa administrative ose gjoha në pajtim me Rregullën për Masat Administrative dhe Gjobat.

Monitorimi i Programit të Pajtueshmërisë të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes (KEDS Sh.A)– ky program është në fuqi që nga viti 2015 (V_750_2015), i cili është i aprovuar nga Bordi i Rregullatorit. Pas kërkesës së Rregullatorit, i njëjti është modifikuar dhe aprovuar nga Bordi i Rregullatorit gjatë vitit 2020 (V_1223_2020), ku sipas të cilit Zyrtari i Pajtueshmërisë i KEDS (i aprovuar me vendimin V_1256_2020) ka raportuar në Rregullator lidhur me përmbushjen e obligimeve të përcaktuara në këtë program.

3.2.1 Monitorimi i ndërmarrjeve të energjisë termike

Duke qenë se monitorimi është ndër aktivitetet e rregullta që ndërmerren në vazhdimësi nga ZRrE, në vitin 2024 janë monitoruar realizimet dhe performanca e ndërmarrjeve NQ Termokos dhe NQ Gjakova; monitorimi i realizimeve ka përfshirë:

- Bilancin e energjisë: prodhimin dhe furnizimin me energji termike si dhe humbjet në rrjet;

- Realizmin e të hyrave (faturimit dhe arkëtimit) dhe kostove operative;
- Realizmin e kostove kapitale – konkretisht investimeve të reja të lejuara;
- Kyçjet e reja dhe kontratat e furnizimit të konsumatorëve;
- Shfrytëzimin e pa-autorizuar dhe shkyçjet; dhe
- Ankesat dhe kërkesat e konsumatorëve dhe adresimi i tyre nga ndërmarrjet respektive.

3.2.2 Kontestet gjyqësore administrative

Gjatë vitit 2024, disa vendime të ZRrE janë atakuar në Gjykatën Komerciale, Departamenti për Çështje Administrative, përmes kërkesëpadive të palëve të interesit si dhe me kërkesa për shtyrje të ekzekutimit të vendimeve deri në shqyrtimin e kërkesëpadiisë në çështjen meritore.

Vendimi i ZRrE-së, V 1739 2023 të datës 05.05.2023, në lidhje me shqiptimin e gjobës administrative nga ana e ZRrE-së, në shumën prej 439,405.00 € (katërqind e tridhjetenëntëmijë e katërqindpesë Euro) është kontestuar nga ana e Operatorit të Sistemit të Transmisionit (KOSTT SH.A.) në Gjykatën Komerciale, me kërkesën për shtyrje të ekzekutimit të vendimit, deri në vendosjen definitive nga ana e gjykatës.

Gjykata Komerciale e Kosovës, Dhomat e Shkallës së Parë, Departamenti për Çështje Administrative, në çështje meritore duke vendosur në lidhje me padinë dhe kërkesëpadinë e KOSTT SH.A., me datë 20.02.2024, ka nxjerr Aktgjykim KA. Nr. 265/23 me të cilën nën pikën I. të dispozitivit ka refuzuar në tërësi si të pabazuar kërkesëpadinë e paditësit Operatori i Sistemit, Transmisionit dhe Tregut të Energjisë Elektrike KOSTT SH.A., duke lënë në fuqi Vendimin e ZRrE si të drejt dhe të ligjshëm.

Po ashtu edhe Gjykata Komerciale e Kosovës, Dhomat e Shkallës së Dytë, Departamenti për Çështje Administrative pas pranimit të ankesës së KOSTT SH.A., me Aktgjykimin K.Dh.Shk.II.nr.913/2024 të datës 08.11.2024 e ka refuzuar si të pa bazuar ankesën e paditësit, ndërsa ka vërtetuar Aktgjykimin e Gjykatës Komerciale të Kosovës – Dhoma e Shkallës së Parë- Departamenti për Çështje Administrative K.A. nr. 265/23 të datës 20.02.2024.

Vendimi i ZRrE-së, V 1929 2024 të datës 05.04.2024, në lidhje obligimin e shërbime të shpërndarjes së Energjisë Elektrike (KED) për zbatim të aktgjykimit të Gjykatës Themelore, të vërtetuar nga Gjykata e Apelit e Kosovës, Gjykata Supreme e Kosovës dhe Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës, është kontestuar nga ana e KEDS në Gjykatën Komerciale, me kërkesën për shtyrje të ekzekutimit të vendimit, deri në vendosjen definitive nga ana e gjykatës.

Gjykata Komerciale e Kosovës, Dhomat e Shkallës së Parë, Departamenti për Çështje Administrative, jashtë seance, duke vendosur për kërkesën për shtyrje të ekzekutimit të vendimit, me datë 17.05.2024, ka nxjerr Aktvendim KA. Nr. 217/2024 me të cilën ka refuzuar kërkesën e paditësit Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes (KEDS) SH.A. si të pa bazuar.

Pas ankesës së KEDS SH.A., Gjykata Komerciale e Kosovës, Dhomat e Shkallës së Parë, Departamenti për Çështje Administrative, në seancën e kolegjit me Aktvendimin Kom.Dh.Shk.II.nr. 1135/2024 të datës 18.06.2024 është refuzuar ankesa e paditësit-propozuesit “KEDS” SH.A., ndërsa Aktvendimin e Gjykatës Komerciale Dhomat e Shkallës së Parë K.A. 217/2024 të datës 17.05.2024 e ka vërtetuar.

Vendimi i ZRrE-së, V 1486 2022 të datës 07.02.2022, në lidhje aprovimin e të Hyrave të Lejuara Maksimale për Furnizuesin e Shërbimit Universal, i cili është kontestuar nga ana e KESCO SH.A. në Gjykatën Komerciale.

Gjykata Komerciale e Kosovës, Dhomat e Shkallës së Parë, Departamenti për Çështje Administrative, pas shqyrtimit paraprak të padisë, me datë 31.10.2024, ka nxjerr Aktvendim KA. Nr. 1123/2022 me të cilën ka kërkuar nga ZRrE që të paraqitet përgjigje në padi dhe të dorëzohen të gjitha shkresat pranë kësaj gjykate.

ZRrE brenda afati ligjor ka dorëzuar përgjigjen në padi me shkresat përkatëse duke propozuar që të refuzohet padia dhe kërkesëpadia e paditësit Kompania Kosovare për Furnizim me Energji Elektrike – KESCO SH.A., me adresë: Bulevardi “Bill Klinkon” Nr. 5, Prishtinë 10000, Republika e Kosovës, e ushtruar kundër Zyrës së Rregullatorit për Energji, për anulimin e pjesërisht të vendimit, si e pabazuar, ndërsa Vendimi V_1486_2022 i datës 07 shkurt 2022 për aprovimin e të Hyrave Maksimale të Lejuara për KESCO i nxjerr nga Bordi i ZRrE-së, të mbetet në fuqi si i bazuar dhe i drejt. ZRrE është në pritje të shqyrtimit gjyqësor.

Vendimi i ZRrE-së, V 1240 2020 të datës 06.04.2020, në lidhje aprovimin e të Hyrave të Lejuara Maksimale për Furnizuesin e Shërbimit Universal, i cili është kontestuar nga ana e KESCO SH.A. në Gjykatën Komerciale.

Gjykata Komerciale e Kosovës, Dhomat e Shkallës së Parë, Departamenti për Çështje Administrative, pas shqyrtimit paraprak të padisë, me datë 29.10.2024, ka nxjerr Aktvendim KA. Nr. 929/2022 me të cilën ka kërkuar nga ZRrE që të paraqitet përgjigje në padi dhe të dorëzohen të gjitha shkresat pranë kësaj gjykate.

ZRrE brenda afati ligjor ka dorëzuar përgjigjen në padi me shkresat përkatëse duke propozuar që të refuzohet padia dhe kërkesëpadia e paditësit Kompania Kosovare për Furnizim me Energji Elektrike – KESCO SH.A., me adresë: Bulevardi “Bill Klinkon” Nr. 5, Prishtinë 10000, Republika e Kosovës, e ushtruar kundër Zyrës së Rregullatorit për Energji, për anulimin e vendimit, si e pabazuar, ndërsa vendimi V_1240_2020 i datës 06 prill.2020 për aprovimin e të Hyrave Maksimale të Lejuara për KESCO i nxjerr nga Bordi i ZRrE-së të mbetet në fuqi si i bazuar dhe i drejt. ZRrE është në pritje të shqyrtimit gjyqësor.

ZRrE ka trajtuar edhe kërkesa tjera, ku ka paraqitur prapësimet procedura në paditë dhe kërkesëpaditë e paditëse juridik dhe atyre fizik, ankesa dhe përgjigje në padi dhe në ankesa si dhe ka parashtuar edhe kërkesa për shqyrtim të jashtëzakonshme të vendimeve gjyqësore edhe në lëndë tjera, për të cilat është në pritjet të aktvendimeve dhe aktgjykimeve meritore nga gjykatat e rregullta.

3.3 Burimet e Ripërtërithme të Energjisë (BRE)

Me Ligjin për Energjinë Nr. 05/L-081 në fuqi është përcaktuar politika e zhvillimit të BRE-ve, e cila ka për qëllim promovimin e shfrytëzimit ekonomik e të qëndrueshëm të potencialeve vendore të BRE-ve, në funksion të plotësimit të nevojave për energji, rritjes së sigurisë së furnizimit dhe mbrojtjes së mjedisit, e cila është pjesë përbërëse e Strategjisë së Energjisë së Republikës së Kosovës.

Me Ligjin për Rregullatorin e Energjisë Nr. 05/L-084 është përcaktuar se ndërtimi i kapaciteteve të reja gjeneruese (BRE), sistemeve të reja për bartjen dhe shpërndarjen e gazit natyror, përfshirë interkonektorët, si dhe linjat direkte elektrike dhe gazsjellësit direkt për bartjen e gazit natyror do të bëhet në pajtim me procedurat e Autorizimit sipas këtij ligji, e cila do të ndërmerret nga Zyra e Rregullatorit për Energji, në përputhje me kritere objektive, transparente dhe jo-diskriminuese.

Me Ligjin për Promovimin e Përdorimit të Burimeve të Ripërtërishme të Energjisë Nr. 08/L-258 i cili ka hyr në fuqi me 17 maj 2024 pas publikimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës, është përcaktuar krijimi i kornizës së përgjithshme për promovimin e përdorimit të Energjisë nga Burimet e Ripërtërishme në Republikën e Kosovës, me qëllim të rritjes së përdorimit të Energjisë nga Burimet e Ripërtërishme dhe Bashkëprodhimit në sektorin e energjisë elektrike, në sektorin e ngrohjes dhe ftohjes dhe sektorin e transportit, me qëllim të përmbushjes së nevojave për energji, rritjes së sigurisë së furnizimit, përmirësimit dhe mbrojtjes së mjedisit, si dhe ofrimit të përfitimeve sociale dhe shëndetësore dhe promovimit të mundësive të barabarta të punësimit në sektorin e energjisë. Ky ligj pjesërisht transponon Direktivën (BE) 2018/2001 për promovimin e përdorimit të energjisë nga burimet e ripërtërishme, miratuar me Vendimin (2021/14/MC-EnC) të Këshillit Ministror të Komunitetit të Energjisë.

Republika e Kosovës është palë nënshkruese e Traktatit e për Themelimin e Komuniteti të Energjisë e cila është nënshkruar me datë 25 tetor 2005, e ratifikuar dhe ka hyr në fuqi me 01 korrik 2006 dhe ka filluar të implementohet me 1 korrik 2007. Në bazë të kësaj Kosova ka marrë obligime ligjore për të përmbushur të gjitha obligimet që kanë të bëjnë me sektorin e energjisë ku është paraparë edhe obligimi i detyrueshëm për arritjen e caqeve të BRE-ve deri në 2020, duke përfshirë edhe ndërtimin e kapaciteteve të reja gjeneruese nga burimet e pastërta.

Kuvendi i Republikës së Kosovës ka miratuar Strategjinë e Energjisë për periudhën 2022-2031 ku prioritet është përcaktuar sigurimi i furnizimit të besueshëm me energji me kosto të përballueshme, dhe të pastër është thelbësor për zhvillimin ekonomik të Kosovës dhe mirëqenien sociale të qytetarëve, ku janë paraqitur edhe obligime për ZRrE-në, për zbatimin e politikave dhe hartimin e kornizës ligjore për arritjen e objektivave energjetike.

Strategjia e Energjisë parasheh që, instrumentet më të rëndësishme për të diversifikuar miksin e gjenerimit do të jenë investimet në burimet e ripërtërishme të energjisë dhe ulja e prodhimit të bazuar në linjit. Kapacitetet e reja të BRE-ve, me teknologjitë ekzistuese dhe inovative, do të zëvendësojnë gradualisht përdorimin e thëngjillit, duke arritur që thëngjilli të hiqet nga përdorimi më së voni deri në vitin 2050.

Përmes Udhëzimit Administrativ Nr. 01/2023 të nxjerr nga Ministria e Ekonomisë për promovimin e Shfrytëzimit të Energjisë nga Burimet e Ripërtrishme, është përcaktuar lloji i burimeve të ripërtërishme të energjisë që shfrytëzohen për prodhimin e energjisë elektrike dhe termike, centralet që mbështeten për shfrytëzimin e burimeve të ripërtërishme për prodhim të energjisë, kushtet e përdorimit dhe standardet teknike, promovimin e skemës mbështetëse dhe masat për bashkëpunim siç janë: transferi statistikor, skemat e përbashkëta mbështetëse, dhe projektet e përbashkëta për plotësimin e caqeve të burimeve të ripërtërishme.

Gjithashtu përmes Udhëzimit Administrativ Nr. 02/2023 të nxjerr nga Ministria e Ekonomisë për Cakun e Energjisë Elektrike nga Burimet Ripërtrishme të Energjisë, është përcaktuar caku afatgjatë dhe vjetor i pjesëmarrjes së energjisë nga burimet e ripërtërishme në konsumin përfundimtar bruto të energjisë eklektike deri në vitin 2030 është 32%.

ZRrE ka hartuar Rregullën Nr. 03/2022 për Procedurën e Autorizimit për ndërtimin e kapaciteteve të reja Gjeneruese, Sistemeve të reja të Transmisionit dhe Distribucionit të Gazit, përfshirë Interkonektorët, Tubacionet Direkte për Energji Termike dhe Linjat Direkte të Energjisë Elektrike dhe Tubacionet Direkte të transmisionit të Gazit Natyror.

Kjo Rregull përcakton kriteret dhe procedurën për lëshimin e Autorizimit për ndërtim të Projekteve të Energjisë, përfshirë vet-konsumatorët me Burime të Ripërtërishme në Republikën e Kosovës. Autorizimi për ndërtim të Projekteve të Energjisë merret në përputhje me kushtet e përcaktuara me këtë Rregull, ndërsa shqyrtimi i Aplikacioneve bazohet në kriteret që mbështesin zhvillimin e një tregu konkurrues të energjisë dhe që nxisin investime për të garantuar sigurinë dhe stabilitetin e sektorit të energjisë në Republikën e Kosovës .

ZRrE gjatë vitit 2023 ka hartuar Rregullën Nr. 02/2023 për Vet-Konsumatorët me Burime të Ripërtërishme, ku janë përcaktuar parimet dhe mekanizmat e rregulluar për mbështetjen e konsumatorëve të energjisë elektrike që dëshirojnë të gjenerojnë energji elektrike në ambientet e tyre bazuar në teknologjinë e ripërtërishme për përdorim vetanak.

Përmes kësaj Rregulle janë krijuar mundësit që konsumatori fundor që operon brenda hapësirave të tij të vendosura brenda kufijve të ngushtë, që të prodhon energji elektrike të Ripërtërishme për konsum vetanak, si dhe i cili mund të ruajë ose shesë energji elektrike të Ripërtërishme të prodhuar nga vetë ai, me kusht që, për një vetë-konsumator të burimeve të Ripërtërishme jo-familjar, këto veprimtari nuk përbëjnë veprimtarinë e tij kryesore tregtare ose profesionale.

ZRrE për zbatimin e kësaj Rregulle ka hartuar dhe finalizuar Kriteret Teknike të Kyçjes të Vet-Konsumatorëve me Burime të Ripërtrishme në Rrjetin e Distribucionit, të cilat i ka miratuar përmes Vendimit V_1777_2023 të datës 31 tetor 2023.

ZRrE po ashtu gjatë vitit 2023 për implementimin e Rregullës për vet-konsumatorët me BRE, ka hartuar dhe miratuar edhe draft/marrëveshjet për shitblerje të energjisë nga furnizuesi i shërbimit universal sipas skemës neto faturim dhe marrëveshjet për shitblerje të energjisë për furnizim jashtë skemës.

ZRrE gjatë vitit 2024 ka trajtuar projektet të cilat kanë qenë në proces të finalizimit sipas autorizimit në pajtim me Rregullën për Procedurën e Autorizimit për ndërtimin e kapaciteteve të reja gjeneruese bazuar në BRE, përfshirë edhe kapacitetet gjeneruese për Vet-Konsumatorët me Burime të Ripërtrishme dhe Rregullën për Skemën Mbështetëse nga Burimet e Ripërtërishme të Energjisë.

3.4 Autorizimi për ndërtimin e kapaciteteve të reja

ZRrE, edhe gjatë këtij viti ka vazhduar me zbatimin e procedurës së autorizimit, shqyrtimin e aplikacioneve për lëshimin e autorizimit për ndërtimin e kapaciteteve të reja gjeneruese nga Burimet e Ripërtrishme të Energjisë (BRE), për shoqëritë që kanë aplikuar për marrjen e autorizimit.

ZRrE në kuadër të përmbushjes së detyrimeve të caktuara me legjislacionin në fuqi, ka lëshuar Autorizime për ndërtimin e kapaciteteve gjeneruese, ku çdo aplikues për marrjen e autorizimit iu është nënshtruar analizës së rregullshmërisë dhe plotësimit me korrektësi të dokumentacionit ligjor, administrativ, teknik, financiar dhe mjedisor, si dhe marrjes së lejeve përkatëse, të lëshuara nga institucionet relevante në përputhje me aktivitetin që subjektet kanë kërkuar për marrjen Autorizimit për lejimin e ndërtimit të kapaciteteve të reja gjeneruese bazuar në BRE.

ZRrE gjatë vitit 2024 nga subjektet e ndryshme juridike ka pranuar 3 aplikacione për marrje të autorizimit për ndërtimin e kapaciteteve të reja gjeneruese nga BRE me një kapacitet total prej 11.5 MW. Janë pranuar dhe shqyrtuar 671 kërkesa për marrjen e Autorizimit për gjeneratorët për vet-konsum me një kapacitet total prej 13.560 kW.

3.4.1 Aplikacionet që janë në proces të shqyrtimit në Rregullator

ZRrE, gjatë këtij viti ka shqyrtuar aplikacionet për marrje të autorizimit për ndërtimin e kapaciteteve të reja gjeneruese, të cilat janë në fazën e kompletimit të aplikacioneve. Projektet janë në faza të ndryshme të kompletimit të lejeve që kërkohen të plotësohen sipas kornizës ligjore të institucioneve të Republikës së Kosovës. Në vazhdim është paraqitur lista e projekteve, të cilat janë në proces të shqyrtimit.

Tab. 3.7 Shoqëritë që janë në proces të shqyrtimit për marrjen e vendimit për autorizim

Nr.	Subjekti Juridik	Objekti	Lokacioni	Kapaciteti i instaluar	Statusi i aplikimit
1	ANIK ENERGY SH.P.K.	Solare	Grackë e Vjetër, Komuna e Lipjanit	5.5 MW	Proces të kompletimit
2	EUROKOS DD SH.P.K	Reverzibil	DRINI PSHP/ Prizren	250 MW	Proces të kompletimit
3	NIN TECHNOLOGY SH.P.K.	Biomasa	Ferizaj	5.2 MW	Proces të kompletimit
4	DARDANA INVEST SH.P.K.	Wind/ERA	WIND PARK KITKA 2/Kamenica	33 MW	Proces të kompletimit

3.4.2 Projektet në proces të ndërtimit sipas Autorizimit Final

Projektet të cilat janë duke u ndërtuar sipas planit dinamik të realizimit dhe sipas afateve të përcaktuara me Rregullën Nr. 02/2022 për Procedurës së Autorizimit, janë gjashtë (10) projekte ku sipas planit dinamik të realizimit me një kapacitet total të instaluar prej 244 MW. Ku dy (2) projekte me kapacitet prej 70 MW janë duke u realizuar sipas kornizës së rregulluar, ndërsa projektet tjera me kapacitet prej 174 MW, janë duke u realizuar përmes tregut.

Tab. 3.8 Projektet që janë në proces të ndërtimit me autorizim final

Nr.	Subjekti Juridik	Objekti	Lokacioni	Kapaciteti i instaluar	Data e Lëshimit të Autorizimit
1	EV Wind Park SH.P.K.	Wind Park ZATRIC 1	Zatric, Komuna e Rahovecit	35 MW	07 gusht 2024
2	EV Wind Park SH.P.K.	Wind Park ZATRIC 2	Zatric, Komuna e Rahovecit	35 MW	07 gusht 2024
3	SOLAR GATE L.L.C	Solare	Llapshiticë e Epërme, Komuna e Podujevës	3 MW	12 nëntor 2024
4	ELEKTROHETA SH.P.K.	Solare	Varosh, Komuna e Ferizajt	3 MW	12 nëntor 2024
5	SOLAR ENERGY GROUP EUROPE SH.P.K.	Solare	Projekti SEGE, Lok. ZK BEC - VRANIQ, Komuna e Gjakovës	150 MW	18 gusht 2013
6	Energy Development Group - Kosova SH.P.	Solare	Lokacioni, Kusar, Komuna e Gjakovës	6 MW	18 gusht 2023
7	Eko Park Group SH.P.K	Solare	Lokacioni, Kodra e Hutit, Komuna e Gjakovës	6 MW	21 shtator 2023
8	Vita Energy SH.P.K.	Solare	Lokacioni, Madanaj, Komuna e Gjakovës	3 MW	31 tetor 2023
9	VBS SH.P.K.	Solare	Lokacioni, Madanaj, Komuna e Gjakovës	3 MW	31 tetor 2023
10	2 Korriku SH.P.K.	Hidro	HC Soponica, Komuna e Kaçanikut	3.75 MW	24 qershor 2022

3.4.3 Hyrja në operim e gjeneratorëve nga BRE

Gjatë këtij viti pas finalizimit të projekteve sipas Autorizimit nga Bordi i ZRrE-së, dhe pas pranimit teknik kanë hyr në operim një (1) projekt nga panelet solare/fotovoltaike, projekti Eling Group SH.P.K. me fuqi totale të instaluar prej 1 MW, i cili iu ka nënshtrua kornizës së rregulluar.

Fig. 3.1 Pamje nga realizimi i një gjeneratorit Solar – Eling Grup SH.P.K. Kapaciteti 1000 kW, Pejë

3.5 Gjeneratorët për vetë-konsum

ZRrE, gjatë këtij viti ka trajtuar edhe kërkesat/aplikacionet për gjeneratorët për marrjes e statusit të konsumatorit prodhues për vetë-konsum, të cilat pas plotësimit të kërkesave ligjore në pajtim me Rregullën e Autorizimit dhe Skemën Mbështetëse, janë lejuar për të vazhduar me ndërtimin e kapaciteteve gjeneruese për vetë-konsum.

Në tabelën e mëposhtme janë paraqitur numri i vendimeve të lëshuara nga Bordi i ZRrE-së, dhe kapaciteti total i instaluar për gjeneratorët për vetë-konsum gjatë vitit 2024.

Tab. 3.9 Autorizimet për vetë-konsum

Vendime për vetë-konsum	Nr. i vendimeve të lëshuara
Solare	671
Totali kapacitete të instaluar	13.560 kW

Sipas Rregullës për Vet-konsumatorët me BRE, përcaktohet se çdo konsumator i energjisë elektrike, i lidhur në rrjetin e shpërndarjes ose transmisionit, ka të drejtë të bëhet Prosumator. Konsumatorët e energjisë elektrike kanë të drejtë të instalojnë në mjediset e tyre një objekt gjenerues që prodhon energji elektrike të ripërtërishme për konsumin e vet dhe ata mund të zgjedhin të mbajnë statusin e

konsumatorëve prodhues, përmes një Skeme Mbështetëse për vet-konsum. Me kusht që të plotësohen të gjitha kriteret Rregullës, dhe nëse kapaciteti total i instaluar i objektit vetë-gjenerues është deri në dhe i barabartë me Pragun, konsumatori i energjisë elektrike ka të drejtë të pranohet në Skemën Mbështetëse të Faturimit Neto. Një Prosumator brenda Skemës Mbështetëse të Faturimit Neto, ka të drejtë të nënshkruajë kontratën e furnizimit për Prosumatorët brenda Skemës Mbështetëse të Faturimit Neto me Furnizuesin e tij. Furnizuesi është i detyruar t'ia ofrojë këtë kontratë Prosumatorit.

Sipas Rregullës për vet-konsumatorët me BRE, trajtohen edhe Prosumatorët jashtë Skemës Mbështetëse, ku mund të shesin energjinë elektrike Furnizuesve në bazë të një kontrate të ndërsjellë. Për të marr statusin e konsumatorit vet-prodhues jashtë skemës mbështetëse, konsumatori pas marrjes së autorizimit për ndërtim duhet të dërgojë në ZRrE kontratën e nënshkruar me furnizuesin ndër të tjera duke përfshirë edhe menaxhimin e tepcave, pa i zbuluar informatat konfidenciale.

Prosumatorët duhet të kompensojnë në mënyrë adekuate koston e ndikimit në sistemin energjetik dhe në rrjet, ku Tarifa e Prosumatorëve paguhet nga të gjithë Prosumatorët, pavarësisht nëse janë apo jo pjesë e Skemës Mbështetëse, në mënyrë që të reduktohet në mënyrë adekuate ndikimi i tyre negativ në kostot e sistemit energjetik dhe të rrjetit.

Operatorët e rrjetit janë të obliguar që të ndërmarrin hapat e duhur për të zhvilluar infrastrukturën e rrjetit për të lejuar operimin e sigurt sa i përket pranimit të energjisë nga Prosumatorët. Prosumatori është i obliguar të gjenerojë energji elektrike që përmbushë kërkesat e cilësisë për energji elektrike të përcaktuara me kodet përkatëse të rrjetit për sistemin energjetik të Kosovës, dhe sipas kriterëve teknike të miratuara nga ZRrE. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes duhet t'i dorëzojë në ZRrE të dhënat për energjinë elektrike të gjeneruar dhe të konsumuar nga Prosumatorët.

Projektet e lartcekura priten të realizohen brenda periudhës së përcaktuar sipas planit dinamik të realizimit të projekteve në pajtim me kushtet teknike të kyçje.

Fig. 3.2 Pamje nga realizimi i një gjeneratori për vet-konsum subjekt juridik 100 kW

Fig. 3.3 Pamje nga realizimi i një gjeneratori për vet-konsum Person Fizik 7 kW.

ZRrE, po ashtu ka pranuar edhe kërkesa tjera nga personat fizik dhe juridik, të cilat janë në fazë të shqyrtimit dhe sipas procedurave në fuqi, pas kompletimit do të lejohen në ndërtimin e kapaciteteve të reja gjeneruese nga gjeneratorët për vetë-konsum.

3.6 Monitorimi i ndërtimit të kapaciteteve të reja gjeneruese

ZRrE, edhe gjatë këtij viti, ka bërë monitorimin e subjekteve juridike që janë të pajisura me Autorizim për ndërtimin e kapaciteteve gjeneruese të cilat janë në faza të ndryshme të ndërtimit sipas afateve

ligjore të dhënuara me vendimet përkatëse. Monitorimi i tyre është bërë në vazhdimësi varësisht nga kërkesat që janë dalur gjatë implementimit të tyre.

ZRrE gjatë këtij viti ka monitoruar projektet e shoqërive të cilat kanë parashtruar kërkesë për vazhdim të afatit për Autorizim, për mundësin e finalizimit të projekteve.

Shoqëria “Energy Development Group -Kosova” sh.p.k., me Vendimin e ZRrE Nr. V_1751_2023 të datës 18 gusht 2023 i është lëshuar Autorizimi për ta ndërtuar gjeneratorin nga panelet solare/fotovoltaike me kapacitet të instaluar prej 6 MW, në Madanaj, ZK Kodra e Hutit, KK Gjakovës.

Shoqëria “Eko Park Group” sh.p.k., me Vendimin e ZRrE Nr. V_1765_2023 të datës 21 shtator 2023 i është lëshuar Autorizimi për ta ndërtuar gjeneratorin nga panelet solare/fotovoltaike me kapacitet të instaluar prej 6 MW, në ZK Kodra e Hutit, KK Gjakovës.

Kërkesat për shtyrje janë bazuar në Rregullën nr. 03/2022 për procedurën e autorizimit për ndërtimin e projekteve energjetike, respektivisht Nenin 19.1, që parasheh që autorizimi i lëshuar nga ZRrE është i vlefshëm për periudhën 24 muajsh, dhe sipas Nenit 19 par. 2 Aplikuesi mund të kërkojë që të vazhdojë afatin e përcaktuar me par. 1, edhe për 12 muaj të tjerë, me arsye se një zgjatje e tillë ka qenë jashtë kontrollit të aplikuesit.

Pas vlerësimit të situatës në vend punishtet, është vërtetuar se aplikuesit ishte duke realizuar punimet sipas planit dinamik të prezantuar nga ana e tij, mirëpo për të finalizuar projektin duhet të vazhdohet afati i vlefshmërisë sipas planit dinamik të ri, dhe të silltet garancioni financiar i vazhduar në pajtim me nenin 18 të Rregullës së Autorizimit

Me vendimet V_2559_2024 dhe V_2603_2024 janë aprovuar kërkesat për shtyrje të afatit të vlefshmërisë së Vendimeve për Autorizim për vazhdim të ndërtimit të kapaciteteve gjeneruese nga panelet solare sipas planeve dinamike të propozuara nga aplikuesit.

ZRrE do të vazhdojë me monitorimin e ndërtimit të kapaciteteve të reja gjeneruese nga Burimet e Ripërtrishme të Energjisë, duke i respektuar të gjitha procedurat dhe kriteret ligjore të përcaktuara me legjislacionin në fuqi.

3.7 Integrimi i tregut

3.7.1 Bursa Shqiptare e Energjisë Elektrike Alpex dhe Bashkimi i Tregut Kosovë- Shqipëri

Në 27 Prill 2016, me qëllim përmbushjen e objektivave të pakos së tretë në fushën e energjisë elektrike të BE për themelimin e tregut të brendshëm evropian të energjisë elektrike dhe bazuar në vendimet e arritura në samitin e Ballkanit perëndimor, të mbajtur në Vienë në 27 Gusht 2015, Kosova dhe Shqipëria u angazhuan të krijojnë operatorët (bursat) për operimin dhe rrjedhimisht bashkimin e tregjeve të ditës në avancë (DAM) dhe brenda të njëjtës ditë (IDM) në një treg rajonal.

Në Qershor 2018 operatorët e sistemeve të transmetimit OST, KOSTT, Rregullatoreve të Kosovës dhe Shqipërisë nënshkruan memorandumin e mirëkuptimit për bashkimin e tregut të energjisë elektrike për ditën në avancë. Në dhjetor të vitit 2020 Zyra e Rregullatorit për Energji e Kosovës miratoi kërkesën e KOSTT për të deleguar tek ALPEX autoritetin për organizimin e tregut të ditës në avancë dhe atë brenda së njëjtës ditë për tregun e Kosovës. Ndërkohë, ALPEX ka hapur në datën 6 maj 2021 degën e saj në Prishtinë e cila ka si fokus menaxhimin e pjesëmarrëseve të tregut për Kosovën,

çështjet rregullatore etj. Në linjë me Memorandumin e Mirëkuptimit të WB6, ne datën 21 tetor 2021 u nënshkrua një tjetër Marrëveshje Kornizë midis OST, KOSTT, ERE dhe ERO për bashkimin e tregut të ditës në avancë të energjisë elektrike dhe brenda së njëjtës ditë. Shqipëria dhe Kosova nënshkruan Marrëveshjen Kornizë si dhe marrëveshje të tjera të suksesshme, të nevojshme për operimin e bashkimit të tregut të ditës në avancë dhe atë brenda së njëjtës ditë.

Më 27 dhjetor 2022, Zyra e Rregullatorit për Energji e Kosovës (ZRRë) dhe Enti Rregullator i Energjisë i Shqipërisë (ERE) miratuan rregullat dhe procedurat për ALPEX në një mbledhje të përbashkët në Prishtinë.

Në dhjetor 2024, të dy rregullatorët bënë amendamente në këto rregulla në mbledhje të ndara. ZRRë miratoi ndryshimet më 06 dhjetor 2024, duke përmirësuar procedurat e tregtimit për ALPEX.

Miratimi i plotësim ndryshimeve të këtyre rregullave është hapi përfundimtar në kornizën rregullative që nevojitet për të mundësuar tregun brenda së njëjtës ditë midis dy vendeve.

Rregullat ALPEX përbëhen nga këto pjesë kryesore të parashtruara si më poshtë në këtë raport:

Rregullat e ALPEX - Kushtet e Përgjithshme: Këto Rregulla përcaktojnë detajet specifike në të cilat ALPEX-i, si Operator Tregu, duhet të kryejë detyrat e tij dhe sipas të cilave Anëtarët e Bursës duhet të tregtojnë në Bursën shqiptare të energjisë. Ndër të tjera këto rregulla përfshijnë: Krijimin e njësive organizative dhe strukturave të brendshme të ALPEX-it përsa i përket monitorimit të tregut, mbikëqyrjes dhe raportimit, detyrat dhe kompetencat e tyre, si dhe procedurat përkatëse për funksionimin e tyre. Përcaktimit e të drejtave dhe detyrimeve të ALPEX-it dhe Anëtarëve të Bursës. Parashikimin e kërkesave dhe kushteve për tu pranuar si Anetar i Bursës, si dhe në vijim kërkesave organizative dhe infrastrukturore të Anëtarëve të Bursës. Trajtimin e veprimeve procedurale nga ALPEX-i në rastet e mospërbushjes së detyrimeve nga anëtarët e Bursës. Përcaktimin e qartë të procedurave për pezullimin, dorëheqjen dhe përfundimin e anëtarësimit si dhe përcaktimin e mënyres së njoftimeve dhe komunikimeve midis palëve. Si dhe detajimi i masave që ndërmerr ALPEX-i në rastet e ngjarjeve të papajtueshmërisë dhe forca madhore si dhe parashikimet e procedurave për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve midis ALPEX-it dhe anëtarëve të Bursës.

Procedura e Tregtimit: Kjo pjesë e rregullave ndër të tjera përcakton trajtimin e segmenteve të Tregjeve të ALPEX-it, me konkretisht shtimin e segmenti të tregut të Ankandëve Brenda së Njëjtës Ditë. Përcaktimin e llojit të Ankandëve si dhe mënyra e dhënies së rezultateve për ankandet përkatëse. Shtimin e produkteve, si dhe specifikimeve të tyre për segmente të ndryshme të tregut, përcaktimin e qartë të urdhërporosive, llojeve dhe përmbajen e tyre, dorëzimin, vlerësimin, vlerësimin, pranimin e tyre, si dhe anulimin e urdhërporosive. Përcaktimin e modelit të ofertimit nga Anëtarët e Bursës mbi bazën e çiftit çmim - sasi. Përkufizimin e qartë të koncepteve të Transaksioneve dhe Kontratave. Prezantimin dhe vendosjen e kufirit të Tregtimit dhe efekteve të tij. Shtimit të numrit të Portofoleve dhe përcaktimit të llojeve të tyre në varësi të kërkesës së anëtarëve. Parashikimin e detajuar të produkteve dhe funksionimit të segmentit të tregtimit të vazhdueshëm brenda së njëjtës ditë. Parashikimin e procedurave alternative për tregun e ditës në avancë dhe/ose tregun e ankandave brenda së njëjtës ditë, nëse ekzitojnë rrethana që nuk do të lejonin operimin e Bashkimit të Tregjeve. Si dhe parashtrimin e konceptit për zhvillimin e ankandit të dytë, për rastet e parashikuara. Komunikimin midis OST-së dhe ALPEX-it për shkëmbimin e të dhënave të nevojshme dhe afatet përkatëse.

Procedura e Klerimit dhe Shlyerjes: përcakton kushtet e aktivitetit të Klerimit dhe Shlyerjen e transaksioneve për blerjen dhe shitjen e energjisë elektrike me shumicë në tregjet e ALPEX-it, duke përfshirë në këtë proces sistemin bankar. Aktiviteti i Klerimit dhe Shlyerjes kryhet nëpërmjet një platforme elektronike. Klerimi kryhet nga ALPEX në bashkëpunim me pjesëmarrësit në bursë.

Përkufizimet e ALPEX-it: përcakton terminologjinë e cila do të përdoret nga Bursa e energjisë ALPEX, si dhe ALPEX bën me dije se ka sjell risi përsa i përket pasurimit të terminologjisë sipas përkufizimeve të dokumentave të udhërrefyeshme të tregjeve Evropiane. Ku vihet theksi tek pasqyrimi në mënyrë të qartë të terminologjisë së përdorur gjatë draftimit të këtyre rregullave.

Bursa Shqiptare e Energjisë është parashikuar që tregu për tregun e një dite më parë dhe për tregun brenda të njëjtës dite do të operojë me dy zona kontrolli Shqipëri dhe Kosovë, duke zbatuar në të ardhmen projekte për bashkimin me tregje të tjera potenciale. Në këtë proces ALPEX sh.a. ka vijuar me antarësimin e antarëve për zonën e ofertimit në Kosovë. Anëtar i Përgjithshëm i Klerimit në Kosovë është ProCredit Bank Kosovë.

ALPEX si strukturë përgjegjëse për menaxhimin dhe operimin e tregut të organizuar me shumicë të energjisë elektrike për zonat e ofertimit të Shqipërisë dhe Kosovës, është emëruar nga ERE dhe ZrRE si Operatori i Emëruar i Tregut të Energjisë (NEMO).

- Më datën 31 janar 2024 u krye ankandi i parë për ditën e livrimit 1 shkurt 2024 në Tregun Një Ditë Para për zonën e ofertimit të Kosovës, duke shënuar bashkimin e tregut të Ditës në Avancë Shqipëri-Kosovë.
- Më datën 11 dhjetor 2024 u krye ankandi i parë për ditën e livrimit 12 dhjetor 2024 në Tregun e Ankandëve Brenda së Njëjtës Ditë për zonën e ofertimit të Shqipërisë dhe Kosovës, duke shënuar bashkimin e këtij tregu ndërmjet dy vendeve.

Treguesit Vjetore të tregtimit të ALPEX gjatë vitit 2024 për tregun një ditë para janë si më poshtë:

- Volumi total i tregtuar në Tregun Një Ditë Para prej 1,172,580.58 MWh me një çmim klerues mesatar prej 112.01 €/MWh.
- Rrjedha e energjisë:
 - o Nga Shqipëria drejt Kosovës: 27,816.94 MWh
 - o Nga Kosova drejt Shqipërisë: 241,097.29 MWh.
- Oferta në blerje: 1,534,425.97 MWh.
- Oferta në shitje: 1,868,626.34 MWh.
- Rekordi i tregtimit për një Njësi Kohore të Tregut (MTU) ishte 497.87 MWh më 19 maj 2024.
- Rekordi ditor i tregtimit ishte 7,816.05 MWh në 23 maj 2024.
- Rekordi mujor i tregtimit ishte 133,906.13 MWh në muajin maj.
- Rekordi për rrjedhën e energjisë u regjistrua në qershor me 41,859.80 MWh nga Kosova drejt Shqipërisë.
- Faturimi total (blerje/shitje) arriti vlerën 301 milionë euro.

Figura e mëposhtme paraqet volumet e tregtuara dhe çmimet mesatare të klerimit në baza mujore për Tregun Një Ditë Para për vitin 2024.

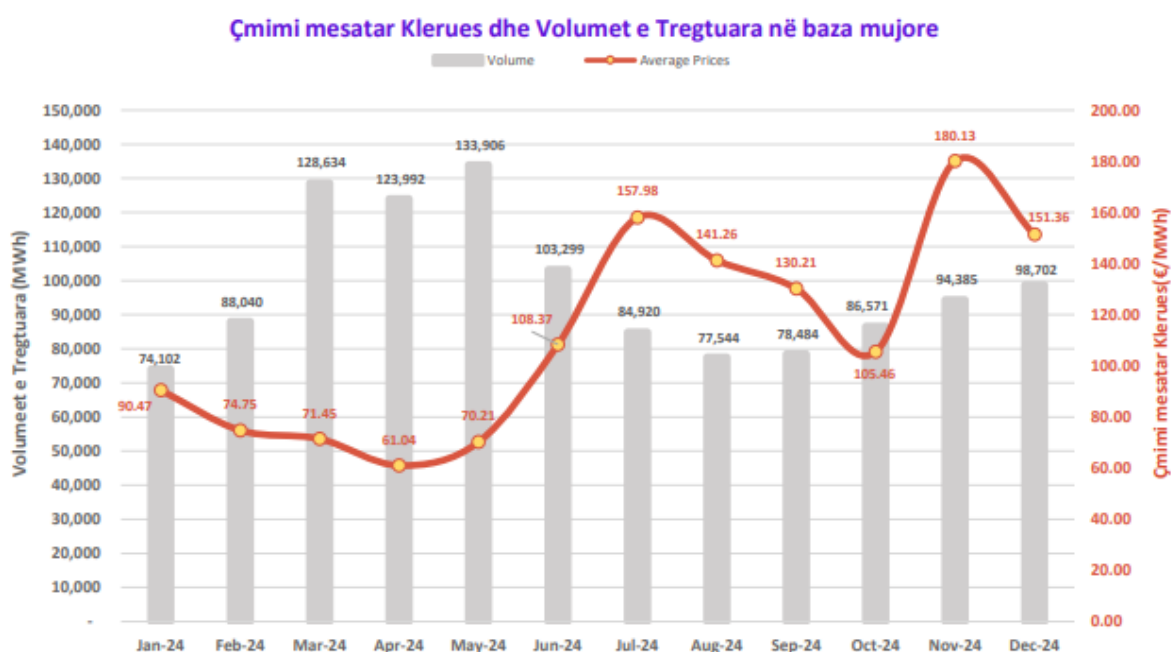

Fig. 3.4 Volumet e tregtuara dhe çmimi mesatar i klerimit për tregun një ditë para

Performanca e Tregut të Ankandëve Brenda Ditore (IDM)

- Volumi total i tregtuar në Tregun Brenda Ditor prej 365.53 MWh me një çmim klerues mesatar prej 200.80 €/MWh
- Rrjedha e energjisë:
 - Nga Shqipëria drejt Kosovës: 167.30 MWh.
 - Nga Kosova drejt Shqipërisë: 91.15 MWh

3.7.2 Implementimi i Rregullës së Transparencës dhe Integritetit të Tregut me Shumicë të Energjisë (REMIT)

Gajtë vitit 2024, ZRrE ka vijuar të monitorojë zbatimin e Rregullës për Integritetin dhe Transparencën e Tregut të Energjisë me Shumicë, duke monitoruar periodikisht operatorët kryesorë në tregun e energjisë. Nga ky monitorim është vënë re shtimi i informacionit që publikohet në kuadër të transparencës, kryesisht KOSTT, në faqen e saj të internetit dhe nëpërmjet platformës së transparencës së ENTSOE, kjo për faktin se KOSTT, është pjesë e ENTSO-E dhe ka detyrimin e publikimit të informacionit dhe në platformën e transparencës të ENTSO-E.

Rregullorja REMIT, e cila është transpozim i rregullores Nr.1227/2011 e Parlamentit dhe Këshillit Evropian, është aprovuar nga ZRrE në qershor të vitit 2020. Sipas obligimeve të cilat rrjedhin nga rregulla REMIT, pjesëmarrësit e tregut duhet të regjistrohen në regjistrin nacional të cilin e krijon ZRrE.

ZRrE, ka transpozuar nga formati i ECRB-së formatin e pyetësorëve për mbledhjen e të dhënave nga të licencuarit, i cili iu është dërguar pjesëmarrësve të tregut. Bazuar në të dhënat e dërguara nga pjesëmarrësit e tregut, ZRrE ka krijuar regjistrin kombëtar të pjesëmarrësve të tregut, sipas kërkesave ligjore të dalura nga rregulla REMIT. Rregulla, formularët dhe regjistri kombëtar janë të publikuara në faqen elektronike të ZRrE -së.

3.8 Aktivitetet e Rregullatorit në fushën e rregullimit të çmimeve

3.8.1 Shqyrtimi tarifor

Zyra e Rregullatorit për Energji (ZrRE) bazuar në kompetencat e dhëna në legjislacionin primar dhe legjislacionin sekondar për sektorin e energjisë është autoriteti i vetëm përgjegjës për përcaktimin e tarifave për aktivitetet e rregulluara në sektorin e energjisë. ZrRE, përmes procesit të hapur dhe transparent bënë përcaktimin e të hyrave dhe tarifave, kjo është përgjegjësi rregullatore përveç që është e specifikuar në legjislacion vendor, është e përcaktuar edhe me Direktivën 2009/72/EC lidhur me rregullat e përbashkëta për tregun e brendshëm të energjisë elektrike.

ZrRE kishte ka kryer procesin e përshtatjeve të rregullta vjetore për vitin 2024 konform Rregullave për të Hyra në sektorin e energjisë elektrike. Shqyrtimi tarifor është një proces kompleks dhe transparent, ku ZrRE merr parasysh faktorë të ndryshëm që ndikojnë në çmimet e energjisë, siç janë rritja e kërkesës për energji, çmimet e energjisë në tregjet ndërkombëtare që kanë një ndikim të drejtpërdrejtë në kostot e blerjes së energjisë elektrike për konsumatorët Kosovarë.

Shqyrtimi i aplikimeve për të hyrat dhe tarifat e rregulluara në sektorin e energjisë elektrike ndër të tjera ka përfshirë: aktivitetet e blerjes së energjisë me shumicë nga gjeneratorët vendor, importin e energjisë elektrike, aktivitetin e operatorit sistemit transmetimit dhe operatori i tregut, aktivitetin e shpërndarjes së energjisë elektrike dhe aktivitetin e furnizimit të shërbimit universal (FSHU).

I gjithë ky proces i shqyrtimit ka kaluar përmes konsultimit publik, duke përfshirë edhe takime dhe komunikime me palët e interesit. ZrRE me rastin e përcaktimit të të hyrave dhe tarifave për operatorët e rregulluar, ka marrë parasysh dokumentet të cilat janë publikuar në faqen zyrtare të ZrRE-së, si në vijim:

- ZrRE me datë 22 janar 2024 ka pranuar aplikacionet nga Furnizuesi me Shërbim Universal KESCO SH.A, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes – KEDS SH.A (OSSH) dhe Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Tregut për Shqyrtime të të Hyrave të Lejuara Maksimale;
- Raportet Konsultative të ndara për të Hyrat e Lejuara Maksimale (HLM) për Furnizuesin me Shërbim Universal KESCO SH.A, Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes – KEDS SH.A (OSSH) dhe Operatorin e Sistemit të Transmetimit dhe Tregut, janë publikuar më datën 6 shkurt 2024;
- Raportet përfundimtar të ndara për të Hyrat e Lejuara Maksimale për FSHU - Përgjigjet ndaj Komenteve: për Furnizuesin me Shërbim Universal, Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes dhe Operatorin e Sistemit të Transmetimit dhe Tregut, janë publikuar më datën 22 mars 2024;.

Ky proces i aprovimit të hyrave dhe tarifave është shumë i rëndësishëm për të siguruar që sektori i energjisë të funksionojë në mënyrë të drejtë dhe të qëndrueshme, duke mbrojtur interesat e konsumatorëve, siguruar investime të nevojshme dhe promovuar një furnizim të qëndrueshëm me energji elektrike për të gjithë.

Në vitin 2024, tregu i energjisë në Evropë u përball me sfida të mëdha, duke përfshirë rritje të çmimeve dhe pasiguri në furnizim. Kjo situatë ndikoi drejtpërdrejt edhe në vendet e Ballkanit

Perëndimor, përfshirë Kosovën. Kriza e energjisë ka theksuar nevojën për investime në burime të rinovueshme dhe efikasitet energjetik për të siguruar një furnizim të qëndrueshëm.

3.8.2 Blerjet e Energjisë në tregun me shumicë

Çmimet e energjisë elektrike edhe në vitin 2024 kanë mbetur të larta, ndonëse çmimet në tregjet ndërkombëtare ishin duke rënë gradualisht gjatë vitit 2023. Pritjet ishin që në vitin 2024 të kishte një ulje të çmimeve me shumicë, por përkundrazi, ka ndodhur një rritje e çmimeve të energjisë.

Vendi ynë është në përgjithësi një importues neto i energjisë, dhe ndikohet nga rritja e çmimeve të energjisë elektrike në tregjet evropiane. Importet më të mëdha zakonisht bëhen gjatë dimrit, periudhë kur çmimet janë më të larta për shkak të kërkesës më të madhe. Pjesa më e madhe e energjisë për shërbimin universal mbulohet nga gjenerimi vendas, i cili ofron çmime relativisht të ulëta, ndërsa importet kërkohen kryesisht gjatë orëve të pikut. Gjatë muajve të verës, importi i energjisë ka qenë gjithashtu i lartë, kur njësitë e gjenerimit të KEK-ut i nënshtrohen riparimeve kapitale dhe të mirëmbajtjes, për të siguruar që gjatë sezonit dimëror të ketë më pak ndërprerje të furnizimit me energji elektrike.

Operatorët e rrjetit (KOSTT dhe KEDS) ndikohen edhe nga fakti se ata prokurojnë energji elektrike për të mbuluar humbjet e rrjetit, dhe kjo bëhet me çmime të tregut. Përveç faktorëve të përmendur më lartë, një ndikim tjetër në çmime ka edhe tregtimi i energjisë së prodhuar në bursën ALPEX, ku çmimet e blerjes janë më të larta se ato të kontratave aktuale të shit-blerjes së energjisë elektrike.

Gjatë vitit 2024, çmimet e realizuara mesatare kanë qenë më të larta se ato të lejuara nga ZRrE, dhe sasia e blerjeve të energjisë ka qenë dukshëm më e madhe se sasia e lejuar nga ZRrE. Kostoja e lejuar nga ZRrE për importet që përfshihen në tarifat e FSHU-së ka qenë 21.1 milion euro, ndërsa kostoja e realizuar ka arritur në 68.96 milion euro.

Gjatë vitit 2024, çmimet në bursat evropiane të energjisë janë rritur, ndonëse parashikimet ishin për një stabilizim të tyre. Për më tepër, duke pasur parasysh se shumica e vendeve të rajonit janë net-importuese, rrjetet ndërkufitare shpesh kanë qenë të ngarkuara, gjë që ka sjellë rritjen e çmimeve për shfrytëzimin e linjave ndërkufitare për import. Kjo ka ndodhur si pasojë e rritjes së konsumit dhe prodhimit më të pakët nga burimet e rinovueshme të energjisë (BRE), që ka rezultuar në zëvendësimin e energjisë me import të energjisë elektrike me çmime të larta.

Çmimet e energjisë elektrike në tregun e energjisë HUPX për vitin 2024 ka qenë të larta, ku çmimi më i lartë mesatar i regjistruar në këtë bursë ka arritur në 163.72 Euro/MWh gjatë muajit nëntor 2024. Gjithashtu, më 18 korrik 2024, çmimi më i lartë i regjistruar në ora 21:00 ka arritur deri në 999 Euro/MWh.

Prodhimi i energjisë elektrike duhet të jetë i balancuar me kërkesën për energji në kohë reale, për të mundësuar funksionimin e sigurt të sistemit elektroenergjetik. Sistemi elektroenergjetik i Kosovës është projektuar në mënyrë që prodhimi i energjisë të varet kryesisht nga termocentralet, por energjia e prodhuar nga gjenerimi vendor nuk mjafton për të mbuluar kërkesën maksimale. Po ashtu, paraqiten teprica gjatë kërkesës minimale. Për këtë arsye, për të menaxhuar sistemin elektroenergjetik në mënyrë efikase, është e nevojshme të realizohen importe gjatë kërkesës maksimale dhe eksporte gjatë kërkesës minimale, duke përdorur tregun me shumicë.

Burimet e energjisë elektrike në tregun me shumicë nga të cilat bëhet mbulimi i kërkesës së energjisë në vend janë: prodhimi i energjisë nga KEK-u, hidrocentralet, centralet solare, turbinat me erë dhe blerjet e energjisë nga importi. Të dhënat energjetike dhe financiare të tregut me shumicë të lejuara për vitin 2024 janë të përmbledhura në tabelën në vijim:

Tab. 3.10 Kostot e lejuara për blerje të energjisë

Kostot e blerjet së energjisë për FSHU	RealizuarGWh	Realizuar€/MWh	Realizuar€000	LejuarGWh	Lejuar€/MWh	Lejuar€000
Sasitë e furnizuara nga KEK	4,216.2	29.5	124,497.7	4,210.9	29.5	124,221.6
Gjenerimi në nivel të OST	420.1	66.8	28,081.9	519.4	67.6	34,047.1
Gjeneratorë në nivel tëOSSh-së	14.7	47.0	689.4	47.4	49.5	2,345.3
Importi	380.3	181.3	68,967.3	212.0	99.7	21,132.8
Korigjimet			47.9	3.2		260.0
Eksporti	-0.2		-474.3	-0.2		-12.8
Taksa për tarifën e ALPEX			24.0	-	-	46.3
Kostot e jobalanceve			2,922.5			
Total sasitë e furnizuara	5,031.3	44.7	224,756.4	4,992.7	36.7	183,040.8
Marzha me pakicë 2.54%			0.0			0.0
Kostoja e Margjinës së FSHU			5,708.8			4,649.2
Itshëj kostot e blerjës së energjisë për FSHU			230,465.2			187,690.0

Nga të dhënat e paraqitura në tabelën e mësipërme, vërehet se kostoja e planifikuar për blerje të energjisë me shumicë është 187.69 mil€, ndërsa vlera e blerjës së energjisë me shumicë e raportuar nga FSHU për vitin 2024 është 230.47 mil€.

3.8.3 Të hyrat e lejuara maksimale për konsumatorët e rregulluar tarifor

Kostot e arsyeshme që përdoren për përcaktimin e të hyrave të lejuara maksimale për konsumatorët e rregulluar me obligim shërbimi universal përfshijnë: kostot me pakicë të furnizuesit, kostot e bartshme (kostot e rrjetit të transmetimit dhe shpërndarjes), kostot e blerjeve të energjisë, kapitali punues, borxhi i keq, përshtatjet e kostove të realizuara etj. Të hyrat e furnizuesit me shërbim universal mundësojnë që ai të mbulojë kostot e secilit aktivitet të zingjirit të furnizimit duke filluar nga aktiviteti i gjenerimit dhe minierave, transmetimit, shpërndarjes deri tek furnizuesi. Pra, furnizuesi mbledh nga konsumatorët fundor kostot e përgjithshme të furnizimit me energji elektrike përmes faturave që paguajnë konsumatorët me të cilat i paguan më pastaj tek secila palë varësisht nga kostot e shërbimit.

Një element i rëndësishëm i procesit të përshtatjeve është që kostot e pakontrollueshme dhe kostot e bartshme do të përditësohen rregullisht bazuar në informacionin aktual nga operatorët e rrjetit. Ky informacion është thelbësor për përcaktimin e tarifave të reja dhe për të pasqyruar ndonjë ndryshim të mundshëm në shpenzime si pasojë e zhvillimeve në tregjet ndërkombëtare të energjisë ose në kostot e furnizimit dhe operimit të sistemeve të transmetimit dhe shpërndarjes..

Në tabelën në vijim kemi një krahasim të hyrave të kërkuara nga FSHU në vlerë 407.75 milion euro, të lejuara nga ZRRë në vlerë 399.62 milion euro, derisa si kosto të realizuara si të raportuara janë në vlerë të prej 446.17 milion euro për vitin relevant tarifor 2024.

Në vitin 2024, kemi një situatë ku kostot e realizuara janë më të larta se të hyrat e lejuara, duke shkaktuar një nevojë për përshtatje të tarifave. Dallimet më të mëdha janë në kostot e blerjes së energjisë me shumicë, ku ka pasur një rritje të konsiderueshme krahasuar me parashikimet e ZRRë.

Kostot kryesore të lejuara janë kostot e bartshme për shërbimet e rrjetit transmetimit dhe shpërndarjes ku vlera e lejuar për vitin 2024 ka qenë 153.4 milion euro derisa të dhënat e raportuara si të realizuara janë në vlerë prej 155.77 milion euro, ndërsa kostot e blerjes së energjisë të lejuara kanë qenë 187.69 milion euro derisa vlera e realizuar është 230.47 milion euro. Këto dallime në kosto janë pjesë e procesit të përshtatjes së të hyrave dhe tarifave për vitin 2024.

Detajet e këtyre kostove për vitin 2024 janë të paraqitura në tabelën në vijim:

Tab. 3.11 Të hyrat e lejuar maksimale të Furnizuesit me Shërbim Universal

Të hyra e lejuar Maksimale të FSHU për vitin 2024	Njësia	Aplikimi FSHU	Lejuar ZRRE	Aktuale 2024
Parametrat e indeksimit				
Norma e interesit It	%			
Faktori I Efikasitetit	%	0%	0%	0%
Kostot me pakice te furnizuesit				
$OPEX - OPMC_t = OPMC_{t-1} * (1 + CPI_{t-1}) * (1 - E_t) * (1 -$	€m	5.76	5.47	5.47
$Zhvlerësimi - DEPCt = DEPCt-1 * (1 + CPI_{t-1}) * (1 - Pt)$	€m	0.13	0.13	0.13
Zhvlerësimi (t-1) - Aktual	€m			
Kostot e bartshme				
Kostot e lejuara OST	€m	27.58	31.87	32.02
Kostot e lejuara OSSH	€m	127.69	121.52	123.75
Kostot për fondin e BRE	€m	15.44	15.39	15.45
Kapitali punues (WCLCt)				
$WCLC = (1 / 12) * It * (RETRt + WHPCt + PSTCt - NTFf)$	€m	2.13	2.08	2.33
Kostot për blerjen e energjisë				
Marzha me pakicë	%	2.54%	2.54%	2.54%
Kostot e blerjes së energjisë me shumicë	€m	192.7	187.69	230.47
Kostot sipas tarifave te ALPEX		0.05	0.02	0.02
Borxhi i keq (BDTA)				
BDTA	%	2%	2%	2%
BDTA-Lejuar	€m	8.16	8	8.86
Përshtatjet e të hyrave për FSHU ADJt				
Përshtatjet për HC me koncesion			-0.15	0.15
Përshtatjet e vitit 2023	€m	27.61	27.61	27.61
Të hyrat e lejuara maksimale	€m	407.75	399.62	446.17

3.8.4 Tarifat e rregulluara për konsumatorët me shërbim universal

Përcaktimi i tarifave është një çështje e rëndësishme dhe delikate në sektorin e energjise elektrike, pasi ato duhet të ekuilibrojnë disa faktorë të rëndësishëm. Qëllimi kryesor i tarifave është të mundësojnë shfrytëzimin optimal të energjisë elektrike, të sigurojnë përbalueshmërinë për konsumatorët, të mbulojnë kostot e arsyeshme të operatorëve dhe të udhëzojnë në mënyrë efikase mbulimin e kërkesës me energji. Tarifat e rregulluara të përcaktuara nga ZRrE për vitin relevant tarifor 2024, janë parashikuar të mbulojnë kostot e shërbimit me energji elektrike për të gjithë konsumatorët e rregulluar nga furnizuesi me shërbim universal. Konsumatorët të cilët janë faturuar me tarifa të rregulluara janë konsumatorët e kyçur në nivelet e tensionit 35kV, 10kV dhe 0.4kV, ndërsa konsumatorët e kyçur në nivelin e tensionit 220kV dhe ata në 110kV furnizohen me çmime të parregulluara (çmime të tregut).

ZRrE bazuar në legjislacion duhet të përcakton tarifat e rregulluara për konsumatorët që e gëzojnë të drejtën e furnizimit në kushte të shërbimit universal. Kriteret se cilët konsumatorë e gëzojnë këtë të drejtë janë të vendosura në Ligjin për Energjinë Elektrike, sipas të cilit: “Të drejtën e furnizimit me shërbim universal e gëzojnë të gjithë konsumatorët familjar, dhe jo familjar që kanë qarkullim vjetor jo më shumë se dhjetë (10) milion euro, ose jo më shumë se pesëdhjetë (50) punonjës”. Megjithatë, për shkak të mungesës së konkurrencës në tregun e energjisë elektrike, çmimeve të larta në tregje shumë konsumatorë biznesor të planifikuar nuk arritën të kalojnë në tregun e deregulluar.

Struktura e tarifave me pakicë e energjisë elektrike për konsumatorët me shërbim universal (tarifat e rregulluara) ishte dizajnuar ashtu që të mbulojë të hyrat e përcaktuar në vlerë prej 399.62 milion euro.

Dizajnimi i tarifave ka për qëllim arritjen e dy objektivave: reflektimi i kostos përbën objektivin e parë sepse është parakusht i ofrimit të shërbimeve dhe aktiviteteve të akterëve në sektorin e energjisë elektrike. Kurse objektivi i dytë është që të dërgohen sinjalet e duhura ekonomike tek konsumatorët. Pasi që karakteristikat fizike të energjisë elektrike nuk janë ato të një malli të zakonshëm, konsumatorët duhet të marrin sinjalet e nevojshme ekonomike që do të motivonin një sjellje sa më eficiente ndaj konsumit të tyre të energjisë. Në mungesë të këtyre sinjaleve, konsumatori nuk do të kishte ndonjë shtysë që të kursente energjinë në kohë të caktuara apo të konsumonte energjinë në një nivel të arsyeshëm.

Implementimi i strukturave tarifore me blloqe për kategori të ndryshme konsumatorësh është një praktikë e zakonshme ndërkombëtare. Blloqet tarifore i japin mundësi furnizuesve të dërgojnë sinjale ekonomike që lidhen me kërkesën për energji elektrike. Kjo ndihmon në motivimin e konsumatorëve që të ndërmarrin hapa për të rritur efikasitetin e konsumit të energjisë, duke përdorur energji më shumë gjatë periudhave të ulëta të kërkesës dhe më pak gjatë periudhave me kërkesë të lartë, kur çmimet janë më të larta.

Struktura e tarifave është e ndarë në kategori të ndryshme të konsumatorëve, sipas nivelit të shërbimit me energji elektrike, dhe përfshin tarifa fikse të konsumatorëve, tarifa për energjinë aktive dhe reaktive, kërkesë dhe fuqinë e angazhuar, si dhe trajtimin e kohës reale të shfrytëzimit dhe blloqeve tarifore.

ZRrE kishte ka kryer procesin e përshtatjeve të rregullta vjetore për vitin konform Rregullave për të Hyra në sektorin e energjisë elektrike. Pas një vlerësimi teknik dhe ekonomik të hyrave për FSHU, Bordi i ZRrE-së merr vendim që për konsumatorët familjar, ata që konsumojnë mbi 800 kWh kanë përfituar ulje të tarifave prej 8%, për konsumatorët biznesor kanë përfituar një ulje prej 3% të tarifave, ndërsa për konsumatorët familjar me konsum deri 800KWh ka mbetur tarifa e njejtë.

Struktura e tarifave për konsumatorët e rregulluar është paraqitur në tabelën e më poshtme:

Tab. 3.12 Struktura e tarifave të rregulluara për konsumatorët fundor për vitin 2024

Grupi Tarifor	Niveli i tensionit të furnizimit	Elementi Tarifor	Njësia	Koha gjatë ditës	Tarifa
1	35 kV	Tarifa fikse e konsumatorit	€/konsumator/muaj		12.52
		Fuqia e angazhuar	€/kW/muaj		6.55
		Energjia aktive (P), prej së cilës	€/kWh	Tarifë e Lartë	5.51
		Energjia reaktive (Q)	€/kVArh	Tarifë e Ulët	3.54
2	10 kV	Tarifa fikse e konsumatorit	€/konsumator/muaj		5.17
		Fuqia e angazhuar	€/kW		5.65
		Energjia aktive (P), prej së cilës	€/kWh	Tarifë e Lartë	6.41
		Energjia reaktive (Q)	€/kVArh	Tarifë e Ulët	4.13
3	0.4 kV Kategoria I (konsumatorët me energji reaktive)	Tarifa fikse e konsumatorit	€/konsumator/muaj		2.88
		Fuqia e angazhuar	€/kW		3.33
		Energjia aktive (P), prej së cilës	€/kWh	Tarifë e Lartë	7.49
		Energjia reaktive (Q)	€/kVArh	Tarifë e Ulët	5.56
4	0.4kV Kategoria II	Tarifa fikse e konsumatorit	€/konsumator/muaj		3.33
		Energjia aktive (P), prej së cilës	€/kWh	Tarifë e vetme	9.88
		Energjia aktive (P), prej së cilës	€/kWh	Tarifë e Lartë	11.99
		Energjia aktive (P), prej së cilës	€/kWh	Tarifë e Ulët	5.94
5	0.4kV matësi 2 tarifor (familjarë)	Tarifa fikse e konsumatorit	€/konsumator/muaj		2.00
		0-800kWh (Blloku i parë)	€/kWh	Tarifë e Lartë	7.79
			€/kWh	Tarifë e Ulët	3.34
		>800kWh (Blloku i dytë)	€/kWh	Tarifë e Lartë	13.29
€/kWh	Tarifë e Ulët		6.27		
6	0.4kV matësi 1 tarifor (familjarë)	Tarifa fikse e konsumatorit	€/konsumator/muaj		2.00
		0-800 (Blloku i parë)	€/kWh	Tarifë e Ulët	6.13
		>800 (Blloku i dytë)	€/kWh	Tarifë e vetme	10.67
7	0.4kV (familjarë pa matës)	Konsumi i vlerësuar:			
		Tarifa fikse e konsumatorit	€/konsumator/muaj		2.00
		Energjia aktive (P), prej së cilës	€/kWh	Tarifë mesatare	7.79
8	Ndriçimi Publik	Tarifa fikse e konsumatorit	€/konsumator/muaj		3.59
		Energjia aktive (P), prej së cilës	€/kWh	Tarifë e vetme	10.34

Tarifa e lartë (ditë) aplikohet prej orës 07:00 - 22:00 gjatë periudhës 1 tetor deri më 31 mars

Tarifa e lartë (ditë) aplikohet prej orës 08:00 - 23:00 gjatë periudhës 1 prill deri më 30 shtator

Konsumatori ngarkohet me energji reaktive mbi atë të lejuarën që korespondon me $\cos(\Phi) < 0.95$

Para dizajnit të tarifave duhet përcaktuar edhe kostot e bartshme të FSHU-së, siç janë kostot për shfrytëzimin e rrjetit të transmetimit dhe shpërndarjes.

3.8.5 Të hyrat dhe tarifat për shfrytëzimin e sistemit të transmetimit, operimin e sistemit dhe tregut

Gjatë vitit 2024, ZRrE ka kryer procesin e përshtatjeve të rregullta vjetore për OST/OT duke marrë në konsideratë faktorë të ndryshëm që ndikojnë në kostot dhe tarifat e shërbimit të energjisë elektrike: faktorin e efikasitetit, indeksimin e kostove për normën e inflacionit që aplikohet për shpenzimet operative, riparimet & mirëmbajtje. Po ashtu janë aplikuar përshtatjet e kostove të blerjes së humbjeve, shpenzimet e kthimit dhe zhvlerësimit që rezultojnë nga investimet e

planifikuara sipas planit zhvillimor dhe kostot tjera të arsyeshme për operim të sistemit të transmetimit.

Periodha rregullatore është e rëndësishme për përcaktimin e tarifave, sepse ajo ofron parashikueshmëri dhe stabilitet të parametrave kryesorë rregullatorë. Përcaktimi i objektivave të performancës për OST/OT kërkon kohë të mjaftueshme për t'i përmbushur këto objektiva. Këto masa dhe veprime afatgjata nga operatorët kërkojnë planifikimin e investimeve dhe përmirësimin e rrjetit (p.sh. besueshmërinë, reduktimin e humbjeve të rrjetit, kualiteti i shërbimeve etj).

Vlen të theksohet se kostot e blerjes së energjisë për mbulimin e humbjeve të lejuara për OST/OT kanë qenë 9.20 milion euro, ndërsa të realizuara për vitin 2024 janë 13.49 milion euro të llogaritura sipas parimeve të Rregullave të Hyrave, që janë më të larta për shkak të rritjes së çmimeve në tregje të energjisë elektrike të cilat janë pjesë e përshtatjeve të kostove për vitin relevant tarifor 2025.

Çmimi mesatar i energjisë (nga KEK dhe ALPEX) është rritur nga 66.25 €/MWh sa ishte parashikuar nga ZRRE në 103.79 €/MWh, ose rreth 56.6% e cila do të përshtatet në kostot e vitit 2025.

Në tabelën e më poshtme janë paraqitur të hyrat e lejuara maksimale të aprovuara nga Bordi i ZRRE-së për vitin relevant tarifor 2024 për OST/OT.

Tab. 3.13 Të hyrat e lejuara maksimale për OST/OT

Të hyrat e lejuara maksimale për OST/OT për vitin 2024	Njësia	Propozimi KOSTT	Lejuar ZRRE	Aktuale lejuar
Parametrat e indeksimit				
Faktori i efikasitetit	%	1.50%	1.50%	1.5%
HICP	%			2.36%
Euribor	%			3.31%
Faktori S	%			5.74%
Norma e interesit - It	%			9.05%
Shpenzimet operative dhe të mirëmbajtjes (OPMct)				
Lejuar -OPMct = OPMct-1 * (1 + CPIit-1) * (1 – Et)* (1 – Pt)	€m	8.21	8.21	8.21
Kostot e zhvlerësimit (DEPct) mil €				
Lejuar - DEPct = DEPct-1 * (1 + CPIit-1) * (1 – Pt)	€m	14.56	14.56	14.56
Kostot e kthimit (RTNct)				
Lejuar - RTNct = RTNct-1 * (1 + CPIit-1) * (1 – Pt)	€m	11.02	11.02	11.02
Kostot e humbjeve (LSSct)				
Kosotja e humbjeve	€m	14.08	9.20	13.49
Fondi				
Parashikim mil €	€m	13.74	11.81	7.70
Shërbimet e ndihmëse				
Parashikim	€m	18.17	18.17	24.70
Përshtatjet				
Të hyrat e parregulluara				
Parashikim mil €	€m	-8.31	-8.31	-8.31
Të hyrat nga mekanizmi ITC	€m			
Parashikim	€m	-0.4	-0.39	0.39
Përshtatjet për 2022 dhe PRR2	€m	-5.42	-5.42	-5.42
KREvt = (AACat-1 – ARrt-1) * (1+ It)		14.29	14.29	14.29
Përshtatjet e fondit 2023			5.64	5.64
MAR – të hyrat e lejuara maksimale	€m	79.93	78.76	86.26

Të hyrat e lejuara maksimale për KOSTT do të mblidhen përmes tarifave të aprovuara nga ZRrE bazuar në Metodologjinë e përcaktimit të tarifave të sistemit të transmetimit, Operimit të Sistemit, dhe Operimit të Tregut.

Në tabelën në vijim është prezantuar struktura e tarifave për shfrytëzimin e sistemit të transmetimit, Operimin e Sistemit dhe dhe tregut për vitin relevant tarifor 2024.

Tab. 3.14 Struktura e tarifave të OST/OT për vitin 2024

Grupi tarifor	Elementi tarifor	Njësia	Tarifa 2024
Prodhimi i kyçur në Transmetim	Tarifa e Operatorit të Sistemit	€/MWh	2.997
	Tarifa e Operatorit të Tregut	€/MWh	0.024
Prodhimi i kyçur në Shpërndarjes	Tarifa e Operatorit të Sistemit	€/MWh	0.514
	Tarifa e Operatorit të Tregut	€/MWh	0.024
Operatori i Shpërndarjes	Tarifa e Operatorit të Sistemit	€/MWh	2.85
	Tarifa e Operatorit të Tregut	€/MWh	0.024
Furnizimi	Tarifa e SHST 400/220 kV	€/kW/vit	7.04
	Tarifa e SHST 110 kV	€/kW/vit	15.44
	Tarifa e Operatorit të Sistemit	€/MWh	2.85
	Tarifa e Operatorit të Tregut	€/MWh	0.024
	Tarifa e Fondit të BRE	€/MWh	3.039

3.8.6 Të hyrat dhe tarifat për shfrytëzimin e sistemit të shpërndarjes

Pas shqyrtimit të aplikimit të shoqërisë OSSH Sh.A., ZRrE ka shqyrtuar dhe vlerësuar kostot e parashikuara ndaj atyre të realizuara, si dhe treguesve teknikë, ekonomik dhe financiar të operatorit të shpërndarjes të bazuar në Rregullën për të Hyrat e OSSH-së. Ky proces ka përfshirë një konsultim publik me palët e interesit, pas të cilit janë bërë përcaktimet e të hyrave të lejuara maksimale për OSSH-në për vitin 2024.

Tabela në vijim paraqet të dhënat për shpenzimet operative (OPEX), zhvlerësimin, kthimin në investime, dhe shpenzimet për blerjen e energjisë për humbje, kostot e bartshme, të hyrat e parregulluara për përshtatjet e të hyrave të lejuara për vitin 2024 dhe faktorin korigjues të të hyrave (KREV).

Vlerat e kostove të realizuara për vitin 2024 janë më të larta se ato të lejuara në disa kategori, veçanërisht për blerjen e energjisë për humbje, ku kostot aktuale janë rreth 32.17 milionë euro më të larta se kostot e lejuara. KEK nuk ka furnizuar sasinë e parashikuar të energjisë elektrike për shkak të kushteve teknike të njësive të termocentraleve dhe jetëgjatësisë së tyre, andaj zëvendësimi i kësaj energjie me import ka shkaktuar kosto më të lartë dhe me çmime dukshëm më të larta. Pra kostot e blerjes së energjisë për mbulimin e humbjeve të lejuar në OSSH kanë qenë 65.37 milion euro, ndërsa humbjet e realizuara në vitin 2024 janë në vlerë 97.54 milion euro, që janë rritur për shkak të rritjes çmimit të realizuara më të lartë në raport me lejimet e ZRrE-së.

Çmimi mesatar i energjisë (nga KEK dhe Importi) është rritur nga 63.03 €/MWh sa ishte parashikuar nga ZRrE në 98.80 €/MWh, ose rreth 56.7% e cila do të përshtatet në kostot e vitit 2025. Rritja e çmimit është pasojë e faktorëve të ndryshëm si rritja e kërkesës për energji, mungesa e prodhimit vendor, dhe zëvendësimi i saj me energji të importuar dhe rritjes së çmimeve në tregjet ndërkombëtare të energjisë.

Në tabelën e më poshtme janë paraqitur të hyrat e lejuara maksimale dhe ato të realizuar për vitin relevant tarifor 2024 për OSSH-ë.

Tab. 3.15 Të hyrat e lejuara maksimale për OSSH për vitin relevant tarifor 2024

Të hyrat e lejuara maksimale për OSSH për vitin 2024	Njësia	Propozim i OSSH	Lejuar ZRRE	Aktuale Lejuara
Parametrat e indeksimit				
Faktori i efikasitetit	%	1.50%	1.50%	1.50%
Inflacioni	%	5.40%		2.36%
Euribor	%	-		3.31%
Faktori - S	%			5.74%
Norma e interesit - It	%			9.05%
Shpenzimet operative dhe të mirëmbajtjes (OPMct)				
Lejuar - OPMct = $OPMct-1 * (1 + CPI_{t-1}) * (1 - Et) * (1 - Pt)$	€m	32.21	29.38	30.3
Kostot shtesë të OPEX-it – shërbimet e veriut	€m	1.6	0.92	
Kostot për ALPEX		0.02	0.02	
Kostot e zhvlerësimit (DEPct)				
Lejuar - DEPct = $DEPct-1 * (1 + CPI_{t-1}) * (1 - Pt)$	€m	20.7	20.6	20.6
Kostot e kthimit (RTNct)				
Lejuar - RTNct = $RTNct-1 * (1 + CPI_{t-1}) * (1 - Pt)$	€m	17.56	17.35	17.35
Obligimet ndaj KOSTT-it				
Obligimet ndaj KOSTT-it -parashikim	€m	2.73	2.41	2.56
Kostot e humbjeve (LSSct)				
Kostoja e humbjeve	€m	73.68	65.37	97.54
Përshtatjet				
Përshtatjet PRR2 (ne 2023 i përfshirë $KREV_{t-1}$)	€m	-5.41	-5.41	-5.84
Përshtatjet për 2022	€m	0.09	0.09	0.09
Korrigjimet te hyrave të parregulluara 2020-2022		3.82	3.82	3.82
Taksa e licencës:	€m			
Parashikim	€m	0.12	-	
KREV – faktori korrigjues i të hyrave				
Faktori korrigjues i të hyrave t-1	€m	-13.96	-13.96	-13.96
AAct-1 - kostot aktuale për vitin t-1	€m	136.31		
ARRt-1 - të hyrat aktuale për vitin t-1	€m	149.05		
$KREV_t = (AAc_{t-1} - ARR_{t-1}) * (1 + It)$	€m	-13.96		
MAR – Të Hyrat e Lejuara Maksimale	€m	133.14	120.59	152.47

KEDS në aplikimin e tyre ka kërkuar investime kapitale për katër komunitat e veriut të Republikës së Kosovës. ZRrE ka lejuar këto kosto kapitale në vlerë prej 2.75 milionë euro që ndërlidhen me ofrimin

shërbimeve të parapara si në rrjet, nënstatione, transformatorë, paisje dhe instrumente matëse, kamionë, kranë etj .

Pas përcaktimit të të hyrave e lejuara maksimale duhet përcaktuar tarifat sipas nivelit të tensionit ashtu që të mblidhen të hyrat e aprovuara.

Të hyrat e lejuara maksimale për OSSH do të mblidhen përmes tarifave të aprovuara nga ZRrE bazuar në Metodologjinë e përcaktimit të tarifave për shfrytëzimin e sistemit të shpërndarjes.

Siç shihet në tabelë e mëposhtme tarifat ndryshojnë si pas nivelit të tensionit. Niveli i tensionit 35 kV ka tarifa më të ulëta për shkak të shpenzimeve më të ulëta të shpërndarjes, humbjeve më të vogla dhe efikasitetit më të madh të rrjetit të energjisë. Kjo është më e përshtatshme për konsumatorët industrialë ose zona të mëdha që kërkojnë energji.

Në tabelën e mëposhtme është paraqitur struktura e tarifave për shfrytëzimin e Sistemit të Shpërndarjes për vitin 2024.

Tab. 3.16 Struktura e tarifave për OSSH për vitin 2024

Tarifat e konsumatorëve të kyçur në OSSH		
Niveli i tensionit	Njësia	Tarifa
35 kV	€/kWh	0.76
10 kV	€/kWh	1.61
0.4 kV	€/kWh	2.42

3.8.7 Çmimet mesatare të energjisë elektrike pa taksa

Në figurën e mëposhtme janë paraqitur çmimet mesatare për konsumatorët familjar dhe jo-familjarë të realizuara për periudhën 2013- 2024. Për kategorinë e konsumatorëve familjar çmimi mesatar i energjisë është 7.39 €cent/kWh që janë rritur në raport me vitin 2023 sa ishte çmimi 7.12€cent/kWh, ndërsa për konsumatorët jo-familjar çmimi mesatar i energjisë është 9.30 €cent/kWh që është pak më i ulët se çmimi mesatar në vitin 2023 kur ka qenë 9.36 €cent/kWh. Kjo rritje tek konsumatorët familjar ka ndodhur sepse ka pasur një rritje të konsiderueshme të konsumit të energjisë, duke tejkaluar pragun prej 800 kWh/muaj, gje që ka ndikuar në rritjen e sasisë së importit dhe në rritjen e çmimit mesatar.

Pra edhe pse ka pasur ulje të tarifës për konsumatorët familjar që konsumojnë mbi 800 kWh prej 8% prej muajit prill 2024, megjithatë çmimi mesatar ka vazhduar të rritet. Kjo ndodhi sepse, ndonëse një pjesë e konsumatorëve mund të përfitojnë nga tarifa më të ulëta, ka pasur një rritje të konsiderueshme të konsumit të energjisë. Kur numri i konsumatorëve që shpenzojnë më shumë rritet, gjithashtu mund të rritet edhe konsumimi total, duke çuar në një përfundim se, në terma të përgjithshëm, tarifa mesatare rritet për të mbuluar shpenzimet totale. Për konsumatorët jo-familjarë ka pasur ulje të tarifave prej 3% dhe kjo është reflektuar edhe në çmimin mesatar të vitit 2024.

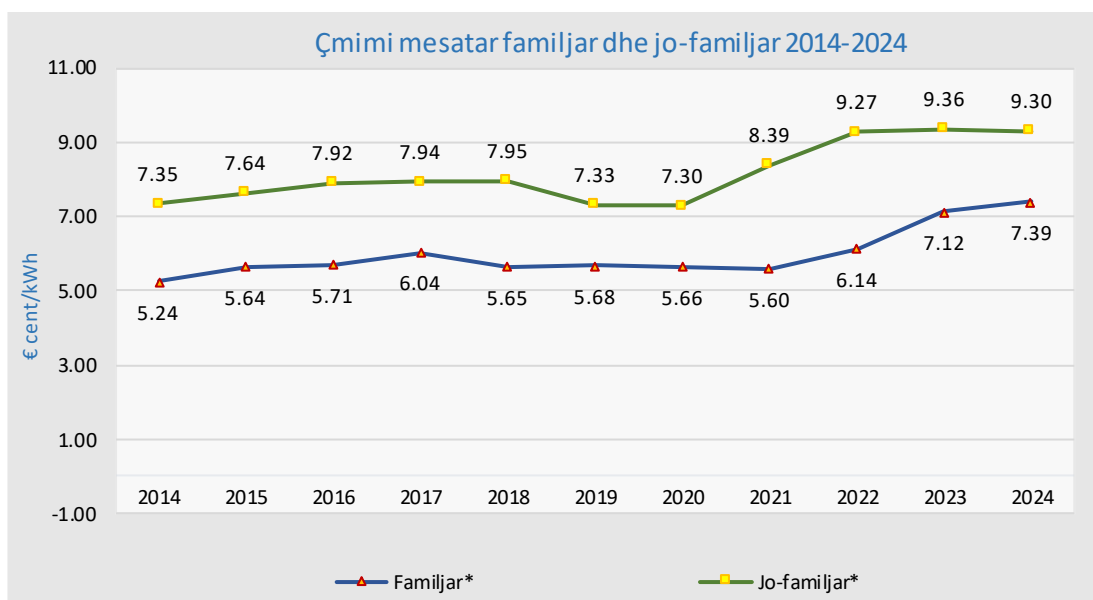
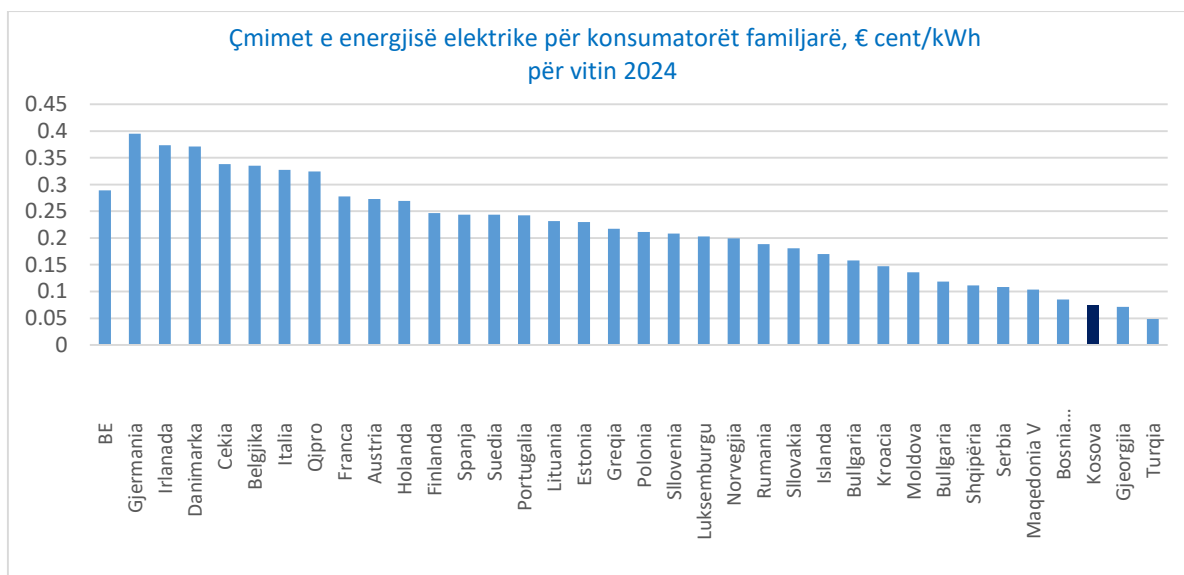

Fig. 3.5 Çmimet mesatare për konsumatorët familjar dhe jo-familjarë për periudhën 2014- 2024 (pa TVSH)

Në figurën e dhënë, janë paraqitur çmimet e energjisë elektrike për konsumatorët familjarë për 6 mujorin e parë të vitit 2024, për shtete të ndryshme, duke përfshirë edhe Kosovën të nxjerra nga EUROSTAT.

Çmimi i energjisë elektrike për konsumatorët familjarë në Kosovë për vitin 2024 është 0.0736 €cent për kilovat-orë, që është një nga çmimet më të ulëta në Evropë dhe rajon. Çmimet më të larta të energjisë elektrike për konsumatorët familjarë kanë Gjermania (0.395 €cent/kWh), Irlanda (0.373 €cent /kWh), dhe Danmarka (0.371 €cent /kWh).

Në krahasim me shtetet e tjera të rajonit, Kosova gjithashtu ka një çmim më të ulët se të gjitha shtetet e rajonit si: Shqipëria (0.111 €cent/kWh), Serbia (0.108 €cent/kWh), Mali i Zi (0.097 €cent/kWh), etj.

*Burimi i të dhënave nga EUROSTAT

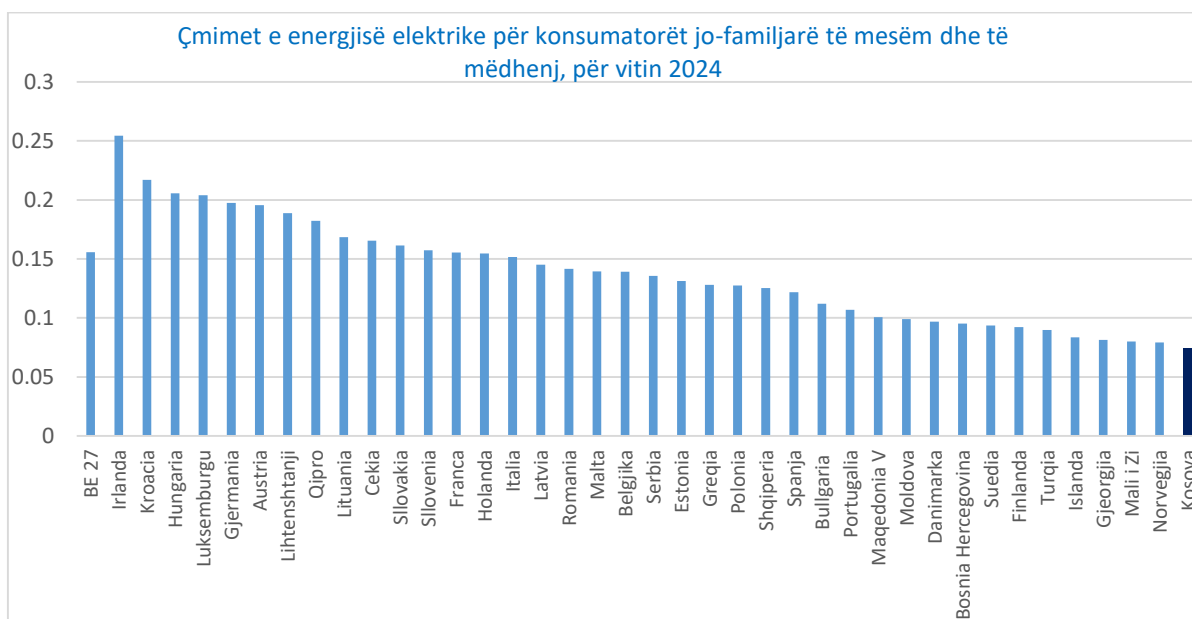
Fig. 3.6 Çmimet mesatare për konsumatorët familjar për vitin 2024 (pa TVSH)

Në figurën e dhënë, shihen çmimet e energjisë elektrike për konsumatorët jofamiljar (për konsumatorë me brezin e konsumit 500MWh – 2000MWh) për 6 mujorin e pare të vitit 2024 në shtete të ndryshme të nxjerra nga Eurostat. Qmimi për kilovat-orë pa taksa është ndarë për disa shtete të Evropës dhe rajonin, ku Kosova ka vlerën më të ultën për vitin 2024 krahasuar me shtete tjera.

Çmimi i energjisë elektrike për konsumatorët jofamiljarë në Kosovë për vitin 2024 është 0.074 Euro për kilovat-orë, që është një çmim relativisht më i ulët krahasuar me shumë shtete evropiane, veçanërisht ato të Bashkimit Evropian dhe disa shtete të tjera në rajon.

Kosova ka një çmim të energjisë elektrike shumë më të ulët se shumë shtete evropiane si Irlanda (0.254 €cent/kWh), Zvicra (0.188 €cent/kWh), dhe Gjermania (0.197 €cent /kWh).

Në rajon, Kosova ka një çmim të energjisë elektrike më të ulët sesa shtetet si Serbia (0.135 €cent /kWh), Shqipëria (0.125 €cent/kWh), dhe Maqedonia e Veriut (0.101 €cent/kWh), por është mbi shtete si Moldavia (0.099 €cent kWh) dhe Bosnja dhe Hercegovina (0.095 €cent/kWh).

**Burimi i të dhënave nga EUROSTAT*

Fig. 3.7 Çmimet mesatre për konsumatorë jofamiljar të mesëm dhe mëdhenj për vitin 2024 (pa TVSH)

3.8.8 Tarifat e energjisë termike

Në pajtim me legjislacionin primar – nenet 47 dhe 48 të Ligjit për Rregullatorin e Energjisë, Zyra e Rregullatorit për Energji (ZRrE) është përgjegjëse për përcaktimin e metodologjisë së tarifave dhe aprovimin e tarifave në sektorin e rregulluar të energjisë.

Brenda kompetencave dhe obligimeve të veta ligjore, Zyra e Rregullatorit për Energji ka nxjerrë Rregullën për Vendosjen e Çmimeve të Energjisë Termike. Rregulla përcakton procedurat për dorëzimin, shqyrtimin e aplikacionit tarifor dhe aprovimin e tarifave, si dhe Metodologjinë për llogaritjen e të hyrave maksimale të lejuara dhe tarifave.

Skematikisht, Metodologjia tarifore tregohet si më poshtë:

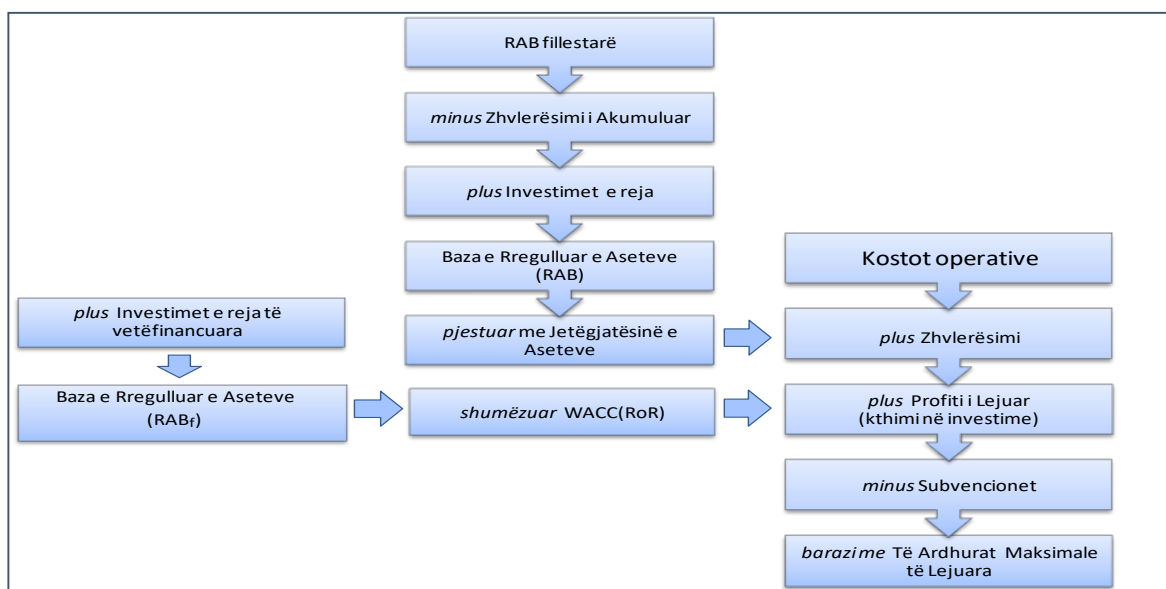

Fig. 3.8 Skema e llogaritjes së të hyrave të lejuara

Nga paraqitja skematike vërehet se kostot të cilat ndërmarrja duhet t'i mbulojë përbëhen nga kostot operative, nga zhvlerësimi që paraqet mundësinë që ndërmarrja të zëvendësojë asetet e veta, koston e humbjeve të rrjetit dhe kthimin në Bazën e Rregulluar të Aseteve (RAB).

Procesi i përcaktimit të tarifave dhe aprovimit të tyre për sezonin 2024/2025 është bërë në dy hapa:

1. Përcaktimi i të Hyrave të Lejuara Maksimale, bazuar në: i) informatat dhe të dhënat e parashikuara në aplikacionin për tarifa; ii) informatat e paraqitura gjatë raportimit rregullativ të realizimeve në sezonin e kaluar 2023/2024; dhe iii) bashkërendimi mes realizimeve aktuale dhe atyre të projektuara, që është bazuar në dallimin midis të hyrave të planifikuara dhe atyre aktuale të sezonit të kaluar të ngrohjes.
2. Llogaritja e tarifave bazuar në të Hyrat Maksimale të Lejuara dhe në strukturën tarifore.

Për përcaktimin e të Hyrave të lejuara të ndërmarrjeve të energjisë termike (ngrohjes qendrore) për sezonin 2024/2025, në pajtim Rregullën për Vendosijen e Çmimeve të Energjisë Termike, ZRrE ka ndërmarrë si vijon:

- 1) Vlerësimin dhe përcaktimin e kostove operative të lejuara;
- 2) Vlerësimin dhe përcaktimin e zhvlerësimit;
- 3) Përcaktimin e Kthimit të lejuar në RAB (kthimit në investime), i cili përfshin:
 - a) përcaktimin e RAB-it – vlerësimi dhe aprovimi i aseteve të kompanisë, verifikimi dhe aprovimi i investimeve të planifikuara dhe kapitali punues; dhe
 - b) llogaritjen e Normës së kthimit të lejuar (RoR)/ WACC;
- 4) Vlerësimin dhe përcaktimin e kostonë së lejuar për humbjet në rrjet.

ZRrE-ja ka angazhuar ekspertizën në dispozicion për të bërë një vlerësim sa më real të informatave të parashikuara të dorëzuara nga ndërmarrjet. Është bërë një analizë gjithëpërfshirëse dhe vlerësim i informatave të paraqitura, që është përcjellur me krahasimin e të dhënave respektive nga sezonet e kaluara, me qëllim që të bëhet përcaktimi (parashikimi) sa më i saktë i të hyrave të lejuara për sezonin 2024/2025.

Në kuadër të shqyrtimit tarifor për ndërmarrjet e energjisë termike: NQ Termokos dhe NQ Gjakova, ZRrE ka hartuar Raportet Rregullative për përcaktimin e të hyrave maksimale të lejuara dhe për përcaktimin e tarifave të energjisë termike për sezonin 2024/2025.

Pas shqyrtimit të dokumenteve përkatëse të shqyrtimit tarifor, në seancën e 12 nëntor 2024, Bordi i ZRrE-së ka aprovuar të Hyrat e Lejuara Maksimale (HLM) për NQ Termokos për sezonin 2024/2025, në vlerë prej 10,760,536 €. Po ashtu në të njëjtën seancë janë miratuar tarifat e reflektuara nga HLM të NQ Termokos për sezonin e ngrohjes 2024/2025.

Vendimet e nxjerra:

- V_2440_2024 -për aprovimin e të Hyrave Maksimale të Lejuara (MAR) për NQ Termokos që do të mblidhen nga tarifat e energjisë termike (ngrohjes) për konsumatorët fundorë për sezonin 2024/2025;
- V_2441_2024 -për aprovimin e tarifave të energjisë termike për konsumatorët fundorë të NQ Termokos për sezonin e ngrohjes 2024/2025;

Ndërsa për NQ Gjakovën, pas shqyrtimit të raporteve dhe dokumenteve përkatëse, në seancën e Bordit të ZRrE-së të datës 25 nëntor 2024 janë aprovuar të Hyrat e Lejuara Maksimale (HLM_ në vlerë 1,017,167€. Gjithashtu, tarifat e reflektuara nga HLM të NQ Gjakova për sezonin e ngrohjes 2024/2025, janë miratuar në të njëjtën seancë.

Vendimet e nxjerra:

- V_2574_2024 -për aprovimin e të Hyrave Maksimale të Lejuara (MAR) për NQ Gjakova që do të mblidhen nga tarifat e energjisë termike (ngrohjes) për konsumatorët fundorë për sezonin 2024/2025;
- V_2575_2024 -për aprovimin e tarifave të energjisë termike për konsumatorët fundorë të NQ Gjakova për sezonin e ngrohjes 2024/2025.

Struktura dhe nivelet e tarifave të Energjisë termike për NQ Termokos dhe NQ Gjakova është paraqitur si më poshtë.

Tab. 3.17 Struktura e tarifave të energjisë termike për vitin 2024/2025

Tarifat e energjisë termike - Sezoni 2024/2025					
Komponentët e tarifës me matje	Njësia	NQ Termokos		NQ Gjakova	
Tarifa Mujore për Kapacitetin Termik (komponenta fikse)	[€/kW/muaj]	0.76		0.90	
Tarifa për Furnizim/Konsum të En. Term. (komponenta variabile)	[€/MWh]	35.05		53.62	
Komponentët e tarifës pa matje	Njësia	Konsumatorë shtëpiak	Konsumatorë Kom.&Inst.	Konsumatorë shtëpiak	Konsumatorë Kom.&Inst.
Tarifa mujore për Kapacitetin Termik (komponenta fikse)	[€/m ² për muaj]	0.11	0.14	0.13	0.18
Tarifa për Furnizim/Konsum të En. Term. (komponenta variabile)	[€/m ² për muaj]	0.65	0.81	0.77	1.07
Gjithsej tarifa për konsumatorët pa matje	[€/m ² për muaj]	0.76	0.95	0.90	1.25

3.9 Aktiviteti i Rregullatorit në fushën e mbrojtjes së konsumatorëve

Në përputhje me nenin 17 të Ligjit nr. 05/L-084 për Rregullatorin e Energjisë, Rregullatori është përgjegjës për zgjidhjen e ankesave dhe kontesteve ndërmjet konsumatorëve dhe ndërmarrjeve të energjisë, operatorëve të sistemit dhe ndërmarrjeve energjetike, si dhe ndërmjet dy ndërmarrjeve energjetike. Përveç kompetencave tjera të dhëna në Ligjin për Rregullatorin e Energjisë, ZRrE është përgjegjës për sigurimin e aplikimit të legjislacionit për mbrojtjen e konsumatorëve në sektorin e energjisë në Kosovë.

Sipas dispozitave të Rregullës për zgjidhjen e ankesave dhe kontesteve në sektorin e energjisë, të gjithë konsumatorët kanë të drejtë që të parashetrojnë ankesa që kanë të bëjnë me shërbimet e ofruara nga furnizuesi ose operatori i sistemit, e që këto ankesa fillimisht duhet t'i drejtohen furnizuesit ose operatorit të sistemit, si organ i shkallës së parë, i cili bën shqyrtimin e ankesës dhe nxjerr përgjigje brenda afatit ligjor. Konsumatori pas marrjes së përgjigjes mund t'i drejtohet Rregullatorit për shqyrtim të mëtutjeshëm të ankesës së tij.

Rregullatori gjatë vitit 2024 ka regjistruar 176 ankesa zyrtare të konsumatorëve dhe aplikuesve per kyçe te reja të cilët kanë shfrytëzuar të drejtën e tyre për të kundërshtuar përgjigjet e lëshuara nga ana e Furnizuesit dhe Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes, ka kthyer në rishqyrtim 74 ankesa tek Furnizuesi dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, si dhe 23 ankesa të konsumatorëve lidhur me shqyrtimin e saktësisë së matjes i ka procedruar tek OSSh, të cilat edhe janë shqyrtuar në tërësi. Gjatë vitit 2024, Rregullatori përveç ankesave të konsumatorëve të regjistruara dhe të zgjidhura, ka ofruar mbështetje edhe në dhënien e informacioneve, shpjegimeve, konsultimeve verbale, postës elektronike, si dhe përmes telefonit për të gjithë konsumatorët e energjisë.

Numri i ankesave të pranuar sipas kategorive të konsumatorëve është paraqitur në tabelën e mëposhtme.

Tab. 3.18 Ankesat e konsumatorëve sipas kategorive, 2024

Ankesat e konsumatorëve sipas kategorive	Numri	Përqindja [%]
Konsumator shtëpiak	153	86.93
Konsumator komercial	22	12.50
Konsumator industrial	1	0.57
Gjithsej	176	100.00

Në figurën e mëposhtme është paraqitur numri i ankesave të konsumatorëve te parashtruara ne ZRrE sipas natyrës së tyre.

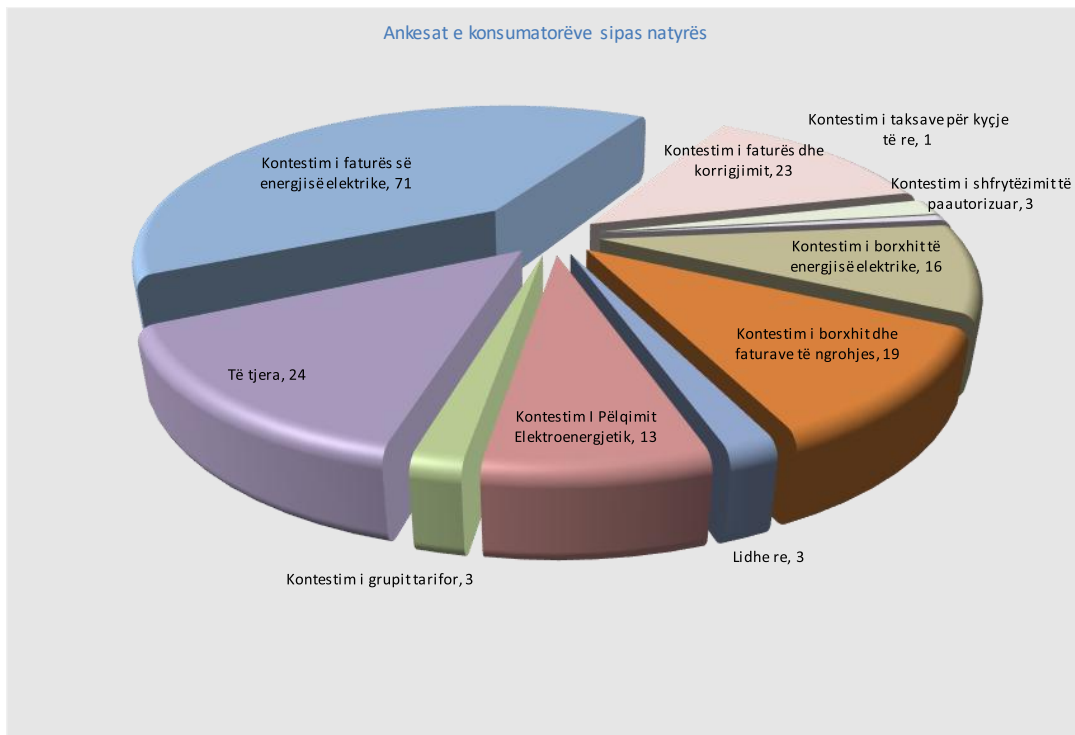

Fig. 3.9 Numri i ankesave të konsumatorëve sipas natyrës së tyre

Më poshtë është paraqitur sqarimi i natyrave të ankesave të konsumatorëve të regjistruara për vitin 2024:

- **Kontestimi i faturave të energjisë elektrike**, ka të bëjë me ankesat e konsumatorëve për rastet e gabimeve në lexim dhe leximeve jo të rregullta, e që me këtë rast konsiderohet se kanë dhënë një pasqyrim jo të saktë të gjendjes reale të shpenzimit të energjisë elektrike.
- **Kontestimi i shfrytëzimit të paautorizuar të energjisë elektrike**, ka të bëjë me ankesat e konsumatorëve, të cilët ndërmarrja e energjisë i ka ngarkuar me fatura për shfrytëzim të paautorizuar të energjisë elektrike (rikthim i humbjeve). ZRrE në bazë të Ligjit për Energjinë elektrike dhe dispozitave ligjore të Rregullës për Zgjidhjen e Ankesave dhe Kontesteve në Sektorin e Energjisë, për këto raste të ankesave është jokompetente, dhe i ka udhëzuar konsumatorët që t’u adresohen organeve kompetente për veprime të mëtejme.
- **Kontestimi i lidhjeve/kycjeve të reja**, ka të bëjë me ankesat e konsumatorëve të cilëve ju është mohuar e drejta për lidhje të re nga operatori i sistemit të shpërndarjes. Në këto raste të ankesave, konsumatorët për të realizuar lidhjen e re janë detyruar nga ndërmarrja që së pari të kryejnë pagesat e borxheve në shifrën e vjetër e cila ka ekzistuar më herët.
- **Kontestimi i ngarkesave shtesë**, ka të bëjë me ankesat e konsumatorëve lidhur me faturimet shtesë nga faturimi i rregullt. Këto ankesa janë si rezultat i mos regjistrimit të saktë të shpenzimit të energjisë elektrike, si rrjedhojë e defektit të ndonjë sistemi matës.
- **Kontestimi i borxhit të energjisë elektrike**, ka të bëjë me ankesat e konsumatorëve që kanë të bëjnë me problemet rreth mos definimit të saktë të borxhit të energjisë elektrike të pa inkasuar nga ana e furnizuesit në rastet e shitblerjes së pronës, dhe për pronat që kanë qenë të uzurpuara.

- **Kontestim i grupit tarifor**, ka të bëjë me ankesat e konsumatorëve për ndërrim të grupit tarifor, e ku konsumatorët kërkojnë që për arsye të ndryshme të ndërrojnë grupin tarifor.
- **Kontestimi i Pëlqimeve Elektroenergjetike**, ka të bëjë me ankesat e konsumatorëve apo edhe të aplikuesve për lidhje të re e të cilët kanë të bëjnë me zgjidhjet teknike të ofruara nga operatori i sitemit.
- **Kontestimi i faturave të ngrohjes “Termokos”**, ka të bëjë me ankesat e konsumatorëve të cilët kanë kontestuar faturat e energjisë termike, sipërfaqen ngrohëse, cilësinë e ngrohjes, borxhet e mëhershme, çështjet e parashkrimit të borxheve.

Gjatë vitit 2024, Rregullatori ka zgjidhur 242 ankesa të konsumatorëve, ku përfshihen edhe ankesat të cilat janë kthyer për rishqyrtim tek furnizuesi dhe operatori i sistemit të shpërndarjes, të cilat kryesisht kanë pasur të bëjnë me lidhje te reja, inspektime të njehsorit, ndërrim të njehsorit, pasivizim, ndërrim i emrit të llogarisë, korrigjime financiare, zbatim i vendimeve gjyqësore si dhe kërkesat e konsumatorëve për shqyrtimin e saktësisë së matjes. Nga numri i përgjithshëm i ankesave të zgjidhura, 148 prej tyre janë vendosur në favor të konsumatorëve apo shprehur në përqindje 61.16%, ndërsa 88 ankesa të konsumatorëve apo 36.36% janë refuzuar si të pabaza si dhe 6 ankesa apo 2.48% të ankesave të zgjidhura kanë qenë jashtë kompetencave të ZRrE. Të gjitha ankesat e shqyrtuara nga ana e operatorëve, e të cilat janë proceduar tek Rregullatori, janë rishqyrtuar edhe njëherë nga Rregullatori me qëllim të vërtetimit të zgjidhjes së plotë të ankesave sipas kërkesave të konsumatorëve, si dhe janë njoftuar konsumatorët. Në të gjitha rastet e rishqyrtuara konsumatorët janë pajtuar me zgjidhjet e ofruara.

Fig. 3.10 Ankesat e zgjidhura, 2024

Në figurën e mëposhtme është paraqitur numri i ankesave të konsumatorëve, të regjistruara dhe zgjidhura nga Rregullatori sipas viteve.

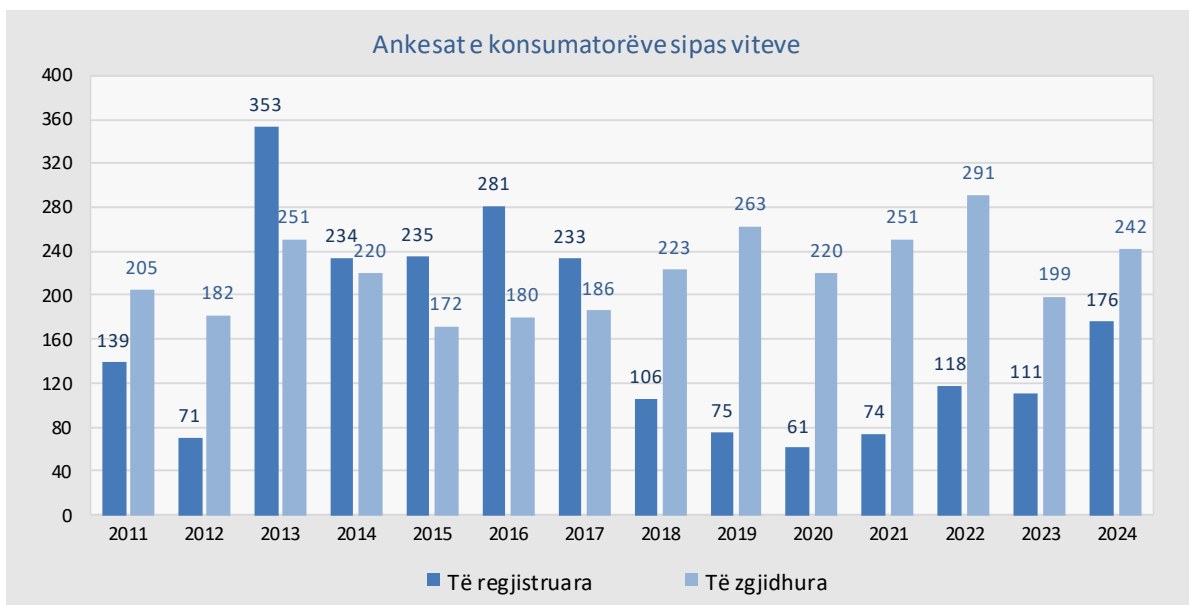

Fig. 3.11 Ankesat e konsumatorëve të regjistruara dhe zgjidhura 2011-2024

3.9.1 Vendimet e Bordit të Rregullatorit në fushën e mbrojtjes së konsumatorëve

Në bazë të Rregullës për Zgjidhjen e Ankesave dhe Kontesteve në Sektorin e Energjisë, konsumatorët dhe të licencuarit kanë të drejtë të parashtrorjnë ankesë kundër vendimit të Departamentit për Mbrojtjen e Konsumatorëve (DMK) si vendim i shkallës së parë në Bordin e Rregullatorit të ZRrE-së si shkallë e dytë e shqyrtimit dhe vendimmarrjes.

Gjatë vitit 2024 Bordi i Rregullatorit ka nxjerrë dyzet e shtatë vendime që ndrlidhen me ankesa të konsumatorëve dhe Kundërshtimeve të të licencuarve, të parashtruara ndaj vendimeve të DMK-së, si dhe disa raste të tjera që ndërlidhen me zbatimin e vendimeve gjyqësore, për ankesat e konsumatorëve.

Konsumatorët kanë parashtruar 19 ankesa në Bordin e Rregullatorit kundër vendimeve të DMK. Nga 19 ankesat e parashtruara, Bordi i Rregullatorit ka shqyrtuar të gjitha këto ankesa dhe i ka refuzuar si të pabazuara.

Më tej, janë shqyrtuar edhe 13 Kundërshtime (ankesa) të Furnizuesit KESCO, të parashtruara ndaj vendimeve të DMK-së. Bordi i ka shqyrtuar dhe analizuar me kujdes këto kundërshtime dhe dokumentacionin tjetër relevant dhe të njëjtat i ka refuzuar si të pabazuara dhe në fuqi kanë mbetur Vendimet e DMK-së.

Në bazë të Rregullës për Zgjidhjen e Ankesave dhe Kontesteve në Sektorin e Energjisë, për kategoritë e konsumatorëve të Grupit Tarifor 1, 2 dhe 3, DMK ka nxjerrë njëmbëdhjetë (11) Rekomandime për Bordin e ZRrE-së, lidhur me ankesat e parashtruara nga konsumatorët jo familjar (komercial) dhe industrialë, ashtu që, pas shqyrtimit dhe analizimit të rekomandimeve dhe dokumentacionit tjetër relevant, Bordi i ZRrE-së i ka aprovuar 10 nga rekomandimet e nxjerra nga DMK dhe 1 është aprovuar pjesërisht.

3.9.2 Aktivitetet tjera në mbrojtjen e konsumatorëve

ZRrE gjatë këtij viti raportues, përveç ankesave të regjistruara, stafi i Rregullatorit ka zhvilluar edhe 723 takime dhe biseda telefonike me palët, përfshirë edhe komunikimin elektronik, të cilët i janë drejtuar zyrës për çështje të ndryshme kontraktuale mes konsumatorëve dhe të licencuarve. Gjatë komunikimit me konsumatorët, stafi i Rregullatorit i ka sqaruar çështjet e ngritura nga konsumatori, si dhe ka udhëzuar palët për rregullat, procedurat, si dhe për të drejtat dhe detyrimet e tyre lidhur me furnizimin me energji.

Gjatë vitit 2024 Rregullatori ka pranuar edhe 39 ankesa të konsumatorëve përmes postës, të cilat edhe përkundër faktit që është dashur t’iu drejtohen të licencuarve apo gjykatave, insistimi i tyre ka qenë që t’i drejtohen Rregullatorit për zgjidhjen e ankesave të tyre. Vlen të theksohet se natyra e këtyre ankesave kryesisht ka qenë për shfrytëzim të paautorizuar të energjisë elektrike, kompensim dëmi apo edhe kërkesa të cilat nuk janë në domenin e shqyrtimit të rregullatorit. Rregullatori në të gjitha këto raste i’u është përgjigjur me shkrim konsumatorëve, duke i udhëzuar të njëjtit për procedurat e mëtejme lidhur me ankesat e tyre.

Ashtu edhe si viteve të mëhershme, por edhe gjatë vitit 2024 Rregullatori ka pasur bashkëpunim të ngushtë edhe me Departamentin për Mbrojtjen e Konsumatorëve në kuadër të Ministrisë së Tregtisë dhe Industrisë, ku gjatë këtij viti raportues ka pranuar edhe disa ankesa të konsumatorëve nga ky institucion. Këto ankesa janë pranuar dhe shqyrtuar nga ana e Rregullatorit në përputhje me dispozitat ligjore.

3.9.3 Aktivitetet e DMK-së lidhur me vendimet e kontestuara pranë gjykatave kompetente

Duke iu referuar nenit 25 – Seancat e Bordit, Kapitulli VI – Procedurat Administrative, të Ligjit nr. 05/L-084 për Rregullatorin e Energjisë, si vijon: “Vendimet e Bordit do të jenë të zbatueshme menjëherë dhe nuk mund t’i nënshtrohen kurrfarë rishqyrtimit, përveç shqyrtimit gjyqësor”, konsumatorët dhe të licencuarit, duke e shfrytëzuar të drejtën e tyre ligjore për apelim të këtyre vendimeve, kanë iniciuar procedura të konfliktit administrativ dhe procedura të tjera gjyqësore, ndaj vendimeve përfundimtare të ZRrE-së në procedurë administrative.

Kësisoj, gjatë vitit 2024, një numër i caktuar i vendimeve të Bordit të ZRrE-së, janë kontestuar pranë Gjykatës Themelore në Prishtinë – Departamenti për Çështje Administrative, si dhe në Gjykatën Komerciale – Dhomat e Shkallës së Parë, si dhe pranë gjykatave të tjera themelore në nivel vendi, me kërkesat për të vlerësuar ligjshmërinë e këtyre vendimeve, si dhe kërkesa të tjera specifike, që ndërlidhen me rastet e caktuara. Kështu, përgjatë këtij viti, ZRrE ka pranuar 41 Aktvendime nga gjykatat kompetente dhe brenda afateve ligjore, ZRrE i ka paraqitur dyzetënjë (41) Përgjigje në Padi, ashtu që, më pas ka vazhduar me mbajtjen e seancave dhe shqyrtimeve kryesore lidhur me këto raste dhe gjithsej përgjatë këtij viti janë mbajtur dymbëdhjetë seanca gjyqësore. Më tutje, ZRrE i ka përgatitur edhe tri (3) ankesa ndaj vendimeve gjyqësore të shkallës së parë, dy (2) përgjigje në ankesa si ka parashtruar një (1) kërkesë për rishqyrtim të jashtëzakonshëm të vendimit gjyqësor, në Gjykatën Supreme të Kosovës.

Vlen të theksohet se, pjesa më e madhe e vendimeve përfundimtare të ZRrE-së gjatë vitit 2024, janë vërtetuar si vendime të ligjshme dhe të drejta nga gjykatat kompetente, në konfliktet administrative

të iniciuara nga paditë e paditësve, si konsumatorët ose të licencuarit. Ndërkaq, për pjesën tjetër të vendimeve që janë kthyer në rishqyrtim, ZRrE do të vazhdoj të shfrytëzoj të gjitha mjetet ligjore, duke i apeluar të njëjtat, ashtu që të vërtetohet ligjshmëria e tyre.

Si përfundim, edhe për këtë vit raportues, inicimi i konflikteve administrative nga palët e autorizuara, ka kërkuar angazhim dhe përkushtim të madh. Gjithsesi, ZRrE do të vazhdoj të bëj përpjekje maksimale që vendimet përfundimtare në procedurë administrative të sigurojnë mbrojtjen e të drejtave të konsumatorëve, dhe të licencuarve po ashtu, duke shqyrtuar drejtë dhe me saktësi të gjitha ankesat e konsumatorëve dhe të licencuarve.

4 BASHKËPUNIMI ME PALËT TJERA DHE TRANSPARENCA

ZRrE ka treguar transparencë të plotë në ushtrimin e funksionit të saj duke mbajtur seancat e Bordit të hapura për publikun dhe duke publikuar të gjitha vendimet. Përmes komunikatave, njoftimeve, dhe publikimeve të tjera në faqen elektronike dhe atë në Facebook është informuar publiku i gjerë me kohë për të gjitha aktivitetet dhe ngjarjet e ZRrE.

Të gjitha palët e interesuara mund të kenë në dispozicion të dhënat e publikuara duke u qasur drejtpërdrejt përmes faqes elektronike të ZRrE-së në lidhjen: <http://www.ero-ks.org/zrre/sq/te-dhena>.

Po ashtu me qëllim të informimit sa më të mirë, ZRrE vazhdimisht ka informuar konsumatorët dhe publikun e gjerë për të gjitha aktivitetet që ka zhvilluar. Me këtë qëllim gjatë vitit 2024 janë lëshuar mbi shtatëdhjetë e dy njoftime dhe komunikata të cilat u janë dërguar mediave dhe janë publikuar në faqen elektronike të ZRrE-së dhe në profilin zyrtar në Facebook me qëllim të informimit të palëve dhe konsumatorëve rreth proceveve të ndryshme rregullative si dhe në raste të caktuara sqarimit të dezinformatave të ndryshme që kanë qarkulluar lidhur me çmimet e furnizimit me energji.

4.1 Përfshirja e Publikut në proceset rregullative përmes Konsultimeve Publike

Për shqyrtimin e dokumenteve të ndryshme rregullative dhe me qëllim të funksionimit të duhur të sektorit të energjisë, ZRrE gjatë vitit 2024 ka zhvilluar konsultimet publike dhe ka publikuar dokumentet si në vijim:

- Më 06 shkurt 2024, ZRrE ka publikuar draft raportet konsultative që kanë të bëjnë me përshtatjet vjetore të të Hyrave të Lejuara Maksimale për Operatorin e Sistemit të Transmetimit dhe Tregut, Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes dhe Furnizuesit me Shërbim Universal.
- Me 22 mars 2024, Bordi i Zyrës së Rregullatorit për Energji (ZRrE) ka aprovuar të Hyrat e Lejuara Maksimale për operatorët e rregulluar (Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Tregut/KOSTT; Operatori i Sistemit të Shpërndarjes/KEDS dhe Operatori për Furnizim me Shërbim Universal FSHU/KESCO). Të Hyrat e Lejuara Maksimale për Furnizuesin me Shërbim Universal FSHU/KESCO janë aprovuar në vlerë prej 399, 617, 290 milion€, për Operatorin e Sistemit të Transmetimit dhe Tregut/KOSTT janë aprovuar në vlerë prej 78,764,846 84mil€, për Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes/KEDS janë aprovuar në vlerë prej 120,591,798mil€.
- Më 2 prill 2024, Bordi i Zyrës së Rregullatorit për Energji (ZRrE), ka aprovuar tarifën me pakicë për konsumatorët fundor që furnizohen në kushte të shërbimit universal. Rënia e çmimeve në tregjet e energjisë elektrike në Evropë ka ndikuar në kostot me shumicë të energjisë elektrike në Kosovë. Si rezultat i këtyre ndryshimeve, kostot e furnizimit me energji elektrike nga importi për konsumatorët fundor për vitin 2024 janë paraparë të jenë më të ulëta në krahasim me vitet e paraprake. Këto ndryshime kanë ndikuar në uljen e tarifave të energjisë elektrike për konsumatorët fundor, përkatësisht ulje e tarifave prej 8% për konsumatorët familjar për bllokun me konsum mbi 800kWh dhe ulje e tarifave prej 3% për konsumatorët komercial dhe industrial. Bordi i ZRrE-së ka aprovuar poashtu edhe tarifën për vitin relevant tarifor 2024 për

Operatorin e Sistemit, Transmisionit dhe Tregut (KOSTT) dhe Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes (KEDS).

- Më 05 prill 2024, Bordi i Zyrës së Rregullatorit për Energji (ZrRE) ka ndërmarr veprimet ligjore për zbatimin e Aktgjykimit të Gjykatës Kushtetuese që ka të bëjë me kompensimin e dëmit konsumatorëve të cilët janë faturuar për shpenzimet e energjisë elektrike në katër komunat veriore të Republikës së Kosovës dhe atë për periudhën kohore nga 06.02.2012 e deri më 20.10.2017. Bordi i ZrRE, sipas Aktgjykimit të Gjykatës, ka vendosur që të obligojë Shërbimet e Shpërndarjes së Energjisë Elektrike që të kompensojë vetëm konsumatorët të cilët vërtetohet se kanë qenë aktiv dhe kanë kryer detyrimet e pagesave për periudhën nga 06.02.2012 deri më 20.10.2017. Këta konsumatorë do të kompensohen duke u zbritur në faturat e rregullta mujore vlerën përkatëse të kompensimit. Sipas vendimit të Bordit të ZrRE-së, kompensimi i konsumatorëve do të bëhet duke filluar nga data 01 qershor 2024 deri më 28 shkurt 2030.
- Më 03 maj 2024, Bordi i ZrRE-së ka miratuar Bilancin afatgjatë të energjisë termike për periudhën 2024-2033 të NQ Termokos dhe NQ Gjakova si dhe Planin Zhvillimor Pesë-vjeçar dhe Planin Investiv Një-vjeçar të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes (KEDS).
- Më 13 maj 2024, Bordi i Zyrës së Rregullatorit për Energji ka mbajtur seancën e jashtëzakonshme për shqyrtimin e kërkesës së Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes (KEDS) për shtyrjen të ekzekutimit të Vendimit V_1929_2024, të datës 05.04.2024, deri në vendimin definitiv gjyqësor. Ne këtë seancë të jashtëzakonshme, Bordi ka refuzuar kërkesën e Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes (KEDS) për shtyrjen e ekzekutimit të këtij vendimi.
- Më 04 qershor 2024, ZrRE ka publikuar për konsultim publik dokumentin Metodologjia e Përcaktimit të Tarifave për Operatorin e Emëruar të Tregut të Energjisë Elektrike, dokumenti i cili vendos bazën dhe procesin për përcaktimin e nivelit të të Hyrave të Lejuara për Operatorin e Emëruar të Tregut të Energjisë Elektrike (NEMO), të cilat mund t'i rikuperojë në cilindo vit përkatës në mënyrë që t'i lejojë atij të mbulojë kostot e arsyeshme të operimit dhe mirëmbajtjes së tregut të energjisë elektrike në përputhje me Ligjin për Energjinë Elektrike si dhe parimet dhe proceset me të cilat tarifat e NEMO-s do të miratohen, rishikohen dhe rregullohen. Pas shqyrtimit të komenteve, kjo metodologji është miratuar nga Bordi i ZrRE-së më 24 dhjetor 2024.
- Në gusht 2024, ZrRE ka publikuar për konsultim publik Rregullën mbi Parimet për Përcaktimin e Tarifave për Shfrytëzim dhe Taksave për Kyçe në Sistemin e Shpërndarjes ndërsa në nëntor 2024 është publikuar Raporti Përfundimtar me ndryshim-plotësimet në këtë rregull me përgjigje ndaj komenteve. Më 12 nëntor 2024 është publikuar version i fundit me plotësim-ndryshimet e aprovuara.
- Më 13 shtator 2024, ZrRE ka publikuar për konsultim publik Raportin Konsultativ - Vlerësimi i Çmimit të Fiksuar Maksimal për Ankandin e Erës 75 MW ndërsa më 12 nëntor është publikuar Raporti Përfundimtar me Përgjigje ndaj komenteve. Bordi i ZrRE, më 12 nëntor 2024, ka aprovuar Çmimin e Fiksuar Maksimal për ankandin e erës prej 75MW në vlerë prej 80.2€/MWh.

- Më 12 nëntor 2024, Bordi i Zyrës së Rregullatorit për Energji ka aprovuar të Hyrat e Lejuara Maksimale si dhe tarifat për NQ Termokos sh.a. për sezonin e ngrohjes 2024/2025.
- Më 12 nëntor 2024, Bordi i ZRrE-së ka miratuar raportin ‘Vlerësimi i Konkurrencës në Sektorin e Energjisë Elektrike në Kosovë 2022 – 2023’ me qëllim të analizimit të mundësive dhe sfidave për përmirësimin e konkurrencës dhe funksionimin e tregut të energjisë elektrike në Kosovë.
- Më 25 nëntor 2024, Bordi i Zyrës së Rregullatorit për Energji ka aprovuar të Hyrat e Lejuara Maksimale si dhe tarifat për Ngrohtoren e Qytetit Gjakova sh.a. për sezonin e ngrohjes 2024/2025.
- Më 05 dhjetor 2024 , ZRrE ka publikuar për konsultim publik Raportin Konsultativ - Vlerësimi i Çmimit të Fiksuar Maksimal për Ankandin e Erës 100 MW.
- Më 06 dhjetor 2024, Bordi i Zyrës së Rregullatorit për Energji (ZRrE) ka miratuar plotësimndryshmet e rregullave dhe procedurave të tregtimit për ALPEX, përkatësisht propozimin për miratimin e Çmimit Maksimal Klerues të Ankandit të Tregut Brenda së njëjtës Ditë, Çmimit Minimal Klerues i Ankandit të Tregut Brenda Ditës , Çmimit Maksimal të Urdhërporosive të Tregut të Ankandeve Brenda Ditës dhe Çmimit Minimal të Urdhërporosive të Tregut të Ankandeve Brenda Ditës si dhe miratimin e Çmimit Maksimal Klerues të Ankandit të Tregut të Ditës në Avancë, Çmimit Minimal Klerues të Ankandit të Tregut të Ditës në Avancë, Çmimit Maksimal të Urdhërporosive të Tregut të Ditës në Avancë dhe Çmimit Minimal të Urdhërporosive të Tregut të Ditës në Avancë.
- Më 13 dhjetor 2024 , ZRrE ka publikuar për konsultim publik Raportin Konsultativ - Vlerësimi i Tarifës Nxitëse Maksimale dhe Çmimit të Fiksuar Maksimal për Ankandin Solar 100 MW
- Më 16 dhjetor, ZRrE ka publikuar për konsultim publik Raportin Konsultativ - Vlerat Hyrëse dhe Shpenzimet Operative të Furnizuesit me Shërbim Universal - Shqyrtimi i Vlerave Hyrëse (2025-2027). Ky shqyrtim bazohet në mandatin ligjor dhe obligimet që dalin nga Rregulla për Vendosjen e të Hyrave për Furnizuesin me Shërbim Universal (FSHU) e cila përcakton metodologjinë për vendosjen dhe përditësimin e të Hyrave të Lejuara Maksimale të Furnizuesit të Shërbimit Universal, të cilat mbulojnë kostot e ofrimit të shërbimit të rregulluar për konsumatorët e furnizimit universal (konsumatorët familjarë dhe konsumatorët që gëzojnë të drejtën e shërbimit universal).
- Më 24 dhjetor 2024, Bordi i Zyrës së Rregullatorit për Energji ka miratuar dokumentet si në vijim: Metodologjia e përcaktimit të tarifave për Operatorin e Emëruar të Tregut të Energjisë Elektrike, Metodologjia e shpërndarjes së të ardhurave nga kongjestioni ndërmjet Shqipërisë dhe Kosovës, Procedurat rezervë për bashkimin e tregut të energjisë elektrike të ditës në avancë dhe bashkimit të tregut të energjisë elektrike brenda të njëjtës ditë Shqipëri – Kosovë.

4.2 Raportimi dhe bashkëpunimi me Kuvendin e Kosovës

Si çdo vit edhe gjatë vitit 2023 rregullatori ka vazhduar me raportimet e rregullta në Kuvendin e Republikës së Kosovës si dhe sipas kërkesave që ka marrë nga komisionet parlamentare ka pasur edhe raportime të tjera lidhur me çështje të ndryshme rregullative të sektorit të energjisë.

- Më 02 korrik 2024, Kryesuesi i Bordit të ZRrE-së, z. Ymer Fejzullahu, ka prezantuar para Komisionit Parlamentar për Ekonomi, Industri, Ndërmarrësi dhe Tregti të Kuvendit të Republikës së Kosovës, Raportin Vjetor të aktiviteteve të Zyrës së Rregullatorit për Energji (ZRrE) dhe të sektorit të energjisë që janë zhvilluar gjatë vitit 2023.
- Më 10 korrik 2024, Bordi i ZRrE-së ka prezantuar Komisionit për Buxhet, Punë dhe Transfere të Kuvendit të Republikës së Kosovës, Raportin Financiar të ZRrE-së për vitin 2023.

4.3 Takimet me palët e tjera të interesit

- Më 04 mars 2024, Bordi i ZRrE-së ka qene pjesëmarrës në ceremoninë e funksionalizimit të tregut të organizuar të një-dite-para të energjisë elektrike për zonën e Kosovës dhe bashkimin e tregut Kosovë-Shqipëri. Ky bashkim tregu është i pari brenda palëve kontraktuese të Komunitetit të Energjisë që shënon një hap të rëndësishëm për rritjen e sigurisë së furnizimit dhe unifikimin e çmimit midis dy vendeve.
- Më 17 maj 2024, Bordi i ZRrE-së ka mbajtur takim me ambasadorin e Austrisë z. Georg Schnetzer në zyrat e ZRrE-së ku është biseduar për zhvillimet e fundit në sektorin e energjisë, me focus të veçantë në Burimet e Ripërtërishme të Energjisë dhe ndryshimet e fundit legjislative.
- Më 4 qershor 2024, Kryesuesi i Bordit të ZRrE-së z. Ymer Fejzullahu priti në takim Drejtorin e Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë z. Artur Lorkowski ku u diskutua për situatën e përgjithshme në sektorin e energjisë si dhe angazhimet e ZRrE-së në funksion të tregut të përbashkët ndërmjet Kosovës dhe Shqipërisë dhe projektit të radhës të bashkimit të tregjeve ndërmjet Kosovës, Shqipërisë, Maqedonisë së Veriut dhe Greqisë. Bordi i ZRrE-së ka mbajtur edhe një takim tjetër me z. Lorkowski, përkatësisht më 09.10.2024 ku është diskutuar Metodologjia për Kalkulimin e Kapaciteteve Regjionale (CCR) dhe ndryshimet e tjera legjislative, Bursa Shqiptare e Energjisë (ALPEX), investimet në burimet e ripërtërishme të energjisë dhe çështje të tjera që ndërlidhen me funksionimin e sektorit në përgjithësi.
- Më 27-28 qershor 2024, Kryesuesi i Bordit të ZRrE-së z. Ymer Fejzullahu mori pjese në Konferencën e Dytë Ndërkombëtare për Energjitë e Rinovueshme dhe Teknologjitë e Zgjuaara (REST 24), e cila u mbajt në Universitetin e Prishtinës "Hasan Prishtina", Fakultetin e Inxhinierisë Elektrike dhe Kompjuterike. Kryesuesi Fejzullahu dha kontributin e tij në panel duke treguar për rolin e rëndësishëm që ka ZRrE në tranzicionin energjetik drejt burimeve të ripërtërishme duke bërë përgatitjet e nevojshme të kornizës ligjore përkatëse për të mbeshtetur prodhimin e energjise elektrike nga këto burime.
- Më 26 korrik 2024, përfaqësues nga Zyra e Rregullatorit për Energji kanë organizuar takim një-ditor me përfaqësuesit e Entit Rregullator të Energjisë të Shqipërisë, në Tiranë. Synimi i takimit ishte për të shkëmbyer përvojat lidhur me procesin e anëtarësimit në AIB, së bashku me përfaqësues nga projekti i Agjencisë të Zhvillimit të Luksemburgut. Më 12 gusht, Zyra e Rregullatorit për Energji (ZRrE) ka mbajtur një takim me përfaqësuesit e instaluesve të sistemeve solare fotovoltaike (FV), ku janë diskutuar sfidat aktuale dhe janë shqyrtuar zgjidhjet e propozuara për të përmirësuar proceset që lidhen me gjenerimin e energjisë nga burimet e ripërtërishme.

- Më 23 tetor 2024, në Zyrën e Rregullatorit për Energji (ZRE) është mbajtur një takim me ekipin e energjisë të Bankës Botërore. Gjatë takimit, u diskutuan një sërë çështjesh kyçe për sektorin energjetik të Kosovës. Ndër temat kryesore ishte rishikimi i kodeve të rrjetit nga KOSTT dhe dorëzimi i tyre në ZRE, procesi i shqyrtimit të tyre si dhe afatet ligjore përkatëse. Po ashtu, u theksua mbështetja e ofruar nga Banka Botërore për projektet e burimeve të ripërtëritshme të energjisë, me fokus të veçantë tek ato që zhvillohen përmes ankandeve.
- Më 29 tetor 2024, Bordi i Zyrës së Rregullatorit për Energji (ZRE) ka mbajtur takim me misionin e Fondit Monetar Ndërkombëtar (International Monetary Fund). Gjatë takimit janë diskutuar projektet e reja për gjenerimin e energjisë elektrike nga burimet e ripërtëritshme të energjisë dhe ndryshimet e fundit legjislative sa i përket transpozimit të Paketës së IV-t të Energjisë si dhe zhvillimin e ankadeve të erës dhe rolin e ZRE-së në avancimin e mëtejme të këtyre proceseve.
- Më 5 dhjetor 2024, Bordi i Zyrës së Rregullatorit për Energji ka mbajtur takim me z. Mathias Conrad, zëvendës-Udhëheqës i Misionit dhe Shef i Seksionit Ekonomik në Ambasadën Gjermane në Kosovë. Diskutimi u fokusua në zhvillimet e fundit në sektorin e energjisë, lidhur me ecurinë e procesit të bashkimit të tregjeve dhe prodhimin e energjisë elektrike nga burimet e ripërtëritshme të energjisë.

4.4 Takimet e Grupit të Implementimit në kuadër të iniciativës për bashkimin e tregjeve SEE - MC

Në kuadër të projektit për bashkimin të tregjeve mes Kosovës, Shqipërisë, Maqedonisë së Veriut dhe Greqisë (SEE-MC), më 07 mars 2024, nën udhëheqjen e Kryesuesit të Bordit të ZRE-së z. Fejzullahu, është mbajtur takimi i parë i Grupit Implementues të Projektit. Në këtë takim, Grupi i Komitetit të Përbashkët Drejtues të Bashkimit të Tregut të Energjisë Elektrike të Evropës Juglindore ka përgatitur dhe prezantuar analizën e mangësive të ALPEX sh.a., MEMO, KOSTT, OST, dhe MEPSO.

Në takimin e dytë të grupit, të mbajtur më 07.06.2024, në Athinë, Greqi, është diskutuar për statusin dhe progresin aktual të projektit, propozimin e Rregullatorit të Greqisë për përfshirjen e kufijve të zonave ofertuese në EU South Eastern Europe Capacity Calculation Region (EU SEE CCR). Gjatë takimit anëtarët e Grupit Implementues të bashkimit të tregjeve janë pajtuar që të mbështesin Operatorët e Sistemit të Transmisioneve në përpjekjet e tyre për të zgjeruar zbatimin e metodologjive CCR të SEE në të gjithë kufijtë e zonave ofertuese të shteteve përkatëse.

Ky grup ka mbajtur takimet e radhës më 04.10.2024, në mënyrë virtuale dhe më 11.12.2024, në Athinë, Greqi ku janë diskutuar çështje të ndryshme si transpozimi i të gjitha elementeve të Pakos së Integritimit të Energjisë Elektrike (Electricity Integration Package), koordinimi me akterët regjional, sfidat në harmonizimin dhe aplikimin e metodologjive përkatëse, hartimi i planeve për transpozimin e udhëzimeve të CACM dhe çështje të tjera të ndëlidhura me funksionalizimin e bashkimit të tregjeve ndërmjet palëve nënshkruese.

4.5 Bashkëpunimi me organizatat ndërkombëtare

Bashkëpunimi me NARUC/TETRATECH/USAID

- Në kuadër të bashkëpunimit me National Association of Regulatory Utility Commissioners (NARUC), me mbështetjen United States Agency for International Development (USAID), si pjesë e programe AWLE – Advancing Women Leaders in Energy, përfaqësues nga Zyra e Rregullatorit për Energji kanë marrë pjesë në AWLE DEIA Toolkit Training, të mbajtur më 11-13 qershor në Podgoricë, Mal të Zi si dhe në AWLE Mid-Career Phase II Leadership Training, të mbajtur më 24-26 qershor 2024 në Maqedoninë e Veriut.
- Programi i praktikës në kuadër të NARUC, Advancing Women Leaders in Energy (AWLE), me mbështetjen e USAID, në kuadër të përkrahjes së vazhdueshme ofruar ZRrE-së, ka mundësuar edhe angazhimin e dy studenteve femra të cilat kishin të përfunduara/do të përfundonin së shpejti studimet e tyre universitare ose pasuniversitare, duke iu ofruar punë praktike në ZRrE për të mësuar më shumë rreth sektorit të rregullimit të energjisë. Praktikantet kanë kryer punë praktike në ZRrE për periudhë nëntë (9) mujore dhe janë paguar nga NARUC.
- Në kuadër të marrëveshjes së bashkëpunimit me Tetra Tech, përmes aktivitetit të Qëndrueshmërisë së Energjisë, gjatë vitit 2024, në ZRrE kanë kryer punë praktike edhe tre (3) praktikantë nga programi “Energjia e Re” për periudhë gjashtë (6) mujore. ZRrE-ja u ka siguruar praktikantëve hapësirën dhe mjetet e nevojshme të punës. Gjithashtu, ZRrE ka përshtatur detyrat e punës që përputhen me fushën e studimit të praktikantëve dhe përvojën e mëparshme, duke bërë përpjekje që të maksimalizojë mësimin eksperimental të tyre. Praktikantët janë monitoruar/mbikëqyrur nga punonjës me përvojë, që i kanë udhëzuar gjatë angazhimit të tyre në ZRrE-në.

Memorandumi i mirëkuptimit për bashkimin e tregjeve të Evropës

Në përputhje me Memorandumin e Mirëkuptimit, lidhur me projektin e Bashkimit të Tregut, të nënshkruar mes Bordit të ZRrE-së dhe Bordeve të Rregullatorëve të Shqipërisë, Greqisë, Maqedonisë së Veriut, Drejtorët ekzekutiv të Operatorëve të Sistemit të Transmetimit (OST-ve), dhe Bursave të Energjisë Elektrike (PX-ve) të vendeve përkatëse, është themeluar Grupi Implementues për bashkimin e tregjeve të energjisë elektrike.

Grupi Implementues për bashkimin e tregjeve të energjisë elektrike, i udhëhequr nga Kryesuesi i Bordit të Zyrës së Rregullatorit për Energji, z.Ymer Fejzullahu, ka vazhduar takimet e rregullta në kuadër të planit të punës.

Për më tepër, me shumicë votash, Kryesuesit të Bordit të Zyrës së Rregullatorit për Energji i është vazhduar mandati edhe për një vit për të udhëhequr këtë grup implementues.

4.6 Pjesëmarrja e Rregullatorit në aktivitetet ndërkombëtare

Pjesëmarrja në aktivitetet ndërkombëtare është konsideruar nga ZRrE-ja si një ndër elementet kryesore që i shërben forcimit institucional, rritjes së njohurive dhe eksperiencës së stafit të saj. Në vijim janë paraqitur aktivitet kryesore dhe pjesëmarrja aktive në organizatat ndërkombëtare, në konferencat ndërkombëtare, tryezat punuese apo takimet multilaterale dhe bilaterale.

4.6.1 ZRrE ka marrë statusin e Vëzhguesit nga Bordi i AIB-së

Më 18 tetor 2024, Bordi i AIB-së (Association of Issuing Bodies-Shoqata e Entiteteve Lëshuese të Certifikatave të Origjinës) ka miratuar dhënien e Statusit të Vëzhguesit për Zyrën e Rregullatorit për Energji (ZRrE) të Republikës së Kosovës. AIB-së është një organizatë jofitimprurëse me 35 anëtarë nga 27 vende evropiane e cila është krijuar për të zhvilluar dhe promovuar një sistem të standardizuar të certifikatave (garancive) të origjinës.

Ky hap shënon një arritje të rëndësishme për ZRrE-në, autoritetin rregullativ për tregjet e energjisë elektrike, gazit dhe energjisë së ripërtëritshme, që njëkohësisht shërben si entitet për lëshimin e certifikatave të origjinës dhe operon regjistrin Grexel. Hapi i ardhshëm për ZRrE-në përfshin përmbushjen e kriterëve relevante për anëtarësim të plotë në AIB.

4.6.2 Pjesëmarrja në Bordin Rregullativ të Komunitetit të Energjisë (ECRB)

Komuniteti i Energjisë (KE) është organizatë ndërkombëtare e themeluar përmes Traktatit ndërkombëtarë (i ashtuquajtur Traktati i Komunitetit të Energjisë) në tetor 2005 në Athinë, ku marrin pjesë vendet e Bashkimit Evropian dhe regjionit të Evropës juglindore dhe të Detit të Zi. Aktivitetet e KE gjatë vitit 2024 janë fokusuar drejt përmbushjes së synimeve të përbashkëta: implementimin e “acquis communautaire”, zhvillimin e kornizës rregullative të harmonizuar në nivel regjional, si dhe liberalizimin dhe integrimin e tregjeve të sektorit të energjisë elektrike dhe gazit natyror.

Palët Kontraktuese të KE janë: Shqipëria, Bosnja dhe Hercegovina, Kosova, Maqedonia e Veriut, Mali i Zi, Serbia, Moldavia, Ukraina dhe Gjeorgjia. Në cilësinë e pjesëmarrësve janë shtetet anëtare të Bashkimit Evropian, ndërsa Norvegjia, Turqia, Armenia dhe kanë statusin e Vëzhguesit.

Fig. 4.1 Shtetet anëtare të Komunitetit për Energji të Evropës Juglindore

Traktati i Komunitetit të Energjisë (TKE) është një komponentë kyçe strategjike e Unionit Evropian (UE) për Evropën Jug-Lindore dhe një mjet efektiv i para-aderimit, që synon të zgjerojë përfitimet nga Tregu rajonal për Energji, para se vendet e rajonit të bëhen anëtarë të UE.

Institucionet kryesore të KE-së janë: Këshilli i Ministrave (KM), Grupi i përhershëm i nivelit të lartë (GPNL), Bordi Rregullativ i Komunitetit të Energjisë (ECRB), Sekretariati i KE i vendosur në Vjenë, dhe katër forumet këshilluese: për energji elektrike, gaz natyror, çështjet sociale dhe naftën.

Bordi Rregullativ i Komunitetit të Energjisë (ECRB – “Energy Community Regulatory Board”) është institucion i themeluar sipas nenit 58 të TKE, që përbëhet nga Autoritet Rregullative të palëve kontraktuese, pjesëmarrësve dhe vëzhguesve. ECRB ka rolin e një trupi koordinues të autoriteteve rregullative për harmonizimin e kornizës rregullative, shkëmbimin e njohurive, dhe zhvillimin e praktikave për zbatimin e Traktatit.

Bazuar në dispozitat e Traktatit të KE, ECRB ka këto përgjegjësi:

- Këshillon Këshillin Ministror si dhe PHLG-së, për çështje statusore, teknike dhe rregullative;
- lëshon rekomandime për palët, në pajtim me dispozitat e Traktatit, për mosmarrëveshje ndër-kufitare, etj;
- merr masa ndaj palëve, nëse autorizohet nga KM;
- ndihmon bashkëpunimin dhe koordinimin midis autoriteteve rregullative;
- jep rekomandime dhe përgatitë raporte, në lidhje me funksionimin e tregjeve të energjisë; dhe
- kërkon përmbushjen e detyrimeve nga palët sipas TKE.

Për përmbushjen e përgjegjësisve, ECRB është e organizuar në grupe punuese të cilat zhvillojnë aktivitetet në fushat përkatëse. ECRB udhëhiqet nga kryetari i zgjedhur për çdo vit nga përfaqësuesit e rregullatorëve nacional, dhe nënkryetari i cili është i deleguar nga Komisioni Evropian.

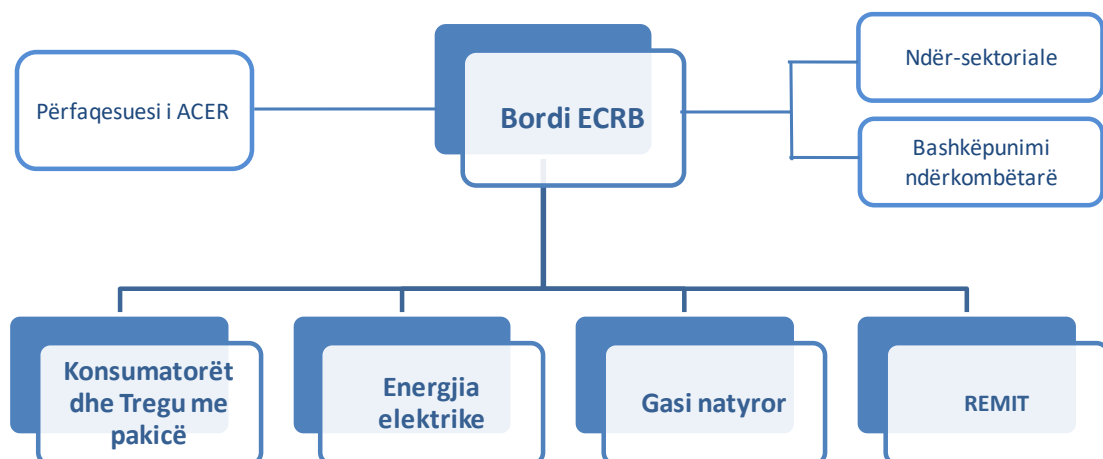

Fig. 4.2 Struktura e Bordit Rregullativ të Komunitetit të energjisë

4.6.3 Aktivitetet e Rregullatorit në kuadër të ECRB-së

Sipas obligimeve ndaj KE-së, ZRrE-ja ka të emëruar anëtarët e vet në ECRB dhe në çdo grup punues, si dhe merr pjesë aktivisht në punën e Bordit dhe grupeve punuese përkatëse.

4.6.3.1 Kosova ka marrë për herë të parë Presidencën e ECRB-së

Kosova për herë të parë pas nënshkrimit të Traktatit të Athinës në vitin 2005 ka marrë udhëheqjen e Presidencës së ECRB. Bordi Rregullativ i Komunitetit të Energjisë (ECRB në takimin e tij të jashtëzakonshëm të mbajtur më 05.06.2024 në Athinë, ka zgjedhur Kryesuesin e Zyrës së Rregullatorit për Energji z. Ymer Fejzullahu si Presidentin e ri të ECRB-së. Më 01 tetor 2024, është mbajtur takimi i 58-të i rregullt i Bordit Rregullativ të Komunitetit të Energjisë (Energy Community Regulatory Board - ECRB), i cili është drejtuar nga Kryesuesi i Bordit të Zyrës së Rregullatorit për Energji (ZRrE), z. Ymer Fejzullahu. Ky ishte takimi i parë i ECRB-së nën udhëheqjen e z. Fejzullahu.

Më 10 tetor 2024, në Lisbonë, Portugali është mbajtur punëtorja trepalëshe CEER-ECRB-MEDREG, ku mori pjesë edhe Kryesuesi i Bordit të ZRrE-së njëherazi edhe Presidenti aktual i ECRB-së z. Ymer Fejzullahu, përfaqësues të tjerë nga ZRrE dhe përfaqësues të lartë nga CEER dhe MEDREG.

4.6.3.2 Grupi Punues për Energji Elektrike

Ky grup punues, gjatë vitit 2024, ka zhvilluar aktivitetet dhe takimet e rregullta në kuadër të fushëveprimtarisë së vet; për punë më efektive ky grup ka ndërmarrë aktivitetet përmes nëngrupeve ('Task Force'-TF) si në vijim:

- **TF1 – Hapja dhe integrimi i tregut me shumicë të energjisë elektrike** - Me qëllim që të mbështes hapjen efektive të tregut rajonal të energjisë elektrike në Komunitetin e Energjisë, ky nëngrup është fokusuar në aktivitetet për mbështetjen rregullative, integrimin e tregjeve 'një-ditë-para' dhe 'brenda-ditës' në Evropën Jug-lindore;
- **TF2 – Mjedisi i favorshëm rregullativ për investime** – aktivitetet e këtij nën-grupi janë përqendruar në krijimin e një kornize rregullative stabile, të qëndrueshme dhe të harmonizuara në nivel rajonal, si një parakusht themelor për të tërhequr investimet në infrastrukturë energjetike.
- **TF3 – Monitorimi i tregut me shumicë të energjisë elektrike:**
Monitorimi i Tregut si një komponentë kyçe e përgjegjësisë rregullative, përfshinë njoftimin e plotë me performancën e tregut dhe perspektivat zhvillimore duke mundësuar promovimin e konkurrencës, mbrojtjen e konsumatorëve, eficientësinë e energjisë, investimet dhe sigurinë e furnizimit.
- **TF4 – Integrimi i energjisë së ripërtëritshme dhe balancimi**– Në kuadër të kësaj task force janë vlerësuar sfidat rregullative të integritit të energjisë së ripërtëritshme në sistemet e energjisë dhe përgjegjësinë e prodhuesve të energjisë nga burimet e ripërtëritshme për balancim të sistemit.
- **TF5 – Opinionet për Kodet e rrjetit të energjisë elektrike dhe udhëzimeve rregullative** – detyrë kryesore e këtij nëngrupi ka qenë shqyrtimi i koordinuar dhe dhënia e mendimit për kodet e rrjeteve të energjisë elektrike dhe udhëzimeve përkatëse rregullative.

- **TF6 –Zbatimi i kodeve të rrjetit dhe rregulloreve udhëzuese**–Sipas kësaj detyre, EWG do të shqyrtojë procesin e monitorimit të ACER dhe ENTSO-E dhe do të raportojë mbi aktivitetin e monitorimit, dhe kryesisht fokusohet në monitorimin e zbatimit të Kodeve të Rrjetit- Kodit të Kyçjes.

4.6.3.3 Grupi Punues për Gaz (GPG)

Ky grup punues aktivitetet e veta i përqendron në çështjet e rregullimit të sektorit të gazit natyror, harmonizimin e kornizës rregullative në nivel rajonal dhe çështjet tjera të ndërlidhura me zhvillimin e infrastrukturës së gazit natyror në rajonin e EJL. Me qëllim të efikasitetit dhe trajtimit të çështjeve specifike aktivitetet janë ndërmarrë përmes këtyre nëngrupeve të veçanta (“Task Force” – TF):

- **TF1 – Monitorimi i tregut me shumicë të gazit natyror** - Monitorimi i tregut si një komponentë kyçe e përgjegjësi rregullative përfshinë njoftimin e plotë me performancën e tregut dhe perspektivat zhvillimore duke mundësuar promovimin e konkurrencës, mbrojtjen e konsumatorëve, eficiencën e energjisë, investimet dhe sigurinë e furnizimit me gaz natyror.
- **TF2 – Implementimi i Kodit të rrjetit për Menaxhimin e kongjescionit** - Aktivitetet në kuadër të kësaj taske force janë përqendruar në monitorimin e kongjescionit në pikat interkonektive duke konsideruar tregtimin e kapaciteteve në tregjet dytësore dhe përdorimin e kapacitetit ‘me ndërprerje’, si dhe analizën e kontratave ekzistuese afatgjata.
- **TF3 – Implementimi i Kodit të rrjetit për Mekanizmin e alokimit të kapaciteteve** – aktivitetet janë përqendruar në përfshirjen e Autoriteteve rregullative nacionale dhe Operatorëve të sistemit të transmissioinit të gazit në përzgjedhjen e platformës së përbashkët të rezervimit të kapaciteteve, me qëllim të implementimit të nenit 37 të Kodit të rrjetit për alokim të kapaciteteve.
- **TF4 – Mjedis i favorshëm rregullativ për investime** – aktivitetet e këtij nën-grupi janë përqendruar në krijimin e një kornize rregullative stabile, të qëndrueshme dhe të harmonizuara në nivel rajonal, si një parakusht themelor për të tërhequr investimet në infrastrukturën e gazit natyror.
- **TF5 – Opinionet për Kodet e rrjetit të gazit natyror dhe udhëzimeve rregullative** – detyrë kryesore e këtij nëngrupi ka qenë shqyrtimi i koordinuar dhe dhënia e mendimit për kodet e rrjeteve të energjisë elektrike dhe udhëzimeve përkatëse rregullative

4.6.3.4 Grupi punues për konsumatorë dhe tregjet me pakicë

Në kuadër të ECRB ekziston grupi punues për konsumatorë me nëngrupet e veta, i cili merret me aktivitetet që kanë të bëjnë me mbrojtjen e konsumatorëve, tarifat dhe çmimet me pakicë, marrëdhëniet kontraktuale mes furnizuesit dhe konsumatorëve, si dhe kualitetin e furnizimit me energji dhe rregullimin e cilësisë së tensionit.

- **TF1 – Monitorimi i tregut me pakicë** - Monitorimi i tregut si një komponentë themelore e përgjegjësi rregullative përfshinë njoftimin e plotë me performancën e tregut dhe perspektivat zhvillimore për të mundësuar krijimin e një kornizë efektive që balancon nevojat e pjesëmarrësve të tregut dhe promovimin e konkurrencës, mbrojtjen e konsumatorëve, eficiencën e energjisë, investimet dhe sigurinë e furnizimit.

- **TF2 – Mbrojtja e konsumatorëve** – duke qenë se mbrojtja e konsumatorëve konsiderohet si ndër detyrat kryesore të Autoriteteve rregullative, rrjedhimisht kjo përgjegjësi përcillet edhe në organizatat regjionale / ndërkombëtare si ECRB, CEER dhe MEDREG. Aktivitetet janë fokusuar në bashkëpunimin e këtyre 3 trupave regjional për shkëmbimin e përvojave më të mira dhe efikase në fushën e mbrojtjes së konsumatorëve.
- **TF3 – Fuqizimi dhe mbrojtja e konsumatorit** - Detyre kryesore e këtij nën grupi punues ka qenë që të bëjë vlerësimin e përfshirjes/transpozimit të Direktivës 2019/944 në legjislacionin primar dhe sekondar të shteteve anëtare sa i përket të drejtave të konsumatorëve pasi që vendos një bazë solide për pjesëmarrjen aktive të konsumatorëve në tregjet e energjisë elektrike duke futur kontrata dinamike të çmimeve, mundësinë e bashkimit me konsumatorët e tjerë, përgjigjen ndaj kërkesës (nëpërmjet grumbullimit) dhe përfshirjen e qytetarëve si komunitet i energjisë.
- **TF4 – Korniza rregullative për konsumatorët aktiv** -Në kuadër të aktiviteteve përkatëse kjo task-force duke marr per baze se, konsumatorët aktiv kanë një rol të rëndësishëm në tranzicionin e energjisë përmes kontributit të tyre në gjenerimin e energjisë elektrike nga energjia e ripërtitshme, raportin e vitit 2020 mbi Kornizën Ligjore dhe Rregullative për mbështetjen dhe trajtimin e mikro-gjeneratorëve, me fokus te veçantë sistemet fotovoltaike (PV) të lidhura në rrjetin e shpërndarjes si dhe duke marrë parasysh kërkesat e Pakos së Energjisë së Pastër, ka pasur per qellim që te analizoj edhe më tej zhvillimin e kornizës Rregullatore për prosumatorët, duke marrë parasysh gjithashtu Udhëzimet e Politikave nga Sekretariati i Komunitetit të Energjisë mbi Integrimi e prosumatorëve(Vetë-prodhuesve) nga burimet e ripërtitshme.

4.6.3.5 Grupi punues për REMIT dhe siguri kibernetike

Në kuadër të këtij grupi kanë funksionuar 4 task forca:

- **TF1 – Udhëzuesi për REMIT**- do të vlerësojë nëse udhëzimet përkatëse të zhvilluara nga ACER mund të përdoren në mënyrë të njëjtë ose nevojiten përshtatje me specifikat e Palëve Kontraktuese ose versionin "REMIT light" të zbatueshëm në Komunitetin e Energjisë. Në rastin e fundit, grupi i punës do të zhvillojë udhëzime të veçanta të ECRB-së.
- **TF2 – Mirëmbajtja e regjistrimit qendror**: do të vlerësojë mundësinë për ta bërë regjistrimin dhe krijimin e regjistrimit qendror, duke përfshirë kërkesat e mundshme të TI-së për mbledhjen e automatizuar të të dhënave të regjistrimit.
- **TF3 – Platforma për informata të brendshme**: Kjo task forcë do të diskutojë dhe vlerësojë nevojën për platformën e centralizuar për publikimin e informacionit të brendshëm.
- **TF4 – Implementimi i REMIT**: Rregullatori do të raportoj për rastet, hetimet e ndërmarra etj. në lidhje me REMIT, duke përfshirë edhe rastet e diskutuara dhe të koordinuara nga ECRB.

4.6.4 Pjesëmarrja e Rregullatorit në aktivitetet e ERRA⁴

Duke qenë anëtare e asociuar e ERRA-s, ZRrE ka anëtarët e saj të rregullt të emëruar në grupet punuese dhe grupin e kryesuesve, të cilët kanë mbajtur takimet e tyre edhe gjatë kësaj periudhe.

Kryesuesi i Bordit të Zyrës së Rregullatorit për Energji (ZRrE), z. Ymer Fejzullahu ka marrë pjesë në Takimin e Kryesuesve të Energy Regulators Regional Association (Asociacioni Rajonal i Rregullatorëve të Energjisë-ERRA), të mbajtur më 28 tetor 2024, në Tiranë. Ky takim mbledhi figurat kyçe rregullative dhe ekspertë të sektorit të energjisë për të diskutuar sfidat dhe zhvillimet urgjente në infrastrukturën dhe politikat energjetike. Takimi trajtoi çështje kritike si mungesa e rrjetit që rezultoi nga rritja e depërtimit të energjisë së ripërtëritshme dhe përshtatjet rregullative të nevojshme për të menaxhuar këtë tranzicion si dhe u prezantuan edhe disa raste të studimit. Sesioni për sigurinë kibernetike theksoi dobësitë në infrastrukturën energjetike, duke theksuar nevojën për mbrojtje të shtuar kundër kërcënimeve si dhe rëndësinë e infrastrukturës përkatëse në zhvillimin e një tregu funksional të energjisë

4.7 Aktivitetet e prokurimit

Rregullatori vazhdon të ndjek procedurat e prokurimit nga Agjencia Qendrore e Prokurimit (AQP), të cilat ndonjëherë, si pasojë e ndryshimit të ligjit për prokurimin publik, janë të stërzgjatura dhe sjellin vështirësi në sigurimin e shërbimeve dhe furnizimeve të cilat janë të domosdoshme për një funksionim normal të zyrës.

⁴ ZRRE që nga viti 2005 është anëtare e Asociacionit Rajonal të Rregullatorëve të Energjisë, ERRA (Energy Regional Regulatory Asociacion). ERRA është një organizatë vullnetare e përbërë nga organe të pavarura të rregullimit të energjisë kryesisht nga Evropa, Azia, Afrika, Lindja e Mesme, Amerika e Jugut dhe Amerika e Veriut. <https://erranet.org/>

5 RAPORTIMI FINANCIAR PËR RREGULLATORIN

Zyra e Rregullatorit për Energji financohet nga të hyrat vetanake, në pajtim me Ligjin për Rregullatorin e Energjisë, kreu 4, përkatësisht nga taksat që mbledhen nga operatorët e licencuar në sektorin e energjisë.

5.1 Të hyrat

Të gjitha të hyrat e mbledhura të Zyrës së Rregullatorit për Energji janë depozituar në pajtim me nenin 64 të Ligjit për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë, në llogarinë zyrtare bankare të krijuar nga Drejtori i Përgjithshëm i Thesarit.

Në vitin 2024, Zyra e Rregullatorit për Energji ka realizuar të hyra në shumë prej 6,055,738.35€. Duke pasur parasysh që shuma totale e buxhetit të shpenzuar nga ZRrE në vitin 2023 është 739,156.46€. Të hyrat e pashpenzuara në shume prej 5,316,581.89€, në pajtim me nenin 23 të Ligjit për Rregullatorin e Energjisë, janë derdhur në Buxhetin e Republikës së Kosovës.

Tab. 5.1 Të hyrat

Përshkrimi	Shuma
Të hyrat vetanake 2024	6,055,738.35 €
Shpenzimet 2024	(739,156.46) €
Të hyrat e derdhura në Buxhetin e Republikës së Kosovës	5,316,581.89 €

5.2 Buxheti

Kuvendi i Republikës së Kosovës me ligjin nr.08/L-260, Ligji mbi Ndarjet Buxhetore për Buxhetin e Republikës së Kosovës për vitin 2024, miratoi buxhetin e Zyrës së Rregullatorit për Energji në shumë prej 898,761€, i cili në tërësi është alokuar si grant qeveritar, përkundër faktit që me Ligjin për Rregullatorin e Energjisë, ZRrE financohet nga të hyrat vetanake dhe vetëm në rastet kur këto të hyra janë të pamjaftueshme, atëherë ZRrE mund të shfrytëzoj ndarje buxhetore në formë të grantit qeveritar. Sipas kategorive ekonomike buxheti i ZRrE-së ishte si në vijim:

Tab. 5.2 Buxheti në fillim të vitit

Përshkrimi	Buxheti
Paga dhe mëditje	480,974.00 €
Mallra dhe shërbime	292,987.00 €
Shpenzime komunale	22,000.00 €
Shpenzime kapitale	102,800.00 €
Gjithsej	898,761.00 €

Me vendim të Qeverise të datës 24.12.2024 nr. 03/239, buxheti i Zyrës së Rregullatorit për Energji është shkurtuar për 99,842.85€ në kategorinë ekonomike “Paga dhe Shtesa”. Këto mjete janë kursime në këtë kategori të shpenzimeve për shkak të pozitive të paplotësuara.

Shprehur në përqindje buxheti i ZRrE-së është shkurtuar për 11 %.

Tab. 5.3 Buxheti final

Përshkrimi	Buxheti
Paga dhe mëditje	381,131.15 €
Mallra dhe shërbime	292,987.00 €
Shpenzime komunale	22,000.00 €
Shpenzime kapitale	102,800.00 €
Gjithsej	798,918.15 €

5.3 Shpenzimet buxhetore

Për financimin e aktiviteteve të zhvilluara në vitin 2024, ZRrE ka shpenzuar 739,156.48€.

Sipas klasifikimit ekonomik, shpenzimet e ZRrE-së janë:

Tab. 5.4 Shpenzimet sipas kategorive ekonomike

Përshkrimi	Shuma
Paga dhe mëditje	381,131.15 €
Mallra dhe shërbime	291,070.38 €
Shpenzime komunale	21,702.37 €
Shpenzime kapitale	45,252.56 €
Gjithsej	739,156.46 €

Realizimi i buxhetit në raport me buxhetin e mbetur pas shkurtimeve është 92.52 %.

Shkalla e realizimit të buxhetit sipas kategorive ekonomike, e shprehur në përqindje, është e paraqitur në tabelën më poshtë.

Tab. 5.5 Realizimi i buxhetit i shprehur në përqindje

Përshkrimi	Buxheti	Shpenzimet	Ndryshimi	Realizimi në %
Paga dhe mëditje	381,131.15 €	381,131.15 €	- €	100.00%
Mallra dhe shërbime	292,987.00 €	291,070.38 €	1,916.62 €	99.35%
Shpenzime komunale	22,000.00 €	21,702.37 €	297.63 €	98.65%
Shpenzime kapitale	102,800.00 €	45,252.56 €	57,547.44 €	44.02%
Gjithsej	798,918.15 €	739,156.46 €	59,761.69 €	92.52%

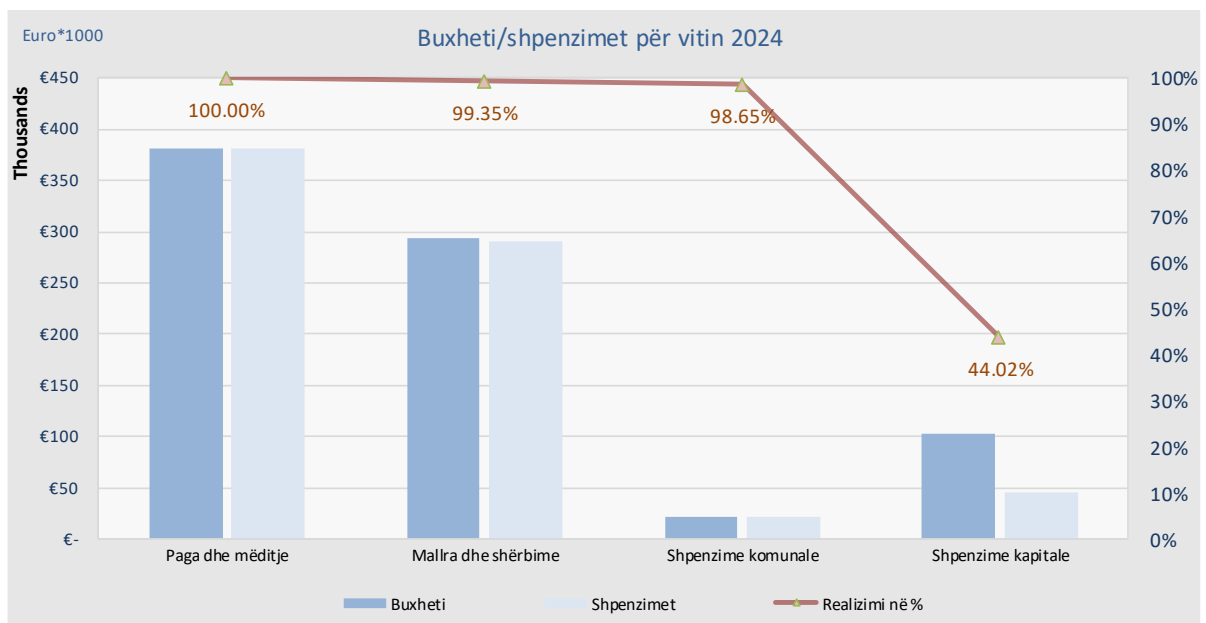

Fig. 5.1 Buxheti dhe shpenzimet për vitin 2024

Në tabelat në vijim pasqyrohen shpenzimet sipas kodeve ekonomike.

Tab. 5.6 Pagat dhe mëditjet

Pagat dhe mëditjet	Shuma
Pagat neto	202,542.36 €
Tatimi në të ardhura personale	27,874.80 €
Kontributi pensional - punëtori	18,149.32 €
Përvoja e punës	12,063.39 €
Kontributi pensional - punëdhënësi	18,149.32 €
Puna jashtë orarit	1,476.71 €
Shtesat tranzitore	100,875.25 €
Gjithsej	381,131.15 €

Tab. 5.7 Mallrat dhe shërbimet

Mallrat dhe shërbimet	Shuma
Mëditje për udhëtim zyrtar brenda vendit	64.00 €
Transporti për udhëtime zyrtare jashtë vendit	4,758.34 €
Para xhepi - Mëditjet për udhëtime zyrtare jashtë vendit	5,969.84 €
Akomodimi për udhëtime zyrtare jashtë vendit	4,805.39 €
Shpenzime tjera për udhëtime zyrtare jashtë vendit	1,809.90 €
Shpenzime për Internet	2,577.15 €
Shpenzimet e telefonisë mobile	5,009.24 €
Shpenzimet postare	562.10 €
Shërbimet arsimit dhe trajnimit	- €
Shërbimet këshillëdhënëse dhe profesionale	6,602.04 €
Shërbimet e shtypjes / printimit	5.00 €
Sigurimi fizik i objekteve publike	16,045.90 €
Shpenzimet e anëtarësisë	60,054.76 €
Mobilje	- €
Kompjuter	2,142.72 €
Hardver për TI	- €
Furnizime për zyrë	745.00 €
Furnizim me ushqim dhe pije (jo dreka zyrtare)	2,045.01 €
Derivate për automjete, gjeneratorë dhe makineri	3,169.82 €
Regjistrimi i automjeteve	330.00 €
Sigurimi i automjeteve	1,395.92 €
Taksa komunale për automjeteve	40.00 €
Kontrollimi teknik i automjeteve	90.00 €
Mirëmbajtja dhe riparimi i automjeteve	900.20 €
Mirëmbajtja e ndërtesave administrative dhe afariste	5,558.07 €
Mirëmbajtja e teknologjisë informative	2,070.00 €
Qiraja për ndërtesa	150,763.20 €
Qiraja për pajisje	1,169.70 €
Qiraja për automjete	8,538.76 €
Reklamat dhe konkurset	325.00 €
Kompenzim i përfaqësisë brenda vendit	3,523.32 €
Vendimet e gjykatave	- €
Gjithsej	291,070.38 €

Siç shihet nga tabela 1.7, shuma e mjeteve të shpenzuara për këtë kategori të shpenzimeve është 291,070.38€. Shpenzimet buxhetore në bazë të aktiviteteve janë si vijon €.

Tab. 5.8 Shpenzimet komunale

Shpenzimet komunale	Shuma
Energjia elektrike	5,474.42 €
Shpenzimet e ujës-jellësit dhe kanalizimit	116.63 €
Ngrohja qendrore	15,847.05 €
Telefonia fikse	264.27 €
Gjithsej	21,702.37 €

Tab. 5.9 Shpenzimet kapitale

Shpenzimet kapitale	Shuma
Veturat zyrtare	45,252.56 €
Gjithsej	45,252.56 €

6 SEKTORI I ENERGJISË ELEKTRIKE

6.1 Karakteristikat e sektorit të energjisë elektrike

Sistemi energjetik në Republikën e Kosovës, i përbërë nga gjenerimi i energjisë elektrike, transmetimi i energjisë elektrike, shpërndarja e energjisë elektrike dhe furnizuesit si dhe tregtarët me shumicë, është i dizajnuar kryesisht për të prodhuar energji elektrike bazë, e cila bazohet në linjit si lëndë e parë, por jo edhe për mbulimin e ngarkesave maksimale dhe balancimin e sistemit i cili mbetet sfidë e madhe për të gjithë pjesëmarrësit në sektor.

Edhe përkundër interesimit të investitorëve për investim në kapaciteteve të reja nga BRE-të, gjatë vitit 2023 nuk ka pasur kapacitetet të reja prodhuese të energjisë elektrike. Kapacitetet e instaluar prodhuese në Kosovë janë prej 1,572 MW, përfshirë edhe kapacitetet prodhuese nga BRE. Kapaciteti operativ konsiderohet rreth 1,240 MW, prej të cilave termocentralet (TC) me linjit përbëjnë rreth 77.44 %, ndërsa pjesa tjetër përbëhet nga HC Ujmani, BRE në transmetim dhe BRE tjera (hidrocentralet, panelet solare dhe centralet me erë) me 22.56 %.

Pjesa më e madhe e konsumit është mbuluar nga prodhimi vendor, por për shkak të vjetërsisë së termocentraleve dhe jofleksibilitetit të mjaftueshëm për t’iu përshtatur kërkesës në periudha të ndryshme e sidomos në kohën e pikut, atëherë është ngritur nevoja për importe por ndonjëherë edhe eksporte për balancimin e sistemit.

Figura më poshtë paraqet prodhimin, importin, eksportin dhe kërkesën e energjisë elektrike gjatë dhjetë viteve të fundit.

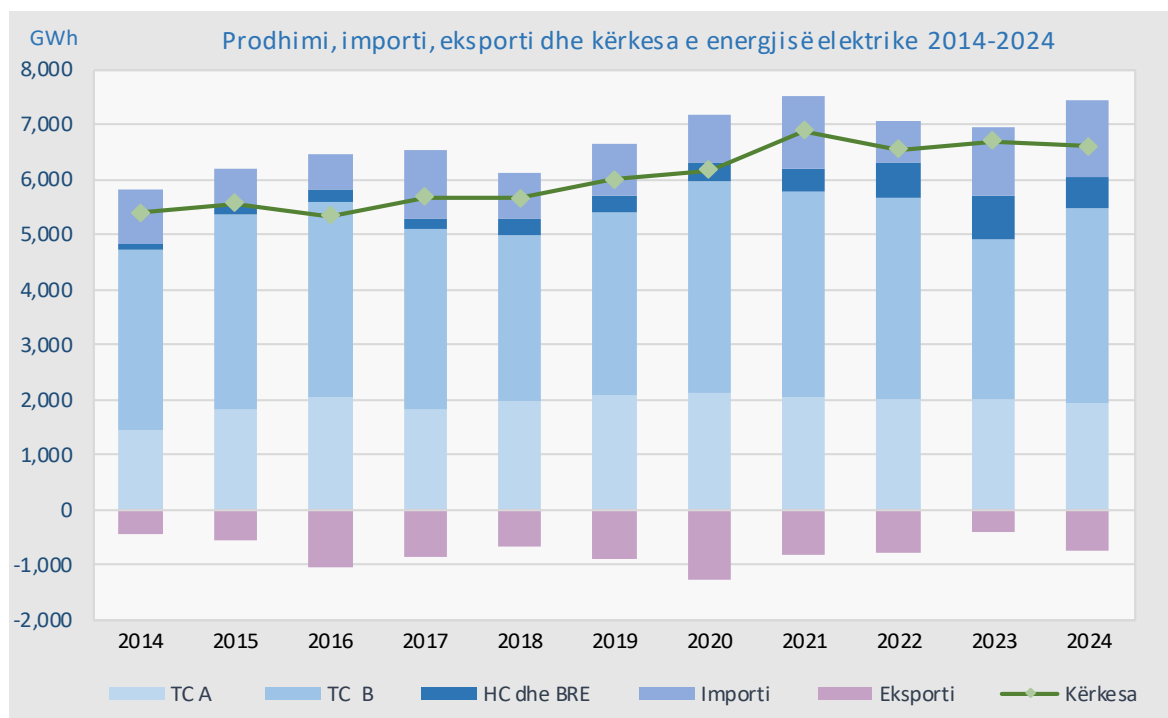

Fig. 6.1 Prodhimi, importi dhe kërkesa e energjisë 2014 - 2024

6.1.1 Tregu i energjisë elektrike

Tregu i energjisë elektrike në Kosovë vazhdon të zhvillohet me hapa të rëndësishëm duke ju nënshtruar reformave të thella sipas kërkesave ligjore.

Viti 2024 ka shënuar progres të madhe në zhvillimin e tregut të energjisë elektrike në Kosovë. Që nga 1 shkurti i vitit 2024, Kosova ka krijuar tregun një-ditë-para (day ahead) dhe në të njëjtën kohë është realizuar bashkimi i tregjeve (market coupling) me Shqipërinë, duke shënuar market coupling-un e parë në Komunitetin e Energjisë. Ky bashkim ka mundësuar një funksionim më efikas të tregut të energjisë elektrike dhe ka rritur likuiditetin, transparencën dhe konkurrencën.

Në dhjetor të vitit 2024, Kosova dhe Shqipëria gjithashtu lansuan tregun brenda-ditor (intraday), duke shënuar një përparim të madh në fleksibilitetin dhe reagimin ndaj ndryshimeve të menjëhershme të kërkesës dhe ofertës për energji elektrike.

Pavarësisht këtyre përparimeve, tregtimi i energjisë elektrike me shumicë vazhdon të kryhet kryesisht përmes kontratave bilaterale mes prodhuesve dhe furnizuesve (tregtarëve). Megjithatë, me funksionalizimin e tregut brenda-ditor dhe bashkimin e tregjeve Shqipëri-Kosovë, janë krijuar më shumë mundësi për pjesëmarrës të tregut, duke përmirësuar likuiditetin dhe stabilitetin e çmimeve.

Obligimet e mëhershme kontraktuale kanë krijuar kufizime në likuiditetin e tregut të organizuar, pasi që energjia elektrike e prodhuar nga KEK, sipas Marrëveshjes për Furnizim me Shumicë (MFSH), ofrohet për Furnizuesin që furnizon konsumatorët me të drejtë të Shërbimit Universal dhe për mbulimin e humbjeve të sistemit. Vetëm tepricat nga ky obligim tregtohen në tregun me shumicë sipas parimeve të tregut.

HC Ujmani, në vitin 2024 ka vazhduar të tregtojë tërë energjinë në treg të lirë, duke marrë pjesë në ankandet një ditë para të ALPEX.

Gjithashtu, energjia e prodhuar nga gjeneratorët BRE me skema mbështetëse është tregtuar përmes ALPEX me kontrata për Diferencë (CfD).

Pavarësisht përparimeve, sistemi energjetik i Kosovës vazhdon të përballët me sfida për shkak të vjetërsisë së termocentraleve dhe mungesës së gjeneratorëve rregullues, duke kufizuar fleksibilitetin për të përballuar kërkesat e larta në kohën e pikut. Si rezultat, vendi vazhdon të ketë nevojë për importe dhe herë pas here për eksporte të energjisë elektrike.

Kapacitetet interkonektive kanë luajtur një rol kyç në funksionimin e tregut të energjisë. Bllokimi njëanshëm nga Serbia i linjave interkonektive ka krijuar kufizime serioze në tregjet rajonale, ku më e impaktuara ka qenë Kosova. Kjo ka shkaktuar rritje të çmimeve të kapaciteteve interkonektive në një nivel të paparë më herët, duke vështirësuar edhe më shumë qasjen në tregjet ndërkombëtare të energjisë, rrjedhimisht rritje të çmimit të importit.

Kërkesa e përgjithshme për energji elektrike në nivel të vendit ka shënuar rënje të lehtë, ku gjithsej kërkesa për energji elektrike në nivel të vendit ishte 6,611 GWh (përshirë edhe humbjet në transmetim dhe shpërndarje). Pjesa më e madhe e kësaj kërkesë mbulohet nga prodhimi vendor, ndërsa pjesa tjetër mbulohet nga importet e energjisë elektrike.

Tabela më poshtë paraqet balancimin e sistemit, prej nga shihet se vendi ynë në vitin 2024 vazhdon të jetë neto importues.

Tab. 6.1 Balancimi i sistemit elektroenergjetik 2024

	Balancimi i sistemit elektroenergjetik 2024	GWh	%
1	Prodhimi nga gjeneratorët në transmetim	5,918	90%
2	Prodhimi nga gjeneratorët në shpërndarje	141	2%
3	Importi	1,385	20.94%
4	Gjithsej energjia në disponim	7,443	113%
5	Eksporti	748	11%
6	Net import/eksport	-637	
7	Devijimet e sistemit (marrje nga sistemi)	42	1%
8	Transiti	2,156	33%
9	Kërkesa nacionale	6,611	
10	Humbjet në transmetim	124	2%
11	Konsumi i konsumatorëve në rrjetin e transmetimit	120	2%
12	Konsumi LLOMAG	109	2%
13	Ngarkimi në rrjetin e shpërndarjes	6,258	
14	Humbjet në shpërndarje	974	15.6%
15	Neto konsumi në shpërndarje	5,284	84.4%

Prodhimi nga gjeneratorët që dërgojnë energjinë elektrike në transmetim ka pasur ngritje për 7.3% krahasuar me vitin 2023. Importi me kontrata në vitin 2024 ka pasur rritje për afro 29.1% krahasuar me vitin paraprak, e poashtu eksporti ka pasur rritje për afro 86%. Kërkesa nacionale në vitin 2024 ka qenë 6,611 GWh, kurse kërkesa në rrjetin e shpërndarjes ka qenë 6,258 GWh.

KOSTT vazhdon të operoj si zonë Rregulluese brenda Bllokut Rregullues Kosovë- Shqipëri, ku balancimi i sistemit është përgjegjësi e plotë e KOSTT, që nënkupton edhe mbulimin e të gjitha devijimeve të sistemit përgjegjës në lidhje me operimin e sigurt të sistemit interkonektiv, si dhe alokimin e kapaciteteve ndërkufitare dhe menaxhimin e kongjestionëve që nënkupton mbledhjen e të hyrave nga tregtimet ndërkufitare, përveç alokimit të kapaciteteve ndërkufitare me Serbinë.

Në figurën më poshtë është paraqitur rrjedha e energjisë elektrike nga gjenerimi, transmetimi deri te shpërndarja te konsumatorët, si dhe rrjedhat e energjisë elektrike drejt rrjeteve rajonale dhe nga rrjetet rajonale përfshirë transitin.

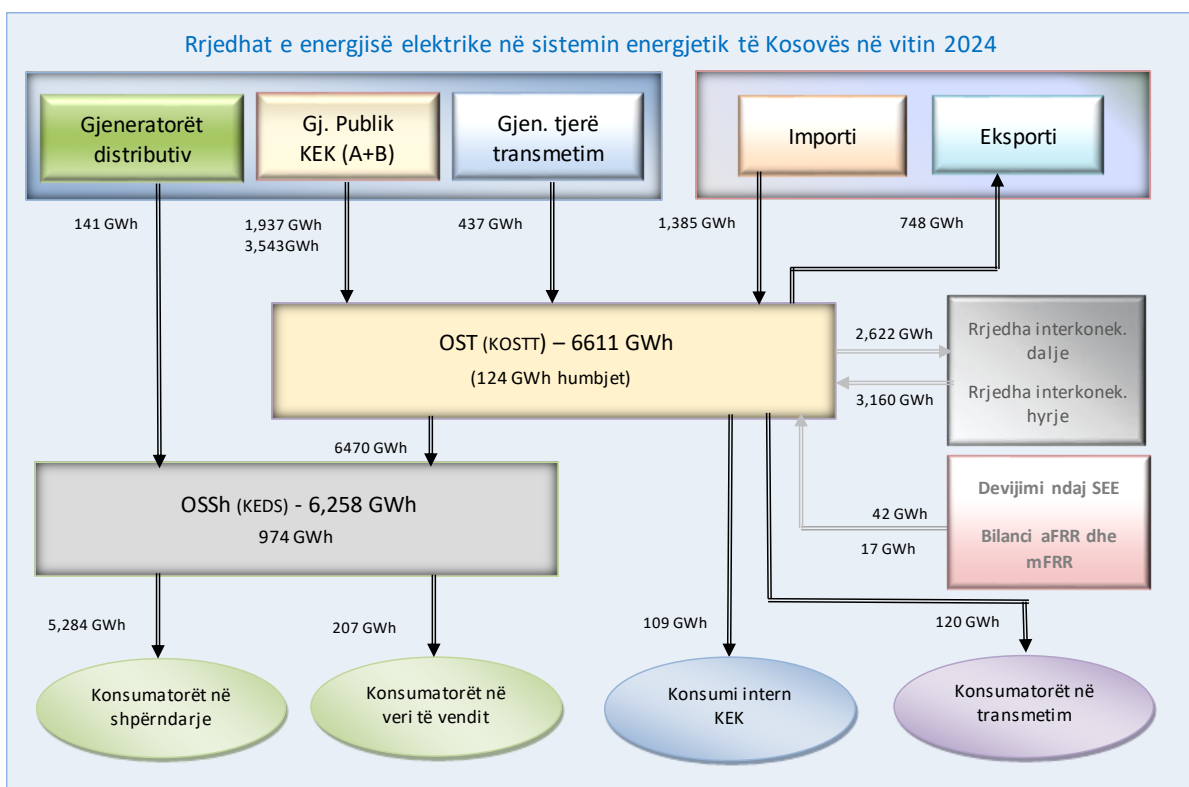

Fig. 6.2 Rrjedhat e energjisë elektrike në sistem në vitin 2024

6.1.2 Adekuacia e gjenerimit dhe siguria e furnizimit

Gjenerimi vendor nuk është i mjaftueshëm për të mbuluar ngarkesën maksimale në sistemin elektroenergetik të Kosovës. Kjo mungesë e energjisë për të plotësuar kërkesën nacionale mbulohet me importe të energjisë elektrike.

Kapaciteti i përgjithshëm operativ i gjeneratorëve në Kosovë është 1,240 MW, derisa ngarkesa maksimale gjatë këtij viti ka qenë 1,472 MW, andaj raporti i adekuacisë së gjenerimit ndaj ngarkesës maksimale është 84.23 %.

Në tabelën më poshtë janë paraqitur në baza mujor ngarkesat maksimale dhe minimale gjatë vitit 2023.

Tab. 6.2 Ngarkesat maksimale dhe minimale në vitin 2024

Ngarkesa 2024	Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
	MWh/h	MWh/h	MWh/h	MWh/h	MWh/h	MWh/h	MWh/h	MWh/h	MWh/h	MWh/h	MWh/h	MWh/h
Maksimale	1,363	1,265	1,154	950	789	778	871	926	713	949	1,272	1,472
Minimale	639	514	455	330	317	320	334	363	346	369	459	869

Derisa sistemi i gjenerimit ka mungesa lidhur me adekuacinë, sistemi i transmetimit përmban rezerva të mjaftueshme për të mundësuar rrjedha të energjisë elektrike për plotësimin e kërkesës vendore, përshirë edhe mbulimin e ngarkesës maksimale (pikut), si dhe për të mundësuar transit nëpër linjat interkonektive.

Tabela më poshtë tregon ngarkesat maksimale dhe minimale (P_{max} dhe P_{min}) të sistemit elektroenergetik të Kosovës ndër vite, kohën e ndodhjes së tyre, prodhimin, si dhe importin dhe eksportin përkatës të energjisë elektrike.

Tab. 6.3 Ngarkesat maksimale dhe minimale të sistemit elektroenergetik

Viti	Ngarkesa maksimale							Ngarkesa minimale						
	Pmax			Prodhimi	Importi	Eksporti	Devijimi*	Pmin			Prodhimi	Importi	Eksporti	Devijimi*
	[MW]	Data	Ora	[MW]	[MW]	[MW]	[MW]	[MW]	Data	Ora	[MW]	[MW]	[MW]	[MW]
2015	1,129	31.12	20:00	825	308	0	-4	272	30.08	04:00	250	0	50	-72
2016	1,160	31.12	18:00	797	321	0	42	246	12.06	06:00	711	0	310	155
2017	1,161	11.01	20:00	660	415	0	86	286	3.06	06:00	733	50	440	57
2018	1,203	31.12	18:00	787	271	0	145	265	27.06	06:00	577	5	430	-113
2019	1,253	31.12	18:00	861	348	16	60	289	7.06	06:00	435	15	140	21
2020	1,251	21.12	11:00	819	350	32	114	288	9.08	04:00	548	12	280	-8
2021	1,398	21.12	23:00	819	360	147	366	310	5.08	20:00	416	600	374	332
2022	1,429	24.01	23:00	946	629	267	121	294	29.05	06:00	561	401	654	14
2023	1,413	8.02	23:00	863	641	163	47	311	11.06	06:00	514	308	521	4
2024	1,472	26.12	23:00	707	706	191	-120	317	26.05	06:00	795	176	633	-1

* Devijimi i sistemit ndaj sistemit interkonektiv

Siç është cekur më herët, energjia e nevojshme për mbulimin e humbjeve në rrjetin e transmetimit dhe shpërndarjes fillimisht sigurohen në mënyrë proporcionale nga energjia e mbetur nga KEK pas alokimit të energjisë për shërbimin universal, kurse pjesa tjetër e energjisë për mbulimin e humbjeve sigurohet nga importi, në një treg.

6.2 Burimet primare të energjisë

Viteve të fundit ka një ngritje të kapaciteteve prodhuese nga BRE si: energjia e ujit, energjia e erës, energjia diellore, por në Kosovë ende vazhdon të dominoj energjia e prodhuar nga linjiti si burim primar i energjisë, që në një rën anë mundëson një siguri të prodhimit të energjisë elektrike afatgjate, mirëpo mbetet si problem ndikimi në mjedis për shkak të emetimit të gazrave serrë dhe ndotësve tjerë.

6.2.1 Prodhimi dhe konsumi i linjtit

Prodhimi i linjtit në vitin 2024 ka qenë 6.924 mil. ton, ndërsa konsumi 8.07 mil. ton, sasi këto që janë më të larta në krahasim me vitin 2023.

Prodhimi dhe konsumi i linjtit sipas muajve, për vitin 2024 është paraqitur në tabelën 6.4.

Tab. 6.4 Prodhimi dhe konsumi i linjtit në vitin 2024

Prodhimi/konsumi i linjtit	Totali	Jan	Shku	Mars	Prill	Maj	Qer	Korr	Gush	Shta	Tet	Nën	Dhje
Prodhimi i linjtit (t*1000)	8,069	689	649	729	689	699	621	632	610	600	723	644	784
Konsumi i linjtit (t*1000)	8,427	768	791	753	720	773	735	582	605	517	703	758	721
Konsumi i linjtit në treg (t*1000)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Në figurën e mëposhtme mund të shihet prodhimi dhe konsumi i linjit gjatë viteve 2014 – 2024.

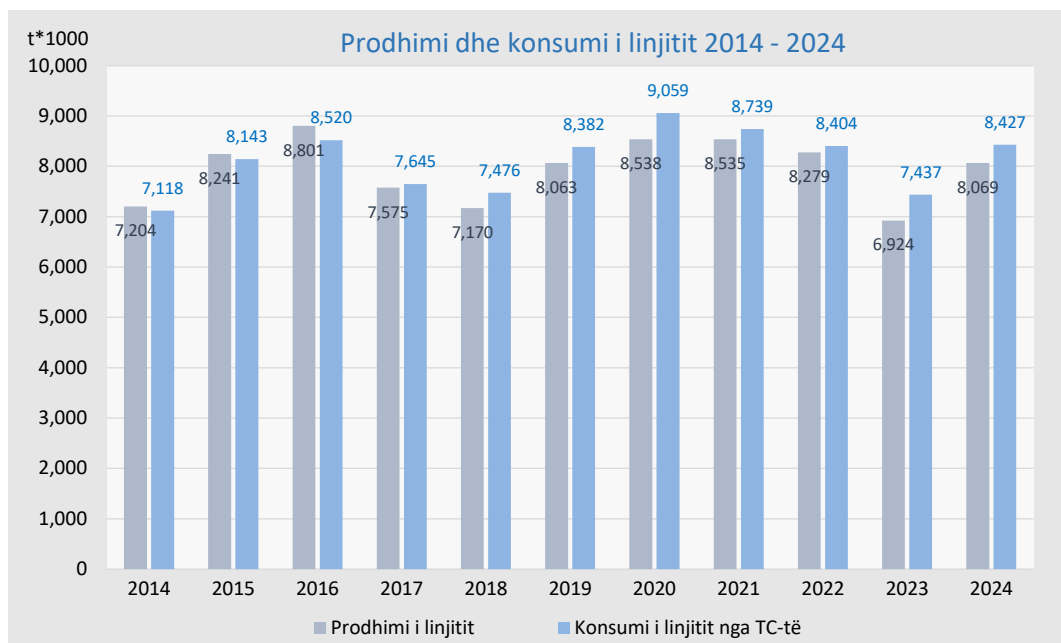

Fig. 6.3 Prodhimi dhe konsumi i linjitit në vitet 2014 – 2024

6.3 Prodhimi i energjisë elektrike

6.3.1 Kapacitetet prodhuese të energjisë elektrike

Kapaciteti total operativ i gjenerimit të energjisë elektrike në Kosovë është 1,240 MW, prej të cilit 960 MW apo 77.44% janë nga termocentralet dhe pjesa tjetër janë hidrocentrale dhe burimet të ripërtritshme të energjisë (hidrocentrale, centrale me erë dhe panele fotovoltaike).

Kapaciteti i njësive gjeneruese është paraqitur në tabelën e mëposhtme sipas llojit të burimit primar, kapacitetit instalues dhe operativ, kufijtë minimal dhe maksimal të prodhimit si dhe vitit të futjes në operim.

Tab. 6.5 Kapacitetet gjeneruese në sistemin elektroenergetik të Kosovës

Njësitë prodhuese	Kapaciteti i njësive (MW)			Futja në operim
	Instaluar	Neto	Min/max	
TC Kosova A1	65	Nuk operon		1962
TC Kosova A2	125	Nuk operon		1964
TC Kosova A3	200	144	100-130	1970
TC Kosova A4	200	144	100-130	1974
TC Kosova A5	210	144	100-135	1975
TC Kosova A	610	432		
TC Kosova B1	339	264	180-260	1983
TC Kosova B2	339	264	180-260	1984
TC Kosova B	678	528		
HC Ujmani	35.00	32.00		1981
HC Lumbardhi I	8.08	8.00		(1957) 2006
HC Dikanci	4.02	3.34		(1957) 2013
HC Radavci	1.00	0.90		(1934) 2010
HC Burimi	0.95	0.85		(1948) 2011
Lumbardhi II	6.20	6.20		2020
Gjithsej HC (jasht skemës mbështetëse)	55.25	51.29		
EGU Belaja	8.06	8.06		2016
EGU Deçani	9.81	9.81		2016
HC Hydroline-Albaniku III	4.27	4.27		2016
HC Brod II	4.80	4.80		2015
HC Restelica 1&2	2.28	2.28		2016
HC Brodi III	4.70	4.70		2016
HC Brezovica	2.10	2.10		2017
HC Orqusha	4.00	4.00		2021
HC Lepenci 3	10.00	10.00		2019
HC Dilli com	0.31	0.31		2020
HC Hidroline-Albaniku II	3.55	3.55		2020
HC ECO Energji	1.00	1.00		2020
HC Hidroline-Albaniku IV	1.12	1.12		2021
HC Restelica 3	2.35	2.35		2021
HC Brod I	2.48	2.48		2021
HC Sharri	6.45	6.45		2021
HC Vica	4.60	4.60		2021
HC Shterpca	5.30	5.30		2021
Wind Power	1.35	1.35		2010
Air Energy-Kitka	32.40	32.40		2018
SOWI Kosova	103.41	103.41		2021
PV LedLight Technology	0.10	0.10		2015
PV ONIX SPA	0.50	0.50		2016
PV Birra Peja	3.00	3.00		2018
PV Frigo Food Kosova	3.00	3.00		2018
PV Eling	0.40	0.40		2019
PV SGE	3.00	3.00		2019
PV Proenergy	3.00	3.00		2023
PV Eling	1.00	1.00		2024
Gjithsej BRE (në skemën mbështetëse)	228.34	228.34		
Gjithsej	1,571.59	1,239.63		

6.3.2 Prodhimi i energjisë elektrike

Prodhimi i gjithmbarshëm i energjisë elektrike në vitin 2024 ka qenë 6059 GWh, ndërsa në vitin 2023 ka qenë 5,698 GWh, që do të thotë se ka një rritje prej 6.3 %. Ndërsa, krahasuar me bilancin e energjisë elektrike për vitin 2024 prodhimi është realizuar rreth 90.7 %.

Tabela më poshtë paraqet prodhimin nacional si dhe shpenzimet vetanake sipas njësive dhe muajve gjatë vitit 2023.

Tab. 6.6 Prodhimi i energjisë elektrike në vitin 2024

Prodhuesit GWh	Gjithsej	Jan	Shku	Mar	Pri	Maj	Qer	Korr	Gush	Shta	Tet	Nën	Dhje
TC A3 bruto	713.7	98.5	96.1	48.2	54.4	40.9	27.8	101.7	100.3	61.3	0.0	2.6	82.1
TC A4 bruto	702.8	3.2	77.2	95.7	37.5	78.4	61.7	0.0	0.0	85.1	82.1	91.2	90.6
TC A5 bruto	804.8	103.1	17.4	46.3	99.7	56.5	93.3	73.4	96.5	36.1	96.1	86.4	0.0
TC A Shpenz vet	284.0	25.4	23.1	24.2	25.0	22.4	24.1	22.6	24.7	23.4	23.2	23.7	22.3
TC A prag	1,937.2	179.3	167.5	165.9	166.7	153.4	158.7	152.5	172.1	159.1	155.1	156.6	150.3
TC B1 bruto	2,036.8	184.6	189.2	193.5	168.8	204.3	180.0	86.2	81.1	182.0	201.7	191.2	174.3
TC B2 bruto	1,920.3	177.8	188.1	180.9	173.3	196.2	183.7	184.9	159.3	0.0	127.8	176.7	171.6
TC B Shpenz vet	413.9	38.9	38.7	37.5	34.2	38.7	38.2	27.8	25.6	18.4	38.7	41.2	36.1
TC B prag	3,543.2	323.5	338.6	336.9	307.9	361.9	325.5	243.3	214.8	163.7	290.8	326.7	309.8
Ujmani	62.2	6.5	6.1	5.5	8.0	7.7	5.5	5.5	4.8	3.7	2.9	2.5	3.5
Lumbardhi	30.2	4.3	2.7	4.0	8.1	6.0	1.3	0.0	0.0	0.1	1.2	0.8	1.7
Kitka	84.2	11.0	10.3	9.2	6.8	6.5	4.5	5.5	5.3	4.5	6.8	6.2	7.6
Sowi	260.8	35.9	32.9	28.7	21.1	20.4	15.2	12.5	13.1	20.9	15.9	16.7	27.3
BRE Distr.	141.0	16.4	10.5	17.3	23.9	26.0	10.7	5.9	3.8	5.0	5.9	4.3	11.2
Gjithsej	6,058.9	576.9	568.6	567.4	542.4	581.9	521.5	425.2	413.9	357.0	478.7	514.0	511.5
Bilanci 2024	6,678.6	636.1	571.2	633.9	539.1	630.0	490.1	399.7	437.6	562.2	515.1	576.5	686.9
Raporti tot./bil	90.7%	90.7%	99.5%	89.5%	100.6%	92.4%	106.4%	106.4%	94.6%	63.5%	92.9%	89.2%	74.5%

Prodhimi bruto i termocentraleve në vitin 2024 ka qenë 6,178 MWh, prej të cilit 698 MWh apo 11.3% është konsumuar nga vet termocentralet si shpenzim vetanak. Një pjesë e këtyre shpenzimeve vetanake (për të dy gjeneratorët TC Kosova A dhe TC Kosova B) realizohet drejtpërsëdrejti nga impiantet e brendshme, ndërsa pjesa tjetër futet në sistemin e transmetimit dhe pastaj konsumohet nga termocentralet.

Figura e mëposhtme paraqet pjesëmarrjen e gjeneratorëve në prodhimin e përgjithshëm të energjisë elektrike në vitin 2024.

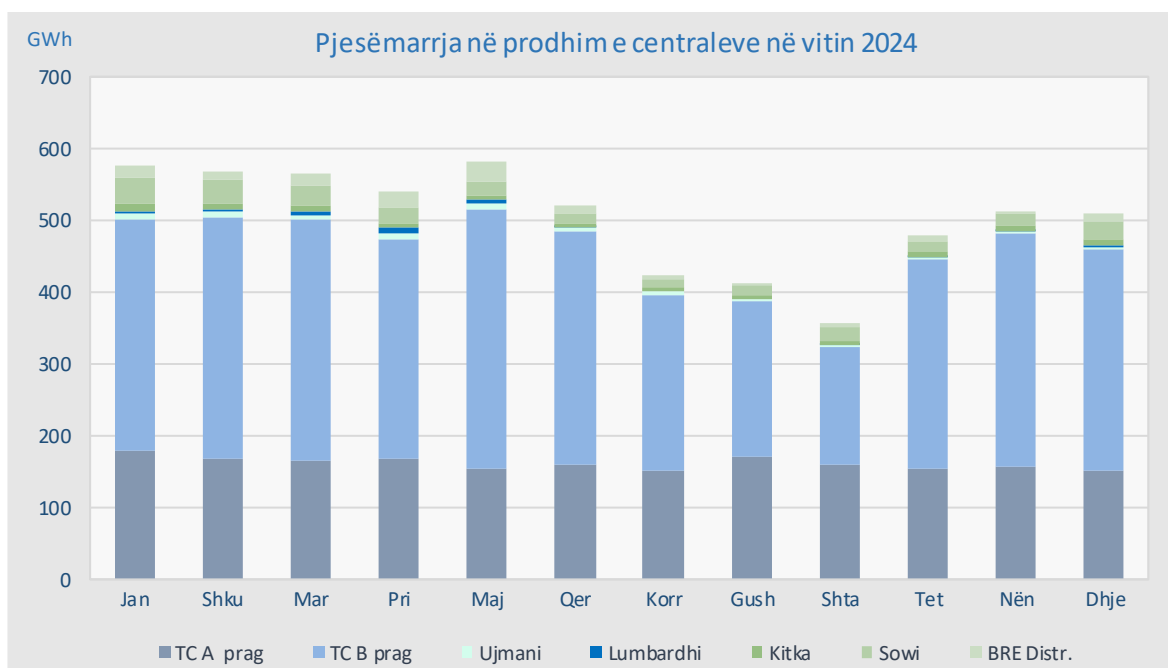

Fig. 6.4 Prodhimi i njësive gjeneruese në vitin 2024

Prodhimi i BRE-ve të kyçura në rrjetin e transmetimit në vitin 2024 ka qenë 437.5 GWh dhe është më i ulët për 24.8 % krahasuar me vitin 2023. Poashtu, prodhimi i BRE-ve të kyçura në rrjetin e shpërndarjes ka qenë 141 GWh, dhe është për 24.4 % më i ulët krahasuar me vitin 2023.

Tabelat e mëposhtme paraqesin prodhimin e energjisë elektrike nga BRE-të të kyçura në rrjetin e transmetimit, përkatësisht në rrjetin e shpërndarjes.

Tab. 6.7 Prodhimi i BRE-ve të kyçura në rrjetin e transmetimit në vitin 2024

BRE në transmetim	Kapaciteti instalues MW	Prodhimi MWh	Pjesëmarrja në prodhim* %
HC Ujmani	35.00	62,209	14.22
HC Kaskada Lumbardh	32.15	30,225	6.91
Air Energy/Kitka	32.40	84,230	19.25
PEE Selaci	103.41	260,792	59.62
Gjithsej BRE	202.96	437,456	100%

* Pjesëmarrja e njësive gjeneruese ndaj prodhimit të BRE në transmetim

Tab. 6.8 Prodhimi i BRE-ve të kyçura në rrjetin e shpërndarjes në vitin 2024

BRE Distribucion	Kapaciteti instalues MWh	Prodhimi MWh	Pjesëmarrja në prodhim* %
Hidrocentrale	65.28	123,184	87.3
Centrale me ere	1.35	0	0.0
Centrale fotovoltaike	14.00	17,840	12.7
Gjithsej	80.63	141,024	100

* Pjesëmarrja e njësive gjeneruese ndaj prodhimit të BRE në shpërndarje

Operimi i njësive gjeneruese

Krahasuar me vitin e kaluar numri i rënieve nga operimi i njësive gjeneruese me linjit ka qenë pak më i lartë, që dëshmon se besueshmëria dhe qëndrueshmëria e termocentraleve po bie nga viti në vit. Në tabelën e mëposhtme janë të paraqitura të gjitha llojet dhe shpeshtësia e ndaljeve dhe disponueshmëria në orë pune e termocentraleve për vitin 2024, ku vërehet se disponueshmëria e njësive gjeneruese të TC Kosova B2 ka qenë e mirë.

Tab. 6.9 Ndalesat e njësive gjeneruese 2024

2024	TC Kosova A			TC Kosova B	
	A3	A4	A5	B1	B2
Ndalesat e planifikuara	4	3	2	2	2
Ndalesat e paplanifikuara	0	3	3	4	8
Rëniet	1	1	1	3	8
Gjithsej ndalesa	5	7	6	9	18
Orë pune	5,376	5,509	6,120	7,587	7,310

Orët e operimit të njësive gjeneruese të TC Kosova A dhe TC Kosova B në formë grafike janë paraqitur në figurën e mëposhtme, me variacione sipas njësive, ku vërehet se njësia B1 dhe B2 kanë operuar me mbi 80 % të orëve të vitit respektivisht 86.6% dhe 83.4%, përderisa njësitë A3, A4 dhe A5 kanë operuar respektivisht 61.4%, 62.9% dhe 69.9% në vit.

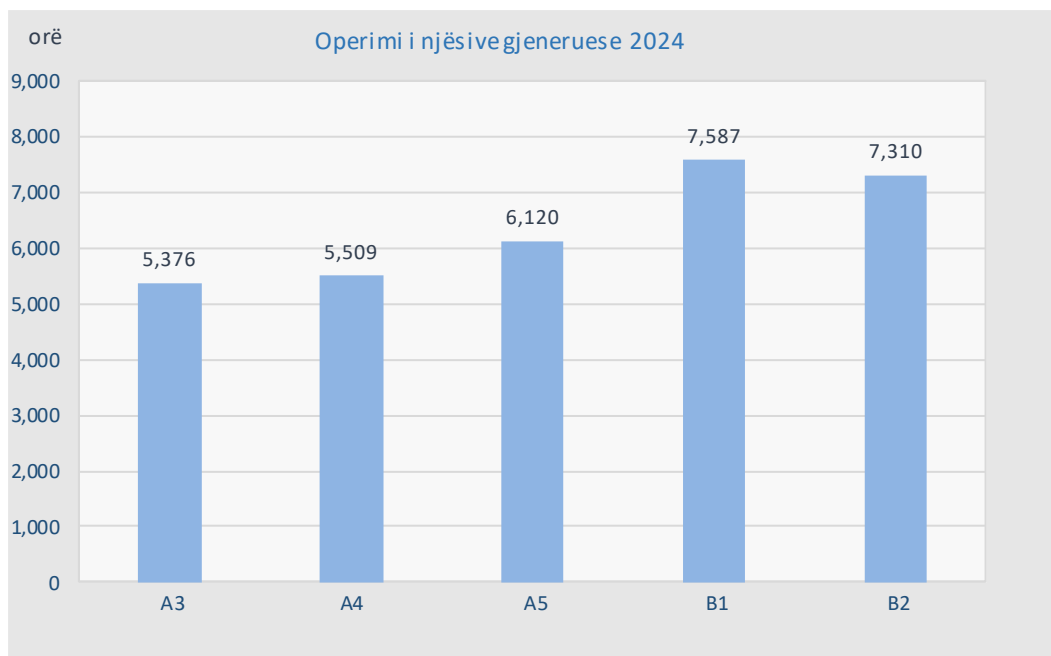

Fig. 6.5 Operimi i njësive gjeneruese në vitin 2024

Figura e mëposhtme paraqet prodhimin e njësive gjeneruese për periudhën 2014 – 2024.

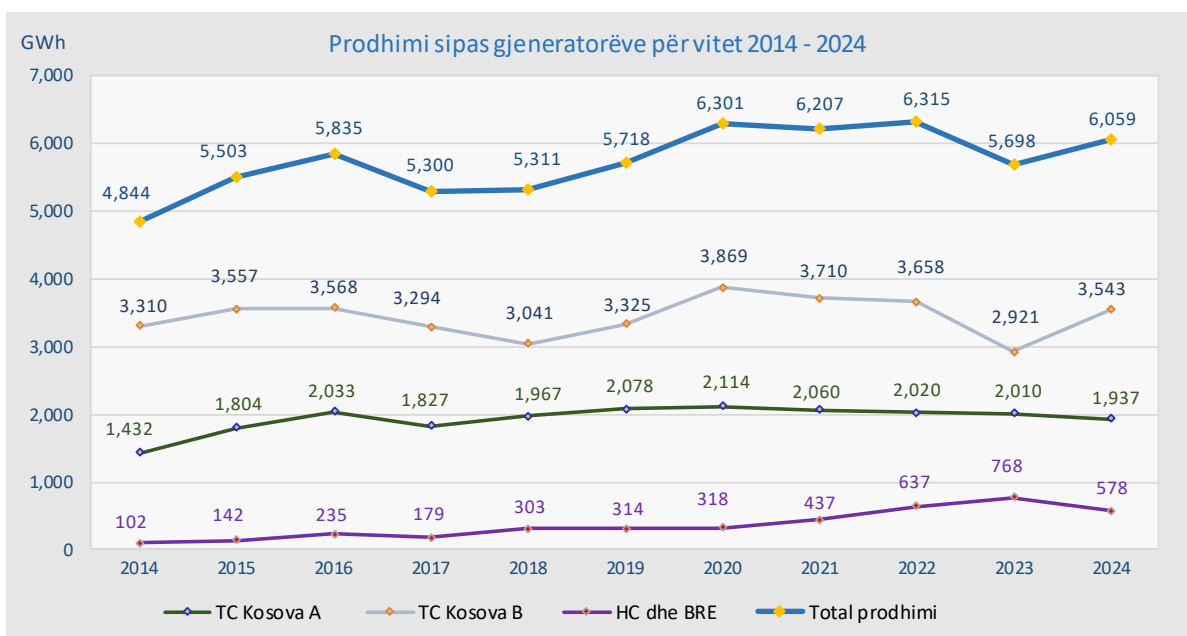

Fig. 6.6 Prodhimi i energjisë elektrike për vitet 2014 – 2024

6.4 Sistemi i transmetimit

Transmetimi si aktivitet i rregulluar i energjisë është përgjegjës për funksionimin, menaxhimin, mirëmbajtjen, zhvillimin dhe ndërtimin e rrjetit të transmetimit dhe linjave të transmetimit dhe balancimin e sistemit, si dhe për të siguruar aftësinë afatgjatë të rrjetit për të përmbushur kërkesat që nevojiten për transmetimin e energjisë elektrike.

Rrjeti i transmetimit të sistemit elektroenergjetik të Kosovës është mjaft i zhvilluar dhe ofron siguri të mjaftueshme të sistemit dhe është i ndërlidhur mirë me sistemin rajonal dhe Evropian përmes linjave interkonektive me:

- Shqipërinë, Maqedoninë Veriore, Malin e Zi dhe Serbinë – me linja 400 kV;
- Shqipërinë dhe Serbinë – me linja 220 kV; dhe
- Serbinë - me dy linja 110 kV.

Rrjeti i transmetimit të sistemit elektroenergjetik të Kosovës plotëson nevojat vendore të transmetimit si dhe kriterin N-1 për të gjithë nivelit e tensionit të lartë.

Në tabelat e mëposhtme janë paraqitur kapacitetet transformuese dhe linjat e rrjetit të transmetimit, sipas nivelit të tensionit:

Tab. 6.10 Nënstacionet në rrjetin e transmetimit

Transformimi (kV/kV)	Pronari	Nr. i NS	Nr. i TR	Fuqia (MVA)
400/220	KOSTT	1	3	1200
400/110	KOSTT	2	4	1200
220/110	KOSTT	3	9	1350
220/35	Feronikel	1	2	320
220/35/10(20) (Besiana)	KOSTT	1	1	40
220/10(20) (Besiana)	KOSTT	-	1	40
220/10(20)	KOSTT	1	2	80
110/35/10(20)	KOSTT	7	8	317.5
110/35/6.3	Trepça	1	2	126
110/6.3	Trepça	-	1	31.5
110/35	Ujmani	1	1	20
110/6.3	Sharri	1	2	40
110/10(20)	KOSTT	14	26	949.5
110/35	KOSTT	11	19	641
110/10	KOSTT	6	8	252
35/110 (Deçan)	Kelkos	-	1	40
Gjithsej		50	90	6,648

Tab. 6.11 Linjat në rrjetin e transmetimit

Tensioni (kV)	Pronari	Gjatësia (km)
400	KOSTT	279.5
220	KOSTT	238.5
110	KOSTT	912.1
Gjithsej		1,430.1

Skema më poshtë paraqet informata bazë mbi numrin e nënstacioneve (NS), transformatorëve (TR) dhe fuqinë instaluese transformuese, gjatësinë e linjave, si dhe centralet e kyçura në nivelin përkatës të tensionit.

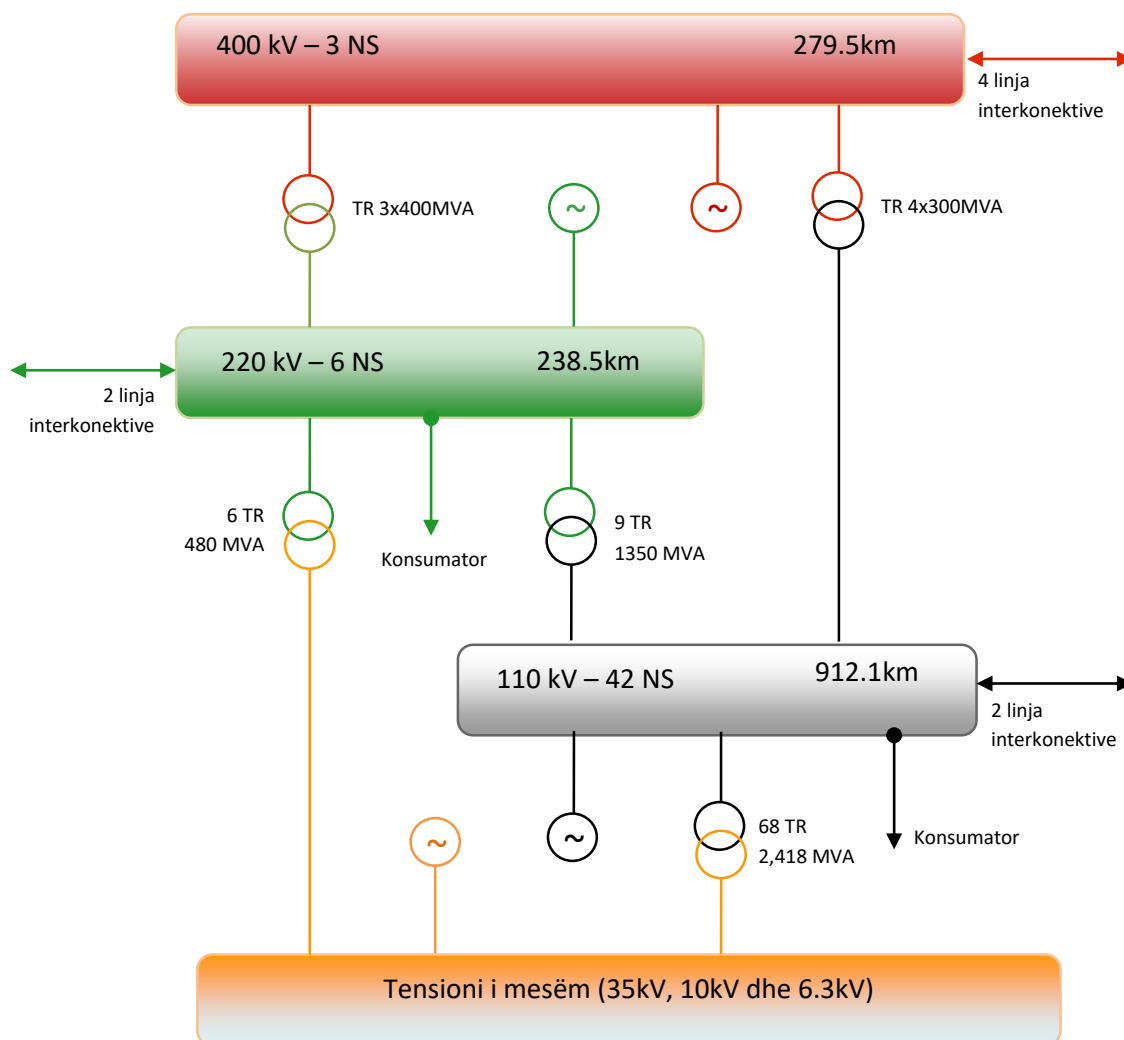

Fig. 6.7 Të dhënat bazë të rrjetit të transmetimit

6.4.1 Rrjedhat e energjisë elektrike në rrjetin e transmetimit

Sistemi i transmetimit në Kosovë është i ndërlidhur mirë me sistemin rajonal dhe Evropian përmes linjave interkonektive me vendet fqinje dhe ka kapacitete të mjaftueshme për të përballuar rrjedhat e energjisë në sistem, për të mbuluar kërkesën e konsumatorëve nga prodhimi vendor dhe importi por edhe për eksportet eventuale të tepricave të energjisë elektrike, e po ashtu edhe për energjinë e cila kalon si transit nga vendet tjera.

Duhet theksuar se transiti i energjisë elektrike ngarkon rrjetin duke shtuar humbjet, amortizimin e rrjetit, si dhe nevojën për mirëmbajtje të rrjetit të transmetimit, për të cilat operatori kompensohet përmes Mekanizmit ITC. Transiti i energjisë elektrike rrjetin e Kosovës në vitin 2024 ka qenë 1,970 GWh apo rreth 29.7 % krahasuar me kërkesën apo 21% ndaj gjithsej hyrjes ne rrjetin e transmetimit.

Figura e mëposhtme paraqet rrjedhat e energjisë nëpër të gjitha linjat ndërlidhëse (interkonektive) në të dyja drejtimet (hyrje, dalje).

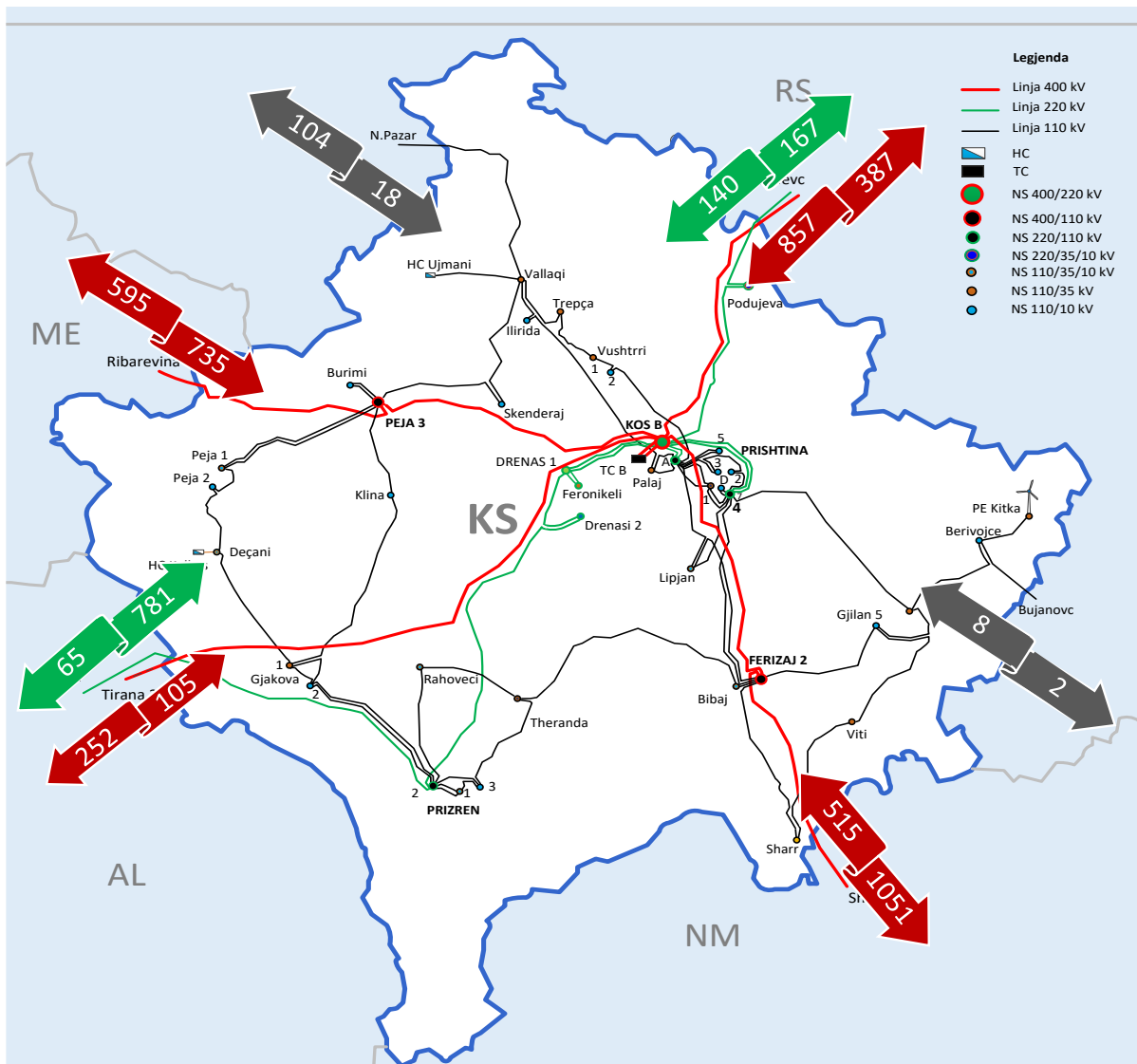

Fig. 6.8 Rrjedhat e energjisë nëpër linjat ndërlidhëse (interkonektive)

6.4.2 Investimet në sistemin e transmetimit

Gjatë vitit 2024 në rrjetin e transmetimit janë bërë investime, ku projektet investive janë paraqitur në kategoritë si më poshtë:

Projektet që kanë përfunduar në vitin 2023 dhe janë nën afat garantues njëvjeçar

Gjatë vitit 2023, projekti ka përfunduar teknikisht dhe financiarisht dhe në vitin 2024 ka përfunduar edhe afati garantues njëvjeçar dhe asetet kanë kaluar në Sistemin e Transmetimit:

Projekti në Kastriot që përfshinë:

- Ndërtimi i NS. 110/35/10(20) kV Ferizaj 3 (Kastrioti) me transformator 40MVA, edhe gjatë vitit 2024 ka mbetur me status të njejtë, dhe
- Ndërtimi i linjës/kabllos 110kV për kyçe të nënstacionit të ri 110/35/10(20) kV Kastrioti, procesi i ndërtimit të linjës është vonuar, për shkak të pezullimit nga MMPHI

Projektet e financuara nga KOSTT, ku kontrata është nënshkruar gjatë vitit 2021/2022 dhe janë në fazën e implementimit

- Ndërtimi i linjës/kabllos 110kV për kycje të nënstacionit të ri 110/35/10(20) kV Kastrioti, procesi i ndërtimit të linjës është vonuar, për shkak të pezullimit nga MMPHI
- Ndërtimi i NS. 110/35/10(20) kV Fushë Kosova, Projekti është realizuar sipas kontratës me kohë dhe buxhet. Në bazë të protokollit të punëve të kryera deri në fund të vitit 2024 në total janë përfunduar diku rreth 98% e punëve. Pas komisionimit me datën 19.12.2024 është energjizuar nënstacioni.

Projektet e financuara nga KOSTT dhe të tenderuar gjatë vitit 2024

- Furnizimi dhe instalimi i Transformatorit të fuqisë 40MVA për NS Fushë Kosova
- Përgatitja e dokumentacionit ndërtimor projektues për NS 220/35/10(20) kV Malisheva

Projektet e fazës së VI dhe VII – Financim nga Banka Gjermane për Zhvillim KfW të realizimit të projekteve.

Sipas Planit Investues ky grup i projekteve është planifikuar të financohet bashkëfinancim KfW /KOSTT. Huamarrja ndërmjet Qeverisë së Republikës së Kosovës, KfW (Kreditanstalt für Wiederaufbau) dhe KOSTT në kuadër të bashkëpunimit ndërshtetëror ndërmjet Republikës së Kosovës dhe Republikës Federale të Gjermanisë. Projektet e planifikuara janë si më poshtë:

- Shërbimet konsulente për përgatitjen e tender dosjes dhe mbikëqyrje të realizimit të projekteve;
 - LOT 1 - NS 110/10(20) kV Dragashi me transformatorë 1x40MVA dhe linja transmetuese;
 - Shunt reaktori 100 MVAr në NS Ferizaji 2
- LOT 2 - SCADA dhe Telekomi;
 - Furnizimi dhe instalimi i pajisjeve për adaptimin e SCADA (RTU & SCS);
 - Ndërrimi i sistemit ekzistues SCADA/EMS për Qendrën Nacionale Dispeqerike dhe Qendrën Emergjente Dispeqerike;
 - Migrimi dhe avansimi i sistemit të telekomit
- LOT 3: Furnizimi dhe instalimi i transformatorëve të fuqisë 40 MVA në NS:
 - Furnizimi me transformator të fuqisë 110/10(20) kV në NS. Fushë Kosova;
 - Furnizimi me transformator të fuqisë në NS 110/10(20) kV në NS. Ferizaj 3- Kastrioti;
 - Ndërrimi i transformatorit të fuqisë në NS. Gjakova 1, 110/10(20)/35 kV;
 - Ndërrimi i transformatorit të fuqisë në NS. Prishtina 5, 110/10(20) kV;
 - Ndërrimi i transformatorit të fuqisë në NS Prizren 1, 110/10(20)/35 kV;
 - Ndërrimi i transformatorit të fuqisë në NS Peja 1, 110/10(20)/35 kV;
 - Ndërrimi i transformatorit të fuqisë në NS Ferizaj 110/10(20)/35 kV;
 - Ndërrimi i transformatorit të fuqisë në NS Deçan, 110/10(20) kV;

- LOT 4: Linjat transmetuese Kredi / Grant (WBIF):
 - Linja ajrore /kabllore e re e dyfishtë dhe demontimi i linjës ekzistuese në mes të NS Prizreni 1 dhe NS Prizreni 2;
 - Re-vitalizimi i linjës 110kV NS Prizren 1 - Prizren 3;
 - Fusha e re e linjës 110kV në NS Prizreni 1;
 - Linja e dyfishtë ajrore 110kV NS. Dragash - Zhur (fondi i linjës së dyfishtë), vetëm me një përçues;
 - Linja e re e njëfishtë ajrore NS Zhur – NS Prizren 2;
 - Linja e re ajrore 110kV NS Dragash – NS Kukës (kufi me Shqipërinë);
 - Linja e re e njëfishtë kabllore 110 kV NS Prishtina 4 - NS Prishtina 2.

Viti 2024 karakterizohet edhe me vazhdimësinë e punës në grupin punues qeveritar në procesin e zhvillimit të programit të marrëveshjes së financimit nga Shtetet e Bashkuara të Amerikës përmes fondacionit të MCC, për projektin e instalimit të baterive. Për KOSTT do të investohet për sigurimin dhe ruajtjen e energjisë në kapacitet prej 45 MW i cili do të shfrytëzohet për rregullim sekondar.

6.4.3 Ngarkesat maksimale dhe kërkesa për energji në sistemin elektroenergetik

Për të analizuar funksionimin e sistemit elektroenergetik, ndër të tjera rëndësi ka edhe vlera e ngarkesave maksimale (pikut) e për këtë merren zakonisht pesë (5) ngarkesat maksimale të realizuara në orë dhe ditë të ndryshme të vitit. Në tabelën e mëposhtme janë paraqitur vlerat e ngarkesave maksimale (pikut) për vitin 2024.

Tab. 6.12 Vlerat e ngarkesave maksimale (pikut) në vitin 2024

Ngarkesa maksimale Pmax (MW)	Data	Ora
1,472	26.12.2024	23
1,465	25.12.2024	24
1,449	24.12.2024	17
1,437	29.12.2024	23
1,363	11.01.2024	23

Ngarkesa maksimale në sistemin elektroenergetik të Kosovës është regjistruar me 26 dhjetor 2024 në orën 23:00 në vlerë 1,472 MW, që është më e lartë se ngarkesa maksimale në vitin 2023 ku ka qenë 1,413 MW. Ngarkesa minimale është regjistruar më 26 maj 2024 në ora 06:00 në vlerë 317 MW.

Siç është cekur edhe më lartë, për shkak të jofleksibilitetit të sistemi energjetik, e sidomos jofleksibilitetit në termocentralet ekzistuese, ndodhë që në të njëjtën ditë, madje edhe në të njëjtën orë të kemi importe dhe eksporte të energjisë elektrike. Andaj, në përgjithësi brenda të njëjtës ditë, në orët e ditës (tarifa e lartë) prodhimi nuk e mbulon kërkesën dhe nevojitet të importohet energji elektrike, ndërsa gjatë natës (tarifa e ulët) ka teprica të energjisë elektrike të cilat duhet të eksportohen.

Dallimi në mes të mesatares mujore të maksimumeve dhe minimumeve ditore të konsumit gjatë muajve të vitit 2024 është paraqitur në diagramin e mëposhtëm.

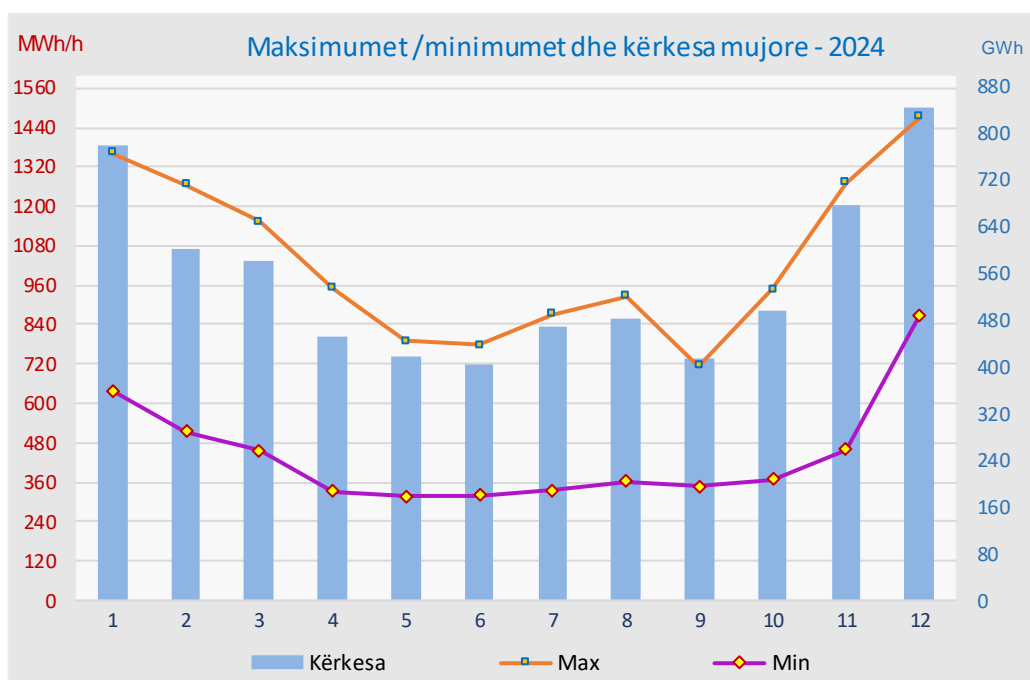

Fig. 6.9 Mesatarja mujore e kërkesës dhe ngarkesat maksimale/minimale ditore 2024

Reduktimet si pasojë e mungesës së energjisë elektrike

Bazuar në raportet e operatorëve, gjatë vitit 2023 reduktimet e energjisë elektrike si pasojë e mungesës së energjisë kanë qenë të vogla dhe në total kanë qenë në sasi prej 76 MWh.

Duhet theksuar se Bordi i ZRrE në fund të vitit 2018 ka nxjerrë vendimin për ndalimin e reduktimeve për mungesë të energjisë, përveç në rastet kur rrezikohen stabilimentet.

Siç mund të vërehet nga diagrami më poshtë, me gjithë përpjekjet për eliminimin e reduktimit të furnizimit për shkak të mungesës së energjisë elektrike, gjatë viteve janë realizuar reduktime. Viteve të fundit reduktimet janë zvogëluar dukshëm dhe në disa vite janë eliminuar plotësisht.

Figura më poshtë paraqet reduktimet për mungesë të energjisë elektrike ndër vite.

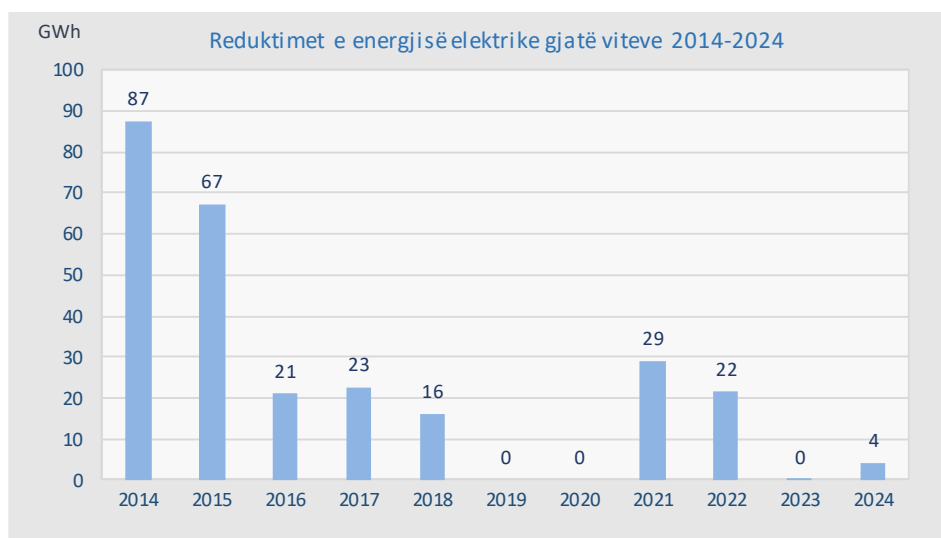

Fig. 6.10 Reduktimet e konsumit gjatë viteve 2014 - 2024

6.4.4 Kërkesa për energji elektrike dhe humbjet në rrjetin e transmetimit

Kërkesa e përgjithshme nacionale e energjisë elektrike në vitin 2024 ka qenë 6,610 GWh dhe paraqet një ulje prej 1.26 % krahasuar me vitin 2023, kur ka qenë 6,695 GWh, kurse krahasuar me parashikimin në bilancin elektroenergjetik 2024 kërkesa është për 8.56 % më e ulët.

Në tabelën 6.13 është paraqitur kërkesa e përgjithshme dhe humbjet në transmetim të realizuara në vitin 2024 dhe të krahasuara me bilancin elektroenergjetik 2024.

Tab. 6.13 Kërkesa e përgjithshme dhe humbjet në rrjetin e transmetimit në vitin 2024

2024	Kërkesa bruto realizim	Kërkesa bruto bilanci	Raporti Realiz./Bilanc	Humbjet në transmetim realizimi		Humbjet në transmetim bilanci	
	MWh	MWh	%	MWh	%	MWh	%
Janar	783,790	857,988	91.35	14,574	1.86	14,941	1.74
Shkurt	604,320	748,778	80.71	10,510	1.74	13,110	1.75
Mars	588,425	709,602	82.92	10,393	1.77	12,895	1.82
Prill	464,673	637,286	72.91	8,232	1.77	11,235	1.76
Maj	431,421	498,451	86.55	7,522	1.74	11,539	2.31
Qershor	404,883	445,504	90.88	7,214	1.78	9,317	2.09
Korrik	464,886	474,268	98.02	8,240	1.77	8,848	1.87
Gusht	461,773	456,456	101.16	8,151	1.77	9,232	2.02
Shtator	409,318	427,333	95.78	7,115	1.74	10,627	2.49
Tetor	486,977	533,926	91.21	9,131	1.88	10,838	2.03
Nëntor	667,833	624,249	106.98	14,027	2.10	11,793	1.89
Dhjetor	842,415	816,117	103.22	18,427	2.19	14,659	1.80
Gjithsej	6,610,715	7,229,958	91.44	123,537	1.87	139,034	1.92

Nga viti 2011 ka stabilizim të kërkesës për energji elektrike, me luhatje të vogla nga viti në vit, dhe në vitin e fundit vërehet një ulje e vogël që mund të shihet në figurën e mëposhtme.

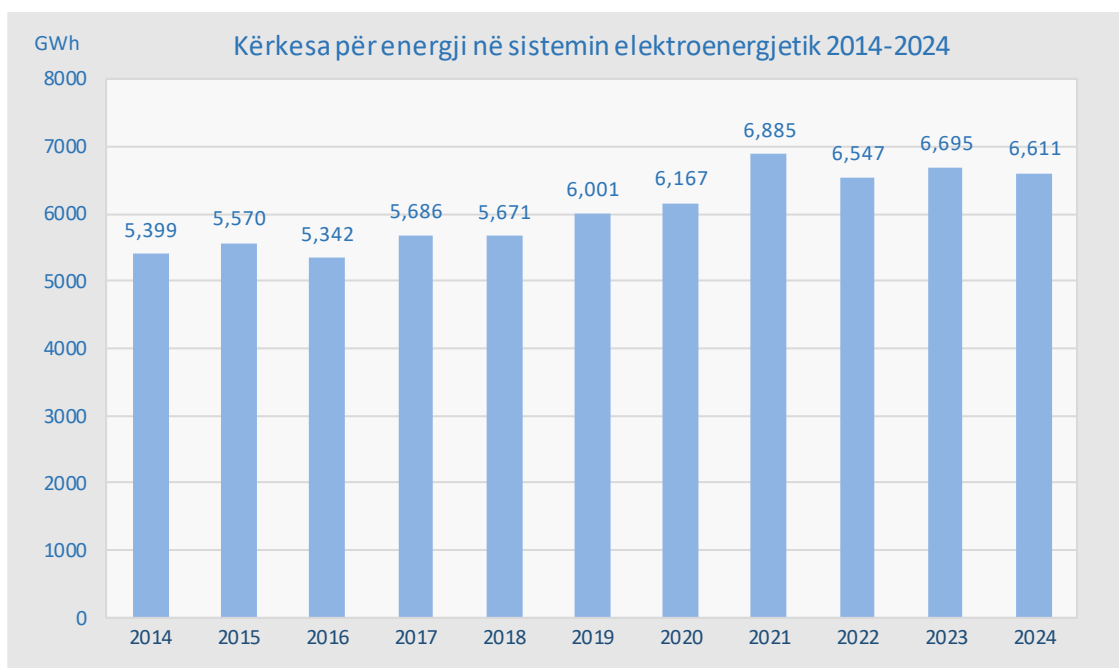

Fig. 6.11 Kërkesa e përgjithshme në sistemin elektroenergetik 2014-2024

Kërkesa e përgjithshme e energjisë elektrike ndahet në konsumin e konsumatorëve të kyçur në rrjetin e transmetimit, konsumin në sistemin e shpërndarjes (përfshirë humbjet), konsumin vetanak për nevojat e stabilimenteve prodhuese, si dhe humbjet e transmetimit, dhe kjo është paraqitur në tabelën e mëposhtme e ndarë sipas kategorive për vitin 2024.

Tab. 6.14 Kërkesa sipas kategorive dhe humbjet e energjisë

Kërkesa për energji 2024	Total
	MWh
Konsumi bruto në shpërndarje*	6,258,271
Konsumatorët e parregulluar	119,989
Konsumi intern i KEK-ut	108,918
Humbjet në transmetim	123,537
Kërkesa e përgjithshme	6,610,715
Shpenzimet vetanake të KEK nga transmetimi	149,122

(*) Energjia elektrike e pranuar në shpërndarje nga transmetimi + prodhimi në shpërndarje

Energjia elektrike që merret nga rrjeti i transmetimit për konsumin vetanak për nevojat e stabilimenteve prodhuese në vitin 2024 ka qenë 149 GWh.

Kërkesa për energji elektrike ndryshon sipas periudhës së shpenzimit por edhe sipas kategorive të konsumatorëve, dhe kjo është paraqitur në formë tabelare në vijim ku janë përfshirë edhe humbjet në rrjetin e transmetimit dhe shpërndarjes (humbjet teknike dhe komerciale)

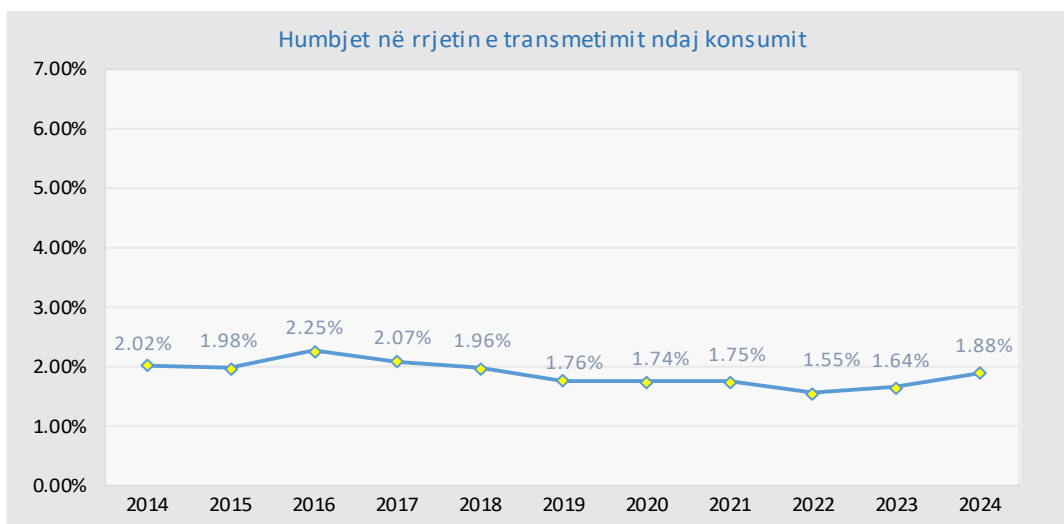
Tab. 6.15 Pjesëmarrja e kategorive të ndryshme në kërkesën e përgjithshme 2024

Kategoritë (GWh)	Gjithsej	Jan	Shku	Mar	Pri	Maj	Qer	Korr	Gush	Shta	Tet	Nën	Dhje
220 kV (Ferronikeli)	28.4	2.8	2.7	2.9	3.3	2.5	2.3	2.3	1.8	1.7	1.9	2.1	2.0
110 kV (Trepça)	19.3	1.9	1.8	1.3	1.4	1.6	1.5	1.1	1.2	1.7	1.9	1.9	2.0
110 kV (Sharrcem)	72.4	2.9	4.5	7.2	5.4	6.4	6.5	6.5	6.8	6.8	7.0	6.6	5.8
35 kV	56.9	4.3	4.0	4.9	4.5	4.4	4.6	5.4	5.1	4.9	4.8	4.8	5.1
10 kV	493.9	45.5	40.6	40.9	35.6	36.4	37.6	42.5	42.1	37.5	40.2	45.7	49.4
Amvisnia	3,156.3	398.5	297.6	273.5	226.0	208.6	182.2	214.2	220.2	184.2	224.8	311.5	414.9
0.4 kV I	510.8	47.3	41.4	41.2	35.7	36.9	39.4	46.2	45.5	38.0	40.0	46.5	52.7
0.4 kV II	817.1	82.0	70.8	64.2	54.7	55.9	59.3	73.3	73.6	57.9	58.4	75.0	91.8
Ndriqimi publik	42.3	4.2	3.6	3.6	3.1	2.9	2.5	2.8	3.1	3.3	3.9	4.4	4.8
Konsumi v eri	207.3	27.5	26.3	22.3	17.7	13.9	11.7	11.0	11.1	10.9	14.5	18.7	21.7
Gjithsej faktuar	5,404.4	616.8	493.4	462.1	387.2	369.6	347.6	405.3	410.4	347.1	397.3	517.2	650.3
Konsumi KEK	108.9	10.4	9.1	9.9	8.8	9.2	8.1	8.4	7.4	7.9	9.8	9.6	10.3
Humbjet OSSH	973.8	142.0	91.3	106.0	60.4	45.1	41.9	43.0	35.8	47.2	70.7	127.0	163.4
Humbjet KOSTT	123.5	14.6	10.5	10.4	8.2	7.5	7.2	8.2	8.2	7.1	9.1	14.0	18.4
Gjithsej	6,610.7	783.8	604.3	588.4	464.7	431.4	404.9	464.9	461.8	409.3	487.0	667.8	842.4

Kërkesa për energji elektrike, e paraqitur në tabelën 6.15, ndryshon sipas muajve, dhe te disa kategori ky ndryshim është mjaft i theksuar, si p.sh. konsumi familjar dhe humbjet komerciale që janë më të larta në sezonin dimëror, gjë që është kryesisht për shkak të shfrytëzimit të energjisë elektrike për ngrohje.

Humbjet në sistemin e transmetimit, janë në nivel të pranueshëm falë investimeve të bëra nga KOSTT dhe janë përafërsisht në të njëjtin nivel me humbjet në rrjetet transmetuese në rajon dhe Evropë.

Në figurën më poshtë janë paraqitur humbjet në përqindje në rrjetin e transmetimit ndaj kërkesës përgjithshme të sistemit elektroenergetik të Kosovës.

Fig. 6.12 Humbjet në përqindje në rrjetin e transmetimit 2014-2024

Humbjet e paraqitura në figurën më lartë janë humbjet në përqindje të kalkuluara ndaj kërkesës vendore dhe kanë qenë 1.87%, ndërsa për nivelin e humbjeve në transmetim ndikon e tërë energjia

e futur në sistemin e transmetimit. Pra për kalkulimin e përqindjes së humbjeve ndaj ngarkimit të rrjetit të transmetimit duhet që të përfshihen përveç kërkesës vendore edhe rrjedhat tjera siç është transiti si dhe energjia për shpenzimet vetanake të gjeneratorëve, etj. Përqindja e humbjeve në transmetim e llogaritur në këtë formë është 1.25 %.

6.5 Sistemi i shpërndarjes së energjisë elektrike

Rrjeti i shpërndarjes, si aktivitet i rregulluar i energjisë, është përgjegjës për operimin dhe mirëmbajtjen e sistemit të shpërndarjes dhe menaxhimin e gjeneratorëve të kyçur në sistemin e shpërndarjes.

Rrjeti i shpërndarjes përbëhet nga linjat e tensionit 35 kV, 10(20) kV, 6 kV dhe 0.4 kV, si dhe nënstationet përkatëse të nivelit 35/x kV, 10(20)/0.4 kV dhe 6/0.4 kV.

Të dhënat bazike të nënstationeve dhe linjave përfshirë kapacitetin, transformimin dhe gjatësinë e linjave të sistemit të shpërndarjes janë paraqitur në tabelat në vijim.

Tab. 6.16 Nënstationet dhe transformatorët sipas nivelit të tensionit në OSSH

Transformimi (kV/kV)	Pronari	Nr. i NS	Nr. i TR	Fuqia e instaluar (MVA)
35/10	KEDS	38	87	633.00
35/10	Privat	11	15	68.40
35/20	KEDS	2	5	40.00
35/6 kV	Privat	5	12	43.00
35/0.4kV	Privat	19	29	27.00
10(20)/0.4	KEDS	2,607	2,702	1,375.32
10(20)/0.4	Privat	3,568	3,585	1,872.69
10/20	KEDS	1	3	14.00
10/0.4	KEDS	2,896	2,896	918.73
10/0.4	Privat	1,247	1,253	606.00
6(3)/0.4	KEDS	66	66	12.77
6/0.4	Privat	1	1	1.00
Gjithsej		10,461	10,654	5,611.91

Tab. 6.17 Linjat në OSSH

Tensioni (kV)	Pronari	Rrjeti ajror (km)	Rrjeti kabllor (km)	Gjithsej (km)
35 kV	KEDS	484	140	625
10(20) kV	KEDS	1,736	606	2,342
10 kV	KEDS	4,165	904	5,069
6 kV	KEDS	42	8	50
3 kV	KEDS	4	1	5
0.4 kV	KEDS	18,236	2,755	20,990
Gjithsej		24,667	4,414	29,081

Skema më poshtë paraqet informata bazë mbi numrin e nënstacioneve (NS), transformatorëve (TR) dhe fuqinë transformuese (MVA), gjatësinë e linjave, si dhe centralet kyçura në nivelin përkatës të tensionit.

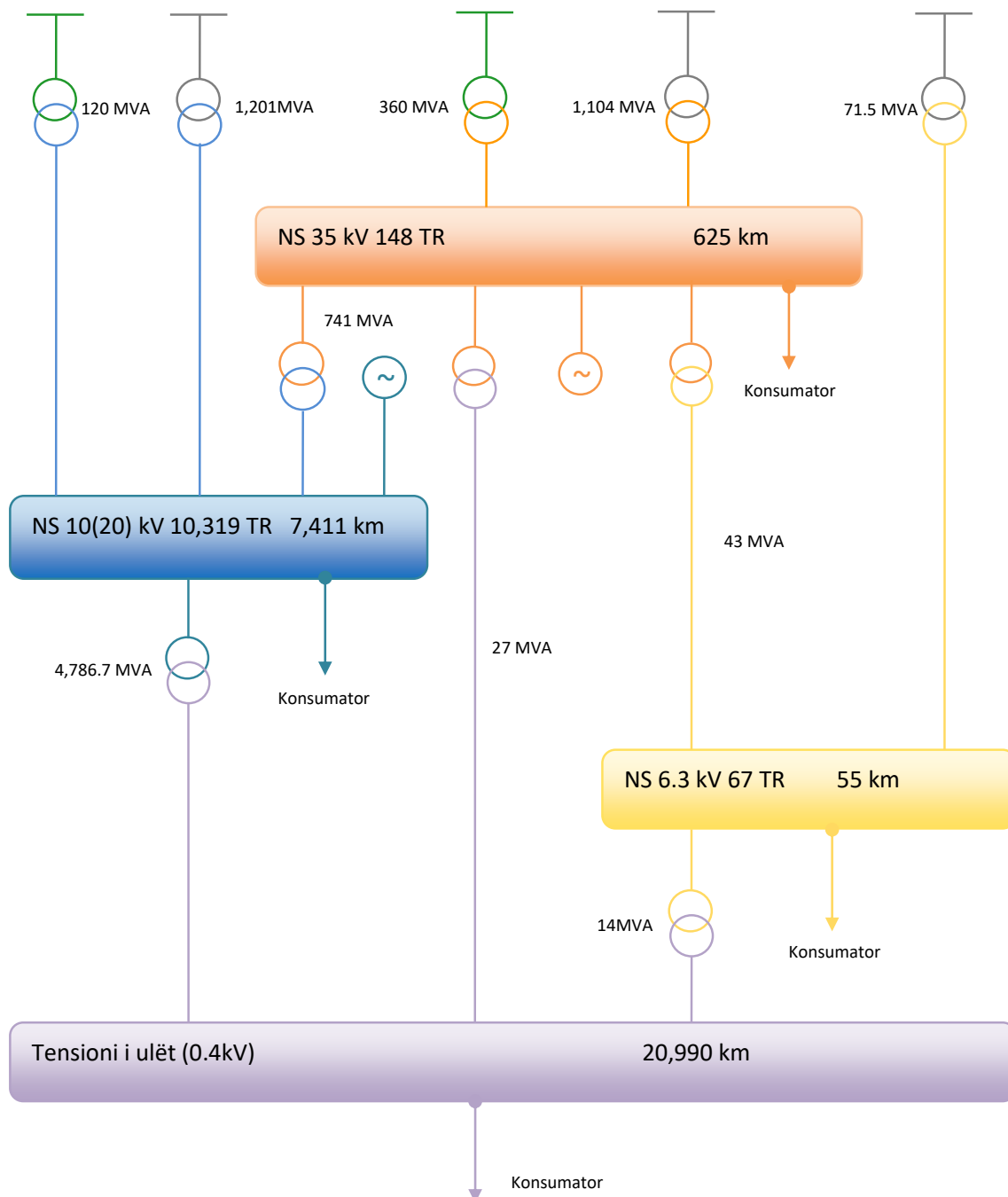

Fig. 6.13 Të dhënat bazë të sistemit të shpërndarjes

6.5.1 Investimet në sistemin e shpërndarjes

Operatori i Sistemit të Shpërndarjes investon vazhdimisht në rrjetin e shpërndarjes bazuar në buxhetin e ndarë të investimeve të aprovuar nga Zyra e Rregullatorit të Energjisë, dhe në këtë mënyrë rritë funksionimin e sistemit të shpërndarjes për të ofruar furnizim të besueshëm me energji elektrike,

si dhe rritje të kapacitetit të rrjetit ekzistues. Investimet përfshijnë projekte në rrjetin e tensionit të mesëm dhe të ulët si dhe në projekte në digjitalizimin dhe modernizimin e rrjetit siç janë SCADA, njehsorët e mençur PLC etj.

Projektet janë përzgjedhur duke analizuar nevojën për investime në fushat më kritike duke i vlerësuar ato përmes kritereve të përparësisë për të arritur objektivat kryesore të investimeve, siç janë:

- Zvogëlimi i humbjeve teknike dhe jo teknike,
- Furnizimi i besueshëm dhe më cilësor me energji elektrike,
- Rritja e kapaciteteve ekzistuese të rrjetit dhe modernizimi i rrjetit.

Investimet e bëra përgjatë vitit 2024 nga Departamenti i Investimeve

Investim urgjent ne linjën 35 [kV] Rahovec-Malishevë

Projekti “Linja 35 [kV] Rahovec-Malishevë”; Për të zbutur situatën e furnizimit me energji elektrike në Malishevë, deri në ndërtimin e nënstacionit të ri nga KOSTT, Zyra e Rregullatorit për Energji (ZRE) ka miratuar investim emergjent për projektin “Linja 35 kV Rahovec-Malishevë”. Ky projekt është i një rëndësie të veçantë, pasi linja ekzistuese nuk ka pasur kapacitet të mjaftueshëm për furnizimin e nënstacionit 35/10 kV Malisheva, duke ndikuar në cilësinë e energjisë së shpërndarë dhe shkaktuar ndërprerje të paplanifikuara. Me realizimin e këtij investimi, kanë përfituar 15,131 konsumatorë, duke reduktuar problemet me furnizim deri në ndërtimin e NS nga KOSTT.

Investimet në nivelin 35 [kV]

Projekti “Shuarja e NS 35/10 [kV] PR II”- daljet 10[kV]: Spitali, Mekanika, Don Bosko, Policia, Lesna, Kosovatrans-Kazerma, Veterniku 2, Ipko, Tjertorja Kosovatex dhe Batllava, që kanë qenë duke u furnizuar nga NS 35/10 [kV] Prishtina II, një pjesë e tyre janë transferuar në NS 110/35/10(20)[kV] Prishtina 1, ndërsa një pjesë janë shuar. Daljet 10kV Mekanika, Policia dhe Kosovatransi janë shuar. Me këtë investim është krijuar edhe lidhja unazore ndërmjet daljeve 10[kV] Banosat e Arabve dhe Kalabria 3.

Konvertimi i daljeve në nivelin e tensionit 20 kV

KEDS ka vazhduar me procesin e implementimit të investimeve në kalimin e daljeve 10kV në operim në nivelin e tensionit 20kV.

Distrikti Prishtinë,

Daljet Daljet e reja 1, 2 dhe 3 ndërmjet Prishtina 2 dhe 3; Daljet e reja 1, 2 dhe 3 ndërmjet Prishtina 3 dhe 5; Daljet e reja 1, 2 dhe 3 ndërmjet Prishtina 2 dhe 5; Daljet e reja 1 (Përparimi), 2 (Qyteza Pejton) dhe 5 (Fakulteti Filozofik) ndërmjet Prishtina 3 dhe 6; Daljet e reja 1 & 2 Arbëria nga Prishtina 3; Daljet e reja 1, 3, 6 dhe 7 nga Prishtina 7; Daljet e reja 1, 2, 3, 4 dhe 5 nga Prishtina 5 & Prishtina 5 - Dega e Butovcit. Investimi në këto dalje ka ofruar furnizim cilësor dhe të besueshëm për konsumatorët, dhe do të vazhdojnë procesin e konvertimit në 20 [kV] edhe pas vitit 2024.

Distrikti Gjakovë,

Daljet e furnizuara nga NS Gjakova I 35/10 [kV] dhe Daljet e furnizuara nga NS Gjakova 2 110/10(20) [kV]: Cermjani, Dobroshi, Skivjani, Beci dhe Ponosheci furnizohen nga NS Gjakova I, kurse Ura e Terzive dhe Bistazhini furnizohen nga NS Gjakova 2 të cilat janë në mesin e projekteve investive për shkak të mbingarkesës, humbjeve dhe problemeve me rëniet e tensionit. Daljet

Ereniku dhe Piskota i janë shtuar listës së investimeve për shkak të kombinimit të daljeve ekzistuese në dalje të reja. Nga këto projekte do të përfitojnë 14,325 konsumatorë, implementimi i të cilave do të vazhdoj edhe pas këtij viti.

Daljet e furnizuara nga NS Malisheva 35/10 [kV]: Carralluka, Mirusha, Bellanica, Kijeva, Banja, Dragobili dhe Malisheva furnizohen nga NS 35/10 kV Malisheva. Siç dihet daljet janë të mbingarkuara dhe paraqiten rënie të mëdha të tensionit duke filluar nga niveli i tensionit 35 [kV]. Nga këto projekte do të përfitojnë 15,124 konsumatorë. Daljet Bellanica, Mirusha dhe Kijeva pothuajse kanë përfunduar, ndërsa në daljet e tjera investimet kanë përfunduar dhe do të konvertohen në 20 [kV].

Distrikti Mitrovicë: Qirezi, Likovci, Turiqevci dhe Llausha janë daljet e përzgjedhura për investim për shkak të problemeve të rënies së tensionit, humbjeve dhe mbingarkesës. Dalja Llausha nuk ishte në Planin Investiv mirëpo përmes projekteve investive daljet Qirezi, Likovci, Turiqevci dhe Llausha do të kombinohen në dalje të reja në mënyrë që shpërndarja e ngarkesës të jetë e njëtrajtshme në të gjitha daljet. Nga këto investime do të përfitojnë 7,325 konsumatorë.

Daljet Qirezi dhe Turiqevci janë gati të përfunduara, ndërsa Likovci dhe Llausha kanë përfunduar. Këto projekte do të konvertohen në 20 [kV] në vitin 2025.

Dalja Qytet e Fshatra: është një ndër daljet më problematike, e cila karakterizohet me ngarkesë të madhe, humbje teknike të madhe [MWh], rënie të tensionit dhe numër të madh të ndërprerjeve. Do të investohet tërësisht në dalje dhe do të përfitojnë 3,129 konsumatorë. Implementimi i të cilit projekt do të vazhdoj edhe pas këtij viti.

Distrikti Pejë: Dalja Barani: Barani është një dalje shumë e gjatë me një gjatësi prej 18 km e përbërë nga degë të shpërndara dhe fyte të ngushta të cilat ndikojnë në tensionin e konsumatorit fundor. Me këtë projekt po investohet në tërë daljen ku do të përfitojnë 2,590 konsumatorë, implementimi i të cilit do të vazhdoj edhe pas këtij viti.

Investimet në nivelin 10 [kV]

Distrikti Prishtinë:

Projekti “Bardh i Madh”: do të eliminohen segmentet që paraqesin rrezik për banorët në atë pjesë. Nga ky projekt përfitojnë 1,768 konsumatorë. Ky projekt pothuajse ka përfunduar.

Projekti “Trasing”: Me këtë projekt po investohet në tërë daljen ku do të përfitojnë 283 konsumatorë. Ky projekt pothuajse ka përfunduar.

Projekti “Parku i Biznesit”: Në kuadër të projektit do të transferohen daljet Llapushniku, Komorani dhe Zabel i Ulët nga NS Parku i Biznesit në NS 220/10 [kV] Drenasi. Ky projekt pothuajse ka përfunduar.

Projekti “Shkabaj”: Ky investim do të realizohet me qëllim të përforcimit të rrjetit. Nga këto investime do të përfitojnë 1093 konsumatorë. Ky projekt pothuajse ka përfunduar.

Projekti “Vragoli, Miradie e Epërme dhe Kabllloviku”: Nga këto investime do të përfitojnë 272 konsumatorë. Implementimi i të cilit projekt do të vazhdoj edhe pas këtij viti.

Distrikti Pejë

Projekti “Maja e Zezë, Spitali i Pejës” - Nga këto investime do të përfitojnë 533 konsumatorë. Implementimi i të cilit projekt do të vazhdoj edhe pas këtij viti.

Projekti “Ledinat” - Nga këto investime do të përfitojnë 1,012 konsumatorë. Implementimi i të cilit projekt do të vazhdoj edhe pas këtij viti.

Projekti “Rugova” - Me këtë projekt është investuar në tërë daljen ku përfitojnë 1,331 banorë.

Distrikti Ferizaj. Me këto investime është zgjidhur problemi i mbingarkesës së linjave si dhe ka ndikuar pozitivisht në përmirësimin e kushteve teknike të rrjetit, lehtësimin e evidentimit dhe adresimit të prishjeve.

Projekti “Bobi” - Nga ky projekt përfitojnë 848 konsumatorë. Ky projekt pothuajse ka përfunduar.

Projekti “Gaçka” - Nga këto investime do të përfitojnë 2,547 konsumatorë. Implementimi i të cilit projekt do të vazhdoj edhe pas këtij viti.

Projekti “Magure Fshatrat” - Nga ky projekt kanë përfituar 2,453 konsumatorë. Ky projekt ka përfunduar.

Projekti “Carraleva, Fshatrat Voskopojë & Glloboqica” - Ky projekt ka përfunduar.

Projekti “Varoshi” - Nga këto investime do të përfitojnë 1,553 konsumatorë. Implementimi i të cilit projekt do të vazhdoj edhe pas këtij viti.

Distrikti Mitrovicë:

Dalja Maxhunaj, Investimi në këtë dalje ka arritur t’iu mundësoj konsumatorëve të kësaj zone rritje të sigurisë, besueshmërisë dhe cilësisë teknike të rrjetit të shpërndarjes. Nga ky projekt do të përfitojnë 2,785 konsumatorë. Implementimi i të cilit projekt do të vazhdoj edhe pas këtij viti.

Distrikti Prizren:

Projekti “Hasi 2, Krusha Madhe” - Nga ky projekt kanë përfituar 3,737 konsumatorë. Ky projekt ka përfunduar.

Projekti “Studenqani 2” - rrjeti i ri është zhvendosur përgjatë rrugës, duke siguruar qasje të përhershëm për operime në rast të prishjeve dhe për qëllime të mirëmbajtjes. Nga ky projekt kanë përfituar 999 konsumatorë. Ky projekt ka përfunduar.

Projekti “Hoqa e Qytetit”: Me këtë investim do të zgjidhet problemi i mbingarkesës së linjave si dhe do të ndikojë pozitivisht në përmirësimin e kushteve teknike të rrjetit. Numri i konsumatorëve që përfitojnë nga ky projekt është 1,347, implementimi i të cilit projekt do të vazhdoj edhe pas këtij viti.

Projekti “Rapça dhe Zhupa”- Ky projekt ka përfunduar.

Projekti “Arbana dhe Ortakolli 1” - Ky investim ka mundësuar shfrytëzimin e unazës me daljen Ortakolli 1, duke e shkarkuar daljen Arbana. Nga ky projekt i përfunduar kanë përfituar 1448 konsumatorë.

Projekti “Ortakolli 2” - Projekt ka përfunduar nga i cili kanë përfituar 2097 konsumatorë.

Projekt: “Bajram Curri, Poslishta” - Projekt ka përfunduar nga i cili kanë përfituar 51 konsumatorë.

Projekti “Dogana, Dobrushtë” - Ka rritur sigurinë e furnizimit dhe aftësinë e izolimit të defektit, projekti ka përfunduar nga i cili kanë përfituar 690 konsumatorë.

Projekti “Komuna e Mamushës” - Ka ndikuar në përmirësimin e rënieve të tensionit dhe parametrave tjerë teknik, projekti ka përfunduar nga i cili kanë përfituar 1793 konsumatorë.

Distrikti Gjiilan:

Projekti Begunca - Numri i konsumatorëve që përfitojnë nga ky projekt është 1,021. Implementimi i të cilit projekt do të vazhdoj edhe pas këtij viti.

Projekti “Ropotova” - Nga këto investime do të përfitojnë 1,852 konsumatorë. Implementimi i të cilit projekt do të vazhdoj edhe pas këtij viti.

Distrikti Gjakovë: Dalja Pataqani: Me këtë investim kanë përfituar rreth 1265 konsumatorë, projekti ka përfunduar.

Investimet në rrjetin e tensionit të ulët

Në gjithë rrjetin e KEDS-it, ka pjesë të rrjetit të cilat kërkojnë investime për shkak të gjendjes së vjetruar. Në mënyrë që të investohet në zonat më kritike, analiza është bërë duke marrë parasysh kriteret e prioriteteve për zgjedhjen e projekteve.

Distrikti Prishtinë - Në vitin 2024 në kuadër të projekteve të tensionit të ulët janë implementuar projekte në rajonin e Drenasit, Obiliqit, Podujevës dhe Prishtinës. Nga këto projekte kanë përfituar rreth 2,557 konsumatorë

Distrikti Prizren - Në vitin 2024 në kuadër të projekteve të tensionit të ulët janë implementuar projekte në rajonin e Suharekës dhe Prizrenit, ku kanë përfituar rreth 3,318 konsumatorë.

Distrikti Pejë - Në vitin 2024 në kuadër të projekteve të tensionit të ulët janë implementuar projekte në rajonin e Deçanit dhe Klinës. Kanë përfituar rreth 3,300 konsumatorë.

Distrikti Gjakovë - Në vitin 2024 në kuadër të projekteve të tensionit të ulët janë implementuar projekte në rajonin e Gjakovës dhe Malishevës. Kanë përfituar rreth 1,979 konsumatorë.

Distrikti Mitrovicë Në vitin 2024 në kuadër të projekteve të tensionit të ulët janë implementuar projekte në rajonin e Vushtrrisë, Skenderajit dhe Mitrovicës, ku kanë përfituar rreth 2,793 konsumatorë.

Distrikti Ferizaj - Në vitin 2024 në kuadër të projekteve të tensionit të ulët janë implementuar projekte në rajonin e Ferizajit, Lipjanit, Kaçanikut dhe Shtimës. Nga këto projekte kanë përfituar rreth 3,912 konsumatorë.

Distrikti Gjilan - Në vitin 2024 në kuadër të projekteve të tensionit të ulët janë implementuar projekte në rajonin e Gjilanit, Vitisë dhe Kamenicës, ku kanë përfituar rreth 912 konsumatorë.

Lidhjet e reja Në kuadër të projekteve të tensionit të ulët janë implementuar edhe projektet e llojit Lidhje të reja. Nga këto projekte është investuar në tërë Kosovën.

Si përfundim, për të gjitha investimet e vitit 2024 për rrjetin TM dhe TU, janë shpenzuar materiale si më poshtë:

Tab. 6.18 Sasitë e materialit të përdorur në vitin 2024/3

Lloji i materialit	Sasia	Njësia
Transformatorë	68	copë
Shtylla	5,178	copë
Kuti për njehsorë	4,230	copë
Panel i TU	70	copë
Kioska	14	copë
Kthina	60	copë
Kabllo TM	222	km
Kabllo TU	424	km
Përçues	325	km
Kapak për puseta	752	copë
Gypa	201,248	m
Kabllo Izoluese TU	1,777	m
Materiale të tjera	21,119	copë

Investimet e bëra përgjatë vitit 2024 nga Departamenti i Operimit të Sistemit

Projektet dhe punët e realizuara përgjatë vitit 2024 nga Departamenti i Operimit të Sistemit

Përveç realizimit të projekteve të tensionit të mesëm nga vitet e kaluara, projektet e tensionit të mesëm të këtij viti, u drejtuan më shumë në zonat më kritike për investim, si në Ferizaj, Gjakovë, Prizren etj. Këto projekte u realizuan për të zgjidhur problemet e rritjes së shpejtë të konsumit, mbingarkesës së rrjetit dhe përmirësimit të parametrave të tjerë teknik, ku njëkohësisht këto projekte ishin në gërshetim me planet urbanistike të komunave të Republikës së Kosovës:

Gjatë vitit 2024, Departamenti i Sistemit të Operimit në sajë të realizimit të projekteve ka investuar në projektet të cilat kanë të bëjnë me fushat si më poshtë:

- **Mirëmbajtja dhe rehabilitimi i rrjetit**

Ndërrime të shtyllave të TM dhe TU; Pastrim të trasesë së rrjetit të TU dhe TM si masë preventive në krijimin e kushteve për punë të linjave pa qenë të afektuar nga faktorët e jashtëm si degët e pemëve, etj; Ndërrime të përçuesve dhe shtrëngim i tyre, ndërrim i izolatorëve, shkarkuesve të mbitensionit, konzollave dhe çdo elementi tjetër, i cili gjatë inspektimit paraprak ka qenë i destinuar të dështoj shumë shpejtë dhe të bëhet burim i prishjes; Zhvendosja e linjave 10 dhe 0.4 kV me qëllim të mirëmbajtjes dhe rregullimit sa më të lehtë të prishjeve; Përforcimi i bazamenteve të Trafo shtyllave, shtyllave të konstruksionit metalik; Rregullim i trafo blindave, konstruksionet metalike të tyre; Ndërrimin e Transformatorëve të dëmtuar dhe mbingarkuar

- **Pastrimi i linjave shpërndarëse 10, 20 dhe 35 [kV]** në total janë pastruar 95 dalje me një gjatësi prej gjithsej 159 km

- **Ndërrimi i Transformatorëve te mbingarkuar** në total 22 dalje

- **Investimet në projektet 10 [kV]** - Rapqa & Zhupa, Zona Ekonomike në Qylagë, LP Bletaria - segmenti Pobërgjë - Hulaj, LP J11 Gjakova III, LP Shkolla e Muzikës, LP Industriali, TS Bazeni – Rr. Hamdi Kurteshi, LP 35 [kV] Mazgit – Koliq, LP Dobroshti në fsh. Nivokaz, LP 35 [kV] Rahovec – Malishevë, Degëzimi i LP nga TS Tabet – Qershiat, LP Rimanishtë – TS Lahovit 4.

- Rikonstruktimit i rrjetit të TU dhe TM, janë projektet e përfunduara gjatë këtij viti, të cilat përfshijnë investime në linja të reja, shkarkimin e daljeve të mbingarkuara 10(20) [kV], zhvendosjen e rrjetit, instalimin e transformatorëve dhe implementimin e njehsorëve PLC.
 - o TS Gracka e vjetër – Kulla, TS Babushi i Muhaxherëve II, TS Sllatinë te varrezat, TS Cakajt në Stanofc, TS Prekaz Shabani, TS Bernicë e Ulët 5, TS Rr. Bujana, TS Shiroka 2, TS Fsh. Baicë, TS Jashanicë Bajraktarët (Te Blinda), TS Tupec 4, TS KEDS – Qendra e Kalibrimit, TS Kulla Frashër, TS Kulla te Gjimnazi, TS 17 Nëntori 2, TS Kovragë – Halitaj, TS Instituti V, TS Ambullanta, TS Shkolla Fillore, TS Busia.
- **Investimet në projektet 0.4 [kV]** Në gjithë rrjetin e KEDS-it, ka pjesë të rrjetit 0.4 [kV] të cilat kërkojnë investime për shkak të gjendjes së dobët të tij. Në mënyrë që të investohet në zonat më kritike, janë marrë parasysh kriteret e prioriteteve për zgjedhjen e projekteve. Prandaj, investimet në tensionin e ulët në planin e investimeve 2024 u drejtuan në rajonet si: Klinë, Ferizaj, Gjakovë, Mitrovicë, Prishtinë, Prizren, etj.
 - o TS Botusha 1, TS Parku i Biznesit 2 – Lagja Kalabria, TSB Nr. 4, TS IX – Rr. Xhemajl Kada, TS Rr. Ali Hadri, TS Zekollët – Bllacë, TS Petrova III – Qeshmja (Hyrojt), TS Gadime e ulët – Jupajt (Blinda), TS Drobesh – Arbeni, TS Lubishtë te xhamia, TS Novosellë, TS Jabllanicë Lapidari, TS Radavc MH, TS te Shaljanët, TS Bellopojë Kadriovit, TS Vërmica I, TS Pirana 1, Zhvendosja e rrjetit të Sheshi – Rahovec, TS Fortesa IV.
- **Shkarkimi i TS të mbingarkuar** - Gjatë vitit 2024, Njësia e Mirëmbajtjes së Rrjetit ka investuar në shkarkimin e daljeve të mbingarkuara të TU, për të cilat janë hapur edhe projekte
 - o TS Kujdestaria (MBTS), TS Qiragjitë, TS Komogllavë (Kurdovit – Hajdarajt), TS Kulla – Xhironat, TS Pacaj, TS Mahalla e Shehut 1, TS Zabel, TS Viti – te Pasqyra, TS Mushtisht – Kulla 1, TS Semetisht IV, TS te Baja – Bazeni, TS Llukar shkolla
- **Realizimi i Projekteve PLC** -Realizimi i këtyre projekteve ka ndikuar në rënien e humbjeve teknike dhe jo teknike në masë të madhe aty ku janë implementuar, duke mundësuar krijimin e kushteve për furnizim më cilësor me energji elektrike dhe tension kualitativ tek konsumatorët e afektuar, ku nga këto investime në PLC janë afektuar 1,547 konsumatorë.
- **Investimet në pikën matëse** - Gjatë vitit 2024 janë investuar njehsorët si në vijim:
 - o 1,750 njehsorë me matje direkte me komunikim GSM GPRS
 - o 13,744 njehsorë me matje direkte me PLC
 - o 1,303 njehsorë me matje gjysëm indirekte dhe indirekte, prej të cilëve 174 janë njehsorë të rinjë dhe 1,129 janë njehsorë të ndërruar
 - o 4,681 njehsorë mekanik që janë ndërruar me digjital
 - o 27,041 njehsorë të dedikuar për lidhje të reja
- **Ndërrimi i mbrojtjeve rele në nënstacion:** Nënstacionet në të cilat janë ndërruar reletë përfshijnë 26 nënstacione, ndërsa numri total i releve të ndërruara është 267 copë
- **Investimet në sistemin SCADA**
 - o Instalimi i sistemit SCADA në në gjithsej 91 stabilimentet
 - o Finalizimi i qendrës së dytë të kontrollit të sistemit SCADA

- **Ndërrimi dhe instalimi i transformatorëve të fuqisë në nënstacione**
 - o Ndërrimi i transformatorëve të fuqisë në 8 [MVA] në NS 35/10(20) [kV] Pirana
 - o Ndërrimi i transformatorëve të fuqisë në 8 [MVA] në NS 110/35/10 [kV] Shtime
 - o Ndërrimi i transformatorit të fuqisë 4 [MVA] në NS 35/10 [kV] Artana
 - o Ndërrimi i transformatorit të fuqisë 4 [MVA] në NS 35/10 [kV] Dikanca
 - o Ndërrimi i transformatorit të fuqisë 2.5 [MVA] në NS 35/10 [kV] Koliqi
- **Mirëmbajtja e nënstacioneve të tensionit të mesëm - Sa i përket mirëmbajtjes së transformatorëve të fuqisë, gjatë vitit 2024 janë mirëmbajtur 15 transformatorë**
- **Instalimi i reaktorit në NS 35/10 [kV] Dragashi:** Instalimi i reaktorit 4 [MVA_r] në rrjetin e shpërndarjes së Kosovës rrit stabilitetin e tensionit duke kompensuar kërkesën për fuqi reaktive, duke reduktuar kështu rrezikun e luhatjeve të tensionit.
- **Rivitalizimi i nënstacioneve:** Gjatë vitit 2024 OSSH ka ndërruar kthinat në këto nënstacione:
 - o NS 110/10 [kV] Prishtina 6 (24 kthina të reja)
 - o NS 10 [kV] Gjakova II (14 kthina të reja)
 - o NS 110/35/10 [kV] Prizreni 1 (11 kthina të reja)
 - o NS 110/10(20) [kV] Prishtina 3 (14 kthina të reja)

6.5.2 Konsumi dhe humbjet në shpërndarje

Rrjedhat e energjisë në shpërndarje përfshijnë konsumin, humbjet teknike dhe ato komerciale, të cilat janë të llogaritura sipas distrikteve dhe sipas muajve të vitit.

OSSH është e organizuar në shtatë distrikte: Prishtina, Mitrovica, Peja, Gjakova, Prizreni, Ferizaji dhe Gjilani. Bazuar në raportimet nga OSSH, konsumi më i lartë është realizuar në distriktin e Prishtinës me 30.4 % ndaj konsumit të përgjithshëm në shpërndarje, ndërsa konsumi më i ulët është në distriktin e Gjakovës me 8.68 % të konsumit të përgjithshëm.

Rrjedhat e energjisë në shpërndarje sipas distrikteve përfshirë edhe humbjet e energjisë elektrike janë paraqitur në tabelën 6.19. Të dhënat për distriktin e Mitrovicës përfshijnë edhe konsumin në komunat veriore, i cili është llogaritur në kategorinë e humbjeve komerciale.

Tab. 6.19 Konsumi dhe humbjet në shpërndarje sipas distrikteve për vitin 2024

Distriktet	Ngarkesa në distrikte	Energjia e faturuar	Humbjet teknike		Humbjet komerciale		Humbjet gjithsej	
	MWh	MWh	MWh	%	MWh	%	MWh	%
Prishtina	1,905,116	1,646,621	190,303	9.99	68,193	3.58	258,495	13.57
Mitrovica	811,484	642,974	61,665	7.60	106,845	13.17	168,510	20.77
Peja	702,262	545,945	94,267	13.42	62,049	8.84	156,317	22.26
Gjakova	542,923	458,660	76,362	14.06	7,901	1.46	84,263	15.52
Prizreni	791,069	677,006	100,258	12.67	13,804	1.75	114,062	14.42
Ferizaji	958,289	828,792	100,048	10.44	29,448	3.07	129,497	13.51
Gjilani	547,129	484,457	54,578	9.98	8,094	1.48	62,672	11.45
Gjithsej	6,258,271	5,284,456	677,481	10.83	296,334	4.74	973,815	15.56

Në tabelën më poshtë janë paraqitur kërkesa (ngarkesa), energjia e faturuar si dhe humbjet teknike dhe komerciale në shpërndarje sipas muajve.

Tab. 6.20 Konsumi dhe humbjet në shpërndarje në vitin 2024

Muajt	Ngarkesa	Energjia e faturuar	Humbjet teknike		Humbjet komerciale		Humbjet gjithsej	
	MWh	MWh	MWh	%	MWh	%	MWh	%
Janar	751,298	609,275	99,908	13.30	42,115	5.61	142,023	18.90
Shkurt	575,722	484,396	66,929	11.63	24,397	4.24	91,326	15.86
Mars	556,683	450,657	60,689	10.90	45,337	8.14	106,026	19.05
Prill	437,543	377,172	44,832	10.25	15,540	3.55	60,371	13.80
Maj	404,181	359,033	34,757	8.60	10,391	2.57	45,148	11.17
Qershor	379,205	337,267	33,137	8.74	8,801	2.32	41,938	11.06
Korrik	438,313	395,358	36,160	8.25	6,795	1.55	42,955	9.80
Gusht	436,427	400,649	33,005	7.56	2,773	0.64	35,777	8.20
Shtator	384,011	336,834	34,883	9.08	12,295	3.20	47,178	12.29
Tetor	457,290	386,581	46,404	10.15	24,305	5.32	70,709	15.46
Nëntor	633,576	506,591	72,602	11.46	54,383	8.58	126,985	20.04
Dhjetor	804,021	640,643	114,175	14.20	49,203	6.12	163,378	20.32
Totali i realizuar	6,258,271	5,284,456	677,481	10.83	296,334	4.74	973,815	15.56
Totali sipas bilancit	6,295,369	5,225,059	801,678	12.73	268,560	4.27	1,070,238	17.00

Humbjet totale në sistemin e shpërndarjes janë të matura dhe paraqesin diferencën mes energjisë në hyrje të shpërndarjes dhe energjisë së faturuar. Meqenëse nuk mund të maten veçmas humbjet teknike dhe ato komerciale, atëherë ndarja e këtyre humbjeve bëhet përmes kalkulimit të humbjeve teknike përmes softuerëve përkatës, ndërsa humbjet komerciale më tej kalkuloohen si diferencë mes humbjeve totale dhe atyre teknike.

Humbjet teknike sipas të dhënave të dërguara nga OSSH arrijnë vlerën 10.83 % apo 677.5 GWh, ku ndikim në nivelin e lartë të këtyre humbjeve kanë vjetërsia e rrjetit, gjatësia e linjave, kualiteti dhe lloji i përçuesve dhe transformatorëve, ngarkimi i pajisjeve, si dhe mirëmbajtja e tyre. Kurse humbjet jo-teknike (komerciale), kanë qenë 296.3 GWh dhe përbëjnë 4.74 % të gjithsej kërkesës në shpërndarje.

Duhet theksuar se me licencimin e furnizuesit Elektroserver, që nga 1 janar 2024 energjia faturohet edhe në katër komunat veriore të Kosovës dhe nga gjithsej kërkesa prej 274.5 GWh në këto katër komuna janë faturuar rreth 207.3 GWh apo rreth 75 % e kërkesës për energji.

Prandaj humbjet e gjithmbarshme jo-teknike ndaj kërkesës së përgjithshme në shpërndarje, përfshirë humbjet në katër komunat veriore të Kosovës, në vitin 2023 kanë qenë 572.4 GWh, apo 9.19 % ndaj kërkesës së përgjithshme në shpërndarje.

Kërkesa e energjisë elektrike në nivel të Operatorit të Sistemit të Shpërndarje në vitin 2024 është realizuar në vlerën 6,258 GWh, ndërsa në vitin 2023 ka qenë 6,228 GWh, që paraqet një rritje përafërsisht 0.5 %.

Në figurën e mëposhtme janë paraqitur të dhënat e kërkesës në sistemin e shpërndarjes nga viti 2014 deri 2024.

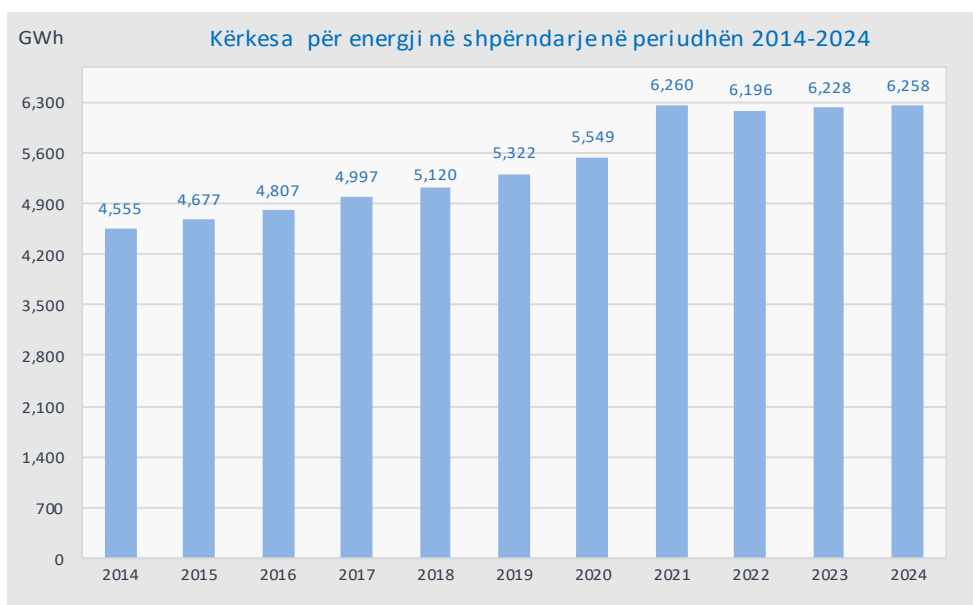

Fig. 6.14 Kërkesa për energji elektrike në sistemin e shpërndarjes 2014-2024

Edhe përkundër investimeve të realizuara deri më tani në rrjetin e shpërndarjes, humbjet e energjisë elektrike ende mbeten të larta dhe paraqesin problem shqetësues për sektorin e energjisë elektrike. Humbjet po ashtu kanë ndikim negativ edhe në furnizimin e konsumatorëve dhe qëndrueshmërinë financiare të operatorëve të furnizimit dhe shpërndarjes, si dhe tërë sektorin e energjisë.

Kostoja e humbjeve të energjisë elektrike deri në nivelin e përcaktuar nga Rregullatori mbulohet nga tarifa e konsumatorëve. Operatori i sistemit të shpërndarjes bënë përpjekje të vazhdueshme për zvogëlimin e humbjeve në shpërndarje, mirëpo pavarësisht zvogëlimit të humbjeve ndër vite, OSSH nuk ka arritur të përmbush caqet e përcaktuara nga Rregullatori, që do të thotë se kostoja e pjesës së tejkaluar e këtyre caqeve bartet nga vet OSSH.

Më poshtë është paraqitur grafiku me të dhënat për humbjet teknike, komerciale dhe humbjeve gjithsej në shpërndarje nga viti 2014 deri 2024, ku shihet trendi i zvogëlimit të humbjeve por edhe luhatjet në nivelin e humbjeve teknike dhe komerciale.

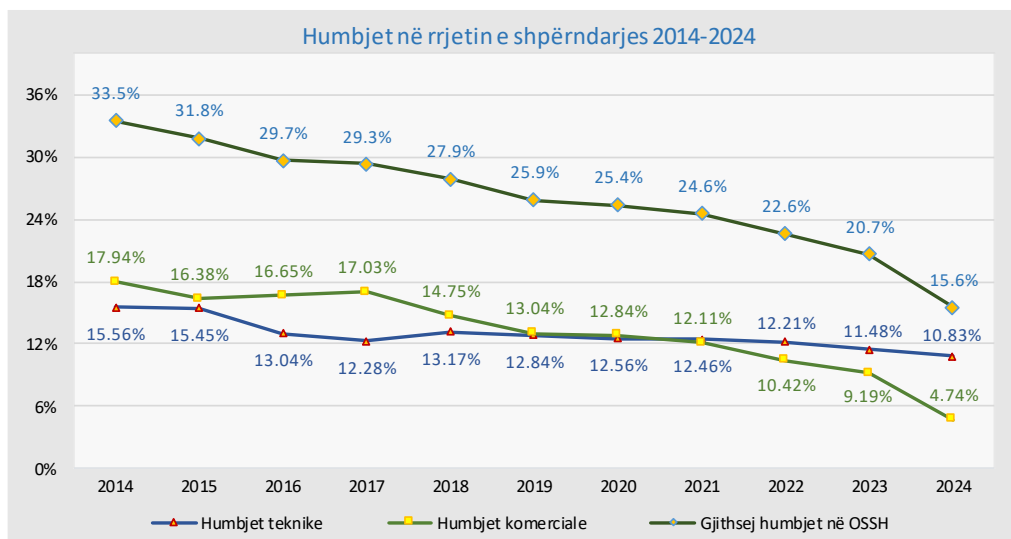

Fig. 6.15 Humbjet teknike dhe komerciale në shpërndarje për periudhën 2014-2024

Në përgjithësi humbjet e energjisë elektrike në OSSH, përfshirë edhe humbjet (konsumin) në katër komunitat veriore të Kosovës, janë zvogëluar dukshëm nga 20.67 % sa ishin në vitin 2023, në 15.6 % ndaj kërkesës në shpërndarje. Kjo ulje e dukshme është për faktin se nga data 01 janar të vitit 2024, energjia e konsumuar në katër komunitat veriore të vendit ka filluar të faturohet, dhe nuk konsiderohet e tëra si humbje, siç ishte deri në vitin 2024.

6.6 Furnizimi me energji elektrike

Furnizimi me energji elektrike për konsumatorët fundor edhe gjatë vitit 2024 ka vazhduar të realizohet nga KESCO i cili është furnizues me obligim të shërbimit universal, i cili ka furnizuar konsumatorët me çmime të rregulluara, kurse konsumatorët me çmime të parregulluara janë furnizuar nga KEK furnizues, Future Energy Trading and Exchange Dynamics SH.P.K, KESCO dhe GSA ENERGJI SH.P.K. dhe EDS International L.L.C.

Pjesëmarrja e konsumatorëve familjarë në konsumin e përgjithshëm të faturuar edhe më tutje mbetet dominues me rreth 58.40 %, e pasuar nga konsumi komercial me 24.57 %, e pastaj nga konsumi industrial me 12.41 %, konsumi në katër komunitat veriore 3.84% dhe në fund nga konsumi në ndriçimin publik me 0.82 %. Krahasuar me vitin e kaluar, kërkesa bruto është ulur për 0.7%, konsumi i konsumatorëve familjar është rritur për 0.85 %, konsumi i konsumatorëve komercial është rritur rreth 7 %, si dhe konsumi industrial është rritur rreth 4 %.

Në figurën më poshtë është paraqitur pjesëmarrja në përqindje e kategorive të konsumit krahasuar me konsumin e përgjithshëm (e paraqitur me humbje dhe pa humbje).

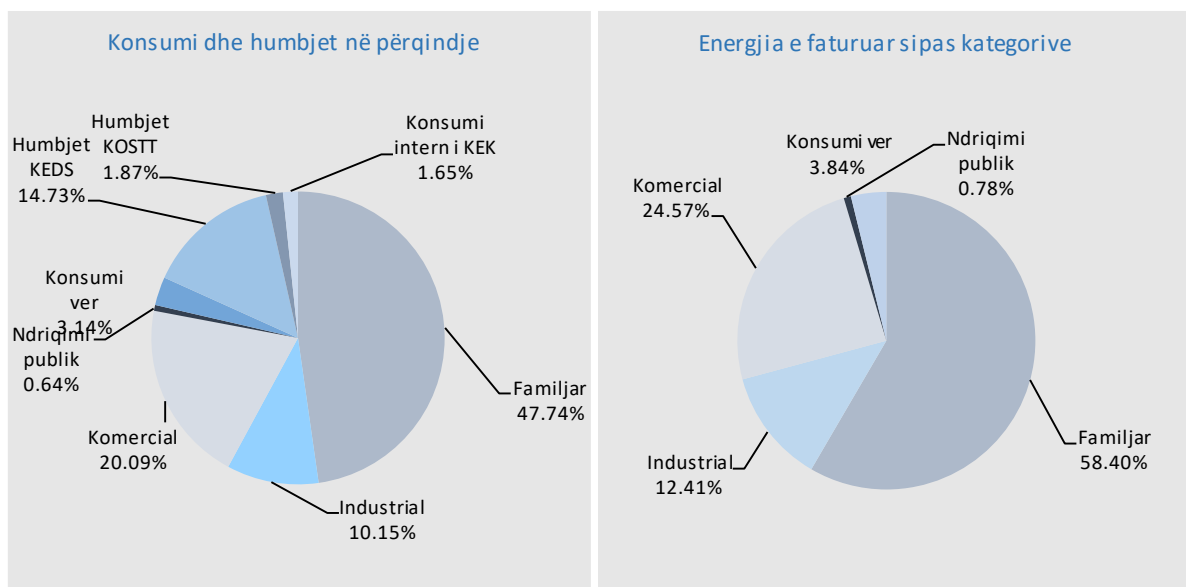

Fig. 6.16 Pjesëmarrja e kategorive të konsumit - me dhe pa humbje 2024

6.6.1 Faturimi dhe arkëtimi

Energjia e faturuar në sistemin e shpërndarjes në vitin 2024 ka qenë 5,284 GWh dhe paraqet rreth 84.44 % ndaj ngarkesës së sistemit të shpërndarjes, e që krahasuar me vitin 2022 kur ka qenë 4,940 GWh është më e lartë për 6.95 %.

Tabela më poshtë paraqet faturimin, arkëtimin për energji dhe arkëtimin bruto të shpërndarjes si dhe raportin mes faturimit dhe arkëtimin për energji sipas muajve për vitin 2024, ku shihet se në disa muaj ky raport është më i lartë se vlera 100 %, që nënkupton se në këta muaj është arkëtuar energjia elektrike e faturuar për muajt paraprak.

Tab. 6.21 Faturimi dhe arkëtimi sipas muajve në shpërndarje për vitin 2024

Shpërndarja 2024	Ngarkesa	Realizimi	Faturimi	Arkëtimi	Ark/Fat
	MWh	MWh	€	€	%
Janar	751,298	609,275	52,655,531	48,158,040	91.5%
Shkurt	575,722	484,396	43,855,259	42,503,908	96.9%
Mars	556,683	450,657	39,298,647	39,334,600	100.1%
Prill	437,543	377,172	31,420,837	35,690,680	113.6%
Maj	404,181	359,033	30,706,324	30,545,112	99.5%
Qershor	379,205	337,267	29,251,653	26,028,756	89.0%
Korrik	438,313	395,358	34,243,422	29,181,388	85.2%
Gusht	436,427	400,649	34,730,990	33,119,987	95.4%
Shtator	384,011	336,834	29,249,277	32,216,122	110.1%
Tetor	457,290	386,581	32,857,129	29,030,478	88.4%
Nëntor	633,576	506,591	43,533,773	31,756,491	72.9%
Dhjetor	804,021	640,643	56,159,510	43,760,037	77.9%
Gjithsej	6,258,271	5,284,456	457,962,353	421,325,599	92.00%

Në krahasim me vitin e kaluar shihet të ketë një përmirësim prej 2% të arkëtimin të energjisë elektrike.

Duhet theksuar se ngarkesa dhe realizimi përfshijnë edhe rrjedhën e energjisë dhe faturimin në katër komunat veriore të Kosovës.

Energjia e faturuar në rrjetin e shpërndarjes, duke mos përfshirë faturimin në katër komunat veriore ka qenë 5,077.2 GWh apo në vlerë 411.9 mil € (444.3 mil € me TVSH), derisa inkasimi ka qenë 418.72 mil € me TVSH, apo 94.2%

Energjia e faturuar në rrjetin e shpërndarjes në katër komunat veriore ka qenë 171.5 GWh apo në vlerë 12.7 mil € (13.7 mil € me TVSH), derisa inkasimi ka qenë 2.6 mil € me TVSH, apo 19%

Energjia elektrike e faturuar dhe arkëtuar (bruto) në shpërndarje si dhe raporti mes faturimit dhe arkëtimin bruto nga viti 2014 deri në 2024 është paraqitur në figurën e mëposhtme.

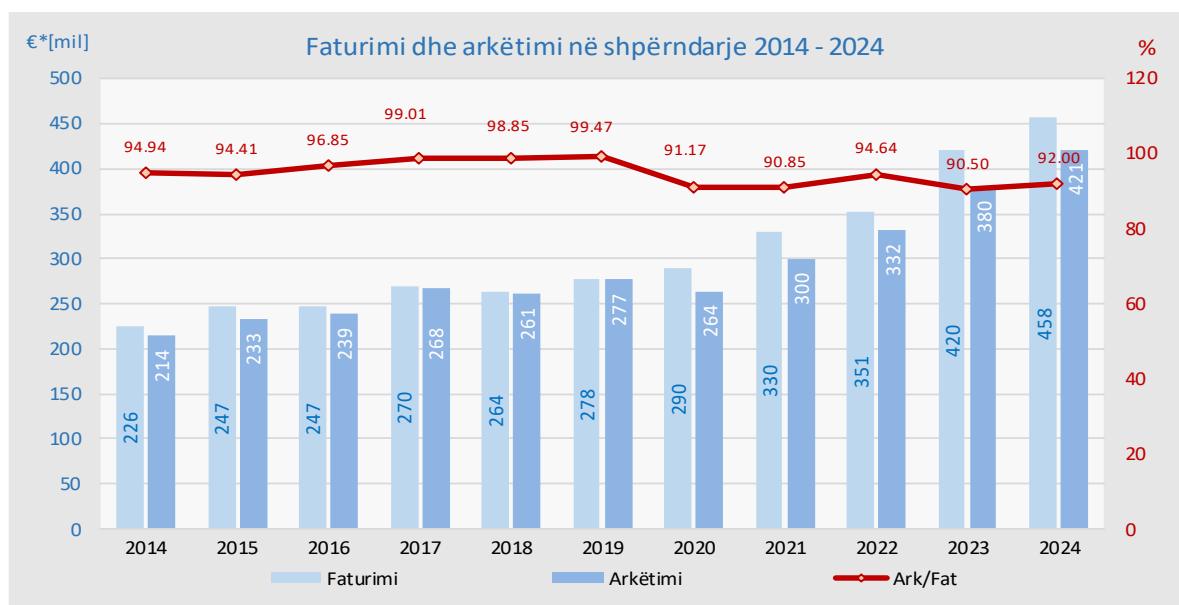

Fig. 6.17. Faturimi dhe arkëtimi në shpërndarje gjatë viteve 2014-2024

Niveli i arkëtimit vetëm për energji në shpërndarje për vitin 2024 ka qenë rreth 92.01 %, kurse kur llogariten edhe konsumatorët e kyçur në rrjetin e transmetimit atëherë arkëtimi i përgjithshëm arrin në 91.91 %.

Konsumi i kategorizuar sipas nivelit të tensionit dhe grupeve të konsumatorëve që shfrytëzojnë energjinë elektrike për vitin 2024 është dhënë në figurën më poshtë.

Tab. 6.22 Energjia elektrike e faturuar sipas kategorive tarifore 2024

Kategoritë (GWh)	Gjithsej	Jan	Shku	Mar	Pri	Maj	Qer	Korr	Gush	Shta	Tet	Nën	Dhje
220 kV (Ferronikeli)	28.4	2.8	2.7	2.9	3.3	2.5	2.3	2.3	1.8	1.7	1.9	2.1	2.0
110 kV (Trepça)	19.3	1.9	1.8	1.3	1.4	1.6	1.5	1.1	1.2	1.7	1.9	1.9	2.0
110 kV (Sharrcem)	72.4	2.9	4.5	7.2	5.4	6.4	6.5	6.5	6.8	6.8	7.0	6.6	5.8
35 kV	56.9	4.3	4.0	4.9	4.5	4.4	4.6	5.4	5.1	4.9	4.8	4.8	5.1
10 kV	493.9	45.5	40.6	40.9	35.6	36.4	37.6	42.5	42.1	37.5	40.2	45.7	49.4
Amvisnia	3,156.3	398.5	297.6	273.5	226.0	208.6	182.2	214.2	220.2	184.2	224.8	311.5	414.9
0.4 kV I	510.8	47.3	41.4	41.2	35.7	36.9	39.4	46.2	45.5	38.0	40.0	46.5	52.7
0.4 kV II	817.1	82.0	70.8	64.2	54.7	55.9	59.3	73.3	73.6	57.9	58.4	75.0	91.8
Ndriqimi publik	42.3	4.2	3.6	3.6	3.1	2.9	2.5	2.8	3.1	3.3	3.9	4.4	4.8
Konsumi veri	207.3	27.5	26.3	22.3	17.7	13.9	11.7	11.0	11.1	10.9	14.5	18.7	21.7
Gjithsej faturuar	5,404.4	616.8	493.4	462.1	387.2	369.6	347.6	405.3	410.4	347.1	397.3	517.2	650.3
Konsumi KEK	108.9	10.4	9.1	9.9	8.8	9.2	8.1	8.4	7.4	7.9	9.8	9.6	10.3
Humbjet OSSH	973.8	142.0	91.3	106.0	60.4	45.1	41.9	43.0	35.8	47.2	70.7	127.0	163.4
Humbjet KOSTT	123.5	14.6	10.5	10.4	8.2	7.5	7.2	8.2	8.2	7.1	9.1	14.0	18.4
Cjithsej	6,610.7	783.8	604.3	588.4	464.7	431.4	404.9	464.9	461.8	409.3	487.0	667.8	842.4

Kërkesa nacionale për energji në vitin 2024 ka qenë 6,611 GWh, derisa energjia elektrike e faturuar në sistemin e transmetimit ka qenë 120 GWh apo në vlerë monetare 14.54 mil€ dhe në sistemin e shpërndarjes qenë 5,284 GWh apo në vlerë monetare 458 mil€.

Tabela e mëposhtme paraqet faturimin, arkëtimin, si dhe raportin në mes arkëtimit dhe faturimit.

Tab. 6.23 Faturimi dhe arkëtimi në vitin 2024

2024	Faturimi	Arkëtimi	Ark/Fat
	€	€	%
Konsumatorët e rregulluar	457,962,353	421,325,599	92.00%
Konsumatorët e parregulluar	14,534,822	12,965,008	89.20%
Gjithsej	472,497,174	434,290,607	91.91%

Çmimi mesatar i energjisë elektrike

Çmimi mesatar i shitjes së energjisë elektrike është i bazuar në tarifatat për aktivitetet e rregulluara të energjisë elektrike dhe ndryshon varësisht nga kategoria e konsumatorëve, niveli i tensionit në të cilin janë të kyçur konsumatorët dhe shfrytëzimi i energjisë elektrike në tarifa të ndryshme sipas sezonës dhe kohës në të cilën është shfrytëzuar energjia. Ky çmim mesatar i shitjes (pa TVSH) është paraqitur në figurën e mëposhtme. Çmimi mesatar i shitjes poashtu ndryshon edhe sipas distrikteve varësisht nga koncentrimi i aktiviteteve komerciale/industriale që shfrytëzojnë energji elektrike në periudha të caktuara.

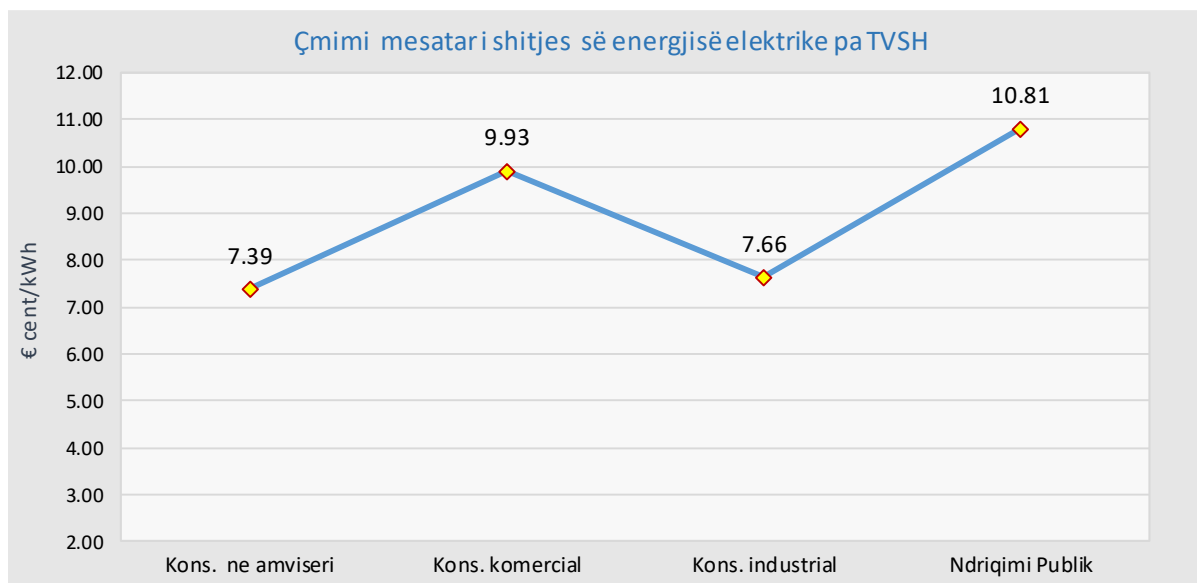

Fig. 6.18 Çmimi mesatar i shitjes së energjisë elektrike 2024 (pa TVSH)

Për kategorinë e konsumatorëve familjar çmimi mesatar i energjisë është 7.39 €cent/kWh që është më i lartë për 3.7% se në vitin 2023 kur ka qenë 7.12 €cent/kWh, ndërsa për konsumatorët jo-familjar çmimi mesatar i energjisë është 9.30 €cent/kWh që është pak më i ulët se çmimi mesatar në vitin 2023 kur ka qenë 9.36 €cent/kWh.

Në figurën më poshtë janë paraqitur çmimet mesatare të energjisë elektrike për konsumatorët familjar dhe jo-familjar për dhjet vitet e fundit, çmime të cilat nuk përfshijnë TVSH.

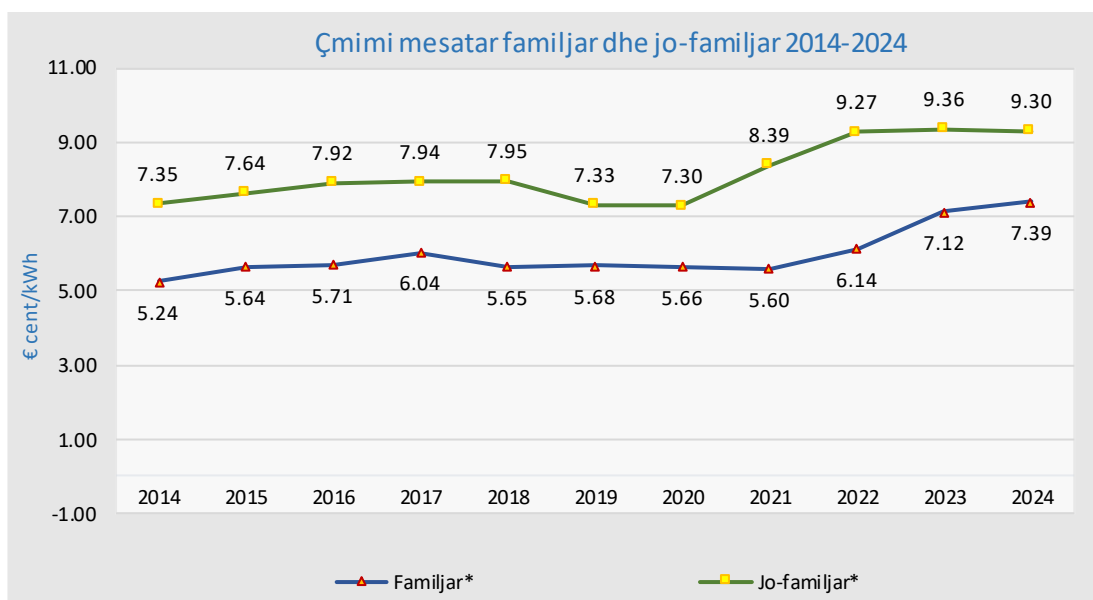
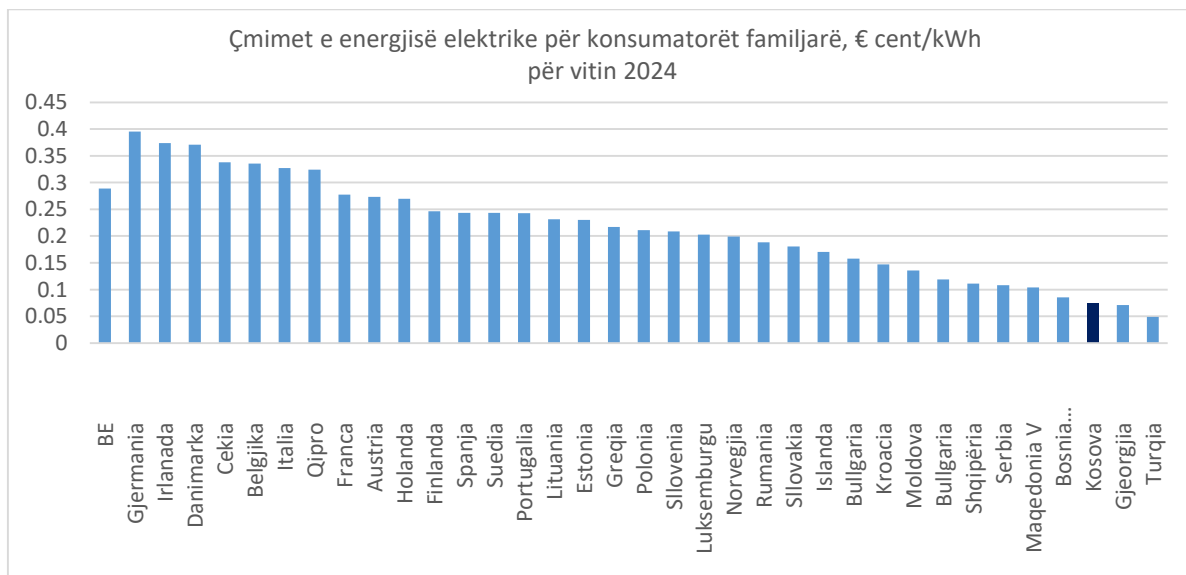

Fig. 6.19 Çmimi mesatar i shitjes së energjisë elektrike (pa TVSH) ndër vite

Krahasuar me vendet e rajonit dhe bazuar në të dhënat e nxjerra nga Eurostat për gjashtëmujorin e parë të vitit 2024, Kosova ka çmimin mesatare pa TVSH më të ulët se pothuajse të gjitha shtetet për konsumatorët familjar. Të dhënat e Eurostat-it të kategorizuara sipas konsumit familjar 2500-5000 kWh/vit, për gjashtë mujorin e parë të vitit 2024 për disa shtete, meqë mungojnë ende të dhënat për gjashtëmujorin e dytë janë paraqitur në figurën e mëposhtme.

*Burimi i të dhënave nga EUROSTAT

Fig. 6.20 Çmimet mesatare për konsumatorët familjar për 6 mujorin e parë 2024 (pa TVSH)

Poashtu krahasuar me vendet BE dhe rajonit bazuar në të dhënat e nxjerra nga Eurostat për gjashtëmujorin e parë të vitit 2024, Kosova ka çmimet mesatare më të ulëta për konsumatorët jo-familjar.

Të dhënat e Eurostat-it të kategorizuara sipas shteteve të BE dhe vendeve në regjion për gjashtë mujorin e parë të vitit 2024 janë paraqitur në figurën e mëposhtme.

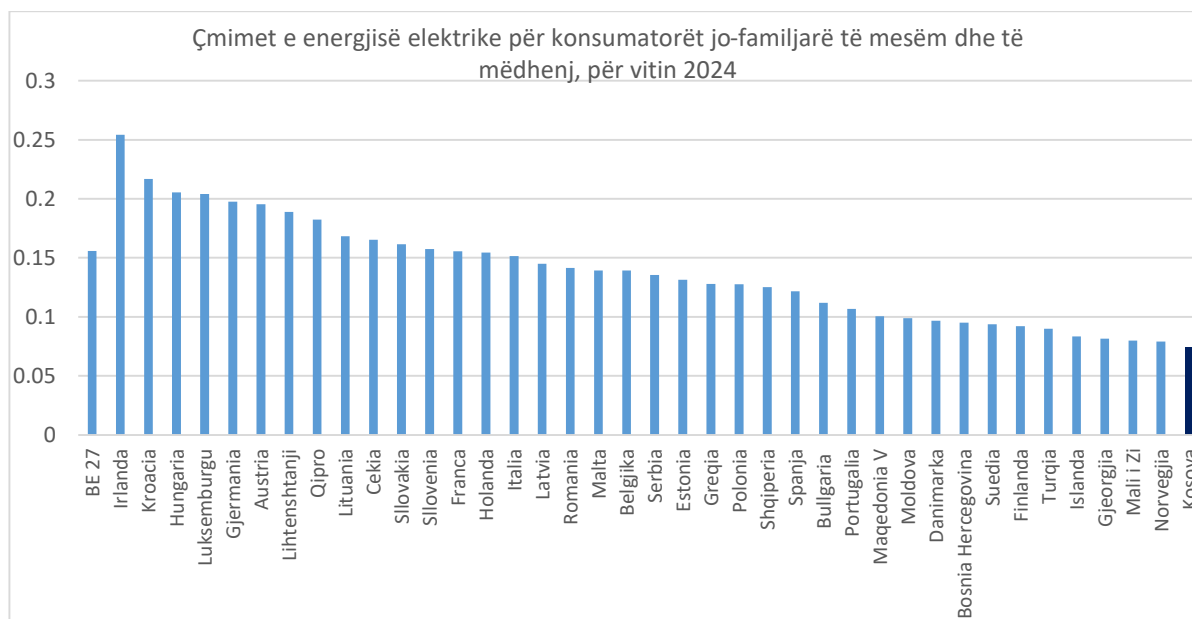

Fig. 6.21 Çmimet mesatare për konsumatorët jofamiljar për 6 mujorin e parë 2024 (pa TVSH)

*Në çmimet e prezantuara në figurat më lartë është i zbritur subvencionin që ka paguar Qeveria.

6.7 Importi dhe eksporti i energjisë elektrike

Në përgjithësi, pjesa më e madhe e kërkesës së gjithmbarshme për energji elektrike në sistemin elektroenergetik të Kosovës mbulohet nga gjenerimi vendor i dominuar nga termocentralet, derisa pjesa tjetër sigurohet nga importi i cili realizohet përmes linjave ndërkuftare.

Pjesëmarrja e importit ndaj kërkesës së gjithmbarshme për energji ka qenë 20.9 %, duke shënuar rritje për rreth 2.3 pikë përqindje në raport me vitin e kaluar e që ishte rreth 18.65 %.

Përmes linjave interkonektive nga sistemi rajonal në sistemin elektroenergetik të Kosovës, kanë hyrë 3,159.8 GWh, ndërsa kanë dalë 2,662.2 GWh, ku -537.67 GWh paraqet ndryshimin në mes hyrje-dalje i cili ndahet në neto importin dhe devijimet ndaj sistemit rajonal.

Në tabelën më poshtë janë paraqitur rrjedhat e energjisë elektrike në linjat interkonektive me vendet fqinje.

Tab. 6.24 Rrjedhat e energjisë elektrike në linjat interkonektive për vitin 2024

Rrjedha në linjat interkonektive MWh	400 kV		220 kV		110 kV		Gjithsej	
	Marrje	Dërgim	Marrje	Dërgim	Marrje	Dërgim	Marrje	Dërgim
Shqipëria	105,343	252,446	780,830	64,780			886,173	317,226
Maqedonia	515,443	1,050,789					515,443	1,050,789
Mali i Zi	734,825	595,037			17,650	103,703	752,475	698,740
Sërbia	857,183	387,100	140,482	166,601	8,120	1,748	1,005,785	555,449
Gjithsej	2,212,794	2,285,372	921,312	231,381	25,770	105,451	3,159,876	2,622,204
Bilanci	72,578		-689,931		79,681		-537,672	

Importi i realizuar për vitin 2024 ka qenë 1,384,511 MWh, me të cilin janë plotësuar mungesat e energjisë sidomos në kohën e pikut në sezonin e dimrit kur kërkesa ishte e papërbalueshme për prodhimin vendor.

Kjo sasi përfshinë energjinë elektrike të importuar për konsumatorët e rregulluar dhe të parregulluar, për humbjet në rrjetin e transmetimit dhe humbjet në rrjetin e shpërndarjes, e cila është siguruar përmes kontratave komerciale, përmes ALPEX si dhe përmes shkëmbimit energji për energji në mes të KEK dhe KESH.

Importi i energjisë elektrike për vitin 2024, përfshirë edhe shkëmbimin me KESH ka qenë për 1,384,511 MWh dhe është për 136,108 MWh më i lartë se sa në vitin 2023 për 10.9% që ishte 1,248,403 MWh. Derisa importi me kontrata ka qenë 1,373,264 MWh apo 309,826 MWh më i lartë se në vitin 2023 kur ishte 1,063,438 MWh.

Çmimi mesatar i importit të energjisë elektrike me kontrata komerciale gjatë vitit 2024 ka qenë 122.76 €/MWh, dhe krahasuar me vitin e kaluar që ishte 129 €/MWh, këtë vit çmimi mesatar i importit është më i ulët për 6.24 €/MWh.

Të dhënat për importet dhe eksportet e energjisë elektrike janë paraqitur në tabelën në vijim.

Tab. 6.25 Importi dhe eksporti i energjisë elektrike për vitin 2024

Importi/Eksport MWh	Importi me kontrata	Importi si shkëmbim	Gjithsej Importi	Eksporti me kontrata	Eksporti si shkëmbim	Gjithsej Eksporti	Net Imp/Eksp
Janar	242,726	6,320	249,046	10,396	750	11,146	-237,900
Shkurt	89,993	0	89,993	31,155	6,731	37,886	-52,108
Mars	81,143	0	81,143	39,017	12,720	51,737	-29,406
Priill	47,128	0	47,128	104,238	2,345	106,583	59,455
Maj	26,226	0	26,226	162,485	0	162,485	136,259
Qershor	26,391	0	26,391	138,541	6,493	145,034	118,643
Korrik	96,072	0	96,072	36,548	14,299	50,847	-45,225
Gusht	106,146	0	106,146	40,137	8,092	48,229	-57,917
Shtator	83,662	0	83,662	25,067	3,862	28,929	-54,733
Tetor	74,283	0	74,283	59,639	7,502	67,141	-7,142
Nëntor	181,275	1,622	182,897	27,285	1,543	28,828	-154,069
Dhjetor	318,220	3,305	321,525	9,014	0	9,014	-312,511
Gjithsej	1,373,264	11,247	1,384,511	683,521	64,337	747,858	-636,653

Të dhënat paraqesin vlerat energjetike të regjistruara në interkonekcione dhe të netuara të dërguar nga KOSTT. Ekzistonjë dallimet në dallim në mes të dhënave të raportuara nga KEK dhe të dhënave nga KOSTT, sepse të dhënat e KEK përfshijnë edhe tranzitin, andaj si relevante janë marr të dhënat në MWh nga KOSTT.

Çmimi mesatar i eksportit të energjisë elektrike me kontrata komerciale gjatë vitit 2024 ka qenë 86.48 €/MWh. Përveç eksportit me kontrata, gjithashtu është eksportuar edhe një sasi e energjisë elektrike si shkëmbim (energji për energji) në mes të KEK dhe KESH, gjithsej eksporti i energjisë elektrike për vitin 2024 ka qenë 747,858, prej të cilave 683,521 MWh ka qenë eksport me kontrata.

Siç shihet nga të dhënat e paraqitura më lartë, në vitin 2024 Kosova ka qenë neto importuese e energjisë elektrike dhe atë në sasi prej 636,653 MWh, të paraqitura sipas muajve në figurën e mëposhtme.

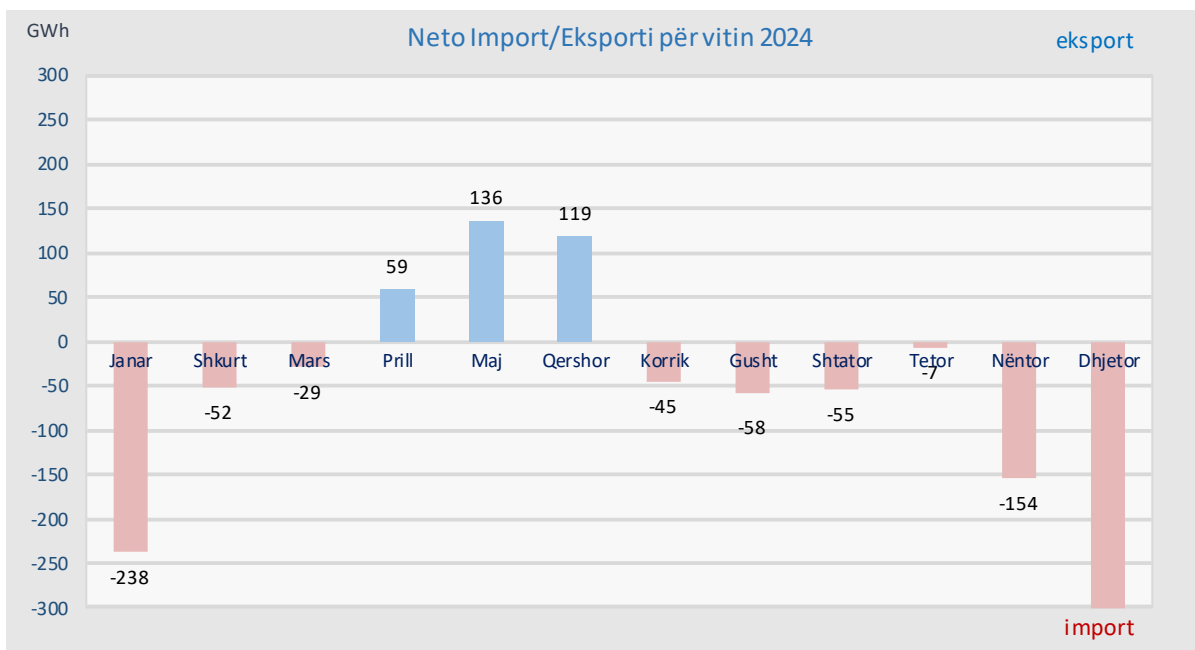

Fig. 6.22 Importi dhe eksporti i energjisë elektrike në vitin 2024

Tepricat e energjisë elektrike janë kryesisht në orët e natës (në kohën e tarifës së ulët), kur edhe në sistemet rajonale paraqiten teprica, gjë që ndikon që çmimet e eksportit të jenë dukshëm më të ulëta se sa çmimet e importit.

Çmimi i importit dhe eksportit të energjisë elektrike ndër vite ka shënuar ngritje dhe rënie, dhe në figurën më poshtë janë paraqitur çmimet e importit dhe eksportit nga viti 2014 deri 2024.

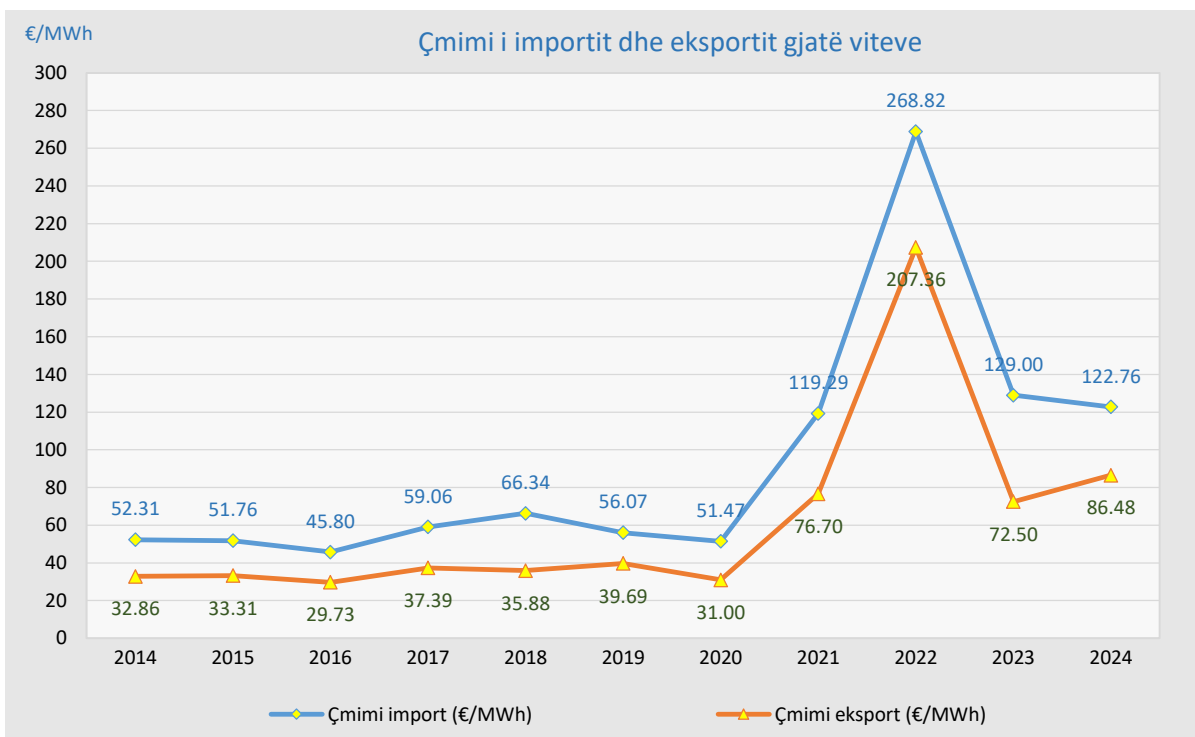

Fig. 6.23 Çmimi mesatar i importit dhe eksportit gjatë viteve

6.8 Standardet e cilësisë së furnizimit dhe shërbimit me energji elektrike

Standardet e cilësisë së furnizimit dhe shërbimit me energji elektrike janë të rregulluara në Rregullën për Standardet e Cilësisë së Shërbimit të Energjisë Elektrike, të cilën rregull Bordi i ZRrE e ka miratuar me datë 05.06.2019. Qëllimi i Rregullës është të përcaktohen treguesit e cilësisë së shërbimit të energjisë elektrike për konsumatorët, lidhur me shërbimet e ofruara, furnizimin e pandërprerë të energjisë elektrike dhe cilësinë e tensionit.

Shërbimet e furnizimit me energji elektrike të cilat janë të përfshira në rregull janë:

- cilësia e shërbimit;
- furnizimi pandërprerë; dhe
- cilësia e tensionit.

Në Rregullën për Standardet e Cilësisë së Shërbimit të Energjisë Elektrike janë të paraqitura treguesit (indikatorët) individual dhe të përgjithshëm të cilësisë së shërbimit të energjisë elektrike, treguesit e furnizimit të pandërprerë, si dhe treguesit e cilësisë së tensionit.

Duhet theksuar se standardet e cilësisë së furnizimit dhe shërbimit me energji elektrike janë element i rëndësishëm i rregullimit të sektorit të energjisë. Këto standarde përcaktohen në mënyrë që cilësia e furnizimit dhe shërbimit me energji elektrike, si dhe cilësia e tensionit të konsumatorët të përmirësohet vazhdimisht prej ndërmarrjes së energjisë.

Edhe gjatë këtij viti raportues janë monitoruar standardet e cilësisë së furnizimit dhe shërbimit me energji elektrike sipas fushave në vijim:

- Kontinuiteti i furnizimit;
- Cilësia e tensionit; dhe
- Cilësia komerciale.

6.8.1 Kontinuiteti i furnizimit

Kontinuiteti i furnizimit është i ndërlidhur me disponueshmërinë e sistemit energjetik, përkatësisht paraqet numrin dhe kohëzgjatjen e ndërprerjeve për çdo konsumator brenda një viti.

Ndërprerjet e furnizimit me energji regjistrohen nga Operatori i Sistemit të Transmetimit (OST) dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes (OSSH). Bazuar në Rregullën për Standardet e Cilësisë së Shërbimit të Energjisë Elektrike, ndërprerjet e energjisë elektrike klasifikohen si ndërprerje të shkurtra dhe të gjata. Çdo ndërprerje e furnizimit me energji që zgjatë deri në 3 minuta klasifikohet si ndërprerje e shkurtër, dhe çdo ndërprerje më e gjatë se 3 minuta klasifikohet si ndërprerje e gjatë. Vlen të theksohet se sipas Rregullës në fjalë dhe standardeve ndërkombëtare, nga operatorët e sistemit regjistrohen dhe raportohen vetëm ndërprerjet e gjata. Ndërprerjet e gjata klasifikohen si të planifikuara dhe të paplanifikuara.

Kontinuiteti i furnizimit matet me anë të indekseve:

- SAIDI - Indeksi mesatar i kohëzgjatjes së ndërprerjeve në sistem;
- SAIFI - Indeksi mesatar i frekuencës së ndërprerjeve në sistem;
- ENS - Energjia e pafurnizuar; dhe

- AIT - Koha mesatare e ndërprerjes.

Gjatë vitit 2024, kontinuiteti i furnizimit me energji elektrike është monitoruar nga Rregullatori për të dy operatorët e sistemit: Operatorin e sistemit të transmetimit (OST) dhe Operatorin e sistemit të shpërndarjes (OSSH).

6.8.1.1 Indekset matëse të raportuara nga OST

Sipas Rregullës për Standardet e Cilësisë së Shërbimit të Energjisë Elektrike, indikatorët e përgjithshëm të furnizimit të cilat Operatori i Sistemit të Transmetimit duhet të regjistrojë dhe raportojë janë:

- Kohëzgjatja mesatare e ndërprerjeve (AIT - Koha Mesatare e Ndërprerjes);
- Energjia e pa furnizuar (ENS – Energjia që nuk është Furnizuar).

Kohëzgjatja mesatare e ndërprerjeve (AIT - koha mesatare e ndërprerjes) në rrjetin e transmetimit përfaqëson kohëzgjatjen kumulative të ndërprerjeve të furnizimit me energji për konsumator.

Energjia e pa furnizuar (ENS – Energjia që nuk është furnizuar) është energjia që do të ishte furnizuar nga sistemi nëse nuk do të kishte asnjë ndërprerje të furnizimit me energji.

Indekset e përgjithshme matëse të raportuara nga OST për standardet e cilësisë së furnizimit dhe shërbimit me energji elektrike për vitin 2024 janë të paraqitur më poshtë.

- AIT - për ndërprerje të planifikuara ka qenë 18 minuta ose 0.30 orë;
- AIT - për ndërprerje të paplanifikuara ka qenë 54 minuta ose 0.90 orë;
- ENS - për ndërprerje të planifikuara në sistemin e transmetimit ka qenë 0.53 GWh; dhe
- ENS - për ndërprerje të paplanifikuara në sistemin e transmetimit ka qenë 0.94 GWh.

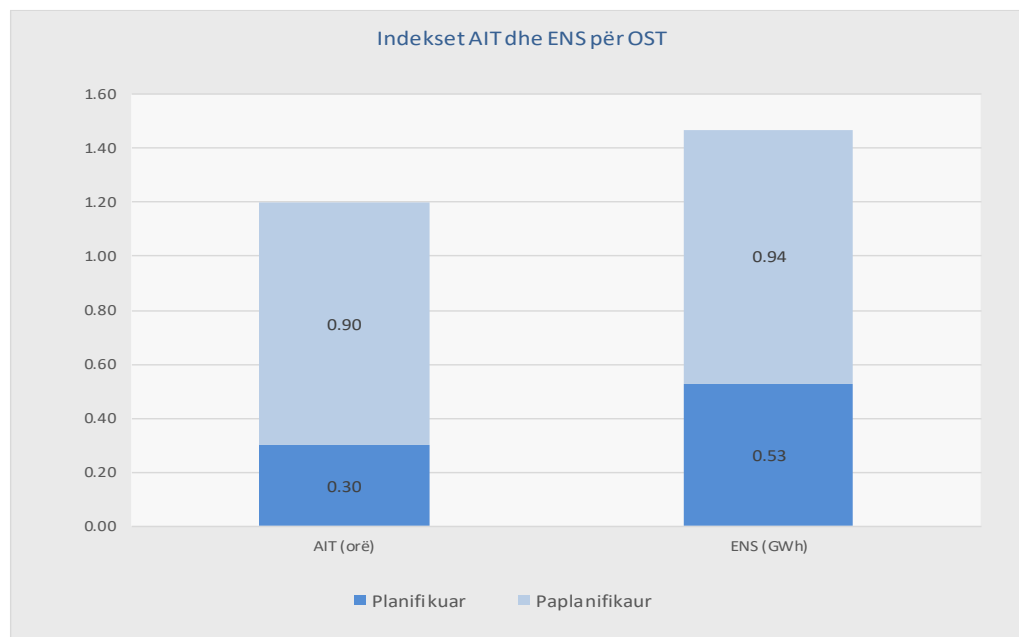

Fig. 6.24 Indikatorët matës AIT dhe ENS për KOSTT për vitin 2024

Në figurat e mëposhtme janë paraqitur indekset matëse të raportuara nga OST për standardet e cilësisë së furnizimit dhe shërbimit me energji elektrike përgjatë viteve 2021 – 2024 për indeksin AIT, ndërsa për indeksin ENS janë përgjatë viteve 2015 – 2024.

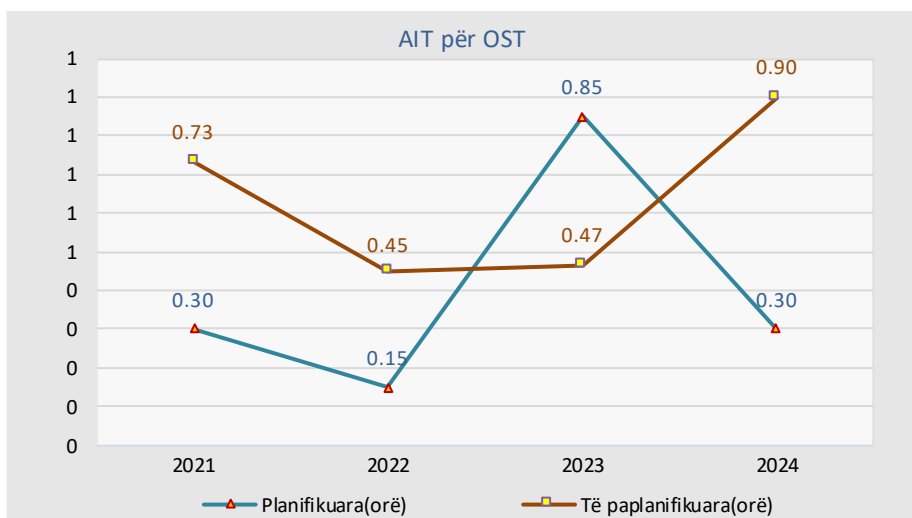

Fig. 6.25 Indeksi matës AIT për OST për periudhën 2021 – 2024

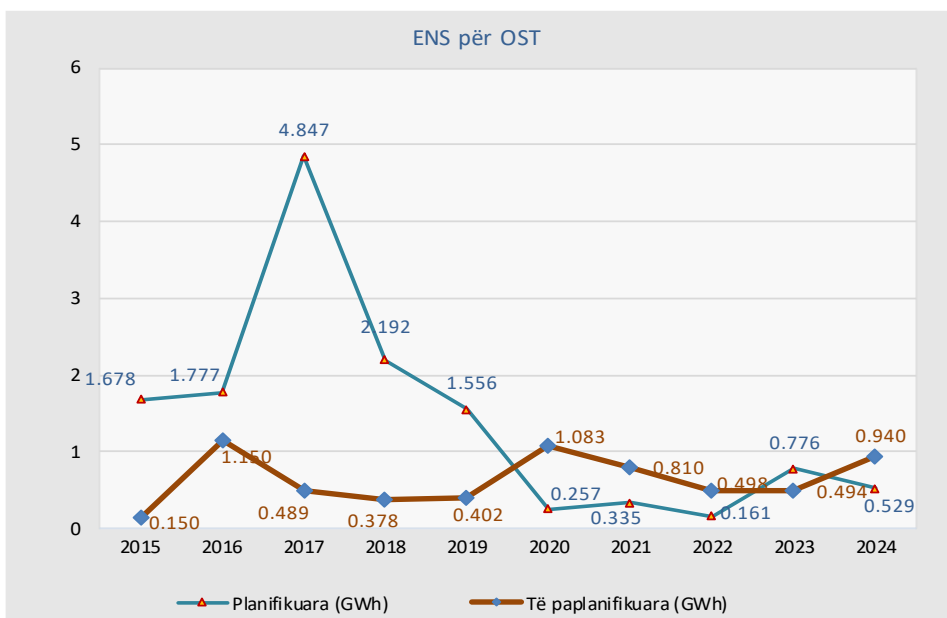

Fig. 6.26 Indeksi matës ENS për OST për periudhën 2015 - 2024

Nga të dhënat e mësipërme vërehet se nga indekset matëse të raportuara AIT dhe ENS në vitin 2024 në përgjithësi nuk kanë pasur ndryshim apo përmirësim të dukshëm në krahasim me vitin 2023.

Sipas të dhënave të raportuara për indeksin matës AIT gjatë vitit 2024, vërehet se në total ka zbritje apo përmirësim të këtij indeksi për 8.86% në krahasim me vitin 2023, respektivisht ka rënie të ndërprerjet e planifikuara prej 64.71 % si dhe rritje të ndërprerjet paplanifikuara 92.86%.

Gjatë vitit 2024 energjia e pafurnizuar (ENS) në përgjithësi nuk ka përmirësim krahasuar me vitin 2023, e që sipas të dhënave të raportuara vërehet se gjatë vitit 2024 në total ka rritje të energjisë

sëpa furnizuar për 15.7% në krahasim me vitin 2023, respektivisht ka rënie të ndërprerjet e planifikuara prej 31.83% kurse ka rritje të ndërprerjet paplanifikuara 90.28%.

6.8.1.2 Indekset matëse të raportuara nga OSSH

Indekset matëse të raportuara nga OSSH mbi standardet e cilësisë së furnizimit dhe shërbimit me energji elektrike për vitin 2024 janë të paraqitur më poshtë.

- SAIDI - për ndërprerje të planifikuara në sistemin e shpërndarjes ka 33.01 orë;
- SAIDI - për ndërprerje të paplanifikuara në sistemin e shpërndarjes ka qenë 39.50 orë;
- SAIFI - për ndërprerje të planifikuara në sistemin e shpërndarjes ka qenë 7.90;
- SAIFI - për ndërprerje të paplanifikuara në sistemin e shpërndarjes ka qenë 42.32;
- ENS - për ndërprerje të planifikuara në sistemin e shpërndarjes ka qenë 21.84 GWh; dhe
- ENS - për ndërprerje të planifikuara në sistemin e shpërndarjes ka qenë 32.49 GWh.

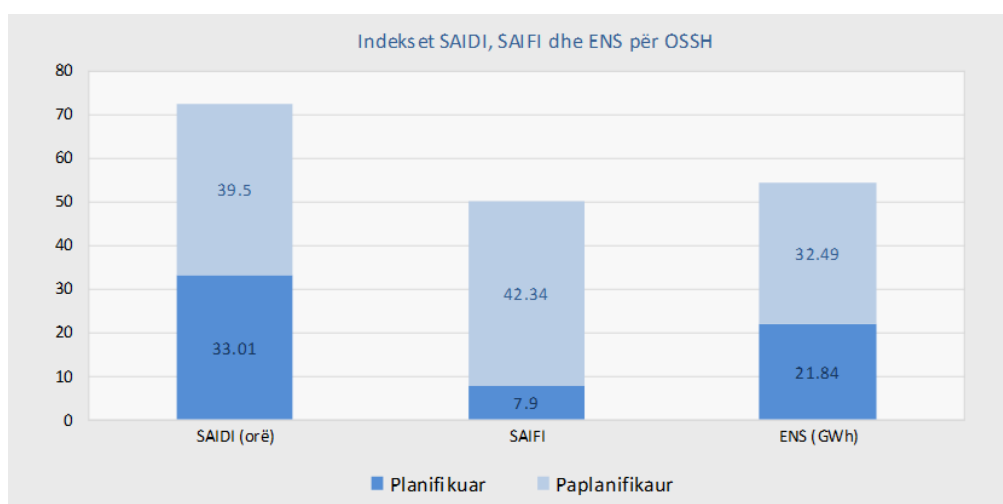
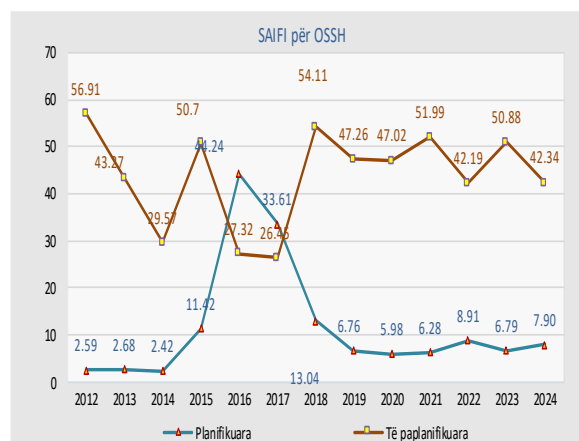
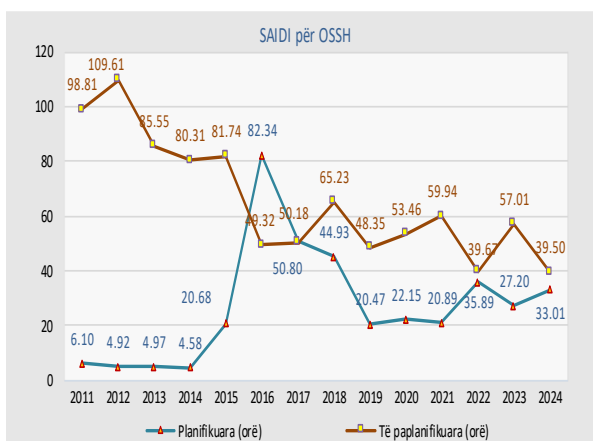

Fig. 6.27 Indekset matës SAIDI, SAIFI dhe ENS për OSSH për vitin 2024

Në figurat e mëposhtme janë paraqitur indekset matëse të raportuara nga OSSH për standardet e cilësisë së furnizimit dhe shërbimit me energji elektrike përgjatë viteve 2011 – 2024 për indeksin SAIDI dhe SAIFI, ndërsa për indeksin ENS janë përgjatë viteve 2015 - 2024.

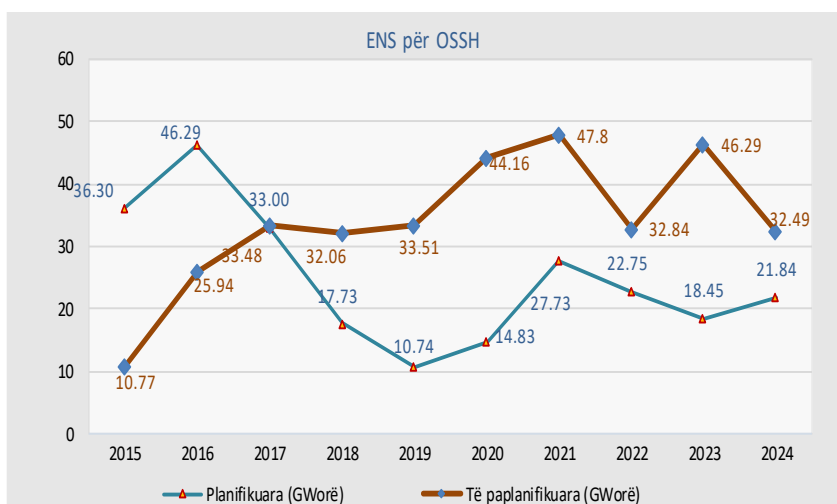

Fig. 6.28 Indikatorët SAIDI, SAIFI dhe ENS për OSSH për periudhën 2011-2024, dhe 2015 - 2024

Nga të dhënat e mësipërme vërehet se në disa nga indekset matëse SAIDI, SAIFI dhe ENS në vitin 2024 në përgjithësi ka pasur përmirësim në krahasim me vitin 2023.

Sipas të dhënave të raportuara për indeksin matës SAIDI gjatë vitit 2024, vërehet se ka pasur përmirësim të këtij indeksi krahasuar me vitin 2023, që do të thotë se në vitin 2024 ne total ka rënie të ndërprerjeve për 13.89% në krahasim me vitin 2023. Gjatë analizave më detale të bëra indeksit – SAIDI, vërehet se në vitin 2024 ka rritje të ndërprerjeve të planifikuara prej 21.36% në krahasim me vitin 2023, si dhe rënie të ndërprerjeve të paplanifikuara për 30.71% në krahasim me vitin 2023.

Nga analiza e bërë indeksit matës SAIFI, vërehet se gjatë vitit 2024 ka përmirësim të këtij indeksi krahasuar me vitin 2023, që do të thotë se në vitin 2024 ne total ka rënie të ndërprerjeve për 12.88% në krahasim me vitin 2023. Vlen të theksohet se gjatë analizave më detale të bëra indeksit – SAIFI, vërehet se në vitin 2024 ka rritje të shpeshtësisë së ndërprerjeve të planifikuara për konsumator (SAIFI) për 14.05% në krahasim me vitin 2023, si dhe rënie të shpeshtësisë së ndërprerjeve të paplanifikuara për konsumator për 20.17% në krahasim me vitin 2023.

Gjatë vitit 2024 energjia e pafurnizuar (ENS) në përgjithësi ka përmirësim krahasuar me vitin 2023, e që sipas të dhënave vërehet se në vitin 2024 ka rënie për 16.08% në krahasim me vitin 2023. Gjatë analizave më detale të bëra indeksit –ENS, vërehet se në vitin 2024 ka rritje të energjisë së pafurnizuar për ndërprerje të planifikuara për 18.37% në krahasim me vitin 2023 si dhe rënie të energjisë së pafurnizuar për ndërprerje të paplanifikuara për 29.81%, në krahasim me vitin 2023.

6.8.2 Cilësia e tensionit

Cilësia e tensionit është e ndërlidhur me aspektin teknik të sistemit të energjisë elektrike dhe krahasohet ndaj tensionit nominal, që kryesisht gjatë kësaj periudhe është monitoruar përmes regjistrimit të ankesave të konsumatorëve lidhur me cilësinë e tensionit.

Gjatë vitit 2024, numri i ankesave të parashtruara nga konsumatorët në OSSH lidhur me cilësinë e tensionit ka qenë 398 ankesa, prej të cilave janë zgjidhur 171 ankesa apo 42.96% kurse në proces të shqyrtimit janë 227 ankesa apo 57.04%.

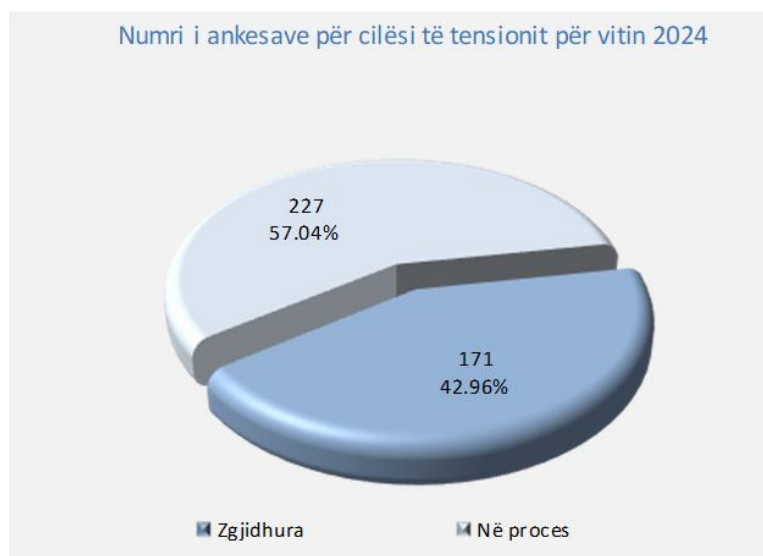

Fig. 6.29 Ankesat e konsumatorëve për cilësi të tensionit në vitin 2024

Më poshtë është paraqitur figura me të dhënat e statusit të ankesave të zgjidhura të konsumatorëve për cilësi të tensionit në OSSH për vitin 2024.

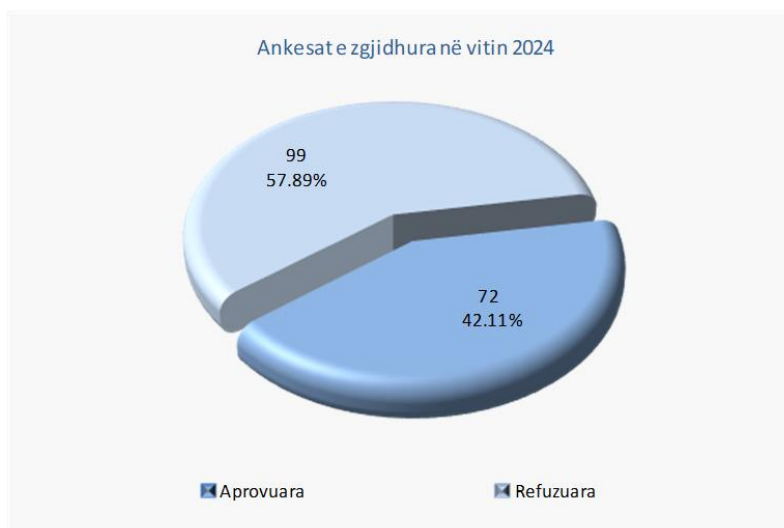

Fig. 6.30 Statusi i ankesave të konsumatorëve të zgjidhura për vitin 2024

Pra, nga figura e mësipërme vërehet se OSSH nga 171 ankesa të zgjidhura të konsumatorëve për cilësi të tensionit, prej tyre 72 ankesa i ka aprovuar në favor të konsumatorëve apo 42.11%, ndërsa 99 i ka refuzuar, apo e shprehur në përqindje 57.89 % pasi që nuk kanë rezultuar me probleme.

Më poshtë në figurë janë paraqitur ankesat e konsumatorëve për cilësi të tensionit sipas viteve, ku shihet se në vitin 2017 ka pasur rritje të ankesave të konsumatorëve për cilësi të tensionit krahasuar me vitet e mëhershme, ndërsa nga viti 2019 vërehet se kemi rënie të ankesave të konsumatorëve për cilësi të tensionit, kurse në vitin 2024 në krahasim me vitin 2023 kemi prapë rritje të ankesave për cilësi të tensionit.

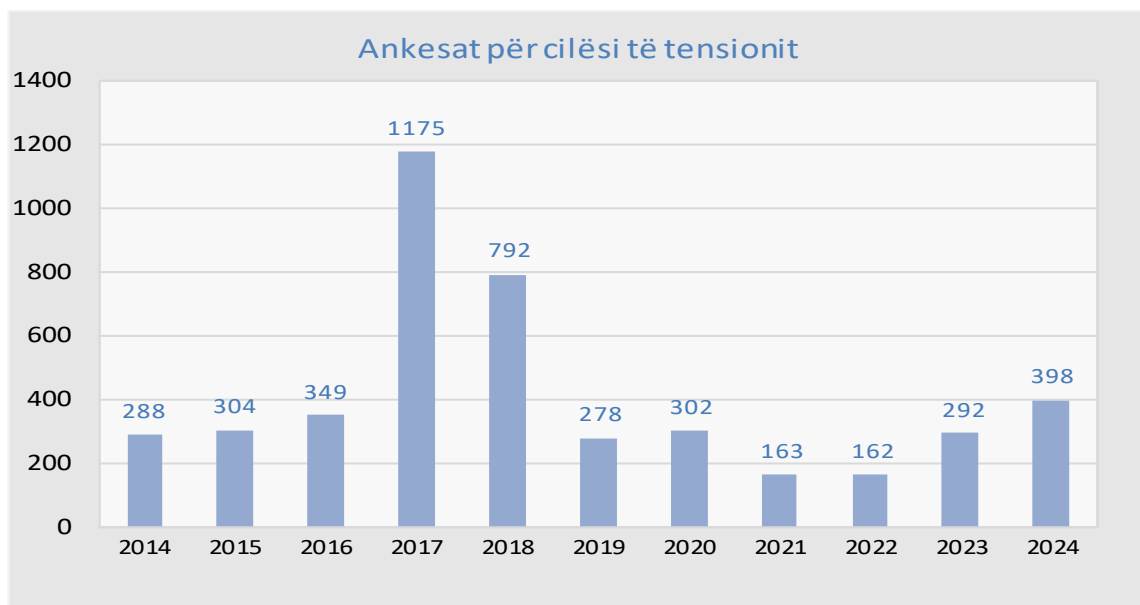

Fig. 6.31 Ankesat për cilësi të tensionit sipas viteve

Standardet e cilësisë së tensionit janë të përcaktuara në Rregullën për Kushtet e përgjithshme të furnizimit me energji, në Kodin e shpërndarjes dhe Kodin e matjes së shpërndarjes.

6.8.3 Cilësia komerciale

Cilësia komerciale përcakton efikasitetin dhe saktësinë e zgjidhjes së ankesave dhe kërkesave të konsumatorëve. Rregullimi i cilësisë komerciale merr parasysh marrëdhëniet e ndërsjella ndërmjet konsumatorëve dhe furnizuesit.

Me qëllim të analizimit të cilësisë komerciale, të dhënat e marra nga i licencuari janë paraqitur në dy kategori të cilat prekin drejtpërdrejt çështjet e konsumatorëve. Këto kategori janë:

- Kyçjet/lidhjet e reja;
- Pëlqime energjetike; dhe
- Ankesat e konsumatorëve.

6.8.3.1 Lidhjet e reja

Në standardet e cilësisë komerciale, përveç tjerash, hyjnë edhe lidhjet e reja, përmes së cilave evidentohet se sa shpejtë ndërmarrja e energjisë merr masa për realizimin e kyçjeve/lidhjeve të reja.

Gjatë vitit 2024 janë regjistruar gjithsej 30,616 kërkesa të rregullta për lidhje të re për grupet tarifore 4, 5, 6, 7 dhe 8, ndërsa janë aprovuar 25,645 apo 83.76% kërkesa për lidhje të reja e ku përfshihen edhe kërkesat e bartura nga viti paraprak, ndërsa pjesa e mbetur është në proces të regjistrimit. Duhet të ceket se kërkesa për lidhje të reja të bartura nga viti paraprak kanë qenë 5,563.

Nga të dhënat e KESCO-s, shihet se nga numri i përgjithshëm i kërkesave për lidhje të reja më së shumti kërkesa ka pasur nga konsumatorët shtëpiak (grupi tarifor 5 dhe 6) 27,028 apo 88.28%, pasuar nga kërkesat për lidhje të reja të grupit tarifor komercial 0.4 kV Kategoria II – grupi tarifor 4 që kanë qenë 3,383 apo 11.05%, ndërsa kërkesa për grupit tarifor 8 - Ndriçimi publik kanë qenë 205 apo 0.67%.

Nga numri i përgjithshëm i regjistrimeve të aplikuesve si konsumatorë në programin e faturimit “CCP”, konsumatorë shtëpiak janë 23,267 apo 86.48%, pasuar nga grupi tarifor 4 (0.4 kV Kategoria II – komercial) me 3,399 regjistrime apo 12.63%, si dhe grupi tarifor 8 (ndriçimi publik) me 237 regjistrime apo 0.88%.

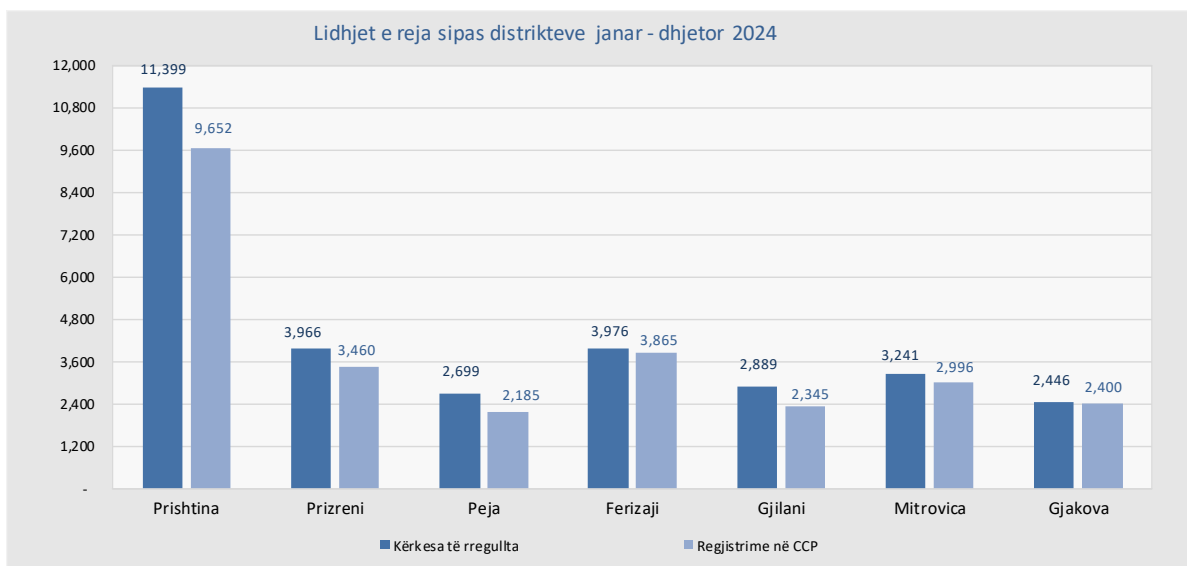

Fig. 6.32 Lidhjet e reja sipas distrikteve për vitin 2024

Nga diagrami i mësipërm vërehet se për vitin 2024 nga numri i përgjithshëm i kërkesave për lidhje të reja, më së shumti kërkesa ka pasur në distriktin e Prishtinës prej 11,399 apo 37.23%, pasuar nga distrikti i Ferizajt prej 3,976 apo 12.99 %, ndërsa më së paku kërkesa për lidhje të reja janë regjistruar në distriktin e Gjakovës prej 2,446 apo 7.99%. Gjithashtu, duhet theksuar se sa i përket regjistrimeve të kërkesave në programin e faturimit nga numri i përgjithshëm, më së shumti regjistrime ka qenë në distriktin e Prishtinës prej 9,652 apo 35.88%, pasuar nga distrikti i Ferizajt prej 3,865 apo 14.37%, ndërsa më së paku regjistrime janë evidentuar në distriktin e Gjilanit prej 2,185 apo 8.12 %.

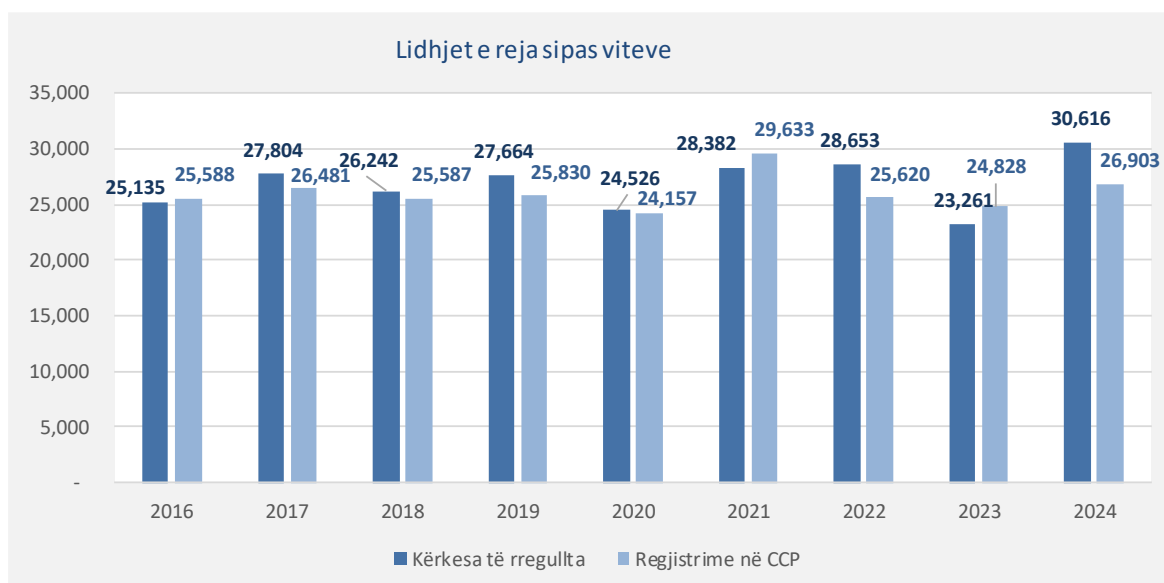

Fig. 6.33 Lidhjet e reja sipas viteve

Nga diagrami i mësipërm vërehet se gjatë vitit 2024 ka pasur 31.62% më më shumë kërkesa për lidhje të reja se sa në vitin 2023, dhe 8.36% më shumë regjistrime të konsumatorëve se sa në vitin 2023.

6.8.3.2 Pëlqimet Elektroenergjetike

Nga të dhënat e prezantuara shihet se gjatë vitit 2024 në KEDS janë parashtruar 2,819 kërkesa për Pëlqime Elektroenergjetike, ndërsa të bartura nga viti 2023 kanë qenë 49 pëlqime.

Tab. 6.26 Pëlqimet Elektroenergjetike për vitin 2024

Distriktet	Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor	Gjithsej
Prishtina	50	57	71	118	80	53	46	53	73	58	46	30	735
Mitrovica	7	22	28	32	27	18	13	10	18	28	12	15	230
Peja	16	20	22	44	35	26	32	24	36	20	18	15	308
Gjakova	31	26	35	39	23	15	30	24	44	24	22	22	335
Prizreni	29	33	39	62	45	27	29	34	32	27	13	12	382
Ferizaj	52	38	51	88	66	19	51	52	50	48	44	27	586
Gjilani	18	17	22	27	23	21	22	26	23	11	16	17	243
Gjithsej	203	213	268	410	299	179	223	223	276	216	171	138	2,819

Nga tabela e mësipërme vërehet se nga numri i përgjithshëm i kërkesave për Pëlqim Elektroenergjetik për vitin 2024, më së shumti kërkesa janë regjistruar në distriktin e Prishtinës dhe atë 735 apo shprehur në përqindje 26.07%, pasuar nga distrikti i Ferizajt prej 586 apo 20.79%, ndërsa më së paku kërkesa ka pasur në distriktin e Mitrovicës prej 230 apo 8.16 %.

Tab. 6.27 Pëlqimet Elektroenergjetike sipas distrikteve për vitin 2024

Distriktet	Kërkesa për PEE 2024	Të shqyrtuara - PEE	Të shqyrtuara - Informatë	Të shqyrtuara - Përgjigje	Dërguar departamentev e tjera	Në proces
Prishtina	735	601	90	34	20	6
Mitrovica	230	159	53	12	7	3
Peja	308	246	47	13	5	6
Gjakova	335	245	67	22	8	2
Prizreni	382	292	58	22	12	6
Ferizaj	586	384	163	16	24	1
Gjilani	243	181	44	6	5	8
Gjithsej	2,819	2,108	522	125	81	32

Nga tabela e mësipërme vërehet se nga 2,819 kërkesa të aplikuesve për Pëlqim Elektroenergjetik për vitin 2024 dhe 49 të bartura nga viti 2023, janë shqyrtuar dhe lëshuar Pëlqimi Elektroenergjetik 2,108 kërkesa, 522 kërkesa janë shqyrtuar dhe është dhënë palëve Informatë lidhur me kërkesën e tyre për Pëlqim Elektroenergjetik, 125 kërkesa janë shqyrtuar dhe është dhënë palëve përgjigje ndërsa sipas të dhënave të KEDS-it 81 kërkesa tjera gjithashtu janë shqyrtuar, por që sipas departamentit të Pëlqimeve Elektroenergjetike në kuadër të KEDS-it është konstatuar se këtyre kërkesave nuk duhet t'iu lëshohet Pëlqimi Elektroenergjetik, por që këto kërkesa janë deleguar tek departamentet tjera dhe pjesa e mbetur prej 32 kërkesave janë në proces të shqyrtimit dhe të njëjtat do të shqyrtohen gjatë vitit 2025.

Më poshtë është paraqitur diagrami i kërkesave për Pëlqime Elektroenergjetike për periudhën sipas viteve 2014 – 2024, dhe nga diagrami shihet qartë se për çdo vit ka pasur rritje të kërkesave për

Pëlqime Elektroenergjetike nga aplikuesit për kyçe, por që në vitin 2024 krahasuar me vitin 2023 kemi një rritje prej 559 aplikacioneve apo shprehur në përqindje 24.73%.

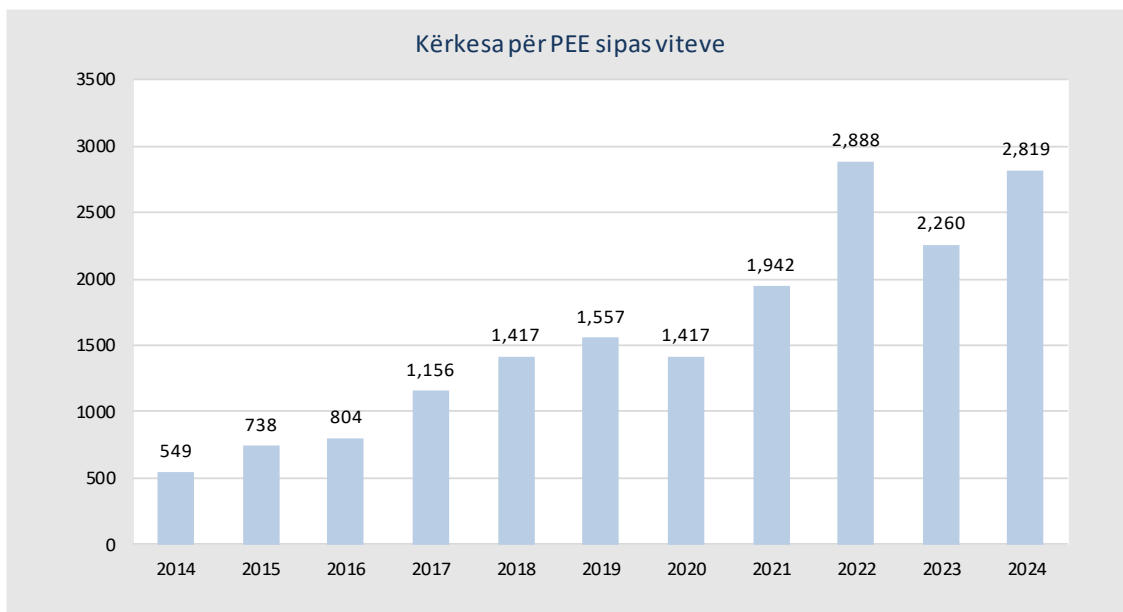

Fig. 6.34 Kërkesat për pëlqimet eektroenergjetike për periudhën 2014 – 2024

6.8.3.3 Ankesat e konsumatorëve te furnizuesi - KESCO

Sipas të dhënave të raportuara të KESCO-s gjatë vitit 2024 numri i përgjithshëm i ankesave të konsumatorëve të regjistruar në Departamentin për Konsumator në KESCO është 11,596 kurse të bartura nga viti i kaluar kanë qenë 4,886 ankesa, ndërsa të zgjidhura/përfunduara janë 11,007.

Më poshtë është paraqitur grafiku i ankesave të konsumatorëve të regjistruara dhe të zgjidhura për vitin 2024 sipas distrikteve.

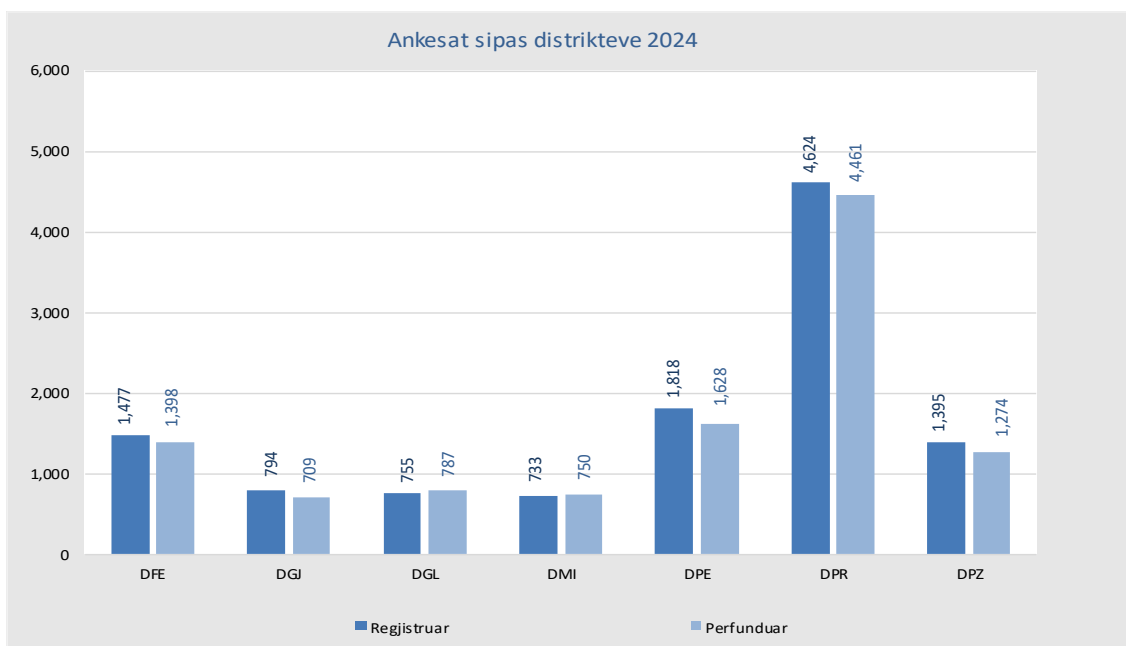

Fig. 6.35 Ankesat dhe numri i konsumatorëve sipas distrikteve, 2024

Nga figura e mësipërme shihet se përqindja më e lartë e ankesave të konsumatorëve të regjistruar në KESCO gjatë vitit 2024 është në distriktin e Prishtinës 39.88%, pasuar nga distrikti i Pejës me 15.68%, ndërsa përqindja më e ulët është në distriktin e Mitrovicës prej 6.32%. Duhet theksuar se numri më i madh i ankesave në distriktin e Prishtinës është kryesisht për shkak se Distrikti i Prishtinës ka edhe numrin më të madh të konsumatorëve në Kosovë. Gjithashtu nga figura e mësipërme shihet se përqindja më e lartë e ankesave të konsumatorëve të zgjidhura nga Departamenti i Konsumatorëve në KESCO në krahasim me numrin e përgjithshëm të ankesave të zgjidhura në nivel vendi është në distriktin e Prishtinës prej 40.53%, pasuar nga distrikti i Pejës prej 14.79%, ndërsa më e ulëta është në distriktin e Gjakovës prej 6.44%.

Më poshtë është paraqitur raporti i ankesave të konsumatorëve të parashtruara në KESCO me numrin e konsumatorëve aktiv si dhe faturimit të kësaj periudhe sipas muajve.

Tab. 6.28 Raporti i ankesave dhe numrit të konsumatorëve sipas muajve për vitin 2024

Muaji	Ankesa	Numri i faturave	Raporti ankesa/konsumator
Janar	2,518	704,992	0.36%
Shkurt	1,283	706,778	0.18%
Mars	1,012	708,669	0.14%
Prill	721	710,201	0.10%
Maj	592	711,521	0.08%
Qershor	457	713,664	0.06%
Korrik	686	715,901	0.10%
Gusht	748	718,050	0.10%
Shtator	693	719,441	0.10%
Tetor	719	723,004	0.10%
Nëntor	781	725,287	0.11%
Dhjetor	1,386	728,297	0.19%
Gjithsej	11,596	8,585,805	0.14%

Nga tabela e mësipërme vërehet se numri i ankesave të regjistruara gjatë vitit 2024 është 11,596 e që krahasuar me numrin e përgjithshëm të konsumatorëve aktiv paraqet 1.59% të numrit total të konsumatorëve të cilët kanë parashtruar ankesa, gjegjësisht 0.14% ndaj numrit të përgjithshëm të faturave vjetore të lëshuara nga furnizuesi me shërbim universal.

Në figurën e mëposhtme është paraqitur numri i ankesave të regjistruara dhe të përfunduara sipas natyrës së ankesave për vitin 2024.

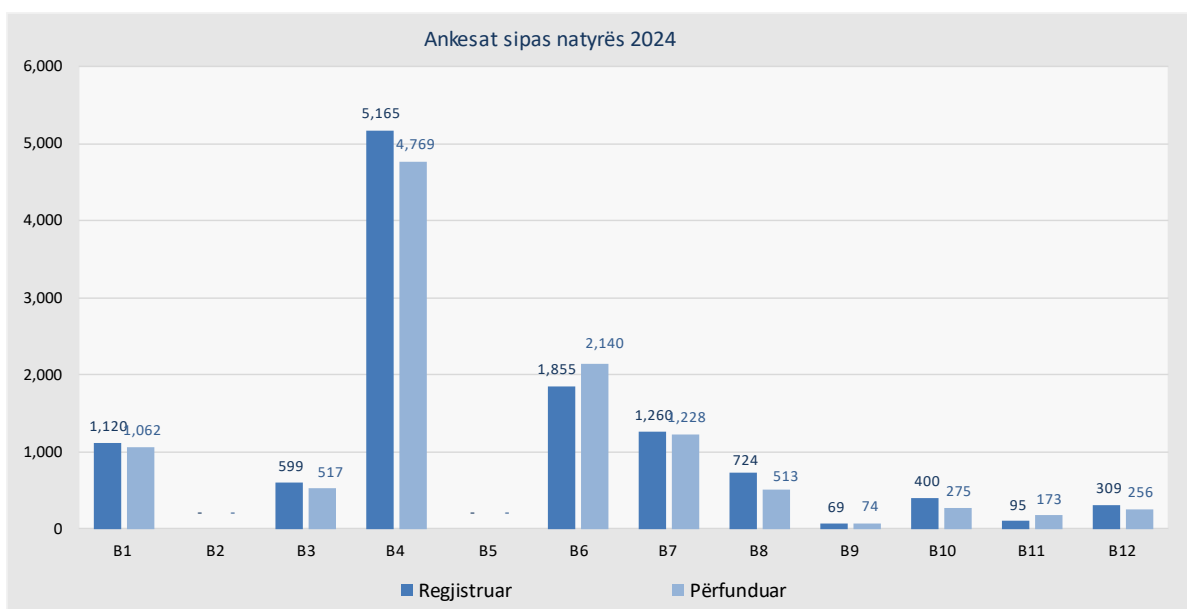

Fig. 6.36 Ankesat e konsumatorëve sipas natyrës për vitin 2024

Më poshtë janë paraqitur përshkrimet e natyrës së ankesave të konsumatorëve të parashtruara te Furnizuesi - KESCO:

B1 - Pagesë e pa regjistruar – kjo natyrë e ankesave ka të bëjë nëse konsumatori vë re se pagesa e bërë nga ai/ajo, nuk është regjistruar në llogarinë e tij (shifrën e tij), atëherë konsumatori duhet të paraqitet në KESCO, dhe të bëjë ankesë për pagesë të paregjistruar, duke bashkangjitur dëftesë-pagesën e tij dhe dëshmi të tjera.

B2 - Bilanci fillestar gabim - Kjo natyrë e ankesave ka të bëjë kur konsumatori ka vërejtur se gjatë bartjes së të dhënave fillestare është bërë gabim, dhe si të tillë kërkon që të përmirësohet bilanci fillestar.

B3 - Mosmarrja e faturave - Kjo natyrë e ankesave ka të bëjë me atë se faturat e energjisë elektrike nuk vijnë me rregull apo nuk vijnë fare, dhe mbi këtë bazë konsumatori duhet të parashtrorë ankesë në KESCO në mënyrë që kjo mos të ndodhë në të ardhmen.

B4 – Mbilimiti - Kjo natyrë e ankesave ka të bëjë me ankesën e konsumatorit se është faturuar me mbi limit për shkak të gabimeve të leximit apo faturimit.

B5 - Ndryshim i paushallit - Kjo natyrë e ankesave ka të bëjë me atë se në rastet kur një kohë konsumatori ka qenë duke u faturuar paushall/pa matje, dhe se tani i është vendosur njehsori elektrik, dhe konsumatori dëshiron të faturohet sipas matjes që i regjistrohen në njehsor.

B6 - Lexim jo korrekt - Kjo natyrë e ankesave ka të bëjë me atë se konsumatorit nuk i përputhet shpenzimi i energjisë elektrike (kWh) i lexuar me shpenzimin e energjisë elektrike të faturuar, atëherë konsumatori duhet të parashtrorë ankesë ndaj kësaj natyre.

B7 - Lexim jo i rregullt - Kjo natyrë e ankesave ka të bëjë me atë se njehsori elektrik që regjistron energjinë e shpenzuar nuk është duke u lexuar me rregull, muaj për muaj, dhe rrjedhimisht kemi grumbullim të shpenzimit të energjisë elektrike vetëm në një faturë.

B8 - Njehsori jo i saktë - Kjo natyrë e ankesave ka të bëjë me atë nëse konsumatori dyshon se njehsori bën matje jo të saktë, atëherë duhet të paraqitet në KESCO dhe të bëjë ankesë për mos matje të saktë të pikës matëse.

B9 - Kërkesa për shlyerje të borxhit - Kjo natyrë e ankesave ka të bëjë me atë se nëse një konsumator ka privatizuar një ndërmarrje dhe në transaksionet e ndërmarrjes së privatizuar është një borxh që i takon ndërmarrjes së vjetër, atëherë duhet të kërkohej të shlyhet ky borxh dhe të ndërrohet emri, atëherë në këto raste konsumatori duhet të sjell të gjitha dokumentet e procesit të privatizimit dhe të dhënat e ndërmarrjes, në mënyrë që të procedohet me ankesë.

Sipas një vendimi të gjykatës, KESCO sh.a. është i obliguar që të bëjë shlyerjen e një borxhi në transaksionet e konsumatorit, atëherë konsumatori duhet të paraqitet në KESCO me të gjithë dokumentacionin përkatës.

Në rastet kur konsumatori ka pronë, që ka qenë e uzurpuar nga persona të ndryshëm dhe se kemi borxh të grumbulluar nga personat tjerë, atëherë konsumatori duhet të paraqitet në KESCO dhe me vete të sjell dokumentet e lëshuara nga Agjencioni Kosovar i Pronës, i cili dëshmon se prona ka qenë e uzurpuar dhe bazuar në dokumentet e siguruara konsumatori kërkon që të shlyhet borxhi i kontestuar, por që natyrisht borxhi i pakontestuar duhet të paguhet.

B10 - Shkyçja pa njoftim - Kjo natyrë e ankesave ka të bëjë me atë se nëse konsumatori vlerëson se i ka ndodhur një shkyçje nga rrjeti elektrik pa njoftim.

B11 - Të tjera – kjo natyrë e ankesave ka të bëjë me atë se nëse asnjëra nga pikat e mësipërme nuk i përshtatet konsumatorit, atëherë konsumatori duhet të shkruaj me fjalë ankesën e tij.

B12 – Shfrytëzim i paautorizuar i energjisë elektrike (Rikthimi i humbjeve) – Kjo natyrë e ankesave të konsumatorëve ka të bëjë me ankesat të cilat ndërlidhen me shfrytëzimin e paautorizuar të energjisë elektrike, si shfrytëzimi i pa kontraktuar i energjisë elektrike, dhe vjedhja e energjisë elektrike.

Nga të dhënat e raportuara nga KESCO për vitin 2024, vërehet se nga numri i përgjithshëm i ankesave të konsumatorëve më së shumti ankesa ka pasur lidhur me faturat me mbi limit për shkak të gabimeve të leximit apo faturimit prej 5,165 apo shprehur në përqindje prej 43.33%, ankesat lidhur me lexime jo korrekte prej 1,855 apo shprehur në përqindje prej 19.44%, pasuar nga ankesat lidhur me mos leximet e rregullta të shpenzimeve mujore prej 1,260 apo shprehur në përqindje prej 11.16%, ndërsa më së paku ankesa ka pasur lidhur me kërkesën për shlyerje të borxhit me vetëm 69 ankesa apo 0.67%.

Bazuar në të dhënat e raportuara nga KESCO për ankesat e konsumatorëve, vërehet se ka rritje të numrit të ankesave në vitin 2024, e kjo rritje ka të bëjë përgjithësisht me faturat me mbi limit për shkak të gabimeve të leximit apo faturimit si dhe gabimet në lexim në pikën matëse (lexim jo korrekt dhe lexim jo i rregullt) dhe për shkak të mos leximeve të rregullta të shpenzimeve mujore. Në përgjithësi duhet theksuar se numri i ankesave të konsumatorëve lidhur me gabimet në lexim të pikës matëse është në rënie e sipër dhe kjo fal mënyrës së re të leximit të pikës matëse me anë të pajisjes së dorës (ang. "Hand Held Unit"), e cila ka përmirësuar dukshëm leximin e pikave matëse dhe ka zvogëluar mundësinë e gabimeve gjatë leximit të pikës matëse, ngase leximi dhe faturimi bëhet në të njëjtën kohë si dhe për shkak të leximeve nga distanca tek konsumatorët të cilët kanë të vendosur njehsorët e mençur.

Më poshtë është paraqitur figura me të dhënat e ankesave të zgjidhura nga KESCO për vitin 2024, apo më saktësisht statusi i ankesave të zgjidhura.

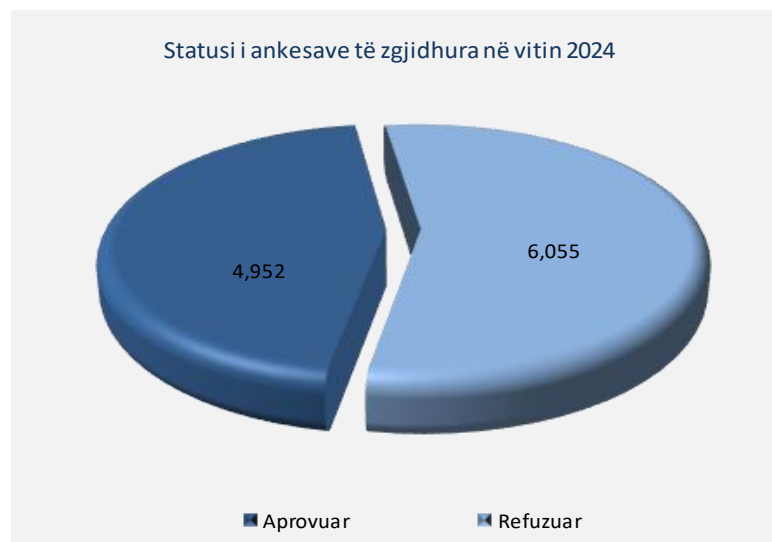

Fig. 6.37 Statusi i ankesave të konsumatorëve të zgjidhura për vitin 2024

Nga figura e mësipërme vërehet se KESCO nga 11,007 ankesa të zgjidhura të konsumatorëve, prej tyre 4,952 ankesa i ka aprovuar në favor të konsumatorëve apo 44.99%, ndërsa 6,055 i ka refuzuar, apo e shprehur në përqindje 55.01%.

Më poshtë është paraqitur diagrami me raportin e ankesave të paraqitura si dhe të zgjidhura tek furnizuesi KESCO sipas viteve 2014-2024.

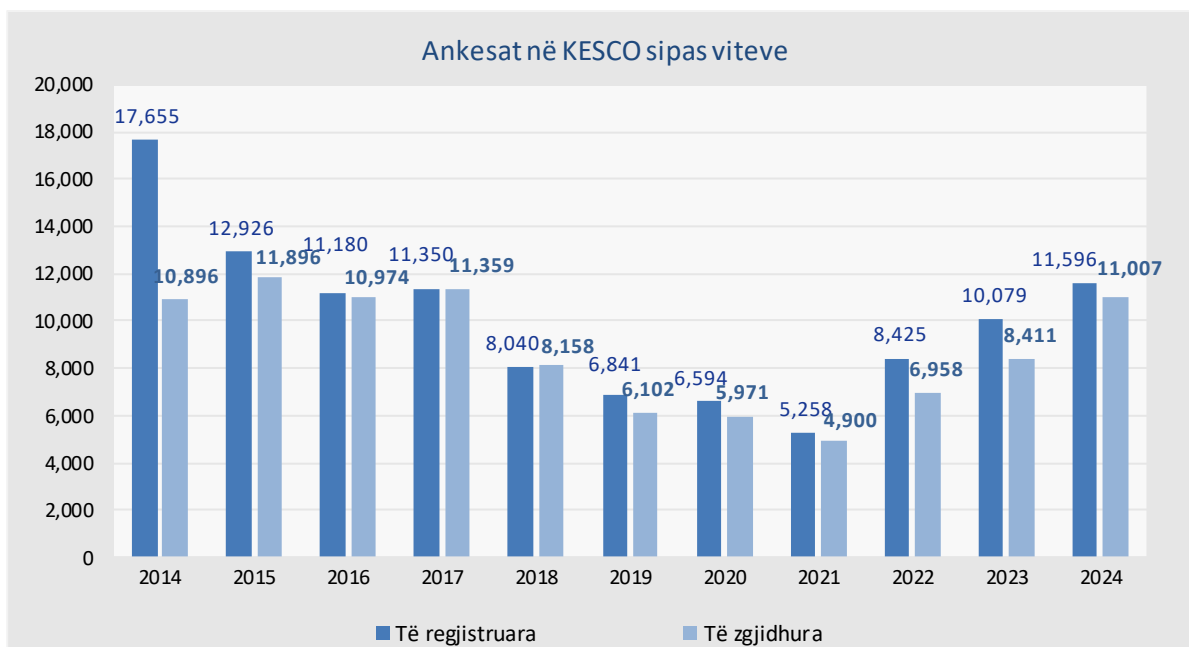

Fig. 6.38 Ankesat e konsumatorëve në KESCO sipas viteve

6.9 Raportimi i Furnizuesit të energjisë elektrike “Shoqëria Elektroserver” SHPK

Furnizuesi i energjisë elektrike “Shoqëria Elektroserver” SHPK si furnizues i licencuar për furnizimin me energji elektrike në katër komuna të pjesës veriore të Kosovës, ka filluar operimin në shkurt të vitit

2024 dhe ka raportuar për herë të parë mbi numrin e konsumatorëve të regjistruar dhe faturuar si dhe numrin e ankesave të pranuar dhe zgjidhura për këtë periudhë kohore.

Sipas të dhënave të dërguara për periudhën shkurt-dhjetor 2024, vërtetohet se ky furnizues ka 24,312 konsumatorë aktiv të cilët faturohen në baza të rregullta mujore, një pjesë e të cilëve është me lexime të rregullta mujore kurse pjesa tjetër e konsumatorëve me vlerësim. Po ashtu sipas të dhënave të dërguara vërtetohet se 397 konsumatorë janë të pasvizuar përkohësisht dhe 51 me pasvizim të përhershëm.

Nga numri i përgjithshëm i konsumatorëve të raportuar, 21,530 janë konsumatorë familjar ku përfshihet edhe faturimi i shpenzimeve të përbashkëta, si dhe 2,782 konsumatorë jo familjar ku përfshihet edhe ndriçimi publik. Nga ky numër i konsumatorëve vetëm 6,286 konsumatorë kanë të nënshkruar kontratë të furnizimit me energji elektrike.

Ne grafikun e mëposhtëm është paraqitur numri i konsumatorëve si dhe faturave të lëshuara nga ky furnizues për periudhën shkurt-dhjetor 2024 për katër komunitat.

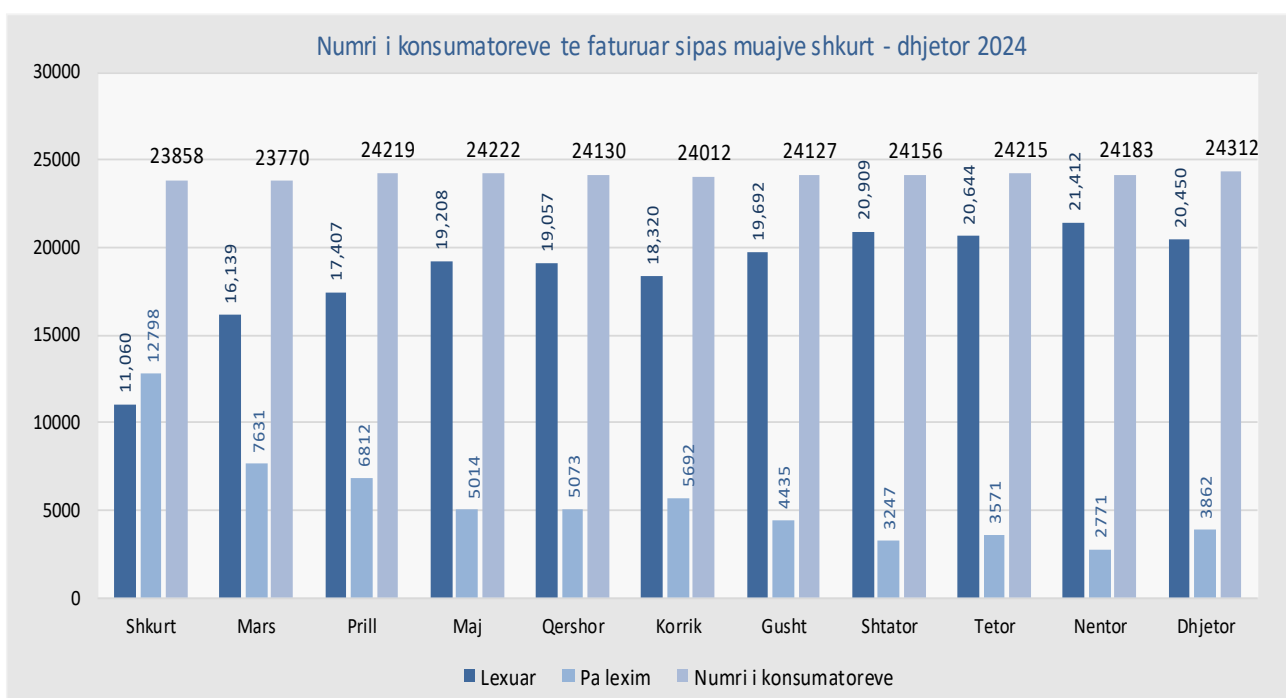

Fig. 6.39 Numri i konsumatorëve të faturuar gjatë vitit 2024

1.3.1 Ankesat e konsumatorëve të furnizuesi – “Shoqëria Elektroserver” SHPK

Sipas të dhënave të raportuara mbi ankesat e pranuar nga konsumatorët të “Shoqëria Elektroserver” SHPK për vitin 2024, vërehet se numri i përgjithshëm i ankesave të konsumatorëve të regjistruar në Departamentin për Konsumatorë është 8,522, dhe se të zgjidhura apo përfunduara janë 8,522.

Më poshtë është paraqitur grafiku i ankesave të konsumatorëve të regjistruara dhe të zgjidhura sipas natyrës së ankesave për vitin 2024.

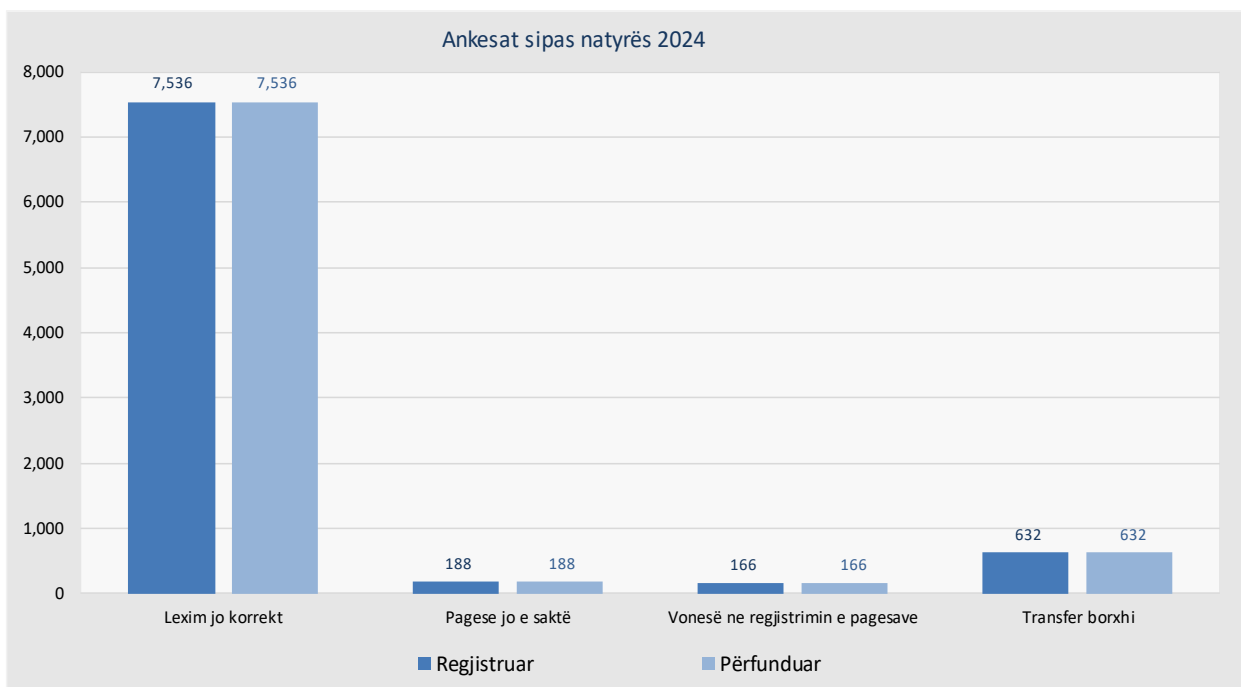

Fig. 6.40 Ankesat e konsumatorëve sipas natyrës për vitin 2024

Nga të dhënat e raportuara, vërehet se nga numri i përgjithshëm i ankesave të konsumatorëve, më së shumti ankesa ka pasur lidhur me faturat për shkak të leximeve jo te sakta apo faturimit prej 7,536 apo shprehur në përqindje prej 88.43%, ankesat lidhur me transferin e borxheve prej 632 apo shprehur në përqindje 7.42% (I referohen procesit të transferimit të borxhit për energji elektrike nga një konsumator tek përdoruesi aktual i energjisë elektrike, d.m.th., tek konsumatori që është përfituesi i vërtetë i shërbimit), ankesat lidhur me pagesat jo te sakta, apo regjistrim jo i saktë i pagesave prej 188 apo shprehur në përqindje 2.21% si dhe ankesat lidhur me vonesat në regjistrimin e pagesave prej 166 apo shprehur në përqindje 1.95%. Sipas të dhënave të raportuara, vërtetohet se te gjitha ankesat e parashtruara nga konsumatorët janë të shqyrtuara dhe zgjidhura.

Më poshtë është paraqitur figura me të dhënat e ankesave të parashtruara dhe zgjidhura nga furnizuesi Elektrosever për vitin 2024, apo më saktësisht statusi i ankesave të zgjidhura.

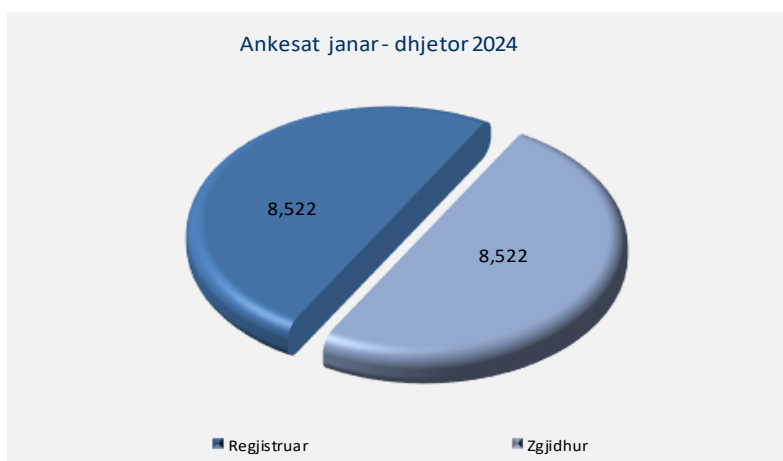

Fig. 6.41 Statusi i ankesave të konsumatorëve të zgjidhura për vitin 2024

6.10 Të dhënat e raportuara nga NQ Termokos

Nga të dhënat e raportuara nga Ngrohtorja e Qytetit NP Termokos SH.A., vihet re që, përgjatë vitit 2024, konsumatorët kanë parashtruar ankesa dhe kërkesa të ndryshme sa i përket shërbimeve që i ofron ndërmarrja, si: verifikim i cilësisë së ngrohjes, verifikim i sipërfaqes ngrohëse, kërkesa për ndërrimin e emrit të shifrës, kërkesa për intervenime të ndryshme, ankesa lidhur me faturimin pa matje, aplikime për lidhje të re, shkyçje dhe rikyçje në sistemin e shpërndarjes etj.

Më poshtë është paraqitur diagrami me raportin e ankesave/kerkesave të parashtruara si dhe të zgjidhura tek ngrohtorja e qytetit Termokos gjatë vitit 2024.

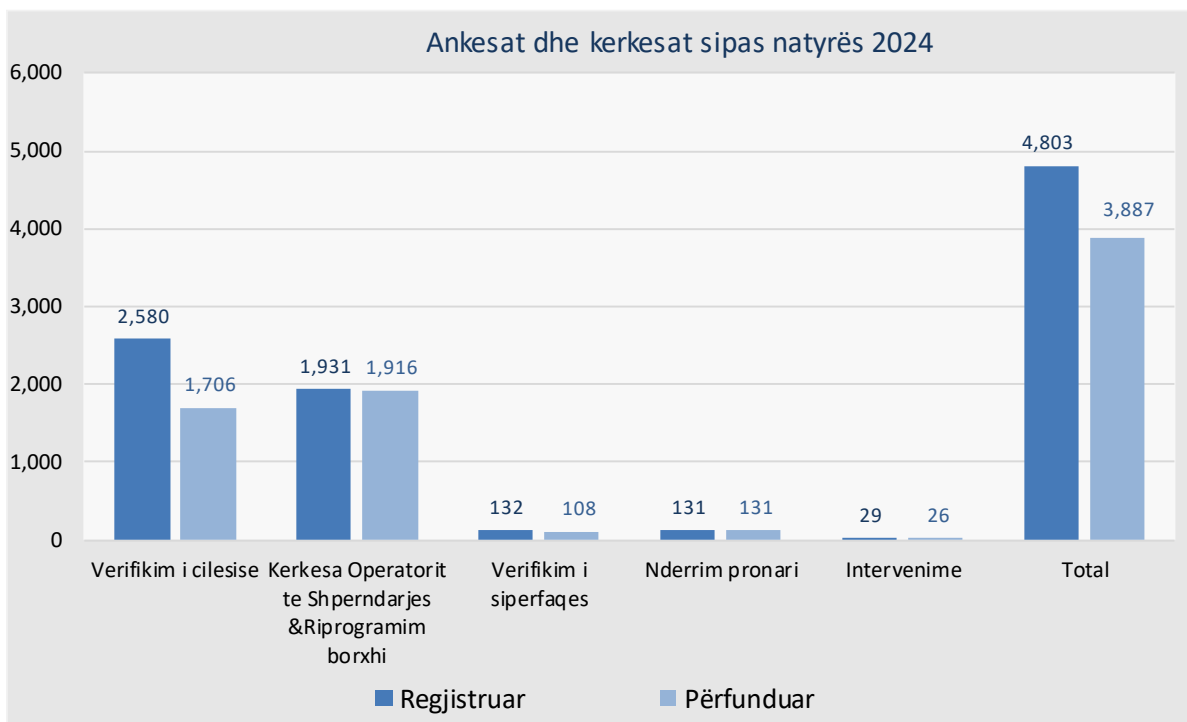

Fig. 6.42 Ankesat dhe kërkesat e konsumatorëve sipas natyrës për vitin 2024

Pra, nga sa mund të shihet, NQ Termokos përgjatë vitit 2024 i ka pranuar gjithsej 4,803 kërkesa dhe ankesa të konsumatorëve dhe se, gjithsej, 3,887 prej tyre janë shqyrtuar dhe konsumatorët kanë pranuar përgjigje në ankesat/kërkesat e tyre. Duhet theksuar se, kërkesa dhe ankesa të pashqyrtuara në total janë 916, por që, si të tilla do të trajtohen nga ndërmarrja dhe konsumatorët do të pranojnë Përgjigje. Po ashtu vërehet se kemi një numër të madh të kërkesave të cilat i janë drejtuar Operatorit të sistemit të Shpërndarjes që kanë të bëjnë me kërkesën për kyçje të reja si dhe shkyçje dhe rikyçje nga sistemi dhe se ndaj këtyre kërkesave ku përfshihen edhe kërkesat për riprogramim borxhi, janë lëshuar 1,916 përgjigje.

Më tutje, nga NQ Termokos përgjatë këtij viti raportues, ka raportuar se ka lidhur 2,952 kontrata për furnizim me ngrohje, me konsumatorët familjar (amvisëri) nderkaq, 302 kontrata për furnizim me ngrohje janë lidhur me konsumatorët jo familjar (biznesor).

6.11 Të dhënat e raportuara nga NQ Gjakova

Sipas të dhënave të raportuara nga NQ Gjakova, kyçje të reja për konsumatorë familjar (amvisëri) dhe jo familjar (biznesor) janë dhënë gjithsej 7. Më tej, kontrata të furnizimit me energji termike të lidhura ndërmjet ndërmarrjes dhe konsumatorëve, për këtë vit raportues janë 50. NQ Gjakova më tej ka aplikuar 159 shkyçje dhe ri kyçje të konsumatorëve. Tutje, numri i tërësishëm i ankesave të pranuar nga është 95 ankesa, e që ndërlidhen me kontestim të faturave të energjisë termike, verifikimin e cilësisë së ngrohjes, verifikimin e sipërfaqes ngrohëse, çmimit e lartë të energjisë dhe mënyra e faturimit si dhe kërkesa persqarime teknike lidhur me matjen dhe faturimin.

Më poshtë është paraqitur diagrami me raportin e ankesave/kerkesave te parashtruara si dhe te zgjidhura tek ngrohitorja e qytetit Gjakova gjatë vitit 2024

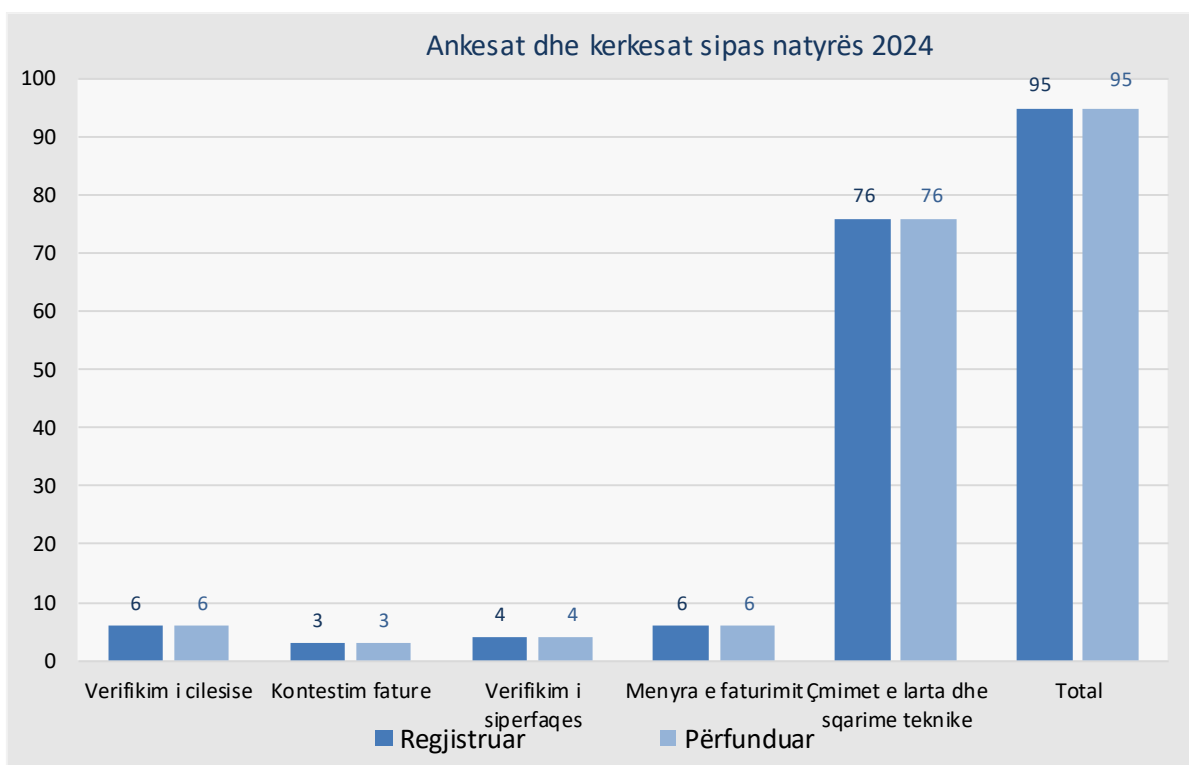

Fig. 6.43 Ankesat dhe kërkesat e konsumatorëve sipas natyrës për vitin 2024

Në ankesat e pranuar, përgjigje janë lëshuar gjithsej tridhjetë e pesë e që përfshinë një përgjigje të përbashkët, për një ankesë kolektive prej gjashtëdhjetë banorëve.

7 SEKTORI I ENERGJISË TERMIKE

Sektori i energjisë termike në Kosovë përbëhet nga katër sisteme: NQ Termokos – Prishtinë, NQ Gjakova – Gjakovë, NQ Termomit – Mitrovicë, dhe në Zveçan. Ky sektor ka një shtrirje mjaft të kufizuar në shkallë vendore, që plotëson afërsisht 3 - 5% të kërkesës së përgjithshme për ngrohje në Kosovë.

7.1 Karakteristikat teknike të sistemeve të energjisë termike

Sektori i energjisë termike në Kosovë përbëhet nga 4 sisteme të energjisë termike (ngrohjes qendrore) me një kapacitet të instaluar prodhues i cili vlerësohet të jetë rreth 289 MW_{TH}. Ngrohtorja Termomit, Mitrovicë dhe e Zveçanit, për shkak të rrethanave të njohura, nuk i përgjigjen kërkesave për licencim / rregullim dhe monitorim nga ZRrE-ja, kështu që pamundësohet sigurimi i të dhënave përkatëse të azhurnuara; për këtë arsye në vijim paraqiten të dhëna të detajuara për NQ Termokos dhe NQ Gjakova.

7.1.1 Impiantet e prodhimit të energjisë termike

Impiantet për prodhimin e energjisë termike të NQ Termokos përbëhen nga ngrohtorja kryesore me kapacitet të përgjithshëm të instaluar prej 120 MW_{TH}, dhe ngrohtorja ndihmëse në Qendrën klinike universitare me kapacitet prej 14 MW_{TH}. Me kyçjen e stacionit të ekstraktimit të energjisë termike në njësitë B1 dhe B2 të TC Kosova B, këtij kapaciteti i është shtuar edhe kapaciteti i instaluar i kogjenerimit prej 140 MW_{TH}. Duhet theksuar se kaldajat me mazut në ngrohtoren e NQ Termokos nuk janë dekomisionuar por ato shërbejnë si kapacitet rezervë për tu aktivizuar në rastet e ndonjë avarie eventuale në njësitë e TC Kosova B.

Ngrohtorja e re me biomasë e qytetit Gjakova është e pajisur me dy njësi për prodhimin vetëm të energjisë termike me kapacitet të instaluar 2 x 5.5 MW_{TH} gjegjësisht 11 MW_{TH}, dhe njësinë e kogjenerimit me kapacitet të prodhimit të energjisë termike 4 MW_{TH} dhe kapacitet të prodhimit të energjisë elektrike 1.12 MW_{EL}. Pra Ngrohtorja e re me biomasë ka një kapacitet termik të përgjithshëm të instaluar të prodhimit të energjisë termike prej 15 MW_{TH}.

7.1.2 Sistemet e Shpërndarjes të Energjisë Termike

Sistemet e shpërndarjes së energjisë termike në Kosovë përbëhen nga rrjeti primarë i shpërndarjes që shtrihet deri në pikën e furnizimit në nënstacione, dhe nga rrjeti sekondar i cili shtrihet nga pika e furnizimit në nënstacione gjer tek shfrytëzuesit përfundimtarë.

Rrjeti primarë i shpërndarjes i NQ Termokosit ka një gjatësi traseje prej 58.5 km respektivisht gjatësi tubacioni prej rreth 117 km. Pjesë integrale e rrjetit të shpërndarjes është edhe stacioni i pompimit dhe shkëmbyesve të nxehtësisë i cili gjendet në Bregun e Diellit dhe 900 nënstacione aktive të cilat janë pika ndarëse ndërmjet rrjetit primar dhe sekondar. Përpos rrjetit ekzistues të shpërndarjes, është edhe rrjeti i transportimit të energjisë termike TC Kosova B – NQ Termokos, në gjatësi prej rreth 10.5 km.

Rrjeti primar i shpërndarjes i NQ Gjakova shtrihet në gjatësi prej rreth 23.5 km trase respektivisht tubacion në gjatësi 47 km. Pjesë përbërëse e këtij rrjeti janë edhe rreth 257 nënstacione aktive të cilat janë pika ndarëse ndërmjet rrjetit primar dhe sekondar.

Një përmbledhje e karakteristikave teknike të sistemeve të ngrohjes qendrore të NQ Termokos dhe NQ Gjakova, paraqitet në tabelën më poshtë.

Tab. 7.1 Të dhënat teknike të sistemeve të ngrohjes qendrore

Kompania (Qyteti)	Kapaciteti i instaluar [MW _{TH}]	Kapaciteti operacional [MW _{TH}]	Rrjeti i energjisë termike	
			Gjatësia e rrjetit (trasesë) [km]	Nr. i nënstacioneve
TERMOKOS (Prishtinë)	2 x 58 = 116	2 x 49.3 = 98.6	Rrjeti i shpërnd.	
	2 x 7 = 14	2 x 6.3 = 12.6	58.5	920
	1 x 4 = 4	3.6	Rrjeti i Transp.	(aktive-900)
	[Kogjenerimi] 2 x 70 = 140	2 x 68.7 = 137.4	10.5	
Nën-total	274.0	252.2	69.0	920
NQ GJAKOVA (Gjakovë)	2 x 5.5 = 11	2 x 5.5 = 11	Rrjeti i shpërnd.	390
	[kogjenerimi*] 1 x 4 = 4	[kogjenerimi*] 1 x 4 = 4	23.5	(aktive-257)
Nën-total	15.0	15.0	23.5	390
Total	289.0	267.2	92.5	1,310 (Aktive - 1,157)

* Njësia e kogjenerimit e NQ Gjakova ka kapacitetin termik 4MW_{TH} dhe kapacitetin elektrik 1.12 MW_{EL}

7.2 Zhvillimet kryesore në sektorin e energjisë termike

Duke ju referuar zhvillimit të sektorit të energjisë termike në përgjithësi, është me rëndësi të theksohet se, në maj të vitit 2024 ka përfunduar hartimi i Studimit të fizibilitetit për sistemet e reja të energjisë termike (ngrohjes qendrore) në tetë qytete të Kosovës. Ky studim është zhvilluar në kuadër të platformës WBIF, ku institucion udhëheqës financiar është Banka Evropiane për Investim, dhe ka analizuar arsyeshmërinë ekonomiko-financiare dhe teknike të krijimit të sistemeve të energjisë termike në 8 qytetet e Kosovës – Pejë, Prizren, Gjilan, Ferizaj, Mitrovicë, Drenas, Obiliq dhe Zveçan.

Zhvillimi i mëtutjeshëm i këtij projekti do të bazohet në rezultatet e studimit dhe do të ketë ndikim pozitiv në stabilitetin energjetik të Kosovës, në radhë të parë duke reduktuar dukshëm përdorimin e energjisë elektrike për ngrohje, si dhe do të ketë efekt pozitiv në ruajtjen e ambientit duke kontribuar në arritjen e caqeve të efijencës së energjisë dhe burimeve të ripërtëritshme.

7.2.1 Zhvillimet në NQ Termokos

Në gjysmën e parë të vitit 2024 ka përfunduar realizimi i projektit për rehabilitim e zgjerim të rrjetit dhe instalim e rehabilitim të nënstacioneve termike të NQ Termokos. Ky projekt, që është udhëhequr nga Banka Gjermane për Zhvillim (KfW), është financuar në pjesën më madhe si donacion nga Qeveria Gjermane në vlerë 10 mil € dhe Qeveria e Luksemburgut 2.3 mil €, fonde që janë ndarë dhe

menaxhuar përmes KfW, si dhe pjesa tjetër e kostos së investimit është mbuluar me vetëfinancim nga Termokosi. Projekti përmban këto komponente kryesore:

- Rehabilitimi i rrjetit të shpërndarjes së NQ Termokos: Rehabilitim i rrjetit (zëvendësimi i tubacioneve) në gjatësi prej 6.5 km trase, në lagjet Qendër, Ulpianë dhe Kodra e Diellit;
- Zgjerimi i rrjetit me segmente të reja në gjatësi të përgjithshme rreth 18 km trase, kryesisht në lagjet Mati 1, Qendra lindje dhe Arbëria, si dhe dendësim i rrjetit në pjesë të ndryshme të qytetit;
- Rehabilitimi dhe modernizimi i 256 nënstacioneve ekzistuese në lagjet Ulpiana, Dardania, Kodra e Diellit dhe Qendër;
- Instalimi i 325 nënstacioneve të reja pothuajse në të gjitha lagjet e qytetit – aty ku planifikohet zgjerimi dhe dendësimi i rrjetit; duhet të theksohet se numri më i madh i nënstacioneve të reja (145) janë planifikuar në lagjen Mati 1.
- Instalimi i 2 rezervuarëve për deponim të ngrohjes me kapacitet 800 m³ (2x400 m³), si dhe pajisjeve për trajtimin kimik të ujit.
- Përmirësimi i sistemit të mbajtjes së presionit në rrjetin primarë përfshirë edhe instalimin e pompave të reja, dhe sistemin e kontrollit në distancë - SCADA

Fig. 7.1 Pamje nga punimet në zgjerimin e rrjetit dhe rehabilitimin e rrjeteve të ngrohjes

Vlerësohet se, përfundimi i këtij projekti do të ketë ndikim pozitiv në reduktimin e humbjeve të rrjetit të shpërndarjes së energjisë termike dhe të përmirësohet kualiteti i ngrohjes në disa pjesë ku janë më problematike; po ashtu zgjerimi i rrjetit dhe instalimi i nënstacioneve të reja do ndikoj në rritjen e numrit të konsumatorëve që përfitojnë furnizim me energji termike (ngrohje qendrore), respektivisht shtimin e sipërfaqes për ngrohje të hapësirave që mbulohen nga shërbimi i furnizimit.

Po ashtu këtë vit është realizuar pothuajse tërësisht projekti i MCC - SHBA (“Millenium Challenge Corporation”) ‘Matja e ngrohjes qendrore’, i cili, pas përfundimit të Programit ‘Spektri i Energjisë së Besueshme’, ka kaluar në kuadër të projektit ‘Kursimi i ngrohjes në Prishtinë’. Me instalimin e matësve individual të ngrohjes në nivel apartamenti janë krijuar parakushtet për të filluar faturimi i bazuar në konsumin e matur – me një sistem modern i faturimit për Termokos synohet të arrihet shfrytëzimi efikas i energjisë termike. Përndryshe projekti ‘Matja e Ngrhjes Qendrore’ në vlerë të paraparë prej 10.9 mil \$, si donacion nga MCC – SHBA, ka përfshirë rreth 300 ndërtesa të banimit kolektiv gjegjësisht afërsisht 17,500 konsumatorë shtëpiak dhe komercial; komponentët kryesorë të projektit janë:

- Instalimi i 64,000 alokatorëve të nxehtësisë dhe 5,100 matësve individual të energjisë termike;
- Instalimin e 85,500 valvulave termostatike në radiatorët e konsumatorëve (apartamenteve dhe njësive komerciale), si dhe instalimin e pompave qarkulluese në një numër të kufizuar të nënstacioneve termike;
- Zhvillimin e softverit për faturim dhe lexim të konsumit të energjisë termike;
- Asistencë në përmirësimin e shërbimeve të faturimit bazuar në konsumin e matur.

Fig. 7.2 Pamje nga projekti për dyfishimin e kapaciteteve ngrohjes

Lidhur me këtë duhet përmendur se me fillimin e këtij sezoni të ngrohjes 2024/2025 ka filluar edhe implementimi i faturimit të bazuar në matjen e konsumit të ngrohjes. Gjithashtu duhet theksuar se ky implementim nuk ka qenë i plotë - në kuptimin se nuk ka përfshirë të gjithë konsumatorët të cilëve u janë instaluar matësit, si dhe është përcjellur me mjaft probleme në implementim, duke përfshirë mjaft pa-saktësi në matjen, leximin dhe llogaritjen e konsumit. Është shumë e rëndësishme që të eliminohen tërësisht problemet e shfaqura dhe funksionalizohet plotësisht sistemi i matjes, leximit dhe llogaritjes së konsumit, si dhe faturimit të bazuar në konsumin real të matur. Krahas kësaj duhet shtuar përpjekjet për vetëdijësimin e konsumatorëve për kursim të ngrohjes. Këto janë parakushtet kryesore për implementim të plotë dhe korrekt të faturimit bazuar në matjen e regjistruar të konsumit, me çka do të arrihet kursimi i energjisë termike që do të liroj kapacitetet për zgjerim të bazës së konsumatorëve, respektivisht do mundësoj kyçjen në sistemin e ngrohjes të një numri të konsiderueshëm të konsumatorëve që aktualisht shfrytëzojnë energjinë elektrike për ngrohje të hapësirave.

Gjatë vitit 2024 kanë vijuar punët përgatitore për dy projekte të rëndësishme për rritjen e kapaciteteve termike të NQ Termokos:

- **Projekti “Solar4Kosova – Solar for district heating”:** Projekt i iniciuar në kuadër të bashkëpunimit të Qeverisë sonë me KfW dhe BERZH, për prodhimin e energjisë termike nga energjia diellore, në vlerë të parashikuar të investimit prej rreth 80.7 mil. €. Ky projekt do të financohet nga Qeveria Gjermane nëpërmes Bankës Gjermane për Zhvillim (KfW) në vlerë të 53.1 mil.€, prej të cilave 21.5 mil. € grant dhe 31.6 mil.€ kredi, BERZH me 23.2 mil.€ kredi dhe 4.4 mil.€ nga NP “Termokos”Sh.A si bashkëfinancues i këtij projekti. Konkretisht për këtë projekt:

Janë përfunduar:

- Studimi i fizibilitetit dhe Projekti VNMS (Vlerësimi i Ndikimit Mjedisor dhe Social);
- Është definuar dhe aprovuar lokacioni në zonën Hade e Re prej 25 ha tokë, për vendosjen e paneleve solare dhe rezervuarit të energjisë ngrohëse;
- Është përzgjedhë kompania konsulente për projektin.

Ndërsa aktivitetet në proces janë:

- Përgatitja e dizajnit detal;
- Përgatitja e dokumentacionit tenderues (specifikacionit teknik të tenderit);
- Procesi i tenderimit dhe përzgjedhjes së kompanisë për ekzekutimin e punimeve
- **Projekti për dyfishimin e kapacitetit të ekstraktimit të energjisë termike nga ko-gjenerimi në TC Kosova B:** Ky projekt që gjithashtu është në fazën përgatitore dhe studimore, është mbështetur nga EU dhe EIB (Banka Investive Evropiane) në kuadër të IPA-s. Në qershor 2022 Qeveria e Kosovës ka nënshkruar marrëveshjen me EIB për grantin financiarë në vlerë 1.5 mil. € për hartimin e studimit për këtë projekt. Për financimin e këtij projekti janë zotuar 25 mil.€ - nga Komisioni Evropian janë zotuar 17.5 mil.€, nga Komuna e Prishtinës 5 mil.€, dhe po ashtu nga Termokosi si bashkëfinancues i këtij projekti 2.5 mil.€. Ky projekt do të kontribuoj në zgjerimin e mëtejme të sistemit të ngrohjes qendrore të Termokosit me ndikim pozitiv në ruajtjen e ambientit dhe rritjen e kualitetit të jetës së qytetarëve të Prishtinës.

Lidhur me këto dy projekteve zhvillimore duhet theksuar se në kuadër të tyre, gjatë vitit 2024, janë hartuar master planet përkatëse për zgjerim të rrjetit në zonat e përfshira nga këto dy projekte. Aktualisht master planet janë në fazën e finalizimit.

7.2.2 Zhvillimet në NQ Gjakova

Në fillim të vitit 2024 ka përfunduar tërësisht projekti “Përmirësimi i performancës së sistemit të ngrohjes qendrore të Gjakovës”. Ky projekt është përkrahur financiarisht nga Sekretariati Shtetërorë për Qështje Ekonomike i Zvicrës (SECO), në vlerë 5.5 mil € dhe nga Komuna e Gjakovës në vlerë 500 mijë €.

Ky projekt, ka përfshirë rehabilitimin e tërësishëm të sistemit të NQ Gjakovës dhe rritjen e efijencës së energjisë, si dhe ngritjen e performancës operative dhe financiare të ndërmarrjes; në vijim përshkruhen shkurtimisht 4 komponente kryesore:

- Zhvillimin korporativ të ndërmarrjes – ngrohtores së qytetit Gjakova;
- Rehabilitimin e rrjetit të shpërndarjes dhe nënstacioneve: rehabilitimi i rreth 9.7 km tubacion ku në pjesën më madhe është zëvendësimi i 6.2 km gypa të vjetër të çelikut; rehabilitimi i 342 nënstacioneve termike që përshinë instalimin e pajisjeve (instrumenteve) kontrolluese të presionit/temperaturës/rrjedhjes dhe pajisjeve matëse;
- Rehabilitimin e rrjetit të brendshëm (rrjetit sekondarë) dhe 14 nënstacione termike të Spitalit rajonal të Gjakovës; dhe
- Kyçjen në sistemin e ngrohjes qendrore të 13 objekteve të reja – kryesisht publike, ku përfshihet edhe instalimi i nënstacioneve të reja.

7.3 Performanca e ndërmarrjeve të energjisë termike

Në sezonin 2023/2024 NQ Termokos ka vijuar me trendin pozitiv të prodhimit dhe furnizimit të qëndrueshëm me energji termike, duke ofruar furnizim të pandërprerë 24 h, që kryesisht është rrjedhojë e prodhimit të mjaftueshëm nga impiantet e ko-gjenerimit në TC Kosova B, por edhe realizimit të projekteve rehabilituese të rrjetit dhe nënstacioneve termike.

Sa i përket NQ Gjakovës duhet përmendur se në sezonin 2023/2024 ka aktivizuar vetëm njësitë për prodhimin vetëm të energjisë termike, dhe se prodhimi dhe furnizimi me ngrohje ka filluar në fillim të nëntorit 2023 dhe ka përfunduar në fund të muajit mars 2024. Arsyet e fillimit me vonesë të sezonit kanë qenë të ndërlidhura kryesisht me për shkak të pamundësisë së sigurimit me kohë dhe në sasi të mjaftueshme të lëndës djegëse –biomasës.

7.3.1 Prodhimi, furnizimi dhe humbjet në sistem

NQ Termokos

- Prodhimi i energjisë termike

NQ Termokos e ka bazuar prodhimin e energjisë termike nga impiantet e ko-gjenerimit në TC Kosova B. Në fakt në sezonin 2023/2024 i tërë prodhimi i energjisë termike ka qenë nga impiantet e ko-gjenerimit në TC Kosova B, përderisa nuk ka pasur prodhim të energjisë termike nga ngrohja e NQ Termokos.

Sasia e energjisë termike e ekstraktuar nga ko-gjenerimi në sezonin 2023/2024 ka qenë **329,617 MWh_{TH}** që, që është për 21,461 MWh_{TH} ose afërsisht 7% më e madhe se sasia e energjisë termike në sezonin e kaluar (308,156 MWh_{TH}). Ndërsa sasia e pranuar energjisë termike në stacionin e shkëmbimit të nxehtësisë në NQ Termokos ka qenë **323,025 MWh_{TH}**, që gjithashtu paraqet një rritje prej rreth 7% në krahasim me sezonin e kaluar (301,993 MWh_{TH}).

Të dhënat e përmbledhura të prodhimit të energjisë termike nga kogjenerimi, janë paraqitur në tabelën vijuese:

Tab. 7.2 Prodhimi i energjisë termike nga kogjenerimi

Energjia Termike nga Kogjenerimi – NQ Termokos, Sezoni 2023/2024			
Muaji	Njësia	En.term. e ekstraktuar (matur në TC Kosova B)/Prodhimi Bruto	En.term. e pranuar (matur në NQ Termokos)/Prodhimi neto
Tetor 2023	MWh _{TH}	15,599	15,287
Nëntor 2023	MWh _{TH}	46,864	45,927
Dhjetor 2023	MWh _{TH}	64,894	63,596
Janar 2024	MWh _{TH}	69,840	68,443
Shkurt 2024	MWh _{TH}	55,231	54,126
Mars 2024	MWh _{TH}	50,723	49,709
Prill 2024	MWh _{TH}	26,466	25,937
Gjithsej	MWh_{TH}	329,617	323,025

- Furnizimi me energji termike

Në sezonin 2023/2024 NQ Termokos gjithashtu ka vazhduar me furnizim të mjaftueshëm sasior dhe kualitativ të energjisë termike, që kryesisht është rrjedhojë e përmirësimit në vazhdimësi të prodhimit të energjisë termike, si dhe mirëmbajtjes, riparimeve dhe rehabilitimit të rrjetit.

Furnizimi i konsumatorëve me energji termike (ngrohje qendrore), në këtë sezonë vlerësohet të jetë **285,728 MWh_{TH}**, që paraqet rritje prej **15,146 MWh_{TH}** ose 5.6 % në krahasim me sezonin paraprak 2022/2023 (270,582 MWh_{TH}). Ky furnizim i realizuar është mjaft i kënaqshëm dhe ka përmbushur planifikimet dhe objektivat për një furnizim të mjaftueshëm dhe cilësor.

- Humbjet në sistem

Sistemi i energjisë termike i NQ Termokos ka specifikat e veta sa i përket humbjeve në sistem, për shkak të integritetit të energjisë termike nga ko-gjenerimi. Pra, humbjet në rrjet përfshijnë dy komponentë: humbjet në rrjetin e transportit TC Kosova B – NQ Termokos dhe humbjet në rrjetin primar të shpërndarjes.

Humbjet në rrjetin e transportimit të energjisë termike TC Kosova B – NQ Termokos, në gjatësi prej 10.5km, janë përcaktuar nga matjet që janë kryer në stacionin e ekstraktimit të energjisë termike në TC Kosova B dhe në stacionin e pranimit të energjisë termike në NQ Termokos. Nga matjet që janë kryer në periudhën tetor 2023 – prill 2024 rezultojnë se humbjet sasiore në këtë periudhë janë **6,592 MWh_{TH}** gjegjësisht **2%**; niveli humbjeve në rrjetin e transportimit është i njëjtë me sezonin e kaluar. Në tabelën vijuese janë dhënë detaje për humbjet në rrjetin e transportimit të energjisë termike.

Tab. 7.3 Energjia termike dhe humbjet e në rrjetin e transmetimit TC Kosova B – NQ Termokos– sezoni 2023/2024

Humbjet në rrejtin e trans. En. Term. Sezoni 2023-2024	Tetor	Nëntor	Dhjetor	Janar	Shkurt	Mars	Prill	Total
Energjia termike e ekstraktuar - matur në TC Kosova B [MWh]	15,599	46,864	64,894	69,840	55,231	50,723	26,466	329,617
Energjia termike e pranuar - matur në NQ Termokos [MWh]	15,287	45,927	63,596	68,443	54,126	49,709	25,937	323,025
Humbjet në sasi të energjisë [MWh]	312	937	1,298	1,397	1,105	1,014	529	6,592
Humbjet në [%]	2.00%	2.00%	2.00%	2.00%	2.00%	2.00%	2.00%	2.00%

Humbjet në rrjetin primar të shpërndarjes së energjisë termike normalisht përcaktohen nga matjet e energjisë termike në hyrje të rrjetit të shpërndarjes dhe nga furnizimi i energjisë termike në nënstacionet e konsumatorëve. Mirëpo, në mungesë të matjes së tërësishme të furnizimit të energjisë termike (në nënstacione), për llogaritjen e furnizimit janë bërë disa përafrime duke përdorur në radhë të parë parametrat si: kërkesën specifike për kapacitetin ngrohës (W/m²) dhe orë e ngarkesës së plotë respektivisht konsumin specifik (kWh/m²). Vlera e përlllogaritur e konsumit është **285,728 MWh_{TH}**. Duke zbritur këtë vlerë të konsumit nga sasia e energjisë termike e futur në rrjetin e shpërndarjes (**322,660 MWh_{TH}**) rezultojnë se humbjet sasiore në rrjetin e shpërndarjes për sezonin 2023/2024 janë **36,932 MWh_{TH}**, që në përqindje paraqet **11.45 %**. Ky nivel i humbjeve paraqet një rritje prej 1.29% krahasuar me sezonin e kaluar (10.16%); ky zvogëlim i humbjeve është si pasojë e projektit për rehabilitim të rrjetit, ku janë zëvendësuar disa segmente të tubacionit të rrjetit e po ashtu ndikim pozitiv ka pasur edhe rehabilitimi i nënstacioneve termike.

Në tabelën vijuese janë paraqitur të dhënat e përmbledhura për prodhimin, furnizimin dhe humbjet e tërësishme në rrjet – rrjetin e transportimit të energjisë termike dhe në rrjetin e shpërndarjes:

Tab. 7.4 Performanca energjetike e NQ Termokos – sezoni 2023/2024

NQ Termokos - Sezoni i Ngrohjes 2023/2024		
Përshkrimi	Njësia	Vlera
Prodhimi bruto në stabilimentet e ngrohtores	[MWh _{th}]	0
Prodhimi bruto në stabilimentet e kogjenerimit	[MWh _{th}]	329,617
Humbja sasiore në rrjetin e transportit (TC Kosova B - NQ Termokos)	[MWh _{th}]	6,592
Humbjet në përqindje në rrjetin e transportit	[%]	2.00
Konsumi vetanak	[MWh _{th}]	365
Prodhimi neto i energjisë termike	[MWh _{th}]	322,660
Humbjet sasiore në rrjetin e shpërndarjes	[MWh _{th}]	36,932
Humbjet në përqindje në rrjetin e shpërndarjes	[%]	11.45
Furnizimi i konsumatorëve me energji termike	[MWh _{th}]	285,728

NQ Gjakova

- Prodhimi i energjisë termike

Në sezonin 2023/'24, NQ Gjakova ka vazhduar sezonin e tretë të operimit komercial në ngrohtoren e re me biomasë. Megjithatë, për shkak të pamundësisë për të siguruar sasinë e nevojshme të lëndës djegëse, edhe në këtë sezonë prodhimi i energjisë termike ka qenë i reduktuar – prodhimi bruto ka qenë **17,696 MWh_{th}** që paraqet një rritje prej 3,933 MWh_{th} ose 28.5% krahasuar me sezonin e kaluar (13,763 MWh_{th}), ndërsa prodhimi neto i energjisë termike ka qenë **17,636 MWh_{th}**. Për këtë prodhim të energjisë termike në këtë sezon janë shpenzuar **8,125 ton** të lëndës djegëse - biomasë.

- Furnizimi me ngrohje

Si pasojë e prodhimit të reduktuar, NQ Gjakova gjatë sezonit 2023/2024 ka ofruar një furnizim të reduktuar; gjithashtu duhet theksuar se për këtë arsye furnizimi është ndërprerë para përfundimit zyrtarë të sezonit – në fund të muajit mars 2024. Furnizimi i konsumatorëve me energji termike në këtë sezon ka qenë **15,140 MWh_{th}** që është më i madh për 3,767 MWh_{th} se sa në sezonin e kaluar (11,373 MWh_{th})s.

- Humbjet në sistem

Sa i përket humbjeve në prodhimin e energjisë termike, fillimisht duhet theksuar se, pajisjet matëse në impiantet e ngrohtores së re janë të instaluar, por duhet të kryhet leximi i saktë i këtyre pajisjeve, si dhe përpunimi dhe raportimi i drejtë i të dhënave për prodhimin e energjisë termike. Sipas raportimit të ndërmarrjes, efikasiteti i kaldajave për prodhimin e energjisë termike është vlerësuar rreth 85%, që shkakton një humbje gjatë procesit të transformimit të energjisë së lëndës djegëse në energji termike, e cila vlerësohet të jetë 1,967 MWh_{th}.

Humbjet në rrjetin primar të shpërndarjes llogariten si diferenca në mes të sasisë së energjisë termike të futur në rrjetin e shpërndarjes dhe furnizimit/konsumit. Në mungesë të matjes së sasisë së furnizuar të energjisë termike (në nënstacione), për llogaritjen e furnizimit janë bërë disa përafrime duke përdorur në radhë të parë parametrat si: kërkesën specifike për kapacitetin ngrohës (W/m²)

dhe orë e ngarkesës së plotë respektivisht konsumin specifik (kWh/m²). Vlera e përlogaritur e konsumit është **15,140 MWh_{th}**. Duke zbritur këtë vlerë të konsumit nga sasia e energjisë termike e futur në rrjetin e shpërndarjes (**17,636MWh_{th}**) rezulton se humbjet sasiore në rrjetin e shpërndarjes për sezonin 2022/2023 janë **2,496 MWh_{th}**, që në përqindje janë rreth 14%.

Në tabelën vijuese janë paraqitur të dhënat e përmbladhura për prodhimin, furnizimin dhe humbjet e në rrjetin e shpërndarjes:

Tab. 7.5 Performanca energetike e NQ Gjakova – sezoni 2023/2024

NQ Gjakova - Sezoni i Ngrohjes 2023-2024		
Përshkrimi	Njësia	Vlera
Sasia e lendës djegëse -biomasë	[ton]	8,125
Vlera kalorifike	[MWh _{th} /ton]	2.42
Energjia e futur nga lënda djegëse - biomasa	[MWh _{th}]	19,663
Efikasiteti i kaldajave	[%]	85.00
Prodhimi bruto i energjisë termike	[MWh _{th}]	17,696
Konsumi vetanak	[MWh _{th}]	60
Prodhimi neto i en.termike / Energjia e futur në rrjetin e shpërndarjes	[MWh _{th}]	17,636
Humbjet sasiore në rrjetin e shpërndarjes	[MWh _{th}]	2,496
Humbjet në përqindje	%	14.15
Furnizimi i konsumatorëve me energji termike	[MWh _{th}]	15,140

Në tabelën vijuese janë paraqitur të dhënat e prodhimit, furnizimit dhe humbjeve në sistem të përmbladhura për tërë sektorin e energjisë termike.

Tab. 7.6 Performanca energetike e sektorit të energjisë termike – sezoni 2023/2024

Sektori i Energjisë Termike - Sezoni 2023/2024				
Përshkrimi	Njësia	NQ Termokos	NQ Gjakova	Gjithsej
Prodhimi bruto i energjisë termike	[MWh _{th}]	329,617	17,696	347,313
Humbjet sasiore në rrjetin e transportit	[MWh _{th}]	6,592	-	6,592
Humbjet në përqindje në rrjetin e transportit	[%]	2.00	0.00	2.00
Konsumi vetanak	[MWh _{th}]	365	60	425
Prodhimi neto i energjise termike	[MWh _{th}]	322,660	17,636	340,296
Humbjet sasiore në rrjetin e shpërndarjes	[MWh _{th}]	36,932	2,496	39,428
Humbjet në përqindje në rrjetin e shpërndarjes	[%]	11.45	14.15	11.59
Furnizimi i konsumatorëve me energji termike	[MWh _{th}]	285,728	15,140	300,868

7.4 Faturimi, arkëtimi dhe sipërfaqja e ngrohjes

7.4.1 Faturimi dhe arkëtimi

Në lidhje me faturimin fillimisht duhet përmendur se edhe në sezonin 2023/2024, faturimi i konsumatorëve të energjisë termike kryesisht ka qenë i bazuar në sipërfaqen e ngrohjes (për metër katror), ndërsa një numër më i vogël i konsumatorëve janë faturuar bazuar në konsumin e matur.

Konkretisht në NQ Termokos numri i konsumatorëve të faturuar me matje ka arritur në 170 konsumatorë, kryesisht komercial e institucional, përderisa NQ Gjakova, në mungesë funksionalizimit të leximit dhe regjistrimit të matjeve nëpër nënstacione, pothuajse tërësisht ka faturuar sipas sipërfaqes ngrohëse.

NQ Termokos, në sezonin 2023/2024, ka shënuar një rritje të faturimit në krahasim me sezonin e kaluar, që është kryesisht rrjedhojë shtimit të numrit të konsumatorëve respektivisht rritjes së sipërfaqes ngrohëse dhe përmirësimit të vazhdueshëm të furnizimit. Faktikisht faturimi i realizuar në sezonin 2023/2024 ka qenë **9,753,546 €**, që paraqet një rritje prej 1,056,667 € ose rreth 12.15% në krahasim me sezonin 2022/2023 (8,696,879 €). Nga faturimi total i realizuar në sezonin 2023/2024 prej **9,753,546 €**, faturimi me matje ka qenë **2,772,431 €** (28%) dhe pa matje **6,981,116€** (72%); raporti i faturimit me matje dhe pa matje si dhe vlerat respektive janë paraqitur në diagramin më poshtë.

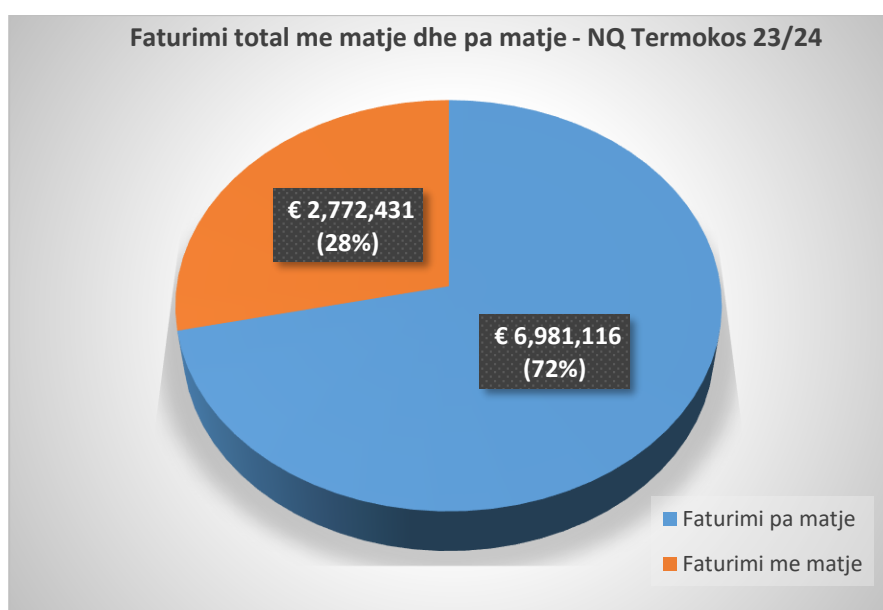

Fig. 7.3 Pjesëmarrja e vlerave të faturimit me matje dhe pa matje në faturimin total

NQ Termokos në sezonin 2023/2024 ka arkëtuar shumën prej **6,719,196 €** që paraqet shkallën e përgjithshme të arkëtimit prej **68.89%**. Duhet theksuar se niveli i arkëtimit është për 1.44 % më i madhe se në sezonin e kaluar 2022/2023 ku përqindja e arkëtimit ishte 67.45%. Duhet përmendur se në këtë sezonë arkëtimi i pagesave nga grupi i konsumatorëve shtëpiak është më i lartë (58.85%) për dallim nga sezoni i kaluar (53.94%); përderisa arkëtimi i pagesave të Konsumatorëve komercial e institucional ka qenë 84.05%.

Siç u theksua më lartë, NQ Gjakova gjatë sezonit 2023/2024 ka ofruar një furnizim të reduktuar, si pasojë e shkurtimit të sezonit të ngrohjes dhe gjithashtu sipërfaqja ngrohëse aktive ende mbetet e vogël në krahasim me sipërfaqen ngrohëse totale të kyçur. Rrjedhimisht faturimi në këtë sezon ka qenë mjaft i vogël – **687,801 €**, ndërsa arkëtimi si shumë monetare ka arritur vlerën prej **557,557€**, që paraqet një shkallë të arkëtimit prej 81.06%.

Detajet në lidhje me faturimin dhe arkëtimin janë treguar në tabelën dhe grafikun e mëposhtëm.

Tab. 7.7 Faturimi dhe arkëtimi– sezoni 2023/2024

Sezoni i ngrohjes 2023/2024	Sipërfaqja ngrohëse [m ²]	Pjesëmarrja në përqindje	Faturimi [€]	Arkëtimi [€]	Shkalla e arkëtimit [%]
NQ "Termokos" Prishtina					
Amvisëri	1,327,998	64.87%	5,867,402	3,452,823	58.85%
Komercial e Institucional	719,110	35.13%	3,886,144	3,266,373	84.05%
Gjithsej	2,047,108	100.00%	9,753,546	6,719,196	68.89%
NQ "Gjakova" Gjakovë					
Amvisëri	43,700	35.47%	178,851	152,135	85.06%
Komercial e Institucional	79,490	64.53%	508,950	405,422	79.66%
Gjithsej	123,190	100.00%	687,801	557,557	81.06%

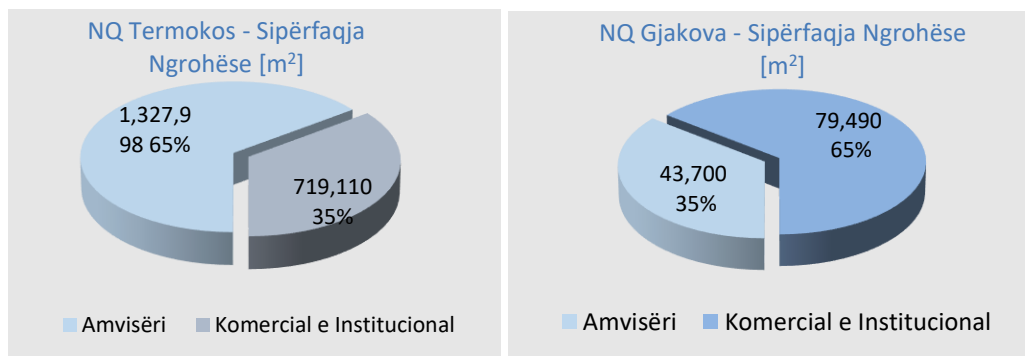

Fig. 7.4 Faturimi dhe arkëtimi NQ Termokos – sezoni 2023/2024

7.4.2 Sipërfaqja për ngrohje

Në sezonën 2023/2024 NQ Termokos ka pasur sipërfaqen e përgjithshme ngrohëse të konsumatorëve prej **2,047,108 m²**, që ndahet në grupet e konsumatorëve të amvisërisë dhe komercial e institucional sipas proporcionit 65% : 35%.

Ndërsa sipërfaqja totale ngrohëse e NQ Gjakova është **123,190 m²**, e ndarë në proporcionin 35% konsumatorët e amvisërisë dhe 65% konsumatorët komercial e institucional. Siç u përmend më lartë, sipërfaqja ngrohëse e konsumatorëve aktiv ende është e vogël krahasuar me sipërfaqen totale të konsumatorëve të kyçur në sistem dhe mbetet sfidë për NQ Gjakovën aktivizimi i konsumatorëve pasiv duke ofruar furnizim të mjaftueshëm dhe cilësorë.

Në grafikët e mëposhtëm paraqiten sipërfaqet ngrohëse të NQ Termokos dhe NQ Gjakova, të ndara sipas grupeve të konsumatorëve.

Fig. 7.5 Sipërfaqja ngrohëse sipas grupeve të konsumatorëve në sezonin 2022/2023

Adresa e Rregullatorit

Zyra e Rregullatorit për Energji

Prishtinë 10000, Kosovë

Tel: +383 (0) 38 247 615

Fax: +383 (0) 38 247 620

Email: info@ero-ks.org

Web: www.ero-ks.org

Bordi i Zyrës së Rregullatorit për Energji:

Tel: +383 (0) 38 247 615 lok. 101

Sekretaria:

Tel: + 383 (0) 38 247 615 lok. 104

Departamenti për Mbrojtje të Konsumatorëve:

Tel. + 383 (0) 38 247 615 lok. 116 dhe 125

Email: ankesa.dmk@ero-ks.org